

XXXIII. OTDK

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

REZÜMÉKÖTET

2017

REZÜMÉKÖTET

**XXXIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Társadalomtudományi Szekció**

2017. április 11–13.

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Szerkesztők: Szabari Vera – Gacs Katalin

Nyomdai előkészítés: Balikáné Bognár Mária

A borítót készítette: Fogl Márton

A kötetet kiadja az Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kara
1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A

ISBN 978-963-284-862-4

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	4
Egészségpolitika	5
Esztétika	13
Filmtudomány	21
Filozófia	29
Kulturális és szociálintropológia	44
Média- és kommunikációtudomány	53
Nemzetközi tanulmányok	82
Politikatudomány	116
Szociális munka, szociálpolitika	155
Szociológia	177
Vallás- és hittudomány	218

ELŐSZÓ

Nagy öröm számunkra, hogy a XXXIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Társadalomtudományi szekciója rezümékötetének előszavában köszönhetjük az olvasót.

Öröm, mert az ELTE Társadalomtudományi Kara abban a megtiszteltetésben részesült, hogy 2017-ben megrendezheti a XXXIII. OTDK Társadalomtudományi szekcióját, mely hosszú idő óta kitüntetett helyet foglal el a hazai felsőoktatásban részt vevők életben. A rendezvény alkalmat ad arra, hogy a hazai, illetve a határainkon kívül tanuló kiemelkedő tehetségű egyetemi hallgatók országos szinten mutathassák be első kutatói szárnypróbálgatásaikat, és egy inspiráló szellemi környezetben összemérjék tudományos felkészültségüket. Az OTDK-n való részvétel megismételhetetlen lehetőséget jelent a diákok számára a szakmai tudományos közéletben való megjelenésre, arra, hogy letegyék névjegyüket a jövő tudósaiként.

Másrészt a rezümékötet, ahogyan a konferencia maga is, bizonyíték arra, hogy a mai egyetemisták, a társadalomtudományok BA, MA és osztatlan szakos hallgatóinak legkiválóbbjai készen állnak arra, hogy a társadalomtudományok területén kutassanak és újat alkossanak, hogy a saját tudományterületükön elsajátított tudásuk alapján vizsgálják, elemezzék a körülöttünk lévő világot, a benne zajló társadalmi folyamatokat, és ezáltal nem csupán a tudományos életre, hanem a társadalom egészére is hatást gyakoroljanak.

Kötetünkben 11 (egészségpolitika, esztétika, filmtudomány, filozófia, kulturális és szociálintropológia, média- és kommunikáció-tudomány, nemzetközi tanulmányok, politikatudomány, szociális munka és szociálpolitika, szociológia, vallás- és hittudomány) témában összesen 272 pályamunka rezüméje olvasható, közülük 2 angol nyelven. A pályamunkák és a hallgatók száma is mutatja, hogy a pályázók köre lefedi a teljes hazai és határon túli magyar társadalomtudományi képzés felsőoktatási intézményi hálózatát, hiszen 27 hazai egyetem vagy főiskola hallgatói szerepelnek a kötetben. Nagy örömünkre szolgál, hogy idén 16 határon túli magyar versenyző is részt vesz rendezvényünkön, továbbá két középiskolás diák is bekerült a versenybe.

Nem csupán a tizenegy téma, hanem maguk a rezümék és pályamunkák is azt mutatják, hogy a társadalomtudomány nem vesztett sokszínűségéből, számos téma, megközelítési mód, módszertan és tudományterület nemcsak megfér egymás mellett, hanem jól ki is egészíti egymást. A változatos dolgozatok azonban a differenciálódás mellett kirajzolnak egy összetett képet, mely arra hívja fel a figyelmet, hogy a világunk megértése nem lehetséges egyetlen perspektívából, és a különböző nézőpontok versenye mellett nagy szükség lenne az egyes területek és megközelítések kooperációjára is.

A kötet az összefoglalókat olyan állapotban tartalmazza, ahogyan azt a hallgatók az OTDK online rendszerébe feltöltötték, néhány helyesírási és gépelési hiba javításán túl nem módosítottunk a szövegeken. Két pályamunka rezüméje angol nyelven olvasható, mely esetben a szerzők versenyen kívül angolul ismertetik dolgozatukat.

Reményeink szerint e kötet arra is szolgál, hogy a társadalomtudományi szakma figyelmét ráirányítsa az OTDK-n részt vevő hallgatók munkáira, és ezáltal felhívja a figyelmet a tehetséggondozás mindig időszzerű és kitüntetett szerepére.

Ezúton szeretnénk köszönetet is nyilvánítani mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak az OTDK sikeréhez. Elsősorban köszönjük a dolgozatok témavezetőinek, bírálóinak és a tagozatok zsűritagjainak áldozatos munkájukat, ami a konferencia szakmai bázisát biztosítja. Továbbá köszönjük az OTDK Titkárságának és az OTDK Társadalomtudományi szekció Szakmai Bizottságának, hogy folyamatos támogatásukkal szilárd hátteret biztosítottak a konferencia sikeres megvalósításáért végzett munkánkhoz. Végül, de nem utolsósorban köszönjük fővédnökeink, a Magyar Tudományos Akadémia és az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatását, valamint minden további szponzorunk és támogatónk hozzájárulását az esemény megrendezéséhez.

EGÉSZSÉGPOLITIKA

BOGDÁNNÉ BASA ESZTER

basaeszter@tvn.hu

Ápolás

MSc, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem

Egészségtudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:

Dr. Pakai Annamária

adjunktus, PTE ETK

Vajda Réka

szakoktató, PTE ETK

A méhnyakrákkal kapcsolatos ismeretek és a szűrővizsgálaton való részvételi mutatók vizsgálata roma nők körében

Célkitűzés: Vizsgálatunk célja felmérni a 18-65 év közötti roma nők méhnyakszűréstől való távolmaradásának okait, a szűrésen való részvételt befolyásoló tényezőket, a méhnyakrákkal, méhnyakszűréssel kapcsolatos ismereteiket.

Adatok és módszerek: A kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatot 2016-ban, Nagyatád és vonzáskörzetében élő roma nők körében, saját szerkesztésű kérdőív segítségével, egyszerű, nem véletlenszerű mintán végeztük ($n=126$). Kizárásra kerültek, akiknél méhnyakrákot diagnosztizáltak, nőgyógyászati daganatos betegség miatt kezelés alatt álltak, és akik méheltávolításon estek át. A kérdések összeállításában a hangsúlyt az egészségi állapotra, a méhnyakszűréstől való távolmaradás okainak vizsgálatára és 20 kérdésből álló tudástesztre helyeztük. A statisztikai analízis során a leíró statisztikai módszerek mellett khi-négyzet-próbát és kétmintás t -próbát alkalmaztunk ($p<0,05$).

Eredmények: A válaszadók átlagéletkora 37,45 év ($SD=12,05$). A megkérdezettek 26,2%-a még nem vett részt nőgyógyászati szűrővizsgálaton. A szűrésen megjelent nők ($n=91$) átlagéletkora az első alkalommal 24,05 év ($SD=8,96$). A választott orvossal rendelkezők 76,2%-a 3 éven belül megjelenik szűrővizsgálaton. A méhnyakszűrésen való megjelenést, az utolsó szűrésen való részvétel időpontját és a gyakoriságot nem befolyásolják a szociodemográfiai tényezők ($p>0,05$). A tudásteszt átlaga 31,4 pont ($SD=3,93$). A HPV-ről és a méhnyakrákról a nők 8,7%-a kevés, 87,3%-a közepes szintű ismeretekkel rendelkezik, mindössze 4% van megfelelő ismeretek birtokában. Az ismeretek szintjét illetően a szűrésen részt vett, illetve a távolmaradók csoportja között nincs különbség ($p=0,141$).

Következtetés: A roma közösségben is szükség van a szűrővizsgálatok lelkes és folyamatos végzésére. A részvételi arány növelésében döntő lépés az ismeretek szélesebb körű terjesztése.

Kulcsszavak: roma nők, méhnyakrák, HPV, prevenció, ismeret

PANDUR ATTILA

attila.pandur@etk.pte.hu

Egészségügyi Menedzser

MSc, 2. félév

Pécsi Tudományegyetem

Egészségtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Radnai Balázs
adjunktus, PTE ETK

A pulmonális embolia diagnosztizálásának költséghatékony megoldásai a sürgősségi ellátásban

A vizsgálat célja: A pulmonális embólia a vénás tromboembóliás betegség változatos klinikai képpel megjelenő, közvetlen életveszélyes állapota. Napjainkban, aki bekerül a sürgősségi osztályra – amennyiben egykapus az ellátórendszer –, valamilyen képalkotó vizsgálaton átesik. Ezeknek a diagnosztikus eszközöknek sokszor nincs diagnosztikus hasznosulása, ugyanakkor a kezelési költségek emelkedését okozza. Célunk, felmérni a kiválasztott sürgősségi osztályokon, milyen költségekkel jár a pulmonális embólia diagnosztizálása, valamint, hogy jól megválasztott rizikóstratifikációs módszerek segítségével hogyan lehetne csökkenteni a költségeket.

A vizsgálati anyag és módszer: Retrospektív, kvantitatív vizsgálatot végeztünk három sürgősségi osztály beteganyagának elemzésével. Célcsoportként azokat a betegeket vizsgáltuk, akiknél a sürgősségi osztályon CT-vizsgálatot végeztek pulmonális embólia, dyspnoe, mellkasi fájdalom miatt. Ezen betegeknél utólagos rizikóstratifikációt végeztünk a feltüntetett panaszok és vitális paraméterek alapján score rendszerek segítségével. Az OEP adatbázisából lekértük a kórházak éves költségvetését és a képalkotó diagnosztikára fordított keretet, valamint egy CT- és D-dímer-vizsgálat összegét. A vizsgálat során korrelációt, khi-négyzet-próbát, ANOVA-t alkalmaztunk. A kapott eredményeket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények: A vizsgálatban összesen 659 beteg dokumentumait elemeztük. A mintában 407 nő (61,7%) és 252 férfi (38,2 %) vett részt. 311 (69,1 %) esetben az utólagosan számolt Wells score érték 7 pont feletti volt, D-dímer emelkedett, a CT-vizsgálat pulmonális embóliát igazolt. 139 (30,9%) esetben az utólagosan számolt Wells score érték 2 pont alatti volt, mégis CT-vizsgálatot végeztek, mely tüdőembóliát nem igazolt. A rizikóstratifikációs módszerek alkalmazásával 600 000 Ft-ot lehetett volna megspórolni a CT-vizsgálatokon, míg a D-dímer esetén 550 000 Ft-ot.

Következtetések: A vizsgálatunk során beigazolódott, hogy a beteg kórházba érkezését követően észlelt panaszaiból és fizikális vizsgálattal nyert adatokból meghatározott Wells score érték korrelál a definitív diagnózissal. Az elvégzett CT-vizsgálatok az esetek nagy százalékában a score rendszer segítségével felállított diagnózist alátámasztották. Összességében megállapítható az elvégzett kutatásból, hogy a növekvő kiadások, melyeket képalkotó vizsgálatra költ az egészségügyi ellátórendszer, nagymértékben csökkenthetők rizikóstratifikációs módszerek alkalmazásával.

GITTA STEFÁNIAgitta.stefania@gmail.com

Gyógytornász

BSc, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem

Egészségtudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:*Dr. Hock Márta*

adjunktus, PTE ETK

Füge Kata

gyógytornász, PTE KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

dr. Magyar Zoltán

egyetemi docens, Péterfy Sándor utca Kórház, Rendelőintézet és Baleseti Központ, Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály

A rectus diastasis prevalenciája, lehetséges rizikófaktorai, szövődményei és a kezelés

Célkitűzés: A rectus diastasis az egyenes hasizmok szétválása a linea alba mentén, ami a terhesség 3. trimeszterében lép fel. Ez a probléma kevésbé kutatott, csekély információ áll rendelkezésre a prevalenciáját, a kockázati tényezőit, a szövődményeit, valamint a kezelését illetően. Célunk volt meghatározni hazai előfordulásának gyakoriságát, a lehetséges rizikófaktorokat, megvizsgálni a derékfájással, vizeletinkontinenciával és egy csökkent életminőséggel való kapcsolatát, illetve a kezelésének lehetőségeit.

Adatok és módszerek: 200 nő interrectus távolságát mértük meg digitális caliperrel, akik ezután kitöltötték a saját készítésű rectus diastasis, továbbá az SF-36, az Oswestry és az ICIQ-UI SF kérdőíveket. Közülük 6 fővel 3 hónapos speciális mozgásprogramot végeztünk, mely gyakorlatok főként a m. transversus abdominis edzését célozták. Korreláció- és ANOVA-elemzést, továbbá páros *t*-próbát hajtottunk végre SPSS v22 segítségével.

Eredmények: A prevalencia 46,5%-os lett. Nem volt szignifikáns kapcsolat az állapot és a kor ($p=0,099$), a BMI ($p=0,129$), a terhességek száma ($p=0,126$), a szülésmód ($p=0,058$) között. Szignifikáns kapcsolat állt fenn a szülések száma és az interrectus rés közt ($p<0,001$). Szignifikáns különbséget találtunk az életminőség ($p=0,017$), a derékfájás ($p=0,039$) és a vizeletinkontinencia kapcsán ($p=0,028$) a diastasistól szenvedő és a normál csoport tagjai közt. A mozgásprogram végzetével jelentősen kisebb ($p=0,028$) volt az interrectus távolság, mint a torna kezdetekor.

Következtetések: A külföldi szakirodalommal megegyeztek eredményeink, melyek alapján elmondhatjuk, hogy a rectus diastasis majdnem minden második szült nőt érinti. Az állapot hajlamosít a derékfájásra és a vizeletinkontinenciára, ebből kifolyólag egy csökkent életminőségre. Éppen ezért fontos lenne felhívni rá a nők figyelmét, hogy megfelelő gyógytornával ez az állapot kezelhető. Hatására ritkábban lépnének fel a fenti életminőséget rontó tényezők, és hosszú távon a táppénzes napok száma is csökkenne.

PATAKI CSENGE

pataki.csenge@gmail.com

gyógypedagógia

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Stefanik Krisztina

adjunktus, ELTE BGGYK

Autizmus spektrumzavarral élő személyek szerhasználati jellemzői

A Tudományos Diákköri Dolgozat célja, hogy betekintést adjon Magyarországon élő, autizmus spektrumzavarban érintett személyek dohányzási, szeszesital-fogyasztási és illegális módon történő szerhasználati jellemzőibe. Ezenkívül szakirodalmi áttekintést végez az autizmusról mint fejlődési zavarról, illetve bepillantást nyújt a témában eddig megjelent szakirodalmakba az autizmussal és más fogyatékoságtípusokkal kapcsolatban is.

A szerhasználatot vizsgáló pilot eljárás résztvevői olyan 16 évnél idősebb személyek, akik a világhálón keresztül, anonim és önkéntes alapon töltötték ki kérdőívünket. Az autizmussal élő vizsgálati csoporthoz ($n=30$) korban és nemben illesztettünk autizmusban és más állapotokban nem érintett személyeket ($n=30$). A kérdőív a CDC által kidolgozott Youth Risk Behaviour Survey (CDC, 2017) 32 szerhasználatra vonatkozó kérdéséből és 3, a szerhasználati motivációt vizsgáló nyitott kérdésből állt.

Eredményként elmondható, hogy az autizmus spektrumzavarban érintett csoport 62,07%-a soha nem dohányzott még, viszont 10%-a intenzív dohányos (napi 6–19 szál). Az első szál cigaretta elszívása és az első több korty szeszes ital fogyasztása inkább 17 évesen vagy azután történik. A vizsgálati minta 73,33%-a nem ivott az elmúlt 30 napban egy pohárnál több szeszes italt. Marihuánát a válaszadók 13,33%-a fogyasztott valaha, egy személy intenzíven, viszont senki nem fogyasztotta a szert az elmúlt 30 napban. A válaszok 23,33%-ban jelöltek valamilyen más kábítószer-használatot.

Összegezve: kevesebben dohányoznak, fogyasztanak alkoholt nagy mennyiségben, valamint kevesebb személy élt vissza illegális módon vagy illegálisan beszerezhető szerrel, mint a kontrollcsoportban. A kipróbálás időpontja kissé eltolódik az idősebb korosztály felé. Nagy arányban nem próbáltak még ki szereket az autizmusban érintett személyek, viszont előfordulnak kiugró példák a gyakori szerhasználatra.

ELMER DIÁNAdiana.elmer@etk.pte.hu

Fizioterápia

MSc, 2. félév

Pécsi Tudományegyetem

Egészségtudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:*Prof. dr. Boncz Imre*

egyetemi tanár, dékán-helyettes, intézetigazgató, PTE ETK

Dr. Endrei Dóra

mb. általános főigazgató-helyettes, Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ

Dr. Molics Bálint

adjunktus, PTE ETK

Létszám és jövedelem helyzet az egészségügyi ágazatban

Célkitűzés: Napjainkban kiemelt egészségpolitikai kérdés nemzetközi és hazai szinten egyaránt az egészségügyi dolgozói migrációs helyzete és a háttérben húzódó okok feltárása. Elemzésünk célja a hazai kórházi fekvőbeteg-ellátásra vonatkozó humán erőforrás helyzet elemzése volt, az egészségügyi dolgozók jövedelem és létszám adatainak feldolgozása révén.

Adatok és módszerek: Kvantitatív, retrospektív kutatásunkat dokumentum- és adatbázis-elemzéssel végeztük. A kutatásunkhoz az Egészségügyi Nyilvántartási és Képzési Központ Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program 1626-os – 2003 és 2012 közötti évekre vonatkozó – bér- és létszámstatisztikáját használtuk fel. Leíró statisztikai elemzésünkhöz SPSS 22.0 szoftvert használtunk.

Eredmények: Eredményeink azt mutatták, hogy 2003–2012 között az ápolók (184%), szülésznők (167%) és gyógytornászok (161%) létszáma növekedett a legjobban. Jövedelem tekintetében 2003 és 2012 között az optometristák (176%), gyógyszerészek (173%) és szakorvosok (164%) jövedelme gyarapodott a legnagyobb mértékben. A vizsgált időszakban átlagban 39%-kal nőtt a jövedelme és 11%-kal a létszáma az egészségügyi dolgozóknak.

Következtetések: Az egészségügyi dolgozók jövedelmi helyzete jelentős mértékben változott 2003–2012 között. Ez a jövedelemváltozás nagy eltéréseket mutatott az egyes dolgozói szakmacsoportok között. Míg az orvosi-gyógyszerészi jövedelmek jelentősebb mértékben emelkedtek, addig a diplomás egészségügyi szakdolgozók jövedelme lényegesen alacsonyabb mértékben emelkedett a vizsgált időszakban.

Kulcsszavak: egészségügy, humán erőforrás, egészségügyi humánpolitika, migráció

LAMI EDIT

ede12@citromail.hu

Ápolás és Betegellátás- Szülész nő

BA, 6. félév

Széchenyi István Egyetem,

Petz Lajos Egészségügyi és Szociális Intézet

TÉMAVEZETŐ:

Kovácsné Dr. Tóth Ágnes
egyetemi docens, SZE ESZI

Szoptatási attitűdök közterületen

Közterületen szoptató anyák attitűdjeivel foglalkozik a dolgozat, melyben az utódgondozás is nagy szerepet játszik illetve az anyatej fontossága. A szakmai protokoll javaslata, hogy 6 hónapos korig a csecsemő csak anyatejes táplálásban részesüljön. Ehhez az is társul, hogy a gyermeknek semmilyen plusz folyadékot nem kell adni, pl. víz, ízesítetlen tea. Az anyatej fontossága abban rejlik, hogy minden periódusban alkalmazkodik a gyermek igényeihez. Tartalmazza a megfelelő immunglobulinokat, vitaminokat és az idegrendszer fejlődéséhez szükséges anyagokat.

A vizsgálat célja: Bemutatni, hogy milyen hatással vannak a rosszalló megjegyzések a szoptató anyára, illetve ezeket a konfrontációkat hogyan tudja kivédeni.

A kismamáknak mi a véleményük a társadalom megítéléséről a szoptatással kapcsolatban és az ezzel járó megkülönböztetésről. Ha a kismamák szoptatni szeretnének közterületen, akkor milyen lehetőségeket, bababarat helyeket ismernek.

Vizsgálati módszer: A keresztmetszeti vizsgálat saját szerkesztésű, önkitöltős kérdőívvel történt, amelyet az interneten töltöttek ki a szoptató kismamák.

Eredmények: Az anyák 57%-a etette már gyermekét közterületen, és 37%-a nagyon ügyel arra, hogy minél észrevehetőtlenebb módon tegye azt. Ebből arra következtethetünk, hogy az anyák minden esetben attitűdöket öltenek magukra, ha arra kerül sor, hogy közterületen kell megetetni gyermeküket.

Az anyák 57%-a válaszolta, hogy egyszer-egyszer etette gyermekét közterületen, 34%-a gyakran cselekszik így. Viszont 34%-uk hiába keresett szoptatóhelyiséget, nem talált.

A társadalom azon rétege, mely azt állítja, hogy az anya márpedig ne nyílt területen etesse a gyermekét, rosszallóan néz, talán még néhány kedvesnek nem mondható megjegyzést is tesz. Bár a válaszadók 87%-a úgy nyilatkozott, hogy az a periódus, amíg megetetik gyermeküket, csakis kettőjükéről szól, 28%-uk inkább otthagyja a társaságot és kimegy az autóba megetetni gyermekét, hogy elkerülje a rosszalló tekinteteket.

FERENCZ EMESEmsferencz@gmail.com

Szociális munka

MA, 4. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:*Illyés Magda*egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem,
Római Katolikus Teológia Kar

Vallásos megküzdés az élet alkonyán

Jelen dolgozat az időskor, a vallásos megküzdés és a lelki egészség kapcsolatát vizsgálja. Az első fejezet az időskor elméleti alapjairól szól: az időskor definiálása, az időskorral járó testi, lelki, szociális változások, melyek nagymértékben befolyásolják az idős emberek jóllétét és étellel való elégedettségét.

A második fejezet a megküzdés és a vallásos megküzdés bemutatását tartalmazza. A megküzdést a nehézségekkel való szembenézésként és az azokban felmerülő problémák megoldásának vagy a problémákkal járó pszichés feszültség csökkentésének folyamataként definiáltuk. A vallásos megküzdési módok és stílusok kapcsán megkülönböztettünk negatív, illetve pozitív megküzdési módokat, valamint együttműködő, önirányító és belenyugvó megküzdési stílusokat.

Az utolsó fejezetben az empirikus vizsgálatba nyerhetünk betekintést, ahol a vallásosság és lelki egészség kapcsolatának fontosságára mutattunk rá. 80 idős emberrel (életkoruk 65 és 93 év között, 46 nő és 24 férfi) készült interjú egy kérdőívcsomag alapján, mely a háttérváltozók mellett a vallásos megküzdési stílusokat, az étellel való elégedettséget és az időskorral együtt járó testi tüneteket mérte. A kutatást egy tradicionálisan vallásos közösségben végeztük, akik nagyon alacsony iskolázottsággal rendelkeztek.

A kutatás legfontosabb eredménye pedig az lett, hogy az idősök jóllétét és étellel való elégedettségét nem a testi tünetek sokasága határozza meg, hanem a vallásos megküzdés milyensége.

SZÉKELYNÉ FARKAS RITA MAJA

ritamaja@indamail.hu

Ápoló

MSc, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem

Egészségtudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:

Dr. Pakai Annamária

adjunktus, PTE ETK

Ferenczy Mónika

szakoktató, PTE ETK

A véradással szembeni attitűd vizsgálata a magyar lakosság körében

A vizsgálat célja: A magyar lakosság véradási hajlandósága az elmúlt években fokozatosan csökkent. A vizsgálat célja feltárni a donorok véradással kapcsolatos ismereteit, szokásait, attitűdjét.

Adatok és módszerek: A keresztmetszeti, kvantitatív vizsgálat Kecskeméten, 2016. 07. 01.– 2016. 09. 31. között a 18–65 év közötti, Bács-Kiskun megyei lakcímmel rendelkező donorok között nem véletlenszerű, kényelmi mintavétellel történt ($n=200$). Kizárásra kerültek azok a személyek, akik a kérdőív 70%-át hiányosan töltötték ki. A felmérés során alkalmazott kérdőív kérdései szociodemográfiai adatokra, az egészségi állapot megítélésére, a véradások helyszínére, számára, gyakoriságára, a véradással kapcsolatos ismeretekre, attitűdökre vonatkoztak. Az adatok elemzése leíró statisztikával – átlag, medián, módusz, szórás, abszolút, relatív gyakoriság – és matematikai számítások – χ^2 -próba, Spearman-féle korreláció, Kruskal-Wallis-próba, Mann-Whitney U teszt, lineáris regresszió, ANOVA-vizsgálattal, 95%-os valószínűség – mellett ($p<0,05$) történt, SPSS 22.0 statisztikai program segítségével.

Eredmények: A válaszadók átlagéletkora 41,43 év (SD=11,27, min=18 év, max=65 év). A tudásteszt átlaga 14,44 (SD=1,58, min=10, max=19). A szociodemográfiai adatok nem befolyásolják a véradással kapcsolatos tudásszintet valamint a véradás rendszerességét ($p>0,05$). A véradáson való részvételek számának növekedésével a donorok tútól, fájdalomtól, fertőzéstől való félelme csökken. A véradásból való kizárás leggyakoribb oka az alacsony hemoglobinszint. A véradással kapcsolatos tudásszint és a véradoi attitűd között nincs összefüggés ($p>0,05$).

Következtetések: Az eredmények tükrében megállapítható, hogy fontos a donorokkal való jó együttműködés kialakítása, növelni kell a fiatalok körében a véradással szembeni érdeklődést, biztosítani kell az egyműszakos munkarenden kívüli délutáni és hétvégén történő véradás lehetőségét, a motiváció fenntartását és az ismeretek bővítését.

Kulcsszavak: véradás, donor, ismeret, attitűd, motiváció

ESZTÉTIKA

MOKLOVSKY RÉKA

mokireka@gmail.com

Szabad bölcsész

BA, 5. félév

Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Veres Ildikó

egyetemi docens, ME BTK

A hasonmásjelenség egyes művészeti ágakban

A dolgozat célja egy viszonylag keveset kutatott jelenség, a hasonmásprobléma vizsgálata, olyan jelentős művészek alkotásaitól kezdve, mint Dosztojevszkij, egészen napjaink feltörekvő alkotóiig, mint például Richard Ayoade. Igyekszem minél szélesebb körben vizsgálni a hasonmásokat, hiszen megjelenésük sem korlátozódik csupán irodalmi művekre – fotográfiák, filmek, tévésorozatok egyaránt feldolgozzák.

A bevezetést követő részben a hasonmást mint biológiai és genetikai adottságot és ennek megjelenését vizsgálom Diane Arbus ikertestvérekről készített fényképein keresztül.

A következő fejezetben Dosztojevszkij 1846-os művét elemzem, ami A kétéltű *Goljadkin* és *A hasonmás* címen is ismert. Ezt követően térek majd át a belőle készült 2013-as filmfeldolgozásra, mely az ötletet adta a dolgozat megírásához.

A téma sokszínűsége és nagysága miatt leszűkítettem a vizsgált alkotások számát, hogy a kiválasztottakra megfelelő figyelmet fordítsak, s a dolgozat koherens legyen. Így esett a választásom Darren Aronofsky Fekete hattyú, David Fincher *Harcosok klubja*, valamint Christopher Nolan *A tökéletes trükk* című filmjére. Mindháromban központi helyet foglalnak el a hasonmások, de ábrázolásuk teljesen különböző módon történik.

Ezután kerül sor a „borzongatás nagymesterére”, David Lynchre. Kultikus tévésorozata, a *Twin Peaks* sokak által kutatott és értelmezett, s még többek által ismert és kedvelt. A jelen dolgozat elsősorban a főszereplő Laura Palmer és annak unokatestvére, Maddy Ferguson közötti hasonlóságot s összekapcsolódó sorsuk közös tragikus vonásait vizsgálja.

Hogyan jelennek meg, miben egyeznek és miben térnek el a különböző művek világaiban a hasonmások? Mit jelképeznek, mire hívják fel a figyelmet? Célom ezekre a kérdésekre választ kapni a dolgozatomban.

Módszerem az egyes művek elemzése, értelmezése; mellékelem Diane Arbus fotóinak másolatait; állításaimat a Dosztojevszkij-műről a belőle kiragadott részletekkel kívánom alátámasztani; a filmekből jeleneteket választok elemzésre. Az így keletkező „darabokat” felfűzöm egy egységes láncre, hogy a hasonmásjelenség jellegzetességeit összefüggéseiben láthassuk.

A dolgozatot sok tekintetben hiánypótló írás, hiszen hiába van bőséges kutatási alanyanyagot szolgáltató témáról szó, eddig – úgy tűnik – nem született olyan átfogó, részleteiben áttekintő és értelmező munka róla, mely minden tekintetben hivatkozási alapul szolgálhatna.

ERDELY-PEROVICS ANDREA

andreaerdely@yahoo.com

Filozófia

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Ceglédi András

egyetemi adjunktus, SZTE BTK

A metafizikai színház

Dolgozatomat Artaud Kegyetlen Színháza köré építem, annak rövid ismertetésével indítom. A mélyebb megértés érdekében kutatásaimhoz Jung tudattalanról szóló tanulmányait hívom segítségül, különös tekintettel Artaud alkímista színházi vízióira. Végül a gesztusok metafizikáját helyezem a fókuszba, leginkább Kantor Halálszínházának példáján keresztül. Ahogyan a valódi alkímistáknak, úgy a metafizikai színház beavatottjainak sem a cél beteljesítése – a bölcsek kövének megragadása – volt a fontos, hanem maga az út, az a törekvés, amelyben a tudatos és tudattalan erők együttműködnek. Tanulmányomban erre az útra vállalkozom, a racionális megértést mint célt csak az út jelölőjének hagyom meg.

SZÁNTÓ RITA

szantorital@gmail.com

Esztétika

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Az esztétika „híd” és a műalkotássá formált élet problémája

Dolgozatomban két részből épül fel. Első felében (1–2. fejezet) azt igyekszem megmutatni, hogy milyen lehetséges okokból milyen problémákkal kellett megküzdenie a filozófiának az újkorban. Az egész kérdéskört a szabadság és a szükségszerűség összeegyeztetésére tett kísérletekre igyekszem kihegyezni. Dolgozatom második felében (3–4. fejezet) pedig azt igyekszem belátni, hogy Nietzsche filozófiájában is felfedezhető a szabadság és szükségszerűség összeegyeztetésére tett kísérlet, és ezt a kísérletet igyekszem összevetni a korábbi, 18. századi elméletekkel. Azt a konklúziót vonom le, hogy Nietzsche problémára adott válaszkísérlete bár a legradikálisabbnak tekinthető, mégsem képes megoldani azt a problémát, hogy e két ellentétes fogalom egy elméletbe ágyazásakor az egyik (általában a szabadság) mindenképpen sérül, illuzórikusnak bizonyul.

KINTLI BORBÁLAkintlibori@gmail.com

Esztétika

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Darida Veronika*

hab. egy. docens, ELTE BTK

Az esztétikán túl

A művészet lehetőségeire vonatkozóan eltérő válaszokat adhatunk még egy olyan speciális nézőpontból is, mint amilyen Lévinas etikai megközelítése. „A valóság és árnyéka” című esszéből így rajzolódik ki két, egymással ellentétes esztétikai állásfoglalás. Mindkettő a Tengelyi által elementáretikának nevezett filozófia kiindulópontjáról fogalmazódik meg, mégis, míg az egyik az etika nevében radikálisan elutasít bármiféle művészetet, a másik éppen annak területén ismeri fel a művészet egyedülálló lehetőségét.

Dolgozatomban az így körvonalazott problematika eltérő szemszögekből való megvilágítását tűzöm ki célul. Miközben Lévinas életművén belül önmagában szemlélve is rendkívül komplex az esztétika kérdése, ha Pilinszky munkásságával együtt olvassuk, nemcsak az értelmezés horizontja bővül, a lévinasi olvasat Pilinszky életművének is új megközelítést ad. Bár a két életmű között konkrét összefüggések nincsenek – a háttérként szolgáló 20. századi eseményekből kifolyólag is –, a vizsgált problémák közös voltára ismerhetünk. Ezáltal válik lehetségessé írásaik egymással folytatott „párbeszéde” a folyamatos együtt olvasáson keresztül. A művekből kiemelt motívumok, fogalmak relevanciáját mindkét életművön belül értelmezem, melynek éppúgy célja a hasonlóságok, mint a különbségek kimutatása.

Az elemzés a lévinasi filozófia aspektusából közelít, hangsúlyozva annak sajátosságait. A korai „A szökésről” (De l'évasion) című tanulmány, illetve az első főmű, a „Teljesség és végtelen” (Totalité et Infini) felől vizsgálja Lévinas filozófiai motivációját, ahogyan a totalitással való teljes szakítást igyekszik megvalósítani és jut el a Másik tökéletes alteritására alapozó aszimmetrikus interszjektív viszonyhoz. Ez szolgál alapul művészeti tárgyú írásainak, melyek magukban hordják a filozófiai irányultságú írások tanulságait, továbbá ennek jegyeit ismerhetjük fel Pilinszky ars poeticájában is, a jóvátétel-jóvátétele eszméjében.

Bár az első fejezetekben Pilinszky mint a művészetre általában és mint saját lírájára reflektáló gondolkodó szerepel, a dolgozatban különös szerep jut költészetének értelmezése mellett – mely a „Harmadnapon” című kötetre terjed ki – színházi munkásságának. Miközben a „Harmadnapon” kitüntettségét a motívumok nagyfokú rokonsága adja Lévinas „A valóság és árnyéka” című írásával, a színházi munkásság sajátos küszöbpozíciójából fakadóan válik érdekessé, ahogyan egyidejűleg keresi elmélet és gyakorlat terepén egy etikailag is érvényes művészet megvalósulását.

NÉMETH DOROTTYA

dottie.nemeth@gmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Valastyán Tamás
egyetemi docens, DE BTK

A zseni és a nyomozó, avagy a modernitás egy titokzatos esete

Vizsgálatom tárgya a zseni, a detektív és e kettő kapcsolata. Hipotézisem szerint a krimi és azon belül a detektív megszületéséhez nagyban hozzájárult a hosszú 19. század dinamizmusainak olvasztótégelye, koncentráltan pedig a filozófiai zsenifogalom felértékelődése, amihez a kanti zseni diszpozícióját vettem alapul.

Ahhoz, hogy megtaláljam a két fogalom közös gyökerét, a nyomozófigura megszületésére, első megjelenési formáira koncentráltam. Az „ős szereplő” érdekelt, mielőtt azt az idő, a nyilvánosság, az olvasó és az író deformálták volna. Ezért Edgar Allan Poe és Sir Arthur Conan Doyle egy-egy korai novelláját vettem górcső alá, megfigyeléseim végén pedig arra a következtetésre jutottam, hogy Poe karakterében, Auguste C. Dupinban még jelen van az értelem és az képzelőerő kettőse az intuíció égisze alatt, ugyanakkor Sherlock Holmes és az őt követő detektívek már hiányleleknek számítanak, egyfajta karakter-anamnézis megtestesítői. Sziget–híd-hipotézisemben ezt a másra utaltságot fejtem ki.

Konklúzióm szerint Poe nyomozózsenije egyszerre a zseni ellenében és abból kibontakozva nyerhetett egyedül létjogosultságot. A detektívek további generációi azonban már csak a múlt zsenijének torzult változatai. A rejtélyre pedig azért van szükségük, mert az stimulálja a képzelőerőt, aminek hatására egy nap talán visszatérhetnek oda, ahol egyszerre rendelkeznek az elemzés és az alkotás adományával is.

KÉPES DIÁNA

dia.kepes@gmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

Pintér Tibor

hab.egy.adjunktus, ELTE BTK

Ellentmondások tükrében: Monteverdi elmélete és gyakorlata

Munkám célja, hogy felmutassam azokat az ellentmondásokat, amiket Monteverdi zenei munkássága létrehoz, valamint egy olyan új megközelítésmód felvázolása, ami képes megszüntetni szekuláris zenei műveinek és elméleti állásfoglalásának szembenállását. Ugyanakkor azokra a zenei előzményekre is kitérek, melyek összekötik Monteverdit elődeivel. Mindehhez azt vizsgálom meg, hogy Claudio Monteverdi korai és kései zenéje milyen viszonyban áll (1) a késő reneszánszig meghatározó zenei hagyománnyal; (2) a 16. században kibontakozó új zenei ideálokat felmutató irányzattal; (3) saját elméleti állásfoglalásával.

Ezek kifejtéséhez először a konvencionális reneszánszkép azon állításait vizsgálom felül, melyek a késő reneszánsz zenei jellemzőivel is kapcsolatban állnak. Kimutatom, hogy az antik zene felélesztésének zászlaja alatt – példaként szolgáló művek hiányában – valójában kreatív újratemtés zajlott, és az autoritásra való hivatkozás sok esetben csupán az újítás elméleti megalapozásának eszköze volt.

A dolgozat második részében ismertetem Monteverdi szekuláris zenéjének főbb jellemzőit egy-egy művének elemzése során. A darabok vizsgálatából az is kiderül, hogy az affektusok ábrázolásához és felkeltéséhez – ami a 16. századtól kezdve a zeneszerzők egyik fő célja volt – Monteverdi számos olyan zenei technikát használ, amivel a korai reneszánsz hagyományait „felrúgja”, de még a zeneszerzés korabeli szabályait is erősen feszegeti.

Elméleti állásfoglalását Giovanni Maria Artusival való vitáján keresztül mutatom be Az „összecsapás” eredményeként Monteverdi artikulálta az új, pontosabban a második zenei gyakorlatot, a *seconda pratticá*t. Ez a *prima pratticá*val – az addig érvényben lévő zeneszerzési elvvel – szemben fogalmazódik meg és a szöveg harmóniával szembeni elsődlegességét hangsúlyozza.

Monteverdi szekuláris zenéjének és elméleti állásfoglalásának összevetéséből egy újabb ellentmondás születik, ugyanis a zene szövegnek való alárendelésével nem összeegyeztethetők egyes zeneszerzési megoldásai és technikái. Ez a szembenállás feloldható, amennyiben úgy közelítjük meg Monteverdi zenéjét, mint ami a szöveg mellé rendelt. Muzsika és textus mindig egymást feltételezők, a művekben ugyanolyan jelentőséggel bírnak. Monteverdi világi műveinek tendenciája, az érzelmfelkeltő jelleg egyre meghatározóbbá válása és a korai opera terén elért eredményei a zene szöveggel való egyenrangúsága felől magyarázhatók meg.

BONIVÁRT ÁGNES

agnesbonivart@gmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 6. félév

Eszterházy Károly Főiskola

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Antal Éva

főiskolai tanár, EKE BTK

Esztétikai rejtvényfejtés Dan Brown regényeiben

„Az esztétikai magatartásmód az a képességünk, hogy a dolgokon többet vegyünk észre, mint ami azokban közvetlenül jelen van” – mondja Adorno, akinek megállapítása esztétikai rejtvényfejtésem alapjául szolgált.

Dolgozatomban a populáris kultúra egy megkerülhetetlen alkotójának, Dan Brownnak két regényét elemzem a szokástól eltérő módon: a figyelem a cselekmény és nyelvezet helyett koncentráltan az esztétikai aspektusok feltárására irányul. Az alapvető gondolati megközelítést Shusterman pragmatista esztétikája szolgáltatja, mely az újfajta látásmódot a populáris kultúra segítségével a jelenlegi kultúrából kívánja kibontakoztatni. Az Angyalok és démonok, valamint az Inferno, s általában Brown munkásságának esztétikai szempontú értelmezése nem létező szegmense az író nevével fémjelzett jelenségnek – jóllehet számos perspektívája mégis elemzés tárgyául szolgált. A hiány pótlásának első lépéseként új kontextusba ágyazva kerülnek vizsgálat alá a főszereplő városok, művészeti alkotások, jelrendszerek, épületek. Simmel, Goethe és Márai Sándor gondolatai képviselik a kialakult nézőpontot az olasz városokkal kapcsolatban, míg a regény újfajta értelmezéssel gazdagítja a lehetséges Velence-, Róma- és Firenze-olvasatokat. A rejtvényfejtés tényleges mozzanataként – Barthes jelekről alkotott elgondolása alapján – a város diskurzusa is kibontakozik: a jelek egy olvasható rendszerre állhatnak össze Rómában, és Firenze, valamint Velence egyfajta olvasata lehetővé teszi a jelek megszokottól eltérő értelmezését. A „felfedező paralógiája” érvényesül az újraértelmezett, posztmodern múzeumok esetében is: Vattimo és Ébli Gábor leginkább intézményi keretek között érvényes, kapcsolódásokon alapuló múzeumszervező elképzelései nagyszerűen vonatkoztathatóak a lehetséges olvasatokkal bíró olasz városokra is. Kifejezetten esztétikai vonatkozású pontként pedig a burke-i értelemben vett, homályosságon és monumentalitáson alapuló fenséges-értelmezésre is számtalan példával szolgál a két regény.

Elemzésem végén így talán az eddig megkérdőjelezett populáris alkotás esztétikai vonatkozásai mindenki számára egyértelművé válnak: a kiterjedt hivatkozások, utalások, értelmezések révén Dan Brown képes felkelteni az érdeklődést az „érdektelenség” korában, s képes visszavezetni olvasóit a művészetekhez.

MAKAI EDINAmakedina@yahoo.com

Filozófia

BA, 2. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:*Gregus Zoltán*

egyetemi adjunktus, RO BBTE

Művészeti projektek mint relációs formák

Dolgozatomban Nicolas Bourriaud relációesztétikájának elméleti hipotéziseit vizsgálom, azaz a befogadó és a műalkotás között fennálló lehetséges kortárs kapcsolatokat. A bourriaud-i esztétika központi kérdése azt kutatja, hogy bizonyos művészeti munkák hogyan vonzzák be magukba az egyszerű befogadót, aki mintegy kilép egyszerű befogadói státuszából, és maga is a műalkotás részévé és fontos alakítójává válik. A közönség bevonására tett avantgárd kísérletekből, tehát a modernista hagyományból eredeztethető gyakorlat a szerző szerint korunkban átalakul, így a létrejött formában az avantgárd radikalizmusát felváltja valami játékoság és társadalmi plasztika, amely az emberi érintkezés kevésbé uniformizált lehetőségeit kutatja. A relációesztétika elméleti alapjait felhasználva a kortárs kolozsvári művészeti projektek vizsgálatára helyezem a hangsúlyt.

SZAPORA MÁRKszaporamark@yahoo.com

Esztétika

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

Szemponatok a „fantasy” irodalmához

A dolgozat középpontjában egy vitathatóan tág, ám igen jelentékeny kérdés nyugszik: Mi a fantasztikum értelme, rendeltetése? A fikció kategóriáján belül a „fantasy” mint irodalmi műfaj domináns helyet foglal el napjainkban. Annak érdekében, hogy megértsük a Tolkien időtlen mestermunkáihoz vagy J. K. Rowling Harry Potter-sorozatához hasonló művek iránti növekvő igényt, a fantasy átható elemzését kell megalkotnunk. Egy ilyen téma kifejtését milyen módszerek mentén közelítsünk meg? A fő probléma a fogalmak bizonytalanságában rejlik. A dolgozat célja egy olyan definíció megalapozására tett kísérlet véghezvitele, amely egy mindennemű kategorizálást meghaladó perspektívát éltet. A fantasztikum vizsgálata szociális viszonylatokban és pszichoanalitikus szemszögből a fő motívumok egyikeként szerepel a dolgozatban. Ennek a célkitűzésnek eleget téve Tolkien elméleti munkája (A tündérmeséről) kitűnő kezdőpontot jelent. Az esszé centrumában

a fantasztikum szociális és pszichológiai vonzatai szerepelnek, mint lényegi problémák. Az elemzés folytatásaként Tzvetan Todorov munkája (Bevezetés a fantasztikus irodalomba) kerül vizsgálatra, amely a határsértés és habozás fogalmait építi be a fantasztikum fogalomképzésébe, miközben nem veszíti el a szociális és mély lélekfilozófiai jelentéstartalmait sem. Végül Farah Mendlesohn könyvében (Rhetoric of Fantasy) e két elmélet megjelenését, Todorov és Tolkien perspektívájának hatását kívánom kimutatni. Mendlesohn ugyan kategorizál, ám ezek a leíró fogalmak mind magukban hordozzák a transzgresszió képzetét, amely az elemzett művekből kiindulva kulcsfontosságú szerepet játszik a fantasztikus irodalom létezésében, lét-jogosultságában és a megértésére tett kísérletekben.

GYÁRFÁS ORSOLYA

gyarfas.orsolya@gmail.com

Szabad bölcsészlet

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Pintér Tibor

hab. egy. adjunktus, ELTE BTK

Tradíciók és interpretációk: Strauss *Rózsalovag*-ja

Milyen tendenciák határozzák meg egy opera zenetörténeti feldolgozását? Milyen tényezők alakíthatják egy opera előadás-történetét és befogadását? Milyen kapcsolat figyelhető meg tudományos és színpadi interpretációk közt? Ezekkel a kérdésekkel szeretnék foglalkozni Strauss *Rózsalovag*-ja kapcsán. Az opera bemutatása óta töretlen népszerűségű darabja az operai repertoárnak, így meglehetősen gazdag (és jól vizsgálható) a különböző előadásokról készített felvételek anyaga, és mint „botránydarab”, kiemelt helyet foglal el a Strauss-recepcióban, megítélésének változása a zenetörténet-írásban jól nyomon követhető, és rendkívül érdekesítő példája a recepció paradigmaváltásainak.

Dolgozatomban a fenti kérdések nyomán három kérdéskört szeretnék vizsgálni: 1. a *Rózsalovag* fogadtatását bemutatása idején, recepcióját a zenetudományban, 2. előadásbeli tradíciójának kialakulását és megkövesedését, majd 3. e tradíció ironikus megkérdőjelezését és szubvertálását. Ezt a paradigmaváltást Otto Schenk müncheni, illetve Jan Philipp Gloger amszterdami rendezésén keresztül mutatom be.

Elemzéseim módszertani elemei részben David J. Levin Wagner-interpretációkhoz kidolgozott rendszerére épülnek (szó szerinti és átvitt értelmezések), részben Jacky Bratton interteatralitás-elméletén alapulnak, valamint a Susan Sontag-féle camp-fogalmat használom fel a darab és tradicionális interpretációja értelmezéséhez.

Elemzéseim számomra kézenfekvő tanulsága abban foglalható össze, hogy bármely opera új olvasatainak létrejötte a zeneelméletben és színházi gyakorlatban is folyamatosan végbemenő változások szükségszerű következménye: nincs olyan szemléletmód, amely évtizedeken keresztül érvényes maradhat. A *Rózsalovag*ra is igaz: ahhoz, hogy az idejétmúlt diskurzusok újratermelése helyett valóban új (és a XXI. század számára is releváns) interpretációk jöhessenek létre, elkerülhetetlen a mű zenei értékével és színrevitelének módjaival kapcsolatos vélemények alapos felülvizsgálata. Csak így válhat lehetővé, hogy e mű színrevitelével – Brook szóhasználatával élve – élő, és ne holt színház jöjjön létre.

FILMTUDOMÁNY

KOLONICS GÁBOR

steven55@freemail.hu

Történelem–média

Osztatlan, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Gelencsér Gábor

egyetemi docens, PPKE BTK

A 80 huszár történelmi képe

A dolgozatban a 80 huszár című 1978-ban készült filmet elemeztem történelmi és filmesztétikai szempontból. Munkám legfőbb kérdése: milyen történelmi film a 80 huszár?

Először általánosságban kerestem a választ arra a kérdésre, hogy milyen a jó történelmi film. A keresgélés közben áttekintettem a történelmi filmalkotásokat. Kiemeltem, hogy véleményem szerint mi a fontos bennük, rövid és tömör összefoglalást írtam róluk.

Ezután az 1848–49-es magyar filmek áttekintése következik tágabb és szűkebb értelemben. Tágabb tekintetben: Szirmok, virágok, koszorúk, Élve vagy halva, Vadon, Klapka-légió... Szűkebb értelemben: Föltámadott a tenger, A kőszívű ember fiai, és dolgozatom fő témája, a 80 huszár.

Röviden ismertettem a film történetét, majd Csoóri Sándor és Sára Sándor gondolatát – hogy a film a magyar történelem metaforája – próbáltam elemezni. Írtam a film műfajáról és arról, hogy hol helyezkedik el a magyar filmművészetben. A hitelesség című fejezetben a történelmi tényeket vettem össze hosszabban a filmben történetekkel.

A konklúzióban megindokoltam, hogy miért elemeztem egy 1978-ban készült filmet. Miért tartom örök érvényű darabnak Sára Sándor rendezését. Levontam a legfőbb tanulságokat a filmmel kapcsolatban.

TÖRÖK KATALIN

delillah92@gmail.com

Vizuális kultúratudomány

MA, 4. félév

Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Füzi Izabella

egyetemi docens, SZTE BTK

A kortárs Marilyn: A Kasszasiker sztár- és nőképe

Dolgozatomban Theresa Rebeck Kasszasiker című sorozatát elemzem, mely egy Marilyn Monroe-ról szóló musical színpadra állítását mutatja be. A sorozatot elsősorban Monroe sztárképének felépítése szempontjából elemzem, valamint a kortárs sztárképre adott reflexióit. A vizsgálathoz Richard Dyer sztár elmélete és Monroe-elemzése alapján bemutatom a Szexszimbólum sztárképének korabeli kontextusát, valamint a Szőkék előnyben alapján feltárom a sztár lehetséges feminista olvasatát, melynek az elemzés szempontjából legfontosabb hozadéka a megnézni valóság, a maszkviselés és a manipuláció felfedezése Marilyn Monroe filmszerepeiben. Foglalkozom továbbá a sorozatban felvetődő történelmi és kortárs Marilyn-értelmezéssel, melynek bemutatására a Kasszasiker második évadában futó két musicalt használok fel.

SCHEAU BERNADETT

scheau.bernadett@gmail.com

Romanisztika (Olasz)

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Szkárosi Endre

egyetemi tanár, Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék

A posztmodern és Michelangelo Antonioni Nagyítás című filmje

„A filmmel elmondható az is, ami igaz, és az is, ami nem igaz, az is, ami szép, és az is, ami nem szép, elmondható minden, az igazság és a hazugság. Csak az számít, hogy a filmvásznon meggyőző legyen.” Michelangelo Antonioni szavai, bár húsz évvel *Nagyítás* című filmjének megjelenése után hangzottak el, mégis ezen alkotásának esetében kapnak igazán jelentőséget. Dolgozatom központi kérdéseként az Antonioni által festett valóság és illúzió viszonyát kívánom elemezni, továbbá rávilágítani arra, hogy a valóság objektív szemlélete többféle igazsághoz is vezethet.

SOM BALÁZSimtonystark20@gmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 3. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:

Dr. Váró Kata Anna
egyetemi adjunktus, DE MK
Dr. Kelemen István
egyetemi tanársegéd, DE BTK

Az áldozatiság problematikája két kortárs angolszász sorozatban

Dolgozatomban az áldozatot, ezen széles témakörön belül is az ártatlanul megvádoltak fogalmát és azok mozgóképes reprezentációját kívánom bemutatni. Központi feltevésem szerint az ártatlanul vádolt áldozatokról szóló filmtípus, amelyet Charles Derry is meghatározott *The Suspense Thriller* (1988) című könyvében, az áldozat karakterét vizsgálva két jól elkülöníthető csoportra bontható. A csoportosítást a karakterek cselekményben való szerepe alapján végezhetjük el. Így kialakul egy az önmagát megváltó és a cselekmény során hőssé váló és az áldozat szerepét passzív módon elszenvedő csoport, ahogy azt a filmtörténetből válogatott példák is mutatják. Dolgozatom ez utóbbi csoportra, az áldozat szerepét passzívan elszenvedőkre összpontosít, mely különösen az utóbbi évtizedekben vált a mozgóképek közkedvelt protagonistájává. Megfigyelhető, hogy manapság egyre több olyan narratíva születik, melyben a protagonista képtelen cselekvő módon kezébe venni saját sorsát, és szinte teljesen az igazságszolgáltatásra vagy a rendőrségre kénytelen hagyatkozni ártatlansága bizonyításában.

Céлом ezen feltevés igazolása két kortárs angolszász sorozat elemzésén keresztül. A brit *Criminal Justice* (Peter Moffat, BBC, 2008) és amerikai remake-je, az *Aznap éjjel* (Steven Zaillian, Steven Price, HBO, 2016) párhuzamba állítása és részletes elemzése társadalmi és kulturális szempontokból képes feltárni a megvádolt áldozat történetstruktúrája mögött rejlő alkotói szándékot, amely véleményem szerint nem más, mint ráirányítani a figyelmet napjaink társadalmának feloldhatatlan konfliktusaira és belső feszültségeire.

Az elemzés mellett szándékomban áll bemutatni a tévésorozatok változásait. Továbbá pedig szeretném felhívni a figyelmet a két sorozat közötti különbségekre, melyek a brit és az amerikai társadalom és igazságszolgáltatási rendszer közötti különbségekből, a kulturális különbségekből és a szerzők által elhelyezett hangsúlyokból is adódnak.

GAÁL CSABA

gaal.csabi94@freemail.hu

Filozófia

MA, 7. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:

Dr. Váró Kata Anna

egyetemi adjunktus, DE MK

Dr. Kelemen István

egyetemi adjunktus, DE BTK

Az idegenség és a multikulturalizmus a millenniumi posztapokaliptikus London-filmekben

Dolgozatomban az idegenség fogalmával és a multikulturalizmus jelenségével foglalkozom, illetve ezek megjelenésével három napjainkban készült posztapokaliptikus London-filmben. Dolgozatom alaptétele, hogy a két elemzett zombifilmben: a 28 nappal későbbben (28 Days Later, Danny Boyle, 2002), illetve a Kíéhezettekben (The Girl with All the Gifts, Colm McCarthy, 2016) megjelenő zombik azt a félelmet testesítik meg, amit az európai, azon belül is az angol emberek éreznek a bevándorló tömegeket látva. A harmadik elemzett film a dolgozatomban Az ember gyermeke (Children of Men, Alfonso Cuarón, 2006). Ez az alkotás egy disztópia, azonban dolgozatom témájából adódóan fontos, mert Az ember gyermeke úgy is tekinthető, mint a két említett zombifilm egyfajta végkövetkeztetése vagy azok örököse. Míg a zombik a bevándorlóktól, a megváltozott világrendtől való félelmet testesítik meg, addig Az ember gyermeke által festett disztópiában már ez a megváltozott és szélsőséges rend az új világrend. Úgy vélem, hogy az általam felvázolt perspektíva, amely a 28 nappal későbbtől indul el, és amely a 2000-es évek félelmét vetíti ki, a napjaink félelmére reflektáló, még reménykeltő Kíéhezettekben át vezet el Az ember gyermekéhez, amelyben azonban minden, legalábbis az idegenek integrálásával kapcsolatos illúzió, elveszni látszik. Elemzéseim során megvizsgálom, hogyan kötődnek az említett alkotások Londonhoz, valamint az idegenség, a kultúra és a multikulturalizmus aspektusaiból is vizsgálat alá veszem őket.

Véleményem szerint a dolgozatban tárgyalt filmek szoros összefüggésben állnak a bevándorlás kérdésével, amely napjaink Európájának egyik legégetőbb és legösszetettebb kérdése. Dolgozatom célja, hogy az általam elemzett filmekben megmutassam mindazon atmoszférát, amely a film megjelenésének pillanatában volt tapasztalható. Az általam elemzett filmekben az idegenséggel szembeni félelem mint egyéni félelem, de még inkább mint az egész társadalmat érintő trauma jelenik meg. Továbbá a multikulturalizmus, azaz a kultúrák együttélésének nehézségét és hátrányait is próbálom reprezentálni a választott filmekben keresztül. Azért vizsgálom mindezeket a Londonban játszódó filmekben, mivel jól reprezentálják az Európában az utóbbi évtizedekben megjelenő multikulturalizmust, azt, hogy az hogyan is működik a gyakorlatban.

Mivel a multikulturalizmus az egyik fő kiindulási pontom, dolgozatom elején megvizsgálom a jelenséget magát, és azt, hogy hogyan is van jelen Nagy-Britanniában.

SIMOR KAMILLA

kamillasimor@gmail.com

magyartanár–médiá-,mozgókép és kommunikációtanár

Osztatlan, 7. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Turnacker Katalin

egyetemi adjunktus, PTE BTK

„Az idő láthatatlan útvesztője” – Narratív komplexitás és időjáték Tom Tykwer filmjeiben

Kutatásomban Tom Tykwer három játékfilmjével foglalkozom a narratív komplexitás elméleti keretén belül. Többek között az adatbázis-logika/adatbázis-narratíva, az elmejátékfilm, az elágazó ösvények, a digitális morfolás, valamint a moduláris narratívák teóriái felől elemezve a filmek elbeszélései nyomán keletkezett parallel világok szerkezetét vizsgálom. Átjárhatóak-e ezek a részek, vagy önálló egységekként, egymástól függetlenül is működnek? Mennyire képlékeny a határ a filmen belüli világok között? Mind a három alkotás a variáció és kombináció játékán alapszik: dolgozatomban a szereplők és funkcióik, a cselekményelemek, a különböző idősíkok, a narráció aktusának módozatai, váltakozásának funkciói, jelentései kerülnek előtérbe: melyek a repetitív elemek és miért, s melyek a kiindulópontjukra már új alakban visszatérők? A lineáris kronológiából kikökkent idő és a kronologikus-kauzális logika más-más módon való megvalósításának váltakozását elemzem a filmekben, valamint a képzelet és valóság összekeverését, azt, hogy mi okozza ezekben az alkotásokban a narráció bizonytalanságát.

SZEGHŐ KATALIN

szeghokata@gmail.com

Vizuális kultúratudomány

MA, 4. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Hódosy Annamária

egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Poszthumánon innen, feminizmuson túl: Napjaink női robot sci-fijeinek elemzése; feminista, pszichoanalitikus olvasata

Olyan világban élünk, melyet a gépek, a technika teljes mértékben behálóz. Ez a tematika a science fiction-ök, különösen a robot sci-fik egyik kedvenc kérdésköre. Az egyes korokban az embert körülvevő technikához különböző látásmódok, félelmek társultak. Ezen technikafelfogásokat vizsgálva az az összefüggés rajzolódott ki, hogy azokban az időszakokban, amikor a technológia a társadalom számára, annak létezésére fenyegetővé vált, elkezdtek a nőekkel párhuzamba állítani; az irodalomban és a mozivásznon megjelentek veszedelmes, női alakot öltött robotok. Ezekhez a masinákhoz az idők során nemcsak a technológiával kapcsolatos félelmek társultak: a természet relációjában a nő is veszedelmes entitássá aposztrofálódott a patriarchális társadalom számára.

Dolgozatomban ezen folyamatot mutatom be, ismertetem a sci-fik különböző kategóriákba sorolt female-robotjainak jellemző vonásait és a kor divatos technofóbiáival párhuzamosan beléjük projektált, az adott korhoz tartozó, a társadalomra veszélyt jelentő nőimázsokat.

A meglévő osztályozást követve úgy gondolom, eljött az idő egy újabb csoport kialakítására. Napjaink női robotokat felvonultató sci-fijeiben körvonalazódni látszik a female-machinok egy újabb, az eddigiektől eltérő ága. Dolgozatomban ezen új típus, kategória megalapozására teszek kísérletet az *Ex Machina* (Ex Machina. Alex Garland, 2015) és *A gép* (The Machine. Caradog W. James, 2013) című filmek feminista elemzésének segítségével.

BERÉNYI CSABAbectacb@gmail.com

Vizuális kultúratudomány

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Török Ervin*

egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Valóság és fikció a Saul fiában

Tanulmányomban a fikció működését vizsgálom Nemes Jeles László Saul fia című filmjében. Szemben a köznapi értelemben vett definíciójával, a fikciót – Wolfgang Iser elmélete alapján – egyfajta műveletként, nyelvhasználati módként vizsgálom. Hipotézisem szerint a dokumentarista eszközökön és a realista megmutatás szándékán túl a Saul fia a holokauszt eseményét, igazságát a fikció művelete révén mint egyfajta látásmódot, víziót képes feltárni, megismerhetővé tenni. Nemes Jeles filmje a holokauszt reprezentációs kérdései révén rámutat arra, hogy a valóság, illetve adott dolog tényszerűsége és olvashatósága rászorul a fikciós felépítettségre. A film elemzése során a Saul fia ábrázolási technikáit összevetem Gilles Deleuze mozgás- és időképfogalmával. A film audiovizuális szerkezetének vizsgálatával igyekszem rávilágítani a Saul fiában használt kompozíciós eljárások, valamint az ismeri fikció közti összefüggésekre, más szóval a mozgóképi fikció valóságfeltáró gyakorlatára.

ZUBORA FERENCzubora.ferenc@hotmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*P. Szilczl Dóra*

egyetemi adjunktus, PPKE BTK

Videójátékok adaptációs problémái a filmvászonra

A geek kultusz nagyban örvend, hogy a képregényfilmek szinte minden alkalommal kasszát robbantanak, mikor egy új film a mozikba kerül, miközben egy másik, szintén a geek kultuszhoz tartozó filmcsoportot inkább meg sem említene.

Ezek a videójáték-adaptációk. Lassan harminc éve készülnek néhány éves rendszerességgel, ennek ellenére nem sikerült megtalálniuk a maguk formuláját, hogy sikeresek lehessenek. Sem Hollywood, sem a kisebb filmesek nem tudtak a közön-

ségnek és kritikusoknak egyhangúan tetsző alkotást létrehozni, annak ellenére, hogy egyes játékok már-már a művészet határát súrolják. A dolgozatban sorra veszem ezeket a filmeket, a legelső videójáték-adaptációktól kezdve, megvizsgálva, hogy az évek múlásával milyen fejlődést vehetünk észre bennük, illetve, hogy mibe buknak bele a filmek, és ezzel kiemelve, hogy a jövő adaptációinak mire kellene odafigyelniük nem csupán a javítás, hanem a fejlesztés szempontjából is. Ezen részek lehetnek a rendezés, a színészi játék, a forgatókönyv, az alapanyag.

Továbbá nagyító alá veszem az egyes videójátékos elemek experimentális elemeit is, mivel esetlegesen a filmművészet rétegében újabb áttörést hozhatnak el, bevezetve a hiperrealizmus korát.

FILOZÓFIA

FURTADO RENÁTÓ

rdfurt.mingau@gmail.com

Filozófia

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Bene László

Hab. egy. docens, ELTE BTK

A determinizmus és a dualizmus tarthatósága a sztoicizmusban

A sztoicizmus naturalista-materialista filozófiaként van számon tartva, hiszen a determinizmus és a világ létezőinek testi létezőkre való redukálása aligha lehetne mondható dualista vagy idealista filozófiának. Dolgozatomban mégis amellet szeretnék érvelni, hogy a sztoikus materializmus a kortárs fizikalizmustól alapjaiban különbözik, és voltaképpen egy nagyon sajátos dualizmusként és idealizmusként értelmezhető. Ebből kifolyólag – kisebb megfeleltetésekkel – a kortárs elmefilozófia és metafizika néhány kérdésére – mint például a tudat mibenlétére, mentális okozásra és a fizikai világ oksági zártságára – plauzibilis válaszokat tud adni. Ám ehhez meg kell különböztetnünk a sztoikus determinizmus fogalmát a kortárs fizikalista determinizmustól, illetve a sztoikus matéria és a fizikalista matéria fogalmát is. Céljaiból kifolyólag egy ilyen próbálkozás nem lehet pusztán exegetikai munka, hanem szükséges a rövid exegézis után megszületett elméleteket mai elméletekkel ütköztetni.

SZMESKÓ GÁBOR ZSOLT

gabor@szmesko.hu

Magyar nyelv és irodalom-, Filozófiatanár

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Pavlovits Tamás

egyetemi docens, SZTE BTK

A spontaneitás értelmében vett szabadság kritikája Emmanuel Lévinas *Teljesség és végtelen* című munkájában

A *Teljesség és végtelen* már címében hordozza annak a két gondolkodói hagyománynak leglényegibb kifejezéseit – totalitás (totalité) és végtelen (infini) –, melyek szembenállása hangsúlyosan megjelenik a műben. Az autonómia és a heteronómia összeegyeztethetlensége nyilvánvalóan magával vonja az előbbi kritikáját. Ez azonban a szabadsággal való összefonódása folytán e fogalom kritikáját is jelenti. Hiszen az autonómia szabadságfogalmát – melyet spontaneitásnak vagy spontaneitás értelmében vett szabadságnak nevez Lévinas – mint az autonómia legalapvetőbb jellemzőjét határozza meg. Azonban amíg az autonómiát teljes mértékben elutasítja Lévinas, addig a szabadsággal kapcsolatban több helyen kifejezést ad azon törekvésének, hogy e fogalmat nem pusztán szójátékként, hanem valós tartalommal, mint igazolat szeretné állítani. Mit jelent ez a kritika? Milyen módon megy végbe? Nem jelenti-e a szabadság felszámolását, vagy sikerül igazolnia a szabadságot? Több probléma adódik tehát: (1) Hogyan rekonstruálja Lévinas az autonómia szabadságfelfogását (spontaneitás)? (2) Milyen úton jut el a szabadság kritikájához? Hogyan valósul ez meg? (3) Végezetül megkísérlem rekonstruálni, hogy milyen viszonyrendszerben beszélhetünk szabadságról a heteronómiában. Tanulmányomban e három kérdés megválaszolására teszek kísérletet.

KOVÁCS DÁNIEL9danielkovacs3@gmail.com

Szabad bölcsészet, filozófia

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Bene László*

Hab. egy. docens, ELTE BTK

A tudatosság két fajtája Plótinosz filozófiájában

A tudatosság fogalma és az ezzel kapcsolatos különféle jelenségek elemzése kiemelt jelentőséggel bír Plótinosz filozófiájában. Bár a tudatosság plótinoszi filozófiájának különböző aspektusainak már számos interpretációja született, számos fontos kérdés továbbra is vita tárgya.

Plótinosz álláspontját két kérdés mentén vizsgálom. Az egyik, hogy milyen feltételeknek kell teljesülniük ahhoz, hogy valamely lelki működés tudatossá váljon a számunkra. A másik, hogy milyen szerepet tölt be a tudatosság Plótinosz lélekfilozófiájának tágabb kontextusában. Vajon pusztán valamiféle kísérőjelenség, ahogyan egyes értelmezők állítják, vagy valamely lényeges feladatot lát el?

Mivel Plótinosz az alsó és a felső lélek, illetve az empirikus és noétikus én megkülönböztetésének megfelelően a tudatosságnak két meglehetősen különböző, ám nem teljes mértékben független fajtájáról beszél, annak érdekében, hogy egy átfogó értelmezést adhassak, a tudatosság két fajtáját egyenként tárgyalom.

Dolgozatom három fő fejezetből áll. Először, hogy biztosítsam a szükséges háttérrel, rövid áttekintést nyújtok a plótinoszi lélek képességeiről. Ezután az empirikus tudatosságot elemzem. Az interpretátorok többségével összhangban abból indulok ki, hogy az empirikus tudatosságért valamiképpen a reprezentációs képesség (phantastikon) felel. A IV.8.8. és V.1.12. helyeket elemezve amellet érvelek, hogy ez a fakultás azáltal hozza létre az empirikus tudatosságot, hogy – kapcsolatot teremtve a különböző lelki képességek között – megteremti az alsó lélek, illetve az empirikus én egységét. Ezután a IV.4.8. szöveghelyből kiindulva arra mutatok rá, hogy az empirikus tudatosság Plótinosznál nem egy mindent vagy semmit típusú jelenség, hanem az egyes tartalmakra irányuló figyelem függvényében különböző fokozatokat enged meg. A fejezet végén az eddigiekre támaszkodva azt állítom, hogy az empirikus tudatosság fontos szerepet tölt be az alsó lélek, illetve az empirikus én egységének megteremtésében, valamint határainak meghúzásában.

A noétikus öntudatot elsősorban az V.8.11. szöveghely alapján vizsgálom. Ezen a helyen Plótinosz egymás mellé állítja az empirikus tudatosságot és a noétikus öntudatot. Amellet érvelek, hogy a noétikus öntudat – hasonlóan az empirikus tudatossághoz – az egységgel hozható kapcsolatba, és a tudatosság két fajtája közötti különbségek éppen az egység különböző metafizikai szinteken megjelenő különböző formáiból adódnak.

SZÁNTÓ RITA

szantorital@gmail.com

Filozófia

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Pálfalusi Zsolt

Egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Az ad hominem interpretáció hasznáról és káráról

Robert C. Solomon Nietzsche ad hominem: Perspectivism, personality and resentment című cikkében arra tesz kísérletet, hogy a Nietzsche filozófiájában gyakran megjelenő ad hominem érveket új megvilágításba helyezze. Állítása szerint egyrészt rossz úton járunk, ha ezt az érvelési formát automatikusan hibának könyveljük el, mivel bizonyos esetekben – és Nietzsche morál elleni támadása ilyennek tekinthető – sokkal komplexebbek és hatékonyabbak az efféle érvek, mint első látásra tűnnek. Másrészt, Nietzsche nem csak ad hominem érvek elkövetőjeként, hanem egyben áldozataként is ábrázolja; megpróbál megoldást találni arra a problémára, hogy sokan – ellene fordítva saját fegyverét – például azt hozzák fel ellene, hogy „őrült” volt, vagy hogy az önmagáról festett heroikus karakterhez képest csak egy egyszerű „kisember” volt.

Dolgozatomban amellet érvelek, hogy ha elfogadjuk Solomon Nietzsche-interpretációját, abból több hátrány származik, mint előny. Először is számos ponton beszűkíti Nietzsche gondolatainak értelmezési horizontját azáltal, hogy Nietzsche szkepticizmusát magára Nietzsche is kiterjeszti. Ekkor ugyanis azt az elköteleződést kell tennie, hogy az örök visszatérést és az Übermenschet pusztán egy az élethez való lehetséges viszonyulásként interpretálja, a hatalom akarását pedig egy pszichológiai hipotézisnek tekinti. Ezenkívül arra is igyekszem rámutatni, hogy az a fajta ad hominem érvelés, melyet Solomon Nietzsche-nek tulajdonít, nem fedi le a Nietzsche által alkalmazott ad hominem érvelés egészét. Itt azonban nem arra gondolok, amit Solomon állít, hogy Nietzsche bizonyos esetekben rossz értelemben vagy hibásan használja ezt a módszert, ám ezek csak esetleges ellenpéldáknak tekinthetők. Azt igyekszem kimutatni, hogy az ad hominem nietzschei használata lényegét tekintve tér el attól, amit Solomon neki tulajdonít cikkében. Végül azt is igyekszem bemutatni, hogy a Nietzsche ellen irányuló ad hominem érvekkel szemben Solomon cáfolata nem igazán meggyőző. Az ezzel kapcsolatos érvelése szintén az általa kifejtett ad hominem módszer előnyös oldalával operál, Solomon ugyanis azt állítja, hogy ha kontextualizáljuk a nietzschei filozófiát, akkor a magasztalt heroikus vonások, illetve az amor fati egy sajátos ironikus színezetet nyernek, melynek segítségével egy gyümölcsözőbb interpretációt és egy komplexebb Nietzsche-képet kapunk.

VÁNCZA KRISTÓF

vanczakristof@gmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Ullman Tamás

Egyetemi tanár, ELTE BTK

Don Juan és Dionüszosz

Dolgozatomban Friedrich Nietzsche *A tragédia születése* című művének Dionüszosz-alakját és Sören Kierkegaard *Vagy-vagy* című művében szereplő Don Juant hasonlítom össze. Arra mutatok rá, hogy a karakterekben kifejeződő motívumok: a szenvedélyesség, a nem racionalizálhatóság, a zeneiség, az esztétikai életvitel mindkét filozófus számára döntő jelentőségű több szempontból is. Bár a két filozófus nem ismerte egymást, értelmezésem szerint a két alakban ugyanúgy tetten érhető a fennálló filozófiai és társadalmi-kulturális valósággal, hagyománnyal szemben megfogalmazódó radikális elutasítás.

PÉK LADISLAV

peklaszlo777@gmail.com

Teológia

Osztatlan, 7. félév

Szent Pál Akadémia

TÉMAVEZETŐ:

Dr. habil. Rugási Gyula

egyetemi tanár, SZPA

Érdemes gondolatok az iróniáról. A világirónia működése a korszakváltás előtt

Dolgozatomban a nyugati világ történelmében feltűnő szókratészi iróniát fogom nyomon követni Platón *Apológiája*, J. G. Hamann: *Szókratészi érdeemes gondolatok* és S. A. Kierkegaard: *Az irónia fogalmáról, állandó tekintettel Szókratészra* című műve alapján. A három vizsgált filozófus – Szókratész, Hamann, valamint Kierkegaard – azon kevés filozófusok közé tartozik, akik a „filozófiájukat” meg is élték, annak ellenére is, hogy ennek következtében elidegenedtek koruk társadalmától. Emiatt röviden ismertetem életüket és kortársaikhoz való viszonyulásukat is. A szókratészi irónia különböző értelmezésének példáját látjuk Hamann-nál, aki jelképesen (enigmatikusan) használta azt, illetve Kierkegaard-nál, aki pedig a reflektált

íroniát alkalmazta. Kierkegaard alapján a szókratészi irónia és a romantika iróniájának különbségére fogom felhívni a figyelmet, valamint az irónia világtörténelemben betöltött jogosul vagy jogosulatlan voltára.

A romantika iróniájával szemben az irónia, mint megzabolázott mozzanat a legjobb hozzáállásmód, amely a jelen korunk eligazodásban, a felgyorsuló, közömbös világunk, valamint önmagunk megértéséhez is segítséget nyújt. Mivel az irónia nem az igazság, hanem az út, ezért állításom szerint az irónia azon keresztény emberek számára adott alternatíva, akik merik vállalni – Kierkegaard szavaival élve – a „hit ugrását”, ugyanis ebben az esetben az iróniát már nem az én, hanem az istenfélelem fogja meghatározni. Ennek köszönhetően nem a saját szubjektív életüket költik meg a látható valóságba, ezzel tagadva annak érvényességét, ahogyan azt a romantikusok tették. Hanem a láthatatlan valóságnak készítik elő az utat. A megzabolázott irónia, mint kétélű fegyver egyrészt az embert a valós egzisztenciális állapotával szembesíti, ezzel megszüntetve a reflexiókat, a felelős döntésre, a valóságra mutat rá. Másrészt pedig, mivel a társadalom az ezzel való életet nem kitörő örömmel fogadja majd – ebben a helyzetben is az ironikus hozzáállás adhat jelentős segítséget, hiszen egészséges szubjektivitást biztosít.

HERTH ÁKOS

herthaki@freemail.hu

Filozófia

MA, 6. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Prof. Dr. Somos Róbert
egyetemi tanár, PTE BTK

Hérakleitosz és az ókortudomány

A Stemma-kör által kiadott 1936-os *Hérakleitosz múzsái vagy a természetről* című kötet átvilágítása a dolgozat fő célja. A vizsgálatnak több összetevője is van. Kerényi Károly ókortudományi programja lesz az a kontextus, amin belül értelmezni fogom a Hérakleitosz-kötet megírása mögött meglévő szándékokat. Ezeket a szándékokat a Kerényi-programon belül helyezem el. A kontextusnak fogalmi megalapozása lesz a dolgozat első részének a tárgya. Ennek a megalapozásnak nemcsak az a célja, hogy képet kapjunk a háttérben működő törekvésekről és eszmékről, hanem az is, hogy kijelölje azt az irányt, aminek az útján majd eljuthatunk a Hérakleitosz-értelmezéshez. Ez a nyelviség centrális jelentőségéhez vezet el minket. A nyelviség lesz az a szimbólum, ami az értelmezésben végig érvényesülni fog. Minden megemlített, jobban vagy kevésbé felfejtett fogalom és gondolat e köré a szimbólum köré szerveződik. A második részben kerül sor a kötetértelmezésre. Itt a kötet szerkezetébe láthatunk be, értelmezésemben törekszem egyúttal láttatni, ábrázolni is a hérakleitoszi filozófia vezérgondolatait, ami egyfelé halad, hogy megértsük a Stemma-kör Hérakleitosz-fordításának szervezőelvét: azt, hogy „minden egy”. A kötetet-szerkezetet (formát) a benne lévő három szöveg alapján tárom fel. Ezen szövegeken belül egy-egy fogalmilag és képíleg együtt megragadható egység, gyújtópont lesz az értelmezés működtetője, ami felénylik a nyelv üvegén az ókor évezredekkel ezelőtti mélyéből.

TÓTH RÉKAreka0524@gmail.com

Filozófia

MA, 3. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Bognár László*

egyetemi adjunktus, ME BTK

Lépések a „végérvényes” felé – A δοκεῖ szerepe Arisztotelész *Physicájának* 219a3–5 mondatában

Dolgozatunkban azt vizsgáljuk, hogy Arisztotelész természetfilozófiai vizsgálódásaiban milyen gondolkodási folyamatok előzik meg a tudományos kijelentések megtételét, azaz, hogy milyen lépéseket tart a filozófus a „végérvényes ismeretek felé vezető úton” elkerülhetetlennek és szükségszerűnek. A *Physica* módszertani szempontból történő átvilágítása okán azt kell gondolnunk, hogy ezek a megelőző lépések – miközben rendre ellenőrzési folyamatokat vonnak maguk után – a „számunkra nyilvánvaló dolgok” megfigyeléséből nyerik meghatározásukat. Hipotézisünk szerint Arisztotelész a *Physicában* többnyire a δοκεῖ (úgy tűnik, úgy látszik) igével indexálja az efféle triviális vagy más szerzők állításait tartalmazó, de az ellenőrzés híján végérvényesnek még nem tekinthető állításait. Dolgozatunkban a 219a3-5 kijelentést egy ilyen állításként fogjuk kezelni, és megpróbáljuk a *Physicára* jellemző módszertani sajátosságok figyelembevételével elemezni. Stratégiánk várható hozadéka, hogy segítségével számos ellentmondásosnak tűnő szöveghely más megvilágításba kerül.

PENTE KLAUDIA BARBARA

pente92@gmail.com

Magyar

BA, 9. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:

Pajor Sándor

doktorandusz

Dr. Vassányi Miklós

egy. doc., KRE BTK

Súnyaváda a Maháyánavimsikában Az üresség tana egy pszeudo-Nāgārjuna-műben

Dolgozatom témája Nāgārjuna ürességtanának bemutatása a tévesen neki tulajdonított, szanszkrit nyelvű Mahāyānavimsikában (MV, Kr. u. 8–9. század), illetve e szöveg elemzése a buddhista filozófia tágabb kontextusában. A MV-t konzulensi segítséggel igyekeztem feldolgozni, fordításom a függelékben olvasható. Az üresség tanának bemutatásához legfontosabb irányvonalakként a Buddhától származó anātman-tan különböző értelmezései szolgáltak, különös tekintettel a madhyamaka filozófia alapítójára, Nāgārjunára. Kutatásom során arra jutottam, hogy a Buddha anātman-tanának értelmezései élénk filozófiai vitákat váltottak ki, amelyek érvelései egyaránt a Buddha tanításaira támaszkodnak ugyan, mégis számos tekintetben különböznek egymástól. Dolgozatomban ennek megfelelően igyekeztem bemutatni mind az abhidharma, mind pedig Nāgārjuna legfontosabb tanait. Foglalkoztatott továbbá az is, hogy a buddhista iskolák hogyan viszonyultak a szubsztancia fogalmához, pontosabban, hogy hogyan értelmezték a szubsztanciális létezését. A szubsztancialitás, illetve inszubsztancialitás kérdéséről folytatott vita különösen érdekelt, így szükségesnek láttam a származva keletkezés tanának bővebb kifejtését. E kifejtés során bemutattam Nāgārjuna ontológiájának két fontos fogalmát is: egyrészt a nyelv közegében folyó gondolkodás révén létrejött „konvencionális valóság” fogalmát, illetve a nyelv illúziójának megszüntetése által észlelhető „végső valóság” fogalmát. Dolgozatom utolsó fejezetében a Mahāyānavimsikā című mű elemzésére tettem kísérletet, amit a mű fordítása, valamint a szanszkrit szöveg követ a függelékben.

DOMBROVSZKI ÁRONd_aron@outlook.com

Logika és tudományelmélet

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Zvolenszky Zsófia*

Hab. egy. docens, ELTE BTK

A fiktív karakterektől a lehetséges világokig

Tanulmányom célja, hogy hidat verjen a kortárs analitikus nyelvfilozófia és metafizika népszerű elméletei között, megmutatva, hogy az előbbi területen elfogadott előfeltevések miként hatnak az utóbbira: állításom szerint a propozícióelmélet és a direktreferencia-elmélet (DRE) együttesen inkompatibilis a lehetséges világok „hagyományos” fikcionalista elméletével. Erre a belátásra a következő úton jutottam.

Az 1.1 részben előfeltevéseim bizonyos következményeit a negatív egzisztenciális állítások példáján keresztül vezettem le. Ennek során arra jutottam, hogy azok a mondatok, amelyek üres neveket tartalmaznak, kihívást jelentenek a DRE és a propozícióelmélet számára, az 1.2 rész alapján ezért célszerű úgy eljárni, hogy az üres nevek számára jelöletpótlékokat biztosítunk, megkerülve ezzel a problémát.

A 2. részben feltettem a kérdést: ha a fiktív karaktereket létezőnek tartjuk, akkor milyen ontológiai kategóriába helyezhetnénk őket? Itt három lehetséges opciót vizsgáltam: a platonizmust, a nonaktualizmust és az absztrakt artefaktualizmust. A felmerülő érvek azt mutatták, hogy akkor járok el helyesen, ha a fikciókat és a fiktív karaktereket absztrakt artefaktumoknak tekintem.

A 3. részben bemutattam a lehetséges világok fikcionalista elméletét, ami szándéka szerint egy antirealista koncepció. A lehetségesvilág-fikcionalista szerint a lehetséges világok elmélete nem más, mint fikció, a bennük megjelenő lehetséges világok pedig pusztán fiktív entitások, ezek pedig nem léteznek. Azonban az 1. és 2. rész vizsgálódásai arra készítettek, hogy ha a nyelvfilozófia népszerű elméleteit elfogadom, akkor a fikciókat és a fiktív entitásokat igenis létező, ember alkotta absztrakt tárgyakként kell tekintenem. A lehetségesvilág-fikcionalista tehát vagy kénytelen más – feltehetően kevésbé plauzibilis – nyelvfilozófiai elméletekkel számolni, vagy elfogadja, hogy a genuin realizmus fikciója és a benne feltételezett lehetséges világok léteznek.

A 4. részben egy javaslatot tettem arra, hogy hogyan nézhetne ki a lehetséges világok realista, fikcionalista elmélete. Ennek egyik pillére Tuboly Ádám fikcionalizmus mint explikáció koncepciója, a másik pedig a lehetségesvilág-beszéd-mód szemantikai megalapozása Lewis 1986 segítségével. Javaslatom bár részleteiben még nincs kidolgozva, de azt mutatja, hogy jók a kilátásaink egy realista – a propozícióelmélettel és a DRE-vel kompatibilis – lehetségesvilág-fikcionalizmusra.

SEKULIC LARISA

aaa.lari@gmail.hu

Filozófia

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Simon József

egyetemi docens, SZTE BTK

Agresszió: kiélésre váró ösztön vagy csupán előidézett „tünet”

Dolgozatomban az agresszió emberi viselkedésben betöltött szerepét vizsgálom, hogy téziszemet alátámaszthassam, miszerint: az erőszakos viselkedés, az agresszió csupán valamire adott válaszreakció, s nem egy kitörésre váró, mindenkinen lap-pangó ösztön.

Az alapkérdés megfogalmazása Michel Foucault *Felügyelet és büntetés* című művében részletesen taglalt nyilvános kivég-zések elemzése alapján történik, majd a pszichoanalízis atyjának, Sigmund Freudnak az insztinktivista elméletét vizsgálom meg, hogy az agressziót, mint kiélésre váró, spontán ösztönt elvethessük. Mindehhez a mai neurofiziológiai álláspontokat is igyekszem bemutatni, majd a problémát gyakorlatibb kontextusba helyezem szociálpszichológiai kísérletek által. Természe-tesen a témát illető jelentős filozófiai aspektusokat végig szem előtt tartva az agresszív viselkedést a hatalom, a hatalomvágy problematikájával hozom összefüggésbe, amely végül alaptéziszemet támasztja alá: az agresszió csupán egy betegség „tünete”, amely betegség nem más, mint a hatalomra törő akarat.

ZSUPOS NORBERT

norbertzsupos@gmail.com

Magyar-filozófia

BA, 10. félév

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Bagi Zsolt

egyetemi adjunktus, PTE BTK

A 'kifejezés' fogalma Gilles Deleuze filozófiájában

Gilles Deleuze filozófiáját két fogalom alapján vizsgálom meg. Az egyik fogalom az 'immanencia', a másik fogalom pedig a 'kifejezés'. Deleuze filozófiája az immanencia filozófiája, amely tömören megfogalmazva a transzcendencia felszámolását tűzi ki célul. Ennek az állításnak két szempontját nézem meg közelebbről. Az első szempont szerint a transzcendencia kri-

tikája valójában a reprezentáció kritikáját jelenti; a második szempont szükségszerűen magával vonja az idea fogalmának újraértelmezését.

A másik állításom az, hogy ez a filozófia, amelynek alapját az immanencia képezi, nem határolható el a kifejezés fogalmától, valamint Spinoza filozófiájától. A kifejezés nem csupán megoldást kínál a reprezentáció problémájára, hanem Deleuze rendszerének meghatározó fogalmát alkotja. Elemzésem követi Michael Hardt Deleuze-értelmezését, azzal a különbséggel, hogy különös figyelmet fordítok a *Különbség és ismétlés* [Différence et répétition], valamint a *Spinoza és a kifejezés problémája* [Spinoza et le problème de l'expression] és *Az értelem logikája* [Logique du sens] kapcsolatára. Ez a szoros kapcsolat a szövegek között a transzcendencia problémájában bontakozik ki. Az alábbiakban amellet érvelek majd, hogy a transzcendenciával összefüggő reprezentáció problémáját Deleuze a kifejezés fogalmával oldja fel.

ALLÓK AMARILLA

amarilla.ballok7@gmail.com

Filozófia

MA, 3. félév

Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Nyíró Miklós

egyetemi docens, ME BTK

A műalkotás létmódjáról alkotott gadameri, illetve heideggeri felfogás összehasonlító vizsgálata

Mi a művészet? Ezzel a kérdéssel igen sok összefüggésben találkozhatunk: a művészet fogalma folyton megválaszolandó kérdésként szerepel az esztétika, művészetfilozófia, művészetszociológia, művészettörténet, hermeneutika stb. területein – úgy tűnik, az kimeríthetetlen eszmeként van jelen.

A művészet mibenlétére vonatkozó kérdés kapcsán az egyik legfontosabb szempont annak tisztázása kell legyen, hogy miképpen férhetünk hozzá megfelelő módon a művészet jelenségéhez, hogyan ragadható meg adekvát módon a művészet, egyáltalán, hol és hogyan adódik számunkra a művészet.

Heidegger és Gadamer a műalkotás létmódjának lehetséges meghatározására keresték a választ. Szerintük ahhoz, hogy meg tudjuk határozni a művészet fogalmát, először magának a műalkotásnak a létmódjára kell megadnunk a választ.

A műalkotás eredete¹ című írásában Heidegger a művészet eredetére mint a művészet lényegének származására kérdez rá.

Igazság és módszer² című főművében Gadamer a művészet ontológiájára, azaz a művészet mibenlétének kifejtésére, továbbá a művészet sajátos létmódja hermeneutikai jelentőségének körülhatárolására helyezi a hangsúlyt.

¹ Martin Heidegger: A műalkotás eredete. In uő.: *Rejtektutak*. Budapest: Osiris, 2006.

² Hans-Georg Gadamer: *Igazság és módszer*. Budapest: Osiris, 2003.

DIENES VIKTORdienesviktor@gmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 3. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Bognár László*

egyetemi adjunktus, ME BTK

A társadalomból kialakult értelmiség feladatai ugyanezen társadalom fejlődése érdekében. Sartre értelmiségkonceptiója

Dolgozatom témája az értelmiség, az értelmiségi lét és az értelmiség szerepe abban a társadalomban, amelyből az értelmiség kialakult, és amely létének célját alkotja. Dolgozatomban elsősorban Jean-Paul Sartre „Védőbeszéd az értelmiségiekért” című tanulmányának gondolatmenetét követem, a tanulmányban elhangzott állításokat és érveket elemző módon rekonstruálom más gondolkodók állításainak a kontextusában, mindezt úgy, hogy a következtetéseket a mai társadalom problémáira alkalmazom. A dolgozatom három részre tagolódik. Az első részben az értelmiség kialakulásának körülményeire koncentrálok, amely kialakulás a kezdetektől fogva meghatározza az értelmiség létét és szerepét a társadalomban. Az értelmiség önmagában felfedezni véli a társadalom ellentmondásait, amely arra ösztönzi, hogy megpróbálja megszüntetni azokat. A valódi értelmiségiek közös jellemzője, hogy nem riadnak meg kritikai szemlélet alá vonni a fennálló értékeket, még akkor sem, ha ezzel saját magukat idegenítik el a társadalomtól. Céljuk, hogy a társadalom közelebb kerüljön az univerzális lét megteremtéséhez, akár elérhető ez a cél, akár nem.

A társadalom univerzális létét, amikor is minden ember felveszi az értelmiség magatartását és céljának a társadalom felemelését tekinti, csupán az értelmiség segítségével érhetjük el, állítja Sartre, akinek ezen gondolata összecseng Horkay Hörcher Ferenc állításával, mely szerint az ember, a társadalom univerzális létét csak úgy tudja megteremteni, ha ehhez felhasználja a kultúrát, amely a társadalom által felhalmozott emberi tudást és értékeket egyesíti magában. A dolgozatom második részében kifejtem, hogy az értelmiségiek – mint a kultúra őrzői – irányítvúvá váltak az emberek számára az univerzális lét felé. Az értelmiség mindent a társadalom érdekében tesz, ám a társadalom képes az értelmiséget letéríteni útjáról, a valódi értelmiségnek azonban tudnia kell; ha feladja saját céljait, akkor önmaga létének mond ellent.

Dolgozatom utolsó részében az értelmiség eszközeit és lehetőségeit vizsgálom, amelyekkel megvalósíthatják céljaikat. Kétséges ugyan, hogy a társadalom univerzális léte elérhető, és ezt az értelmiség is tudja, ám ez nem azt jelenti, hogy az odáig vezető út értelmetlen lenne. Az értelmiség eltűnésével viszont az univerzális lét megteremtésének a lehetősége is megszűnne a társadalom számára, éppen ezért az embereknek rá kell döbenniük, hogyha az értelmiség ellen küzdenek, azzal saját magukat hozzák egyre nehezebb helyzetbe.

INAN DÁNIEL HAYDAR

haydar6819@hotmail.hu

Filozófia

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Ambrus Gergely

hab. egy. adjunktus, ELTE BTK

A tudat intencionalitásáról

Dolgozatomban a tudat és az intencionalitás kapcsolatát vizsgálom. Az intencionalitás az elme azon tulajdonsága, melynek értelmében az elme tárgyakra vonatkozik vagy irányul. A kérdés, hogy miben áll ez az irányulás. Az elmefilozófiában sokáig tartotta magát az elme szeparacionista képe, mely az intencionalitást a tudatosságtól logikailag függetlennek tekintette. Ha az intencionalitás függetleníthető a tudattól, akkor valamilyen objektív viszony kell, hogy megalapozza, és ezt az objektív viszonyt próbálják beazonosítani az intencionalitás naturalista elméleteinek képviselői. Ezzel szemben a fő állításom az, hogy az intencionalitás a tudat természetéből adódik (abból, hogy a tudat mindig valaminek a tudata), és ezért csak tudatos intencionalitás létezik.

BÍRÓ ÁKOS

biro.akos9812@gmail.com

Politológia

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Balogh László Levente

egyetemi docens, DE BTK

Popperitás. Merre haladt az ismeret?

Karl R. Popper a huszadik század egyik legmeghatározóbb filozófusa volt, elkötelezett erőszakellenes liberális gondolkodó. Az emberei szabadságért harcolt a tudás eszközeivel. Gondolkodása a kisebb esszéin keresztül ismerhető meg igazán. A nagy művei azok, amelyekben megismerhetjük álláspontját, de magát Poppert nem. Az Utópia és erőszak című rövid esszéjének az ismerete meghatározó kutatási alapja a historicizmusnak. Nem azért, mert szerves részét képezné, hanem azért, mert részletes betekintést enged Popper gondolkodásába.

A historicizmus mint a nagy főműve – az igazi nagy saját elbeszélése – nem ment át utópikus gondolatmenetté. A nyitott társadalom nem tekinthető utópiának, mivel egy elképzelhető és könnyedebben elérhető jövőkép, nem úgy, mint például a kommunizmus vagy a platóni aranykor. Popper az utópia helyett megalkotta a szabadság ellenségét és amellet érvelt hosszú oldalakon keresztül. Hol egyértelműen, hol ködösen. Volt, ahol logikailag megkérdőjelezhető, és volt, ahol kristálytisza érveléssel állt a nyilvánosság elé. Kritikai racionalitása és elfogultsága véleményem szerint sokszor a historicizmus fogalmi hálója megalkotásának rovására ment.

Kutatásomban a kritikájának számomra – és a historicizmus szempontjából is – legfontosabb elemeit fogom bemutatni. Hegel ebből az esszéből kimarad, mivel Popper logikai hibáit Platón és Marx értelmezésén keresztül jobban be lehet mutatni. A dolgozat célja arra is irányul továbbá, hogy bemutassam, milyen fontos az ismeret, és hogy egyesek milyen módon képesek ebből akár politikai tőkét is kovácsolni.

CSORNAY ANNAMÁRIA

annamaria.csornay@gmail.com

Filozófia

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Orthmayr Imre

Egyetemi docens, ELTE BTK

Bernard Williams liberális politikai realizmusa

Bernard Williams az angolszász erkölcsfilozófia meghatározó gondolkodója. Ugyan politikafilozófiai témákról csak az 1980-as évek vége felé kezdett el írni, mégis máig nagy hatással van a kortárs politikai gondolkodásra. 2005-ben halála után jelent meg az előadásait és esszéit összegyűjtő kötetben a *Realism and Moralism in Political Theory*, amelyet hatalmas érdeklődés fogadott. A szövegben található elmélet népszerűségét annak köszönheti, hogy a domináns liberális gondolkodással szemben egy olyan elgondolást képvisel, amely egy új – Williams által „realistának” nevezett – liberalizmusmegközelítést vázol fel. E megközelítés megalapozásaként elsősorban John Rawlsszal (és más neokantiánus szerzőkkel) folytat polémiát. Williams kritikájában egyértelműen megmutatkoznak az erkölcsfilozófia területén kidolgozott feltevései, melyeket sikeresen alkalmaz a politikafilozófia területén.

Annak ellenére, hogy nagy sikert aratott e szöveg, és a benne kifejtett elméletnek számos továbbgondolása él a kortárs filozófiában, ez idáig nem készült átfogó tanulmány a Williams által kifejtett elmélet morálfilozófiai alapjairól. Dolgozatom célja egyrészt e hiány betöltése, másrészt, hogy megmutassam, milyen problémák merülnek fel az elmélettel kapcsolatban. A kihívások középpontjában két, egymással összefüggésben lévő kérdés áll. A szerző elmélete szigorúan elköteleződik egy relativista szemlélet mellett, ennek ellenére nem tud megszabadulni az univerzálisnak vélt természet gondolatától, legyen az az ember vagy a politika természete. Az univerzalizmus kikerülhetetlensége együtt jár azzal, hogy Williams elméletébe normatív tartalmak is bekerülnek. Ez szintén problémát jelent, hiszen a szerző a liberalizmus egy leíró jellegű megalapozását kívánta megadni. Ezeknek a kérdéseknek a jövőbeli tisztázása előrelépést jelenthet a – valóban a politikai gondolkodást megújító – williamsi elmélet fejlesztésében.

KULTURÁLIS ÉS SZOCIÁLANTROPOLÓGIA

NEMES MÁRK

nemesmark1995@gmail.com

Történelem

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Prof. Déri Balázs

tszv. egyetemi tanár, ELTE BTK

A hazai asatru közösség világnézete és szerveződése

Dolgozatom témája egy magyar újpogány közösség – a Magyar Ásatrú Gyülekezési Pont – leíró és elemző bemutatása. A téma górcső alá veszi a közösségi és a magányos vallásgyakorlatot is. Dolgozatom első fele bemutatja a közösség fokozatos átalakulását egy online csoportból egy dinamikusan fejlődő újpogány közösséggé az elmúlt két és fél évben. A téma feldolgozása kiterjedt terepmunkán alapul. Dolgozatomban elemzem a közösség kor, nem, végzettség, családi állapot és aktuális státusz szerinti megoszlását. Bemutatom a vallásgyakorlás két módját, kiemelve a közösségi fogadalomtételt és a magányos gyakorlatban az otthoni vallásosságot. Ez utóbbi szakaszban kiemelem a házi oltár szerepét, elemezve az oltáron megjelent tárgyakat típusuk, minőségük és presztízszük szerint. Dolgozatomban megemlítem napjaink főbb vonatkozó társadalompolitikai kérdéseit, valamint az asatru gyökereit, utalva Izland és Amerika szerepére. Dolgozatom fő forrásai az elmúlt két és fél év terepmunkái, a 2014/15 és 2015/16-os kérdőívek és két interjú. Célom tehát egy újpogány vallásos közösség elemzésén és bemutatásán túl a diszciplína egyelőre kevésbé ismert területének szakirodalmi bővítése.

SUSZTA LAURAlaura.susza@gmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Vassányi Miklós*

egy. doc., KRE BTK

A kakaó útja az azték kultúrától a kora újkori európai recepcióig

A dolgozat témája bemutatni, hogy az azték kultúrában milyen szerepet töltött be a kakaó növény, valamint Európába érkezve milyen fogadtatásra talált. Taglalja az azték társadalomban betöltött gazdasági, társadalmi, rituális, gyógyászati jelentőségét és jelentésrendszerét, valamint bemutatást nyújt a kakaó körül kialakult kezdeti véleményekről, változásokról és egyházi doktrinális véleményekről az európai társadalomban. Összefoglalja és bemutatja az e témához tartozó legfőbb szerzők és kutatók munkásságát, értelmezve a kakaó feladatkörének változását a két kontinens között.

KISS-PÁL HANGA ESZTERkisspal.hanga@gmail.com

Kulturális antropológia

MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÓTH KATALINthkatih@hotmail.com

Kulturális antropológia

MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Bakó Boglárka*

adjunktus, ELTE TÁTK

A Másik megmutatkozik – Az insider és az outsider kutatói pozíció jellegzetességei a Másik kulturális antropológiai megismerése kapcsán

Jelen dolgozat alaptézise abból a gondolatból indul ki, hogy a társas érintkezés – azaz a társadalom más tagjaival történő találkozás – során minden egyén megtapasztalja a kulturális másságot. A Másikkal való szembesülés mindig is feszültséget, diszkomfortérzetet generált az egyénben – kiváltképp, amikor a modernitással, az ipari társadalom kibontakozásával a különböző társadalmi és kulturális csoportok közötti idegenségérzet fokozódott. Jelen tanulmány arra tesz kísérletet, hogy a kulturális antropológiát a társadalomtudomány egy olyan diszciplínájaként mutassa be, amelynek fő missziója a másság,

illetve a Másik mikroszintű, értő, értelmező-interpretáló vizsgálata. Két különálló, egymástól független terepmunka módszer-analízise révén kerül szemléltetésre, hogy a másság minden egyén inherens tulajdonsága: a másság relatív fogalom, hiszen a Másik minden esetben egy adott – kulturális és szocializációs háttértől terhelt – szűrőn keresztül konstruálódik meg. Nincs ez másképp a saját kultúráját kutató, illetve a kutatandó kultúrába újonnan belépő antropológus esetében sem: különböző kérdésekkel és dilemmákkal szegélyezett utat bejárva, végül mindketten szembesülnek saját idegenségérzetükkel. A kutatók az önreflexivitás eszközét alkalmazva mutatják be, hogyan konstruálták meg a közösségeik tagjait Másiknak, s hogyan konstruálódtak ők maguk is annak, azért, hogy a végén kísérletet tegyenek egy-egy mikrotársadalom tudományos megismerésére...

PRUTTI CLAUDIA MARIA

prutticlaudia@gmail.com

Kommunikáció és Médiatudomány

BA, 4. félév

Budapesti Metropolitan Egyetem

Kommunikációs és Művészeti Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. habil. Papp-Váry Árpád PhD
dékán, METU KMK

A multikulturalizmus, a globalizáció és az internacionalizmus hatásai a német hiphop kultúrára

Mindannyian találkoztunk már a hiphop szubkultúrával vagy annak valamely összetevőjével, hiszen a rapzene, a graffitizés vagy a break tánc nem idegen senki számára. Viszont ha Németországra gondolunk, elsőre az Oktoberfest, a bajor kolbász vagy talán Angela Merkel jut eszünkbe. Pedig a lassan 40 éves hiphopmúlttal rendelkező Németországban napjaink egyik legtöbbet kereső előadója a német rapzene egyik élharcosa, továbbá maga a műfaj szerves részét képezi a német zeneiparnak. Dolgozatomban a németországi hiphopkultúra kialakulását és annak befolyásoló tényezőit kutattam az 1989-es rendszerváltás előttől napjainkig. Megvizsgáltam, milyen politikai, gazdasági vagy társadalmi tényezők hatottak a hiphopkultúra kialakulására, elemezve az adott korszak történelmi hátterét is.

PETŐCZ TAMÁSpetoczt@gmail.com

Gyógypedagógia–gyógypedagógiai terápia szakirány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Katona Vanda*

Egyetemi adjunktus, ELTE BGGYK

Az egyenlőtlenség eredete

Jelen dolgozat a társadalmi egyenlőtlenség és a belőle eredő diszkrimináció okát igyekszik teoretikus úton azonosítani. Arra keresi a választ, hogy mi lehet az esélyegyenlőségi törekvések sikertelensége mögött álló tényező, aminek kifejezett érdeke az egyenlőtlenség fenntartása. Az egyenlőtlenség jelenségét dominánsan az evolúciós pszichológia szakirodalmának elemzése által értelmezi. Az elmélet szerint az egész univerzum már a kialakulás pillanata óta egy fő szabály szerint működik: ami stabil: fennmarad, ami instabil: elpusztul. Az élettelen dolgok stabilitása ki van szolgáltatva a környezeti hatásoknak. Az élőlények aktív cselekvéssel is befolyásolják környezetüket, hogy megőrizhessék stabilitásukat. A stabilitás fenntartásához erőforrásokra van szükség, amikre nagyobb a kereslet, mint a kínálat, megszerzésükért tehát verseny alakul ki. A verseny eredményeként az erőforrások egyenlőtlenül oszlanak meg. A gének saját stabilitásuk fenntartása érdekében arra szelektálódtak, hogy párválasztáskor előnyben részesítsék az erőforrásszerző, -őrző, és hatékony felhasználóképeséggel összefüggő morfológiai és viselkedési jegyeket. Ez a preferencia sugárzik át az emberi társadalom minden színterére. Az elmélet szerint a természettudomány (fizika, kémia, biológia) törvényszerűségei érvényesülnek a társadalmi szintéren is, és ez okozza a társadalomban tapasztalható negatív és pozitív diszkriminációt, végső soron az egyenlőtlenséget. Evolúciós szempontból a megkülönböztetés adaptív, mert hozzájárul ahhoz, hogy az egyedek, a csoportok és fajok az adott környezeti feltételek közt egyre sikeresebben vehessenek részt az erőforrásversenyben. Az emberiség evolúciósan szelektálódott az egyenlőtlenségre, mert az egyenlőtlenség biztosítja a stabilitást.

GALAJDA GÁBORNÉ

galagnes70@gmail.com

Kulturális antropológia

MA, 3. félév

Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Molnár Ágnes

egyetemi adjunktus, ME BTK

„Elsejétől sokadikáig” – A középosztálybeli családanyák pénzkezelési formái egy hátrányos helyzetű kistérségben

A középosztály alsó szegmensébe tartozó családok keskeny rétegét alkotják a társadalomnak. A család, mint gazdálkodási egység életében a megélhetésről való gondolkodás és gazdálkodás a pénzkezelésben csúcsosodik ki. A szülők végzettsége és státusza meghatározza a jövedelmeket és a felhasználás módjait. A családi kasszát jellemzően az anyák, feleségek, háziasszonyok kezelik. A kiadások, költségek során valósítják meg a pénz gyakorlati felhasználását a családtagok jólétének és igényeinek figyelembevételével. Célom az ebbe a rétegbe tartozó anyákkal, feleségekkel készített interjúk alapján a mindennapok során alkalmazott pénzkezelési mintáikról képet kapni.

MÉSZÁROS JÚLIA

meszarosjuli@gmail.com

Elektronikus ábrázolás

BA, 5. félév

Kaposvári Egyetem Művészeti Kar

TÉMAVEZETŐ:

Simonné Dr. Pallos Piroska

Egyetemi docens, KE MK

Holnap ismét látjuk egymást! – avagy a bácskai kávéházak a 20. század első felén (OTDK-dolgozat)

Dolgozatomban a századfordulói bácskai kávéházat mint kulturális intézményt vizsgáltam. A különböző írások, tanulmányok, levéltári adatok alapján határoztam meg eredményeimet a kávéház szerepe a bácskai polgári társadalom kulturális fejlődésében témában.

Bácska a századfordulón Bács-Bodrog vármegyeként szerepelt a Magyar Királyság térképein. Dolgozatom középpontjában a bácskai kávéház társadalomformáló szerepének elemzése volt, melyet az anyaországi és balkáni kávéházi mintákkal hasonlítottam össze. A kulturális tartalom mellett hangsúlyt fektettem a kávéházi élet velejáróinak megemlítésére, a fogyasztási kultúrára és a kávéház mint épület meghatározására, bemutatva a nyugat-európai és a keleti kávéházakat.

A kávéház a bácskai polgár számára ugyanúgy díszletként szolgált, mint a többi századfordulós nagyvárosi kávéház vendégei számára. Hiába volt meg minden – újság, biliárd, úri kiszolgálás, következtetésképp a dzsentri és a felkapaszkodni vágyó középosztály számára biztosította a látszatéleket –, egy nem létező státuszt bizonygatott.

SWIDERSKI ANNA

swidanna@gmail.com

Kulturális antropológia

MA, 3. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Biczó Gábor

egyetemi docens, ME BTK

Megélhetési stratégiák vizsgálata egy deprivált kistelepülésen: Vis esete

A dolgozat egy hátrányos helyzetű bodrogi kistelepülésen élők megélhetési stratégiáit mutatja be. A terepmunka során 22 háztartásban került sor félig strukturált interjú felvételére. A kutatás képet nyújt a helyi migrációs folyamatokról, a jövedelemszerzés és -kiegészítés módjairól, a pénzbeosztásról, a fogyasztási szokásokról, az állattartásról és növénytermesztésről, a természeti környezet kihasználásáról, valamint az adatközlők kapcsolati hálójáról mint fontos megélhetési tényezőkről. A szerző alkalmazott antropológiai cselekvési tervet is kidolgozott a közösségfejlesztésre, valamint a település innovációjára vonatkozóan.

ÉNEKES ANDRÁS

enekes.andras.elod@gmail.com

Kommunikáció- és médiatudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Házás Nikoletta

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Sportmitológia. A modern sport jelentősége a nyugati kultúrában

Dolgozatom a sport kultúratudományos újrapozicionálását, a kortárs kultúrában betöltött jelentőségének feltárását tűzi ki célul, hogy végül egy olyan rendszert állítsak fel, melynek mentén kiszélesíthető a róla szóló diskurzus. A modern sport napjaink egyik legsokoldalúbb kulturális jelensége, melynek társadalmi beágyazódottsága egy sajátos világmagyarázatot is produkál a benne élők számára. Kutatásom legnagyobb része egy olyan nagy ívű recepciótörténetből áll, melyben a sportról általam legfontosabbnak tartott modern és posztmodern elméleteket igyekszem kritikai olvasat alá vetni. A sporttörténeti összefoglalóktól kezdve a sportszociológián át érdeklődésem az elméleti kérdések felé terelődik, így Robert Huizinga és Roger Caillois játékelmélete, illetve Hans-Georg Gadamer és Hans-Ulrich Gumbrecht esztétikai megközelítései is helyet kapnak dolgozatomban. Magyar szerzők gondolatait is segítségül hívtam az elméleti háttér megalapozásához, majd zárófejezetemben Roland Barthes mítoszfogalmához fordulok, hogy az ő módszertani megoldása alapján válaszoljak a kiinduló kérdésekre, vagyis: hogyan érdemes beszélni a sportról napjainkban?

RÁCZ ZSÓFIAraczsofia7@gmail.com

Turizmus-vendéglátás

BA, 3. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Tóthné Igó Zsuzsanna*
mestertanár, EKE GTK**Szilvásvárads lovas turizmusának jelene és jövője**

Észak-Magyarország gazdasági és társadalmi tekintetben is az ország egyik legelmaradottabb régiója, miközben természeti adottságai, spottörténeti és turisztikai múltja valódi kitörési lehetőségeket rejtene. A kutatás tárgya a 2012-ben indult Kincsem Program vizsgálata, a program eredményeinek, hatásainak elemzése Szilvásvárads turizmusában.

A dolgozatom megírásának célja, hogy bemutassam a program eredeti célkitűzéseit, azokat összevetsem a megyei és regionális fejlesztési tervekben megjelölt elképzelésekkel, valamint hogy mérleget vonjak, milyen mértékben valósultak meg az eredeti tervek, hogyan hatottak a régióban a tényleges együttműködés kiépítésére. Vizsgálni kívánom, milyen hatással van Szilvásvárads lovas turisztikai vonzerejére. Válaszokat keresek arra a kérdésre is, hogy a programban eddig nem megvalósult terveket hogyan lehet realizálni, valamint, hogy milyen továbblépési lehetőségek vannak a lovas turizmus fejlesztése területén.

A már meglévő elemzések segítenek megérteni a turisztikai terület működésének legfontosabb elemeit, különös tekintettel a lovas turizmusra. A személyes interjú Horváth László országgyűlési képviselővel választ ad a jelen helyzet kialakulásával kapcsolatos körülményekre, valamint a továbblépés irányára.

A kérdőíves felmérés eredményei alapján az Állami Ménesgazdaság legnépszerűbb szolgáltatása a lovasbemutató és a méneslátogatás, valamint a Szilvásváradra látogató turisták körében a Szalajka-völgy meglátogatása az elsődleges cél, ezt követi a Bükk hegységben kirándulás, majd harmadik helyen szerepel a méneslátogatás. Elégedettségükkel kapcsolatban kérdezem azokat a kitöltőket, akik már látogatást tettek a ménesgazdaságba.

A Kincsem Program intézményi fejlesztése Szilvásváradon 2014 végén kezdődött meg. 2016. november 11-én ünnepélyes keretek között átadták az új fedeles lovardát. Az új lovarda rendezvényközpontként is funkcionál, így lehetővé teszi, hogy Szilvásvárads adjon otthont különböző kulturális eseményeknek, ezzel növelve az idegenforgalmat. A fejlesztésben szereplő három ütem közül a legelső volt a fedeles lovarda megvalósítása. Következik a kültéri lovaspálya felújítása és az ahhoz tartozó 6000 fős lelátó megépítése, valamint a szükséges infrastruktúra megteremtése.

A fejlesztés során megépülő komplexum növeli Szilvásvárads turisztikai vonzerejét, lehetőséget biztosít arra, hogy a ménesgazdaság országos és nemzetközi szintű lovasversenyt rendezzen, amelynek számos pozitív hatása várható a turizmusra nézve.

HOLICZA PÉTER

holicza.peter@rh.uni-obuda.hu

Vállalkozásfejlesztés

MSc, 1. félév

Óbudai Egyetem

Keleti Károly Gazdasági Kar

SCHLOSSER DÁNIEL

schlosser.daniel2@gmail.com

Műszaki menedzser

BSc, 9. félév

Óbudai Egyetem

Keleti Károly Gazdasági Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Lazányi Kornélia
egyetemi docens, OE KGG

A nemzetközi mobilitás kulturális hatásai

A szerzők, mint volt Erasmus-programos diákok, a nemzetközi mobilitás kulturális hatásait vizsgálják a tanulmányi vagy szakmai gyakorlatos félévre kiutazó társaik, valamint a Magyarországra érkező külföldi hallgatók körében. A kérdőíves kutatás Erasmus alumni diákokra is kiterjedt, így festve teljes képet a tapasztalataik és élményeik hatásáról hosszabb távon. A dolgozat kitér a flow-ra is, melyet különböző élményekkel és példákkal jellemeztek a résztvevők.

Általános elégedettségmérésen keresztül összehasonlításra kerül a magyar és a külföldi diákok félévének minősége, valamint a nézőpontjaik eltérése a programot illető kérdésekben, pl.: tanulmányi előny, anyagi jólét, hazai, illetve nemzetközi karrierlehetőségek, kulturális aspektusok, helyi vagy a hazatérést követő integrációs nehézségek, akadályok.

Végezetül pedig a szerzők ajánlásokat fogalmaznak meg a kutatási eredmények alapján, melyek a jövőben sikeresebbé és népszerűbbé tehetik a nemzetközi mobilitási programokat, valamint növelhetik a részt vevő diákok elégedettségét.

MÉDIA- ÉS KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNY

LESTÁK ZSÓFIA

zsofi.lestak@gmail.com

kommunikáció- és médiatudomány

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

K. Horváth Zsolt

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

A Fiú esete az egyházzal

E dolgozat a 2012-ben megjelent A Fiú című református karácsonyi kisfilmet és az akörül kialakult botrányt elemzi. A kisfilm a református egyház megbízásából készült, amely a karácsony valódi üzenetét szeretne közvetíteni a befogadók felé. A film újszerű megoldásai, kontextusa és megvalósítása meglehetősen sikeresnek bizonyult: egyházi és nem egyházi körökben is akadt számos támogatója és ellenzője. Az esettanulmányban a kisfilm és a kialakult vita egyaránt elemzésre kerül, valamint lehetséges kulturális és társadalmi magyarázatokat ismertetek. Fő célom mellett érvelni, hogy A Fiú című kisfilm a bibliai születéstörténet parafrázisa, olyan alkotás, amely releváns egyháztagok és nem egyháztagok számára is.

KEPE NÓRA

nora.kepe@gmail.com

kommunikáció- és médiatudomány

MA, 4. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Bognár Bulcsu

egyetemi docens, PPKE BTK

A narcizmus mint az ellenőrzés új formája

A dolgozat az elnyomás formájának és logikájának változását mutatja be napjainkban azzal a két fő megállapítással, hogy a narcizmus megerősödése/megerősítése, valamint a közlés teljes szabadsága és a szabad beszéd támogatása a hatalom számára előnyös, mivel megteremti az ellenőrzés új lehetőségeit. A tanulmány a kritikai kultúrákutatók hagyományához kapcsolódva társadalomelméleti megközelítésben ismerteti a témakörben kiemelkedő alkotók meghatározó írásait, azok kommunikációs szempontú értelmező elemzését nyújtva. A dolgozat célja elsősorban a téma szempontjából meghatározó összefüggésrendszer exponálása. A gondolati ívet éppen ezért a modernitás és a posztmodern időszak közötti kapcsolat megteremtése jelenti, a modernitásra vonatkozó elméletek posztmodernre való alkalmazásával és napjainkra történő kiterjesztésével. A terjedelmi korlátok miatt a dolgozat másik célja napjainkban is időszerű problémák megfogalmazása további kutatási kérdések körvonalazása segítségével.

A történeti bevezetés után, amelyben Wacquant alapján ismertetem, hogy a gazdasági és politikai liberalizmus mára összeért, kitérek a frankfurti iskola jelentőségére, hogy a tömegkultúra terjedése az elnyomás modern formája a hatalom által megkövetelt magatartási formák közvetítése által. Ezután elfogadom Foucault érvelését, mely szerint a közelmúltban a felügyelet és büntetés helyett az ellenőrzés vált a hatalomgyakorlás legfontosabb módjává, azonban kiegészítem azzal a megfigyeléssel, hogy napjainkban a technológia fejlődésének köszönhetően az elnyomás és a hatalom a tökéletes ellenőrzést már új módszerrel, az egyén közreműködésével valósítja meg. Ezt az önimádat és exhibicionizmus fogyasztáson keresztüli felkorbácsolása teszi lehetővé. A szabadság-szabadoság az emberek minden érdeklődését önmaguk felé fordítja, a hatalom tehát megerősíti a narcizmust és megteremti ennek kiélési lehetőségét a technológia fejlettségének köszönhetően. A végtelenségig fokozott narcizmus az ellenőrzés új lehetőségét kínálja, amelyet a politikai és gazdasági liberalizmus táplál, a technológiai fejlődés tesz megvalósíthatóvá és maga az egyén működtet. Ennek egyik legfontosabb eleme, hogy az új hatalmi berendezkedés egyenesen támogatja a gondolatok kifejezését. A liberális nyelvezet a közlés szabadsága által szabadjára engedi az eddig klasszikusan tabunak számító diskurzusokat, feloldja a gátlásokat, és ellehetetleníti a hatalommal szembeni fellépést. A szabad beszéd tehát nem más, mint az elnyomás új formája.

CSATÁRI FLÓRA

florachocoholic@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Gács Anna

egyetemi docens, ELTE BTK

A sportember mint identitáskonstrukció női sportolók én-elbeszéléseiben

A sportemberi eszménytől vagy ideáltípustól elválaszthatatlan jellemzőnek tűnik a férfiaság képzete, ezzel összefüggésben pedig az olyan sportemberinek tekintett erények, mint az erő, a gyorsaság vagy épp a győzni akarás leginkább maskulin érdekeként jelennek meg a sportról szóló diskurzusban. Viszont a női nézők számára a sport mint ideológia nem vonja egyértelműen maga után a tradicionális előítéletek (a heteroszexuális maskulinitás és a férfi felsőbbrendűség) kialakulását, márpedig, ha a női közönség sem feltétlenül azonosul a sport és a patriarchális rend megkérdőjelezhetetlen összefüggésével, akkor ez még inkább igaz lehet azokra a nőkre, akik önmagukat sportoló nőkként azonosítják – fogalmaztam meg dolgozatom hipotézisét. A nő mint sportember paradoxnak tűnő ideáltípusát ebből kiindulva női sportolók egyes szám első személyű elbeszéléseinek narratív elemzésével vizsgáltam, keresve a választ arra, hogyan születik meg bennük a sportolói én; hogy milyen testpolitikák merülnek fel a sportolói test megalkotásában; hogy kikezdhetőek-e bennük a sport túl szexualizált és/vagy ultranőies szerepmoelljei, illetve, hogy milyen hatalomként fogalmazódik meg az önelbeszélés ereje a női sportolók esetében.

NEUPERGER ÉVA

n.vica93@gmail.com

Kommunikáció- és médiatudomány

BA, 6. félév

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Glózer Rita

egyetemi adjunktus, PTE BTK

Az öltözködés megjelenése a szocializmus idején

Az aktuális divatirányzatok időről időre a múltból merítenek, emellett pedig léteznek olyan klasszikus darabok, amelyek a trendektől függetlenül hordhatóak maradnak. A *Nők Lapja* közel 70 éves múltjával a mai napig is létező médium – ez médiatörténeti szempontból is jelentős. Dolgozatomban a *Nők Lapja* 1968 és 1973 között megjelent cikkeiben vizsgáltam az öltözködés reprezentálódását, néhány terület kiemelésével: farmerviselet, a miniszoknya és a különböző szoknyahosszak körül kialakult vita, a nők hétköznapi öltözködése, divattippek, szabásminták. Emellett bemutattam a kor társadalmi és gazdasági viszonyait, a divatra vonatkozó ideológiai kérdéseket, és röviden összefoglalom a *Nők Lapja* jelentőségét. Fontosnak tartom kiemelni, hogy nem a divattal, hanem elsősorban az öltözködéssel foglalkoztam, hiszen a divat fogalma sokkal nagyobb területet ölel fel. Dolgozatom fő kérdése, hogy hogyan lehetett megoldást találni a tervgazdálkodás és a hiánygazdaság hatására fellépő problémákra, és mindezt hogyan tükrözte a hetilap. Egy mélyreható elemzés helyett igyekeztem inkább átfogó képet adni a kor öltözködéséről és az azt befolyásoló hatásokról.

GYÓRI LÍVIA

livi.gyori@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 7. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Radetzky András

egyetemi adjunktus, PPKE BTK

Az Uber magyarországi tevékenysége és kommunikációja a sharing economy tükrében

TDK-dolgozatom témája az Uber magyarországi működése és kommunikációs tevékenysége. A megosztáson alapuló gazdaság – melynek egyik jelentős képviselője az Uber is – megoldást kíván kínálni a növekvő népesség és a globalizáció hatására kialakult túlfogyasztás és a fenntartható fejlődés válságára azzal, hogy a már meglévő energiaforrásaink megosztására

sarkall. PR-szakirányos hallgatóként azt kívántam vizsgálni, hogy milyen kommunikációt folytatott a vállalat Magyarországon, milyen hibákat követett el ebben, és mindez mennyiben járult hozzá tevékenységének felfüggesztéséhez. A témakör megértéséhez szükséges elméleti keret feldolgozását követően kutatásomban kvantitatív és kvalitatív módszereket egyaránt alkalmaztam az összefüggések feltárásához. Kérdőívemben azt vizsgáltam, hogy az „Uber generáció” mennyire ismerte a vállalat kommunikációját egy olyan válsághelyzetben, amely a sharing economy vállalat tevékenységét veszélyeztette. Személyes interjúmban igyekeztem feltárni a vállalat nézőpontját is, melyhez egy korábban Uber sofőrként dolgozó személyt kérdeztem. A kutatási eredmények, habár nagyrészt alátámasztották előfeltevéseimet, okoztak meglepetéseket is. Fontos kérdéseket vet fel a témakör, hiszen a sharing economy egyre inkább elterjedőben van hazánkban is, ám még senki nem dolgozta ki azt a törvényi szabályozást, melynek keretében a gazdasági fejlődés előlendítőjévé válhatna. Vajon ennek nyomán a számunkra oly kényelmes új applikációk meddig működhetnek törvényesen Magyarországon?

KOVÁCS FRUZZSINA LILLA

k.fruzzi016@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

K. Horváth Zsolt

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Előbújás, rejtőzködés, önazonosság. Lesbikusok és melegek megítélése Magyarországon

Dolgozatomban azt vizsgálom, hogy Magyarországon a meleg és lesbikus emberek – akiknek egész életén végigvonul az előbújás és a rejtőzködés kettőssége – milyen kompromisszumokat kötnek napjainkban a könnyebb társadalmi integráció reményében. Először bizonyos történelmi korok legjelentősebb kultúráinak homoszexualitáshoz való viszonyulását ismertetem röviden, amiből kiderül, hogy a homoszexualitás – a kezdetekben egy teljesen természetes gyakorlat – milyen következetlen elméletek és megalapozatlan indokok miatt vált elítélendő jelenséggé bizonyos országokban. Majd a 2000-es évek homoszexualitás megítélésével kapcsolatos legfontosabb magyar szakirodalmát és kutatásait kvantitatív kutatással és saját és ismerőseim tapasztalataival összevetve szeretnék rávilágítani a meleg és lesbikus emberek kirekesztettségére országunkban. Végül kvalitatív kutatásomban öt ember személyes élettörténetén keresztül mutatom be, hogy a meleg és lesbikusok mennyi időt és energiát fordítanak rejtőzködésre, milyen sorsdöntő lehet életükben az előbújásuk, hogyan fejlődik és forr ki melegidentitásuk, tehát hogyan sikerül megtalálniuk önazonosságukat a társadalmi előítéletek keresztútjában.

VÁRADI ZSANETT

varadizsan@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

K. Horváth Zsolt

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Emlékkönyvek: kommunikációs klisék a személyesség kultúrájában

Pályamunkám az emlékkönyvek témáját fogja vizsgálni történeti, művelődéstörténeti, társadalmi, kommunikációs és szociálpszichológiai szempontokból. A mai értelemben vett emlékkönyvek alatt azokat a kisebb, általában A/5-ös méretű könyveket értjük, melyeket főként tinédzser lányok adnak egymásnak azért, hogy emlékeket írjanak és rajzoljanak a másik könyvébe. A múltban viszont a „barátok albumát”, azaz az album amicorumot használták előszeretettel a peregrináló diákok. A pályamunka első részében ezt az emlékkönyvtípust szeretném tüzetesebben megvizsgálni, főleg történeti szempontból, ugyanis az emlékkönyvek elődjének tekinthető. Ezt követően a kutatásomat mutatom be, melyben 29 emlékkönyv 718 bejegyzését elemeztem ki. A kapott adatokból olyan következtetéseket vonok le, melyek bizonyítják hipotézisemet, mely szerint az emlékkönyvek és az album amicorum formailag, tartalmilag és funkcionálisan is párhuzamba hozhatók a digitális társas médiaplatformokkal. Mindemellett fel szeretném hívni a figyelmet arra, hogy milyen paradoxon húzódik az emlékkönyvekben, valamint igazolom, hogy ezt az ellentétet szociálpszichológiailag meg lehet magyarázni.

LENGYEL ZSANETT

lengyelzsanett96@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 3. félév

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Keszeg Anna

egyetemi adjunktus, DE BTK

Ökodivat? – Zöld márkák marketingstratégiái a divatiparban

Az ökodivat, vagy ahogyan másképpen nevezik, a fenntartható divat egy innovatív trend a divatiparban. A divatiparnak számos negatív hatása van a környezetre, az ökomárkák pedig azok a ruhamármák, melyek esetében a környezetkárosító hatásokat minimálisra csökkenti a tervező. Magyarországon néhány éve készítenek egyes tervezők ökokollekciókat, habár a nem-

zetközi viszonyokhoz képest lényeges lemaradás figyelhető meg. Az ökodivat magyarországi megkésetttségének problémájára komplex magyarázatot adhatunk: a jelenség gazdasági, társadalmi és kulturális különbségek sokaságára vezethető vissza. Elsődlegesen míg az átlagkereset alacsony, az ökoruhadarabok magasabb árfekvésű termékek, így a szélesebb fogyasztói réteg azokat nem engedheti meg magának. Másodlagos probléma, hogy a less-is-more-szemlélet alapvetően hiányzik a magyar kultúrából. Dolgozatomban négy magyar ökotudatos ruhamárkát vizsgálok. Arculatelemzést végzek, melynek során a márka és a vásárló közötti kommunikációt vizsgálom. Globális kérdéseim: mit jelent a slow fashion, ezen márkák esetében milyen marketingstratégiát alkalmaznak a márkák? Dolgozatomban meghatározom a fast fashion és a slow fashion közötti különbséget, majd az ökodivat fogalmát definiálom. Az ökodivat jelenségének több szegmense létezik, ilyenek például az upcycling, a recycling, a fair trade. Nem egységesedett nemzetközileg a fogalom, így a hazai tervezők számára nem csupán a környezetbarát tervezés megvalósítása a cél, hanem fő feladat a különböző fogalmak szakszerű kialakítása, majd megismertetése a magyar társadalommal.

Kulcsszavak: ökodivat, fast fashion, slow fashion, less is more kultúra, környezetvédelem

NAGY ESZTER

nagyeszterrr@gmail.com

Kommunikáció és közkapcsolatok

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Keszeg Anna

egyetemi adjunktus, RO BBTE

Street art jelenség az erdélyi városokban

Kolozsvár, Marosvásárhely és Sepsiszentgyörgy viszonylatában arra keresem a választ, hogy milyen hatásai vannak a street artnak mint a városi kultúra részének, mennyire meghatározó jellegű, ha egy város tűzfalait, már nem használt épületeit művészi rajzok teszik színesebbé.

További célom, hogy bemutassam, miként látják, hogyan tekintenek a rajzokat, munkákat készítő művészek erre egy másik oldalról, hogyan értelmezik és közelítik meg ezt a jelenséget.

NAGY LAURA

nagy.lauraa@yahoo.com

Kommunikáció és médiatudomány

MA, 2. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Barna Róza Emília

egyetemi adjunktus, BME GTK

Tribute: tiszteletadás vagy másolás? – A magyar tribute zenekarok megosztottsága a tömegkultúra kritikájának tükrében

A dolgozat központi témája alapvetően a magyarországi metál és rock színtér, ezen belül a tribute zenekarok által képviselt szubkultúra/színtér.

Személyes érintettség miatt – a koncertekre járó rajongói oldalt képviselve – figyeltem arra a „konfliktusra”, ami az underground szférában alakult ki a metál zenekarok és a tribute zenekarok között. Úgy döntöttem, közelebbről is megvizsgálom ennek okát.

Egyediség-hitelesség, másolás-tiszteletadás, zenélés szeretete-siker, népszerűség, szubkultúra-tömegkultúra-magaskultúra. Ilyen és ehhez hasonló ellentétpárok merültek fel, miután elkezdtem kutatni a témában.

Dolgozatom fő célja: megvilágítani azokat a tényezőket, amelyek a tribute-bandák körüli felhajtást és sikerük megosztottságát eredményezik és megkérdőjelezzik létjogosultságukat. A dolgozat betekintést enged a tribute-ok elterjedésének rövid történetébe, a szubkulturális háttérbe, valamint a hitelesség érvényesülésének kérdésébe.

A dolgozat Herbert Gans „Népszerű kultúra és magaskultúra” című tanulmányára épül. Felállítottam egy párhuzamot a tömegkultúra-magaskultúra, illetve a tribute zenekarok-saját zenét játszó zenekarok között. A tömegkultúra négy pontban megfogalmazott kritikája mentén haladva kerülnek megvilágításba a fent említett felmerülő fontos kérdések.

Mivel sok mindenkivel beszélgettem erről a témáról, főként zenészekkel, ezért sok szemszögből került megvilágításba a téma. Így került velem szembe Gans tanulmánya is, amely erős alapot biztosít számomra ahhoz, hogy bemutassam a pró és kontra érveket.

A egyik súlypont a hitelesség fogalma köré esik, amely átöleli az egész dolgozatot, hiszen ez a legnehezebben megfogható és megválaszolható kérdés. Különböző tanulmányokra és elméletekre alapozva próbálok egy átfogó képet kialakítani a hitelességről és a zenében betöltött szerepéről.

Ugyanúgy, mint ahogy Gans bemutatja a tömegkultúra elleni érveket, majd megcáfolja ezeket, én is bemutatok a tribute-ok ellen és mellett felhozott érveket, amelyeket a tanulmányra, illetve az általam készített interjúkban elhangzott véleményekre alapozok. Gans szerint a támadás és kirekesztés mindig a magaskultúra felől érkezik, ugyanez elmondható a zenei színtérről is, amennyiben a saját zenét játszó zenekarokat a legitim kultúra képviselőinek, a tribute-okat pedig a népszerű kultúra képviselőinek tekintjük.

Nem célom állást foglalni a tribute zenekarok mellett vagy ellen, inkább egy objektív képet szeretnék adni róluk és a helyzetükről.

HOMMER ANNA VERONIKA

anna.hommer@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Korpics Márta

egyetemi docens, KRE BTK

„Úgy érzik, illik ott lenni.” A vallás kommunikációs szerepe a nemzetiségi identitás megerősítésében

Magyarországon a legutóbbi két népszámlálás közt mintegy másfélszeresére nőtt azok száma, akik valamely hivatalosan elismert nemzetiséghez tartozónak vallották magukat. Bár az adatokból úgy tűnik, a nemzetiségek identitástudata az elmúlt évek során megerősödött, a döntő többségben magát magyarnak valló lakosságban élve egyre sürgetőbbé válik, hogy a felnövekvő generációk identitásának kialakulását segítsék, illetve, hogy az ezt akadályozó problémákra valahogy megoldást találjanak. Társadalmunk és kultúránk a nemzetiségekkel együtt alkot teljes egészet, ezért fontosnak tartom, hogy az identitás közvetítésének módjaival, eszközeivel foglalkozzunk. Dolgozatomban a magyarországi németek identitáselemeit, kiváltképpen a vallást vizsgálom meg, központban a vallás és a vallási ünnepek kommunikációs szerepével az egyén és a közösségek életében.

Az empirikus kutatás helyszínéül lakóhelyemet, Dunaharaszti, egy Pest megyei, német nemzetiség által lakott települést választottam, ahol strukturált és mélyinterjúkat készítettem a nemzetiségi és vallási közösség tagjaival. Célom, hogy az identitást erősítő tényezők kutatásával segítsen a nemzetiségi kultúráért dolgozó személy munkáját, törekvéseit.

SALLÓ KRISZTINA

sallokrisztina@gmail.com

Kommunikáció és közkapcsolatok

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

Vincze Hanna Orsolya
egyetemi docens, RO BBTE

A közösségi média szerepe krízishelyzetben. A Colectiv-tragédia lenyomata a Facebookon

A 2015-ös, bukaresti Colectiv-tragédia esetének vizsgálatán keresztül arra keresem a választ, hogy krízishelyzetek esetén milyen kommunikációs funkciókat tölt be a Facebook közösségi oldal, ezáltal hogyan befolyásolja a krízis megoldását és milyen online diskurzusokat eredményez. A létező kommunikációelméleti szakirodalom, a hasonló krízishelyzeteket kutató tanulmányok, valamint a közösségi oldalon, a krízis idején és az azt követően létrejött online tartalmak elemzésével azt vizsgálom, hogy a Colectiv-tragédiához hasonló krízisek esetén hogyan és miért válnak a közösségi oldalak az események valós idejű, legpontosabb lenyomataivá, és a gyors informálódás helyévé, ezzel megelőzve az online médiafelületeket is. Továbbá hogy egyetlen online közösségi felület hogyan ad egyszerre teret a történetekről folytatott vitáknak, a véleményalkotásnak, a szolidaritás kifejezésének, illetve hogyan működik politikusok arculathordozójaként és politikai tüntetések szervezésének helyeként.

BALÁZS MÁRTA ESZTER

balazsmarta@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 6. félév

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Glózer Rita

egyetemi adjunktus, PTE BTK

A provokáció felelőssége. Diskurzusok a Budapest Pride-ról a magyar online sajtóban

2015 meghatározó év volt LBMTQ (leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és queer) jogok tekintetében. Az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága kimondta, hogy az azonos neműek közötti házasság emberi jog, és több európai ország parlamentje is hasonlóan döntött. Ezt a tendenciát erőteljes médiareakció követte, ám a kontextus a felületektől függően nagyon eltérő. Magyarországon a meleg láthatósága és megítélése szorosan kapcsolódik a Budapest Pride Fesztiválhoz, így az adott évben megjelent „melegfelvonulást” említő cikkekkel foglalkoztam. Kutatásom során 22 magyar online hír-, bulvár- és női oldal 273 cikkét dolgoztam fel. A rendezvényt övező diszkurzív stratégiákra, tematizációra és a szövegek hangnemére koncentráltam. A cél annak a mezőnek a feltérképezése volt, amiben a politika, közéleti szereplők, celebritások, vallás, és társadalmi normák konstruálják és alakítják a Pride arcát, és ezáltal jellemzik a magyarországi LBMTQ embereket.

SZILÁGYI KRISTÓF

szilagykristof000@gmail.com

Közigazgatás-szervező

BA, 5. félév

Nemzeti Közszerzői Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Krasznay Csaba

adjunktus, NKE ÁKK

Az internet nem játék! – A tudatos és biztonságos internethasználat kérdései

Kutatásom alapvető kérdése, hogy milyen veszélyek leselkednek az internet világában a mostani gyermekekre és fiatalokra. Mit és hogyan válaszol erre a közigazgatás és a civil szervezetek? Milyenek az eredmények és mik a további teendők?

A fenti kérdésekre kidolgozott válaszlehetőségeim alapján kívánom ismertetni az internet veszélyeit, melyek a legjobban érintik a felnövekvő nemzedéket. Többek között a legfrissebb felmérések alapján a legnagyobb számban előforduló internetes zaklatásra (cyberbullying), e-magánélet megsértésére és a szexuális zaklatásokra fordítanám a figyelmet. Ezek az esetek egyre nagyobb számban fordulnak elő, egyre fiatalabb korban, mivel az internetre történő belépés az Y és főként a Z generáció gyermekei körében nagyon korán megtörténik (sok gyerek, kiskamasz hamis adatokat ad meg Facebookon, hogy használni tudja a közösségi hálót).

Be kívánom mutatni a fontosabb hazai kormányzati és civil lépéseket, szakpolitikákat, elvárásokat. Ezen kezdeményezések sikerének vagy sikertelenségének az elemzését is el szeretném végezni.

A dolgozatomban arra hívom fel a figyelmet, hogy az internet nem csak a szabadság, a kreativitás és az önkifejezés egyik közttere, hiszen tud veszélyes, erőszakos és bántó is lenni. Ajánlást teszek a programok hatékonyabbá és elérhetőbbé tételére, hisz sok fiatal azért nem veszi igénybe, mert vagy nem hallottak róla, vagy nem mernek ezekhez a szerveződésekhez fordulni.

HEVÉR KINGA SZILVIA

hever.kinga.szilvia@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Andok Mónika

egyetemi docens, PPKE BTK

A Fanfiction rajongói oldal működésének és felépítésnek vizsgálata

Dolgozatom elsősorban a Merengő Fanfiction működésére és felépítésre fókuszál, mégpedig az adminok és a regisztrált tagok oldaláról. Azt vizsgáltam, hogy az adminok pontosan milyen feladatokat látnak el ahhoz, hogy az oldal megfelelően működjön. Ehhez két adminnal készítettem interjút, amelyben nemcsak az általános működésre tértünk ki, hanem arra is, hogy személy szerint milyen feladatokat látnak el. A felhasználók oldaláról kérdőívvel próbáltam feltárni a motivációs lehetőségeket, és azt, hogy az oldal mennyire játszik fontos szerepet az életükben.

HARSÁNYI MIKLÓSharsanyi.miki@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Bodnár Éva*

egyetemi docens, BCE TK

Figyel valaki egyáltalán? – A multitasking kérdésköre és kommunikációs ellenszerei az egyetemi órákon

Mindenki volt már unalmas előadáson, és sokak átéltek olyan izgalmasat is, amelynél észre sem vették az idő múlását. Mégis megfigyelhető, hogy a hallgatók szellemileg szinte nincsenek is jelen az órán. Mi az oka annak, hogy nem figyelnek? Kutatásomban a jelenség nagy méretére derült fény. Sokkal több mint kilencven percet is meg lehet spórolni azzal, ha a diákok multitaskingolnak. Dolgozatomban kifejtem a lehetséges evolúciós, pszichológiai okokat, az újmédia hatásaira is kitérek, majd ennek tükrében javaslatokat fogok megfogalmazni, hogy hogyan lehetne mérsékelni ezt a kényszeres kommunikátorokból álló megszaladási jelenséget. Mit tehet az oktató? Megvizsgálom az előadás alatti interakciókat, a térszabályozást, kérdésfeltevéseket, és nagy hangsúlyt kap a humor és az anekdota, valamint megnézem a sokkoló ingerek hatásait is. Megfogalmazom, hogy mikor nem szabad engedni a párhuzamos tevékenységeket, megvizsgálom a hallgatók éppoly nagy felelősségét is. Leírom a kapcsolódási pontokat, ahol ki tud alakulni egy oktatási folyamat, és rávilágítok egy lehetséges szemléletmódváltás pozitív kimenetelére. Mi lenne, ha a multitaskingot be lehetne építeni az egyetemi előadásokba? Bár a hallgatók vágnak az ingergazdag környezetre, sajnos nem tudnak egyszerre többfelé figyelni, az agy villámgyorsan váltogat a feladatok között. Ennek ellenére a párhuzamosan folytatott tevékenységek beköltöztek a tanulási szokásaik közé, a mindennapi életükbe. Rámutatok arra is, hogy a web 2.0 kiaknázatlan elemeit hogyan lehetne beépíteni az oktatásba a multitasking segítségével. Mialatt ezt a rezümét írtam, meghallgattam egy előadást arról, hogy hogyan kell rezümét írni.

GASKOVÁ BIANKA

gasko.bianka@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány szak

BA, 6. félév

Eszterházy Károly Főiskola

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Pólya Tamás

tszv. egyetemi docens, EKE GTK

Generációs sajátosságok a digitális személyközi kommunikációban

A digitális személyközi kommunikáció életünk jelentős részében jelen van. Ez igaz nemcsak a fiatalabb X, Y generációra, hanem az idősebb, baby boom nemzedékre is. Bár a „digitális bennszülöttek” mindenképp előnnyel indulnak a virtuális berkekben, a „digitális bevándorlók” is igyekeznek felvenni velük a versenyt. A Facebookon keresztül zajlik az online kommunikáció jelentős része. Emellett azonban rengeteg egyéb applikáció teszi lehetővé a digitális kommunikációt, megkönnyítve ezzel azon személyek kapcsolatfelvételét, akik kilométerekre vannak egymástól.

A dolgozatomban arra a kérdésre próbálok választ adni, hogy a már említett három generáció milyen mértékben és milyen módon használja az online kommunikációt – vagyis milyen sajátosságokat lehet felmutatni az egyes nemzedékek esetében. Három nagy egységre bontható a munkám: az elsőben megpróbálom megmagyarázni a generáció fogalmát, valamint bemutatni a nemzedékeket. A második részben kitérek a digitális személyközi kommunikáció fogalmára és az online kommunikációs eszközökre is. A Facebook mellett a Twittert, a Skype-ot, a Vibert, a WhatsApp-ot és az e-mailt is górcső alá veszem. A harmadikban pedig saját kvalitatív kutatásomon keresztül próbálok rávilágítani azokra a jegyekre, melyeket különbségekként és hasonlóságokként lehet felmutatni az egyes generációk online kommunikációjában.

A dolgozatom első két részéhez angol és magyar szakirodalmat használtam fel. A generációfogalom és -felosztás esetében főleg Mannheim Károly és Tari Annamária írásai voltak a segítségemre, míg a digitális kommunikáció esetében Nancy K. Baym könyve bizonyult tanulságosnak. Dolgozatomban a felvetések alátámasztása és az egyes online kommunikációs eltérések bemutatása személyes interjúkon keresztül zajlott. Tizenkét személlyel készítettem interjút: három generáció négy-négy képviselőjével.

Összességében a kutatás tapasztalatai alapján elmondható, hogy a generációfogalom definiálása máig nem egyértelmű. A szakirodalomban sem találunk rá egyöntetű meghatározást. Ami pedig a digitális személyközi kommunikációt illeti: egy állandóan változó és kimeríthetetlen kutatási témának bizonyul, mely a technológia fejlődésével mindig újabb és újabb kérdések megválaszolására készíti a szakmát. Bár a beszélgetésekből nem biztos, hogy explicit különbségeket és hasonlóságokat lehet „ráhúzni” az egyes generációkra, a dolgozat legalább egy nagyobb volumenű, akár kérdőíves kutatás alapját megfelelően szolgálhatja.

GAZDA EMESE

gazdamesi@gmail.com

Kommunikációs készségfejlesztés

MA, 4. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

Kádár Magor

egyetemi docens, RO BBTE

Homo ludens. A kommunikációs diákok információszerzési szokásainak gamifikációja

Barátokkal, szülőkkel, társaságban, egyedül, élőben, telefonon, tableten, laptopon – valamilyen módon mindenki szeret játszani. Az elmúlt évtizedben egyre többen felismerték a játék jótékony hatását, a játékelemeket nem játékos környezetbe is átültették. Dolgozatom első felében a játék történelmét, alaptulajdonságait ismertetem, majd a kommunikációs diákok média- és játékfogyasztási szokásait figyelembe véve kísérletet teszek a diákok közti információs rendszer gamifikálására. A javaslat megvalósításával az első romániai, oktatási rendszerben használt gamifikációs platform jöhet létre, amely a belső kommunikációs információáramlást segíti.

VADAS HENRIETTA

vadasheni@yahoo.com

Újságírás

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

dr. Tibori Szabó Zoltán

egyetemi docens, RO BBTE

Hős vagy áruló Bradley Manning?

2006-ban indult az a weboldal, amely titkos információk leleplezésére szakosodott, és amely rövid idő alatt a világ legveszélyesebb honlapjává vált. A WikiLeaks névéhez kapcsolódik a történelem legnagyobb kiszivárogtatása: 2010-ben összesen több mint 700 ezer kényes iratot publikált az afgán és az iraki háborúval, illetve az amerikai diplomáciai élettel kapcsolatosan. A hivatalos aktákat Bradley Manning, egy Irakban állomásozó amerikai hírszerző katona adta át a svéd weboldalnak, aki katonai számítógépéről másolta le azokat.

Manninget 2010 májusában vették őrizetbe, ügyében pedig 2013 augusztusában hoztak jogerős döntést: tettéért a hadbíróóság 35 évi szabadságvesztésre ítélte. A közvélemény viszont megosztott: sokan bátor harcost véltek felfedezni benne, aki kiállt a szólás- és sajtószabadság ügye mellett, míg mások katonai eskü elleni vétségként minősítették cselekedetét, amelyet büntetni kell. Dolgozatomban azt tanulmányozom, hogy a magyar, illetve román sajtó hogyan viszonyult Bradley Manning tettehez: hősként vagy árulóként tekint rá a titkos dokumentumok továbbadásáért? Kutatásom a Magyar Távirati Iroda, illetve az Agerpres hírgyűnökségi anyagainak összehasonlító vizsgálatán alapszik.

SIMON SÁRA

sara.simonsara@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

MA, 4. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Bozsonyi Károly

intézetvezető egyetemi docens, KRE BTK

Információszerzés az online szaksajtóban. Az *Autó Pult* magazin médiaelemzése

A dolgozat célja, hogy a médiaplatformok közül az internetet, továbbá az online sajtótermékek köréből egy autókkal foglalkozó speciális médiumot tegyen meg tárgyává, ezt követően médiaelméletek felhasználásával mutassa be az online autós szaksajtó működését. Módszerében kétoldalú médiaelemzés keretében vizsgálja a tartalomszolgáltatói oldal működését, továbbá összeveti ezt a tartalomfogyasztók igényeivel, hogy láthatóvá váljon az internetes platformok egyéni információszerzésben betöltött szerepe.

A dolgozat felvetése szerint ugyanis az online médiumok egyre nagyobb hatással rendelkeznek a felhasználói döntéshozatal folyamatában, ami a szaksajtó vonatkozásban már nem csak szórakoztatást és hírfogyasztást eredményez, hanem a befogadó autóválasztási döntéseire is hatással lehet. Érdemes tehát megvizsgálni azt is, hogy milyen források és koncepció szerint szolgáltat médiatartalmakat, jelen vannak-e tematizációs hatások akár az iparág, akár a reklámozók érdekei folytán.

A napirendre vonatkozó médiavizsgálatokat ugyanakkor legtöbbször a politikai kommunikáció tárgykörében szokták elhelyezni, ezért a szerző többek között most arra tesz kísérletet, hogy a gyakorlattól eltérően egy szakkérdést tárgyaló online médium esetében empirikusan tesztelje a vonatkozó médiaelméleteket, többek között Maxwell McCombs és Donald Shaw agenda-setting elméletét nem politikai környezetben, kvalitatív kutatási eredményei segítségével, melyek alapját mind a tartalomszolgáltatói oldallal, mind az iparági képviselő kiemelkedő vezetőjével készített mélyinterjú adják.

A dolgozat második részében az új média keretein belül tárgyalja az egyéni információszerzést és a felhasználói igényeket, mivel az online sajtótermék olvasókörét és preferenciáit exploratív vizsgálati céllal, kvantitatív kutatási módszerrel, kérdőíves felmérés keretében (285 válaszadóval), valamint ezt változatlan formában közzétéve az oldal Facebook csatornáján, SPSS szoftver és statisztikai próbák alkalmazásával vizsgálta. A felmérés nem reprezentatív, kizárólag a választott médium olvasói-

ról és a kitöltőkről ad képet, ugyanakkor a kutatás következtetésekre enged módot egy sajátos, az online szaksajtó szereplőitől eltérően működő médium esete alapján a jelenlegi tendenciákról és az online térben megjelenő médiatartalmak közönségbefolyásoló szerepéről.

WAGNER SÁRA

saraberta.wagner@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Müllner András

egyetemi docens, ELTE BTK

Kulturális örökség, digitális hozzáférés. A Syrius (1969–1973) és a médiatartalom online archiválása

A Syrius egy évet töltött el a hetvenes évek elején Ausztráliában; az együttes a köré épülő szubkultúra tagjainak identifikációjára jelentős hatással bír. Zenéjük eredetiségét az experimentális jelleg határozza meg. A hatvanas-hetvenes évek populáris zenei színterén az együttes marginalizált helyzete kultúrpolitikai és műfaji szempontból is érdekes kérdéseket vet fel. Dokumentációjuk hiánya nem csak történetüket szimbolizálja: a kulturális ellenállás és a szocialista média befolyásának is egyedi példájául szolgál.

A tanulmány célja a Syrius dokumentációjához való hozzáférés megvalósíthatóságának feltárása és a Syrius-archívum elméleti és gyakorlati előkészítése. Az adatbázis tartalmazni fogja az adott kor kurrens dokumentumait és a korszakot követő, visszatekintő dokumentumokat is: hanganyagokat, fotókat, audiovizuális felvételeket, korabeli újságcikkeket, interjúkat és az emlékenekarok médiamegjelenéseit. A projekt három szintre osztható. Az első szint a könyvtártudományi feltárás, mely fókuszában a magyar és ausztrál dokumentumok gyűjtése, rendszerezése és megőrzése áll. A második a populáris zenekutatás és a kritikai kultúrakutatás szintje: dokumentumok nyomként való elemzése, hipotézisek keresése, a dokumentáció tágabb kontextusban való elhelyezése például a hatvanas-hetvenes évek populáris zenetörténetében. A harmadik szinten a vizsgálat a zenekar szubkulturális jelentőségének felmérésére irányul, a tartalomkészítésre, visszaemlékezések és amatőr felvételek gyűjtésére és az emlékezetkultúra bemutatására.

Az archívum a zene jelentőségét bemutatva a jelen és a múlt dokumentumaihoz párhuzamosan nyújthat hozzáférést.

A dolgozat feltárja a kulturális hozzáférhetőség és a populáris zene archiválásának problematikáját a közösségi média tereitől a tudományos publikációkig, valamint bemutatja a digitális archiválásnak a populáris zenekutatás számára elérhető lehetőségeit. Teret nyit a hivatalos és nem hivatalos dokumentumok összehasonlítására, hangsúlyozva a do-it-yourself jellegű megőrzés fontosságát a szocialista Magyarországon.

BEKE IVETT

beke.ivett.95@freemail.hu

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 3. félév

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Keszeg Anna

egyetemi adjunktus, DE BTK

Magyar beauty vlogerek stiláris beszédkódjai

A tanulmány fő témája a termékelhelyezés, a szponzorált tartalom megjelenése a beauty vlogerek körében – kutatásom mégsem marketinges, hanem inkább kommunikációs szempontból közelít a témához. A tanulmány elkészítése során sajátos médiaszöveg-elemzéssel dolgozom. A videók (és a bennük szereplő vlogerek kommunikációs technológiáinak) elemzésére a tartalomelemzést az antropológia területéről származó, Dell Hymes által kidolgozott módszertannal, a beszélés néprajzával (Anthropology of Speaking) kombinálom. Az elemzés elkészítéséhez forrásként a TubeNews TOP3-as listája élén szereplő vloggereknél (FollowAnna, Viszok Fruzi, Móni Szépségvilága) azt vizsgáltam, milyen kódok és gesztusok szolgálnak a kapcsolatleremtésre, kapcsolatépítésre és a termékelhelyezés kivitelezésére, illetve mindebben milyen stiláris különbségek azonosíthatóak.

Kulcsszavak: beszédkódok, beauty vlogerek, termékelhelyezés, tartalomelemzés

KÖVESI NÓRA

nora.kovesi@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Keszeg Anna

egyetemi adjunktus, DE BTK

Márka-együttműködés a kortárs szépségiparban

A felhasználók és fogyasztók által generált tartalom, valamint a szabad információ áramlása soha nem volt ilyen egyszerűen elérhető és generálható, mint manapság a közösségi média platformjainak köszönhetően. Ugyan a közösségi média iránti érdeklődés nem új keletű, mégis az elmúlt néhány évben szilárdultak meg használatának szabályai. Kutatásom alapjául öt,

a YouTube-on többmillió feliratkozó bázissal rendelkező véleményvezér szolgál, akik márka-együttműködéseik keresztül vizsgálom azt, hogy a közösségi média és az influencer marketing ereje hogyan alakítja át a szépségipart. A legszembetűnőbb változás a vásárlók új generációjának létrejötte, melynek tagjai között a fiatal nők egyre nagyobb csoportja igényli a szépség-tartalmat és lelkesen keresi a legapróbb információkat vágyott termékével kapcsolatban.

Kulcsszavak: szépségipar, beauty vlogerek, influencer marketing, együttműködés

KÉRI-KELLER SZILVIA

kellerszilvi@gmail.com

Vizuális kultúratudomány

MA, 4. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Dragon Zoltán

egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Néző vagy felhasználó? A befogadói attitűd változása a videómegosztó oldalak tükrében

A Web 2.0 megjelenésével az internet az addig elsősorban publikációs médiumból egy felhasználásalapú participatív médiummá vált, mely következképpen megváltoztatta befogadójának aktivitását is az online térben. Ez a változás kimutatható az újmédiában megjelenő újabb tartalmakon, a videóblogokon és websorozatokon keresztül. Egyrészt ezen tartalmak formanyelvének vizsgálatához szükséges a felhasználó fogalmát leszűkíteni az újmédia tág értelmezési lehetőségén belül, és meghatározni egy rendszert, melyben azt értelmezni lehet. Másrészt szükséges a befogadó pozícióváltását elhelyezni egy történeti keretben, mert e reprezentációk tünetei a végbement változásoknak. Ugyanis e sorozatok formanyelve nagyban függ a felhasználó azonosulási folyamataitól, illetve az online tér ludológiai alapon vizsgált szimulációként való értelmezésétől, hiszen ezek a sorozatok éppen a nézői és felhasználói pozíció közötti váltakozás lehetőségét használják ki a befogadó figyelmének megnyerésére. Dolgozatomban tehát a videóblogok és websorozatok formanyelvéből kiindulva a megvizsgálom a nézői és felhasználó magatartás történeti hátterét, majd felhasználó pozíciójának elméleti feltérképezésén keresztül jutok el alapvető állításomig, miszerint az újmédia befogadója félúton van a néző és felhasználó között, és ezen átmeneti állapotot a videómegosztó oldalakon fellelhető tartalmak jelölik ki számára, hiszen ezek a formák már kimutathatóan idomultak a megváltozott befogadói magatartáshoz. Végül egy gyakorlati példán – a magyar MAB című magyar websorozat elemzésén – keresztül mutatom be e pozícióváltás működését.

CSIK VERONIKA

kisvera.csik@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

K. Horváth Zsolt

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

A bűn reprezentációja a True Detective-ben

Jelen dolgozatban a True Detective sorozat bűn reprezentációját vizsgálom. Ez a True Detective sorozat első évadának egyfajta összegző elemzése. Először műfaji szempontból határozom meg, majd a filozófiai állásfoglalását vizsgálom, végül a sorozat segítségével egy szociológiai kitekintést teszek. A munkám fókuszában elsősorban a műfaji értelmezés áll, mellyel bebizonyítom, hogy a sorozat egyes mozgóképes elemei nagyban hozzájárulnak a bűn rendhagyó bemutatásához. A téma aktualitását a sorozat harmadik évadát övező várakozások biztosítják. Másrészt fontos elem a filozófiai állásfoglalás, aminek hatására a sorozat egy saját dimenziót alkot az egzisztencializmus létélményében. A dolgozat eredményeképpen egy átfogó értelmezést biztosítok a sorozat műfaji sokszínűségéről és a bűnügyi műfajok modern megnyilvánulásáról és kifogásolhatatlan egységéről.

BEDE LAURA

bede_laura@yahoo.com

Újságírás

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

Botházi Mária

egyetemi professzor, RO BBTE

A nők reprezentációja a 2006–2016 közötti Oscar-díjas filmekben

Dolgozatomban a női szereplők filmbeli ábrázolását elemzem, a társadalmi nemekkel való összefüggésben. Ezzel olyan sztereotípiákra akarok rámutatni, amelyeket a társadalom magában hordoz és természetesnek vél. A tükröződési elmélet szerint a filmek női karakterei a nemi szerepek meghatározásait reflektálják, ezért elemzésem alapjául a 2006–2016 közötti a Legjobb

film Oscar-díját elnyert filmeket vettem, mivel ezek esztétikailag és piaciilag is sikeres alkotások. Kutatási módszerként a kvalitatív és kvantitatív tartalomelemzést választottam, amellyel többek között a nők megjelenését, értékeit, céljait, férfiakkal való kapcsolatukat vizsgálom.

BENE VIKTÓRIA

bevik99@gmail.com

Szociálpolitika

MA, 4. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:

dr. Czibere Ibolya

egyetemi docens, DE BTK

dr. Szekeres Melinda

egyetemi docens, DE BTK

A szexmunkások médiareprezentációja Magyarországon – a rendszerváltás előtt és napjainkban

Jelen dolgozatomban a szexmunkások helyzetét fogom bemutatni, ezen belül leginkább a szexmunkások médiareprezentációjára térek ki. Az első részben bemutatom a legfontosabb elméleteket, fogalmi kereteket, majd az ezt követő részben feltárom a szexmunkások helyzetét Magyarországon és a magyarországi szexipar felépítését, működését, továbbá a szexmunkásokkal kapcsolatos előítéleteket. A pályamunkám további részeiben a fő hangsúlyt a szexmunkások médiareprezentációjának a vizsgálatára fogom helyezni, amelyben tartalomelemzés módszerével igyekszem képet adni arról, hogy milyen volt a szexmunkások ábrázolása a magyar médiában a rendszerváltás előtt és milyen napjainkban.

TAMÁS DOROTTYA

dorkatamas28@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány angol nyelven

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Komár Zita

PhD-hallgató, BCE TK

A tinilányok szobájában: Szubkultúra és reprezentáció a Bajos csajok film alapján

A tinik, kifejezetten pedig a tinilányok az egyik legjelentősebb fogyasztói csoportot képezik, mégis, mintha az egyes szubkultúrák valódisága nem látszódná a filmek, posztterek, magazinok árnyékában. Dolgozatomban a tinédzser lányok csoportjának speciális működését tanulmányoztam a 2004-es, korosztályomban kultikusnak számító *Bajos csajok* című film segítségével. A dolgozatomban a társadalomtanulmányok egyes területei kifejezetten nagyobb fókuszot élveztek, ilyen például a kommunikáció és médiatudomány, illetve a társadalmi nemek tudománya (gender studies). A plasztik szubkultúra elemzése nemcsak egy szociológiai és antropológiai kihívás, hanem teret ad a tinilányok egy sajátos korosztályának és szubkultúrájának nyelvezetének feltérképezéséhez. Tapasztalataim és eredményeim szerint, ha megértjük az egyes médiatermékek fontosságát az adott korcsoportban, a tinilányok szobájába is bekukkanthatunk szimbolikusan. A *Bajos csajok* című film is részt vesz, alakítja a popkultúrát, a tinédzser lányok öltözködési és beszédstílusát illetve működési szokásait. A szubkultúrák és tinédzser lánykor tanulmányozása mind egy fiatal tudományterület, dolgozatomban pedig szeretném felhívni a figyelmet a kettő együttes működése kutatásának fontosságára, mellyel közelebb kerülhetünk egy az akadémikusok és a társadalom szempontjából is lenézett korcsoport megértéséhez.

NAGY BOGLÁRKAnagy.boglar@yahoo.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 5. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Virányi Péter*

c. egyetemi docens, BME GTK

Az I. világháború plakátjai

A dolgozatomban a magyar, illetve az angol I. világháborús plakátokat fogom bemutatni. Azért erre a két országra esett a választásom, mivel a háborúban ellentétes oldalon álltak, és a másik hatalmi fél iránti ellenszenv megjelent e plakátokon, mindkét ország híres volt plakátművészetéről, továbbá mindkét állam más szegmensre helyezte a fő hangsúlyt.

A dolgozat bevezetésében egy általános képet fogok adni a plakátokról. Elsőként ismertetni fogom a kialakulásukat, milyen fontosabb állomásai voltak a plakátkészítésnek, hol jelentek meg eleinte. Továbbá bemutatom a plakátot, mint műfajt, ezen belül azt is, hogy milyen technikákat alkalmaznak az elkészítésüknél. Végezetül a legfontosabb pontja az ismertetésnek az, hogy úgy is be fogom mutatni a plakátot, mint egy propagandaeszközt.

Mindezek után az I. világháborús magyar plakátokat mutatom be. Először egy általános jellemzést adok arról, melyek voltak a központi témák, hol jelentek meg. Majd tartalom alapján fogom elemezni többek között Földes Imre, Biró Mihály, Barta Ernő, Haranghy Jenő plakátjait. Elemzésem főbb szempontjai: milyen motívumokat használtak, hogyan mutatták be a háborút, a hátszínűt, az ellenséget. Hogyan toborozták a férfiakat és hogyan ösztönözték az otthoniakat az adakozásra, illetve a beszolgáltatásokra. Megvizsgálom azt is, hogy a háború egyes szakaszai milyen hangulatot közvetítettek, s ez hogyan jelent meg a színhasználatban, a feliratokban és a képi világban. A magyar plakátok bemutatása után áttérek az I. világháborús angol plakátok ismertetésére. Elsőként egy általános képet festek az angol plakátok születéséről, hogyan váltak világháborús plakátokká. Tartalom alapján elemezni fogom, hogy mely témákra helyezték a fő hangsúlyt. Ezenkívül megfigyelem azt is, hogy milyen motívumokat, szimbólumokat, színeket használnak. Hogyan mutatták be a háborút azoknak, akik otthon maradtak, illetve a hátszínűt milyenek mutatták be. Továbbá hogyan ösztönözték a férfiakat arra, hogy harcoljanak a háborúban. Megnézem azt is, hogy érzékelhető-e egyfajta érzelmi hullámváltozás a plakátokban a háború különböző szakaszaiban. A két ország plakátjainak elemzése után összehasonlítom őket, milyen hasonlóságokat és különbségeket lehet észrevenni a témákban, motívumokban, szimbólumokban, színhasználatban és a képi világban.

Végezetül a dolgozatomat egy összegzéssel zárom, ahol kiemelem a legfontosabb tudnivalókat.

SÓLYMOS VIKTÓRIA GABRIELLA

vikii12@hotmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

MA, 7. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Guld Ádám

egyetemi adjunktus, PTE BTK

Egy modern család. Férfiképek és azonosulási lehetőségek egy népszerű szituációs komédia tükrében

Dolgozatomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy a Magyarországon is népszerű Modern család című szituációs komédia férfikarakterei hogyan rekonstruálják a média klasszikus férfinmodelljét. Megfigyelhető, hogy a korai szappanoperákat a férfi szereplők homogén ábrázolása jellemezte. Ezzel ellentétben a napjainkban megjelenő televíziós sorozatokban sokszínű és változatos a férfiak reprezentációja. További kérdésként merülhet fel ezzel összefüggésben, hogy a Modern család által bemutatott karakterek milyen azonosulási lehetőségeket nyújtanak a férfi nézők számára.

Kutatásom alapjául a sorozat egyik epizódjának elemzése, továbbá három fókuszcsoportos interjú szolgált. Az utóbb említett módszernél a csoportokat médiagenerációs megkülönböztetéssel különítettem el, így a megkérdezettek egyik csoportja Z generációs, egy másik pedig X generációs férfiakkól állt. A harmadik fókuszcsoportos interjú homoszexuális férfiakkal készült. A sorozat egyik fő témaköre a meleg férfiak hétköznapi életének bemutatása, így a karakterek ábrázolásának elemzésén túl kutatásom arra a kérdésre is keresi a választ, hogy a sitcom ezen vonása hogyan egyeztethető össze a társadalomban zajló valós eseményekkel.

DÁVID DOROTTYA ÉVA

dotyee15@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 4. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Pólya Tamás

egyetemi docens, EKE GTK

Filmes feliratok kultúraközi perspektívában

Kutatásom témája a mozgóképes alkotások fordítása. A filmek és sorozatok címeit és a bennük szereplő nyelvi elemeket (köznevek, tulajdonnevek, sajátos kifejezések) megfigyelve jelentős eltérésekkel találkozhatunk a különböző nyelveken. Ezek a fordításból adódó változások befolyásolhatják a nézői élményt és a film vagy sorozat által közvetített üzenetet. A vizsgálatom három nyelvet vesz alapul, a magyart, a spanyolt és az Amerikai Egyesült Államokban beszélt angol nyelvet. A kutatás során összesen 162 mozgóképes alkotást vizsgálok. Ezen belül található 8-8 film 17 műfajból és 10 sorozat, illetve a Gyűrűk ura trilógia, a Die hard-filmek és a Harry Potter Saga filmjei. A változtatások okát és rendszerét két vizsgálati szempontrendszer használatával figyelem meg. Az első rendszer nyolc kategóriát tartalmaz és a fordítás szemszögéből közelít, a második, négyes kategorizálás pedig a mozgóképes alkotások és forgalmazás sajátosságai felől. A kutatás keretében igyekszem megállapítani azt is, hogy a fordítás során a közönség igényeit a készítők milyen mértékben veszik figyelembe. A dolgozat végére reményeim szerint kirajzolódik a magyar és spanyol filmes fordítási gyakorlat közötti kulturális különbség, és az, hogy általában melyek a mozgóképes alkotások fordításainak legfőbb okai.

BESENYEI BALÁZS

bbbbsi@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 6. félév

Eszterházy Károly Főiskola

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Pólya Tamás

tszv. egyetemi docens, EKE GTK

Írónia és paródia a videojátékokban

A videojátékok beleépültek az emberek mindennapjaiba – beszéljünk akár a legfiatalabb vagy legidősebb generációkról. Valamilyen úton-módon minden korosztály megtapasztalja egyszer, hogy mit is jelent teljes valójában a videojáték. Ezek a szó-rakoztató digitális tartalmak olykor igazán mély határokat lépnek át – pozitív és negatív értelemben egyaránt. Mára odáig jutott a technológia, hogy a videojátékok bizonyos „példányai” már a nagyjátékfilmek narratív technikáival vetekszenek, sőt olykor le is pipálják azokat. A virtuális térben sokszor megelevenedik, szinte kézzel fogható az akció, a kaland, a nevelés és a humor legkülönbözőbb fajtái, ami dolgozatom fő témáját is szolgáltatja.

Vizsgálatomban azt szeretném bemutatni, hogy a videojátékokban igenis jelen vannak a humor legszínesebb eszközei – nevezetesen az írónia, a paródia, valamint a szatíra. Ebben egy korszakalkotó, monumentális videojáték, a sokszor és sokat bírált, ám annál népszerűbb Grand Theft Auto című alkotás lesz a segítségemre, mely örületes humorával, társadalomkritikájával tökéletesen belepaszsol az amerikai társadalom popkulturális áramlatába – minden hátulütője mellett. Mivel a játék már túl van az ötödik epizódján, így célszerűnek gondoltam a legutolsó, azaz legújabb darabját megvizsgálni, hogy az írónia, paródia és szatíra miképp jelennek meg a játék ötödik részében.

Kitekintésként érdemes megvizsgálni az amerikai rajzfilmeket is, melyek oly’ népszerűek szerte a világon, s amelyek szintűgy beilleszthetők az Amerikai Egyesült Államok reflexív, popkulturális vonulatába. Itt három sorozatot, a South Parkot, a Family Guy-t és A Simpson családot vettem nagyító alá. Ezek a rajzfilmek népszerűek az egész világon, ezenfelül pedig roppant okosan, szellemesen, ugyanakkor néha már nagyon keményen, sértően és durván alkalmazzák az iróniát, paródiát és szatírat.

Vizsgálataim alapján bebizonyosodhat, hogy a Grand Theft Auto-sorozatban „tetten érhető” az írónia, paródia és szatíra – méghozzá igen nagy mértékben és nagyon színes skálán. A negatív megítélés ellenére pedig népszerű mind az amerikai, mind pedig a nem amerikai játékosok körében. A South Park, a Family Guy és A Simpson család pedig tökéletesen passzolnak ebbe a vonulatba, még ha azok csak sorozatok is, nem pedig videojátékok.

KÁDÁR HANGA

hangakadar@gmail.com

Újságírás

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

Vallasek Júlia

egyetemi adjunktus, RO BBTE

Multiplatformos Harry Potter – az időtlenség titka

A könyveket mára 67 nyelvre fordították le és több mint 450 millió példányban adták el eddig, tizenöt év után pedig még mindig újdonságokkal bővítik a sztori univerzumát. Harry Potter világa egész egyszerűen tömeghisztériát váltott ki, és úgy néz ki, a történet fogyasztói még mindig nem akarnak megválni kedvenc varázslójuktól. De hogyan érték el mindezt a franchise készítői, milyen eszközökkel tartották fenn egy évtizednél is tovább J. K. Rowling varázsvilágának népszerűségét?

Dolgozatomban Harry Potter világán keresztül szeretném bemutatni, hogyan valósul meg egy eladási/bevételi rekordokat döntőgető sztori népszerűsége, halhatatlansága. Rávilágítok arra, hogy miért hiba, ha a varázslótanonc univerzumának csak egyik részét elemezzük, értelmezzük. Sokan máig elégedetlenek a Villámsebhelyesről készült mozisorozat egy-egy részével vagy épp a videójátékokkal, mert pusztán filmként/játékként tekintenek egy jóval több közeget lefedő történetre. A többplatformos történetmesélés ugyan nagyon elterjedt kutatási téma nyugaton, s bár ránk is ugyanúgy hatással van itthon, magyarul mégis kevés elemzés folyt ebben az irányban, így a munkámmal megpróbálok elindítani egyfajta hiánypótló folyamatot.

Kulcsszavak: transzmédia, többplatformos történetmesélés, Harry Potter, franchise-marketing, multiplatform, Henry Jenkins

LENGYEL EMESE

lengyelemese@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 3. félév

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Keszeg Anna

egyetemi adjunktus, DE BTK

Nőkarakterek és nőkép Huszka Jenő operettjében

Dolgozatom tárgyát Huszka Jenő Lili bárónő alkotásában a nőkarakterek gender szempontú elemzése képezi. A feminizmus történeti áttekintése során a 19. század változásain keresztül jutunk el a 20. század első évtizedeinek állapotához. Továbbá a női reprezentáció módjának és színtérének bemutatása után megvizsgálom azt, hogy az operett hogyan jeleníti meg a hagyományos női szerepeket és az új női szereptípusokat. Huszka Jenő úttörő szerepét hangsúlyozva a kiemelt operett szereplőin keresztül a kollektív reprezentáció módszertanával általános nőképeket rekonstruálok. Ez a családi háttér, a megszólítások és az anyagi függés aspektusaival valósul meg. Az operett társadalomban fellelhető szerepkörei későbbi hatásainak, megjelenési formáinak felvázolása: a hímnem másodlagossá válása, konzumfilmek nőképei, Madonna-kurva komplexus.

BIRÓ ATTILA

attila.biro1126@gmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 5. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Loboczký János

tszv. főiskolai tanár, EKE BTK

Posztmodern struktúrák képregényekben

Dolgozatomban megkísérlem fölfejteni a Watchmen – Az Őrzők és a Batman: A sötét lovag visszatér című képregényeposzok kapcsán, hogy melyek azok a mozzanatok, amik az alkotások fogaskerekeit működésbe hozzák. A folyamat során megvizsgálom a művek esztétikai minőségét, a felmerülő etikai dilemmák körét, valamint szemrevételezem az autoritások létrejöttének performatív aktusát és a posztmodern narratívák kibomlását.

A művek átfogó elemzése mellett célom a képregény médiumának bemutatása és megmutatása. Hazánkban e kissé parkoló pályára állított műfaj ugyanis bővelkedik olyan formai sajátosságokkal, melyek révén egészen egyedülálló tér-idő impressziót képes megmutatni. Textuális és vizuális hagyományokra felhúzott médiumként pedig olyan befogadói párbeszédet képes előhívni, melyet egyetlen másik művészeti ág sem. Nevezetesen a képkockák közötti szabad csellengés az, ami igazán különlegessé teszi az olvasmányélményt és elmélyülést. Így, a kiváló alkotók képeiben elrejtett szimbólumokon és szövegösszefűzéseiken keresztül eljuthatunk egy olyan világba, mely korunk valódi arcát tárja föl előttünk, és mentes az oly sokszor fellengzős mázzal nyakon öntött hőskultúrától.

BENEDEK BERNADETT

bernadettbenedek@yahoo.com

Kommunikáció és közkapcsolatok szak

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

dr. Vincze Hanna Orsolya
egyetemi docens, RO BBTE

Romakép a kézdiszentléleki motoros baleset médiareprezentációiban

Dolgozatom célja a roma kisebbség médiareprezentációjának megismerése és ismertetése egy 2014. augusztusi eset nyomán. A médiában többféle kontextusban is megjelenik a roma kisebbség és a többség viszonya, viszont olyan bűncselekmények esetében, ahol az érintettek között roma személyek is szerepelnek, a figyelem gyakran inkább az etnikai konfliktusra, mint a megtörtént esetre terelődik. Elemzési egységeim olyan újságcikkek, amelyek a kézdiszentléleki motoros baleset kapcsán jelentek meg. Tartalomelemzés módszerével vizsgálom mind román, mind magyar nyelvű sajtótermékeket. Ezek segítségével szeretnék választ kapni arra, mi jellemzi a romániai sajtóban megjelenő romaképet.

NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK

FIEDLER DÓRA

fiedlerdora@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 5. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem Külkereskedelmi Kar

TÉMAVEZETŐK:

Dr. Szilágyi Judit Beáta

adjunktus, BGE KKK

Dr. habil. Neszmélyi György Iván

egyetemi docens, BGE KKK

A 2014-es ukrajnai Majdanon történt események politikatörténeti elemzése, nemzetközi jogi és biztonságpolitikai aspektusok kiegészítésével

A témaválasztásom indoka, hogy Ukrajna mind nemzetközi kapcsolatrendszere, mind politikai szempontból kiváló, jelenkori kutatási alany. Aktualitását a 2014-es év viharos eseményei adják. Az érdeklődésemet földrajzi közelsége és sajtóvisszhangja miatt keltette fel.

A dolgozat Ukrajna rövid általános bemutatása után az említett időszakban bekövetkezett válságos helyzetet előidéző tényezőket, magát a Majdanon történeteket és annak következményeit, valamint az ebből fakadó jelenkori problémákat mutatja be.

A kutatásom alapvetően három pilléren nyugszik: a jelenkori Ukrajna politikai történeti háttérének vizsgálata, a helyzet nemzetközi jogi szempontból történő elemzése és egyfajta – eltérő térségek nézőpontjából történő – biztonságpolitikai értekezés.

A politikai történeti háttér elemzéséhez saját táblázatot készítek, melyben összehasonlítom az Ukrajnában történeteket más nemzetek forradalmával, különböző aspektusok vizsgálásával.

A nemzetközi jogi értelmezést kérdőíves hallgatói válaszok alapján tervezem kutatni, melynek témája: a nemzetközi jog elveinek és szabályainak megszegése, megsértése. Továbbá, hogy ennek a tudatosulása mennyire egyértelmű a nemzetközi tanulmányokat végzők körében.

A biztonságpolitikai értekezést szakemberek által adott válaszok alapján, interjúk készítésével tervezem vizsgálni, bemutatva ukrán, orosz, amerikai, feltörekvő országok, valamint európai nézőpontból is. Fontos tényezőnek tartom az objektivitást, valamint, hogy független kutatás eredményeiből vonjam le a megállapításokat és a következtetéseket. Ehhez hozzájárult az a szerencsés helyzet, hogy semmilyen érzelmi kötődéssel nem rendelkezem a vizsgált országgal kapcsolatban, így előítéletektől mentesen és elfogultság nélkül vizsgálom a kapott eredményeket, beleépítve a szakemberekkel készített mélyinterjúk

információit is, melyekből szeretnék olyan objektív, átfogó következtetéseket levonni, ami segíthet megérteni a közelmúltban lezajlott eseményeket és felhívja a figyelmet az elkerülhető problémákra.

A 2014-es eseményeket a maga komplexitásában elemzem, és végül tanulsgként felvázolom a jövőbeli kilátásokat, lehetőségeket.

OROSZ LEVENTE

oroszlevente2012@gmail.com

Politikatudomány

MA, 3. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Kasznár Attila

egy. tanársegéd, ME BTK

A biztonság fogalmának átalakulása 1990 után

Az 1980-as évek végén, az 1990-es évek elején alapvető változások zajlottak a nemzetközi, valamint a hazai politikai, gazdasági és társadalmi életben. A korábbi, stabilnak hitt biztonsági keretek nem csak változáson estek keresztül, de gyakorlatilag teljesen átalakultak, sőt ami még ennél is rosszabb, megszűntek létezni. Ez azt eredményezte, hogy radikális elbizonytalanodás olyan új, minden korábbinál labilisabb biztonságpolitikai környezetet teremtett, amelyben nem csak az egyes államok vezetőinek eligazodása vált kérdésessé, de gyakorlatilag az átlagemberek szintjén is megjelent egy mindent átható bizonytalansági faktor.

Az létrejövő új globális környezetben a korábban kialakított biztonsági metódusok erodálódása egyik napról a másikra zajlott, amelynek következtében globális társadalmi krízis kialakulása következett be. Az általános felfogás szerint a társadalmi katasztrófa elsősorban a posztszovjet államok lakosságát érintette, azonban a gyakorlatban ennél sokkal kiterjedtebben, világszinten jelentkezett. Természetesen a Szovjetunió felbomlása kiemelt hatást gyakorolt a volt kommunista államokra, ugyanakkor mérhető biztonsági deficitet, majd ennek eredményeként reális – gyakran rendkívül véres, jelentős számú emberéletet követelő – konfliktusok forrásává vált világszerte. Jellemző példának lehet tekinteni Afrikát, ahol számos korábban Nyugat-barát, vagy – elsősorban az Amerikai Egyesült Államokkal – szövetséges, illetve annak támogatását élvező állam vezetőjéből – többségében modern kori diktátorok – kellemetlen személy vált, amely tény azután gyakran polgárháborúhoz, valamint népirtáshoz vezetett.

A kialakult új környezetre azonban nem csak nehezen reagáltak a rendszer szereplői, de gyakorlatilag olyan szintű káoszt okozott, amely azt eredményezte, hogy egy hosszú távon zajló útkeresés vette kezdetét, amelyben a nemzetközi politika aktorai megpróbálták újradefiniálni saját magukat, valamint a köztük lévő szövevényes kapcsolatrendszer is.

SPECK GYULA

speck.gyula@kodo.hu

Nemzetközi tanulmányok

BA, 5. félév

Kodolányi János Főiskola

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Marsai Viktor
adjunktus, NKE NEK

A Boko Haram lázadás – a 2015-ös választások után

A dolgozat a Boko Haram lázadás legújabb – különösen 2015 márciusa óta történt – fejleményeit ismerteti. A konfliktus 2009-es kitörése óta legalább húszezren haltak meg és 2,5 millió embernek kellett elhagynia lakhelyét, ezáltal Fekete-Afrika egyik legsúlyosabb biztonsági kihívásának számít.

A Boko Haram kialakulásának okairól, szervezetéről számos részletes elemzés született a nemzetközi szakirodalomban, illetve nagy médiavisszhangjának köszönhetően rengeteg sajtócikk jelent meg a különböző hírforrásokban. A hazai szakirodalom ennek ellenére a témát nagyrészt csak érintőlegesen tárgyalja, magyar nyelven eddig csak kevés értekezés született róla, azok is inkább a korábbi eseményekre fókuszálnak. Időközben Nigériában 2015 márciusában új elnök került hatalomra a korábbi államfő és katonatiszt Muhammadu Buhari személyében, akinek eltökélt szándéka, hogy véglegesen leszámol a dzsihadista szervezettel. Jelenleg úgy tűnik, hogy az új elnök a 2015–2016 folyamán tett határozott diplomáciai és katonai intézkedéseivel hatásosan visszaszorította a Boko Haramot. Kérdés azonban, hogy ez az állapot meddig tartható fenn, és ami ennél is lényegesebb, hogy vajon sikerül-e az új elnöknek a lázadás következtében kialakult humanitárius válságot megakadályoznia, valamint az eredendő okokat megszüntetnie. Amennyiben nem jár sikerrel, az elhúzódó válság következtében a 21. század egyik legsúlyosabb humanitárius katasztrófája alakulhat ki, mely fokozni fogja az európai kontinenszt sújtó menekülthullámot. A dolgozat előfelvetése, hogy a regionális katonai összefogás nem képes megoldani a Csád-medence térségének súlyos konfliktusát és az annak kitöréséhez vezető alapvető okokat.

A dolgozat célja, hogy bemutassa, mely okok vezettek a Boko Haram lázadás kialakulásához, illetve 2016 decemberéig Buhari elnöksége milyen lépéseket tett a terrorszervezet ellen (beleértve a diplomáciai fellépést és regionális katonai erő újjáélesztését), valamint a terrorszervezettel való harcnak milyen humanitárius következményei voltak eddig és lehetnek a jövőben.

SZAKÁCS MIRJAMmirjamszakacs@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok mesterképzés

MA, 3. félév

Kodolányi János Főiskola

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Remek Éva*

egyetemi docens, NKE NEK

**A francia geopolitika biztonságpolitikai vetületei –
François Hollande elnöksége**

A mai globális stratégiai perspektívában elengedhetetlenek a szervezeti változások illetve a gyors reagálásra való képesség. Ez ott tud megvalósulni, ahol adottak hozzá a feltételek. Egy államnak ismernie kell a saját strukturális erősségeit és gyengeségeit, mert ezek tisztánlátása már önmagában taktikai, de stratégiai előnyt mindenképp biztosíthat. Vajon Franciaország ismeri ezeket? Dolgozatomban a tények adta lehetőségekre építek: az elérhető adatok, elemzések, szakirodalmi leírások széles tárházára támaszkodva kísérletet teszek a mai francia geopolitika biztonságpolitikai vetületeinek értelmezésére, bemutatására. A téma jelentőségét és fontosságát tekintve úgy látom, hogy az elmúlt évek terrortámadásai, az erősödő migrációs és az Európai Uniót érintő válság és annak kezelése már önmagában elegendő indok a téma választására. A kutatómunkám során feltételezem, hogy egy adott országban lévő belpolitikai konfliktus kihathat az adott ország közvetlen térségére. A térségben lévő konfliktus eszkalálódása pedig szintén érinthet további országot. A francia etatista szemléletben a nemzeti egység a nemzet oszthatatlanságát testesíti meg. A sorozatos terrortámadások miatt vajon képes-e ez az eszme életben maradni? Vajon működőképes-e a François Hollande által kiadott új, 2013-as Nemzeti Biztonsági és Védelmi Stratégia a megváltozott biztonsági környezetben? A terrorizmus, mint biztonsági kérdés hogyan jelenik meg az állam biztonsági elgondolásában? A terrortámadások előmozdították a francia állam gyors reagálásra való képességét, de még nem tökéletes a rendszer, sok az átmeneti megoldás. A radikális iszlamisták helyzetéről még mindig nem született megállapodás Franciaországban. François Hollande elvesztette személyes és állami autoritását. A terrortámadások felszínre hozták a biztonsági rendszer gyengeségeit. Biztonságpolitikai szempontból a terrorizmus elleni háború folytatása, a francia titkosszolgálatok szervezeti reformja, a tömeges migráció kezelése és a párhuzamos társadalmak kialakulásának megakadályozása, a társadalmi perifériára szorult, integrálódni képtelen muszlim közösségek helyzetének megoldása a jövő kihívása. Ennek tükrében joggal vetődik fel a kérdés: remélhetünk-e változásokat a 2017-es elnökválasztástól?

KŐVÁGÓ PAULINA

k.paulina92@gmail.com

Nemzetközi Tanulmányok

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Miletics Péter

meghívott előadó, SZTE ÁJK

A gyermekkatonaság Nigériában

Nigéria hivatalosan 1960-ban nyerte el függetlenségét, mégsem beszélhetünk békés, dinamikus fejlődésről. Annak ellenére, hogy az ország erőforrásaiban számottevő potenciál lenne, a központi kormányzás instabil, társadalmi, szociális és gazdasági krízisek tarkítják. Ez nem csak az állam sajátja, helyi szintű és regionális problémák sora vezetett a jelenleg is fennálló válsághelyzet kialakulásához, ahol a szélsőséges szervezetek könnyedén meg tudják vetni a lábukat – ahogy ez Nigériában a Boko Haram esetében is előfordult. Ennek ellenére azt láthatjuk, hogy a gyermekkatonák alkalmazása Nigériában nem csak a terrrorszervezet sajátja. Dolgozatomban választ keresek arra, mi az alapvető oka a Nigériában egyre nagyobb számban jelenlévő gyermekkatonák foglalkoztatásának, milyen folyamatok vezetnek az önkéntes vagy önkényes toborzáshoz és milyen feladatokat kell ellátniuk ezeknek a gyermekeknek. A tragikus emberi sorsokon túl a gyermekkatonaság jelensége több más jövőbeni kérdést is felvet. Az ilyen közegben szocializálódott gyerekek milyen arányban és főként milyen módon integrálhatók vissza a közösségbe? A társadalmi problémák mélyreható kezelése nélkül várhatunk-e hosszú távú változást? A Boko Haram eltűnése után képesek lesznek-e az eddig ellenük harcoló, jelentős hatalmat birtokló fiatalok békeidőben tovább élni? Kutatásom során ezeket a dilemmákat igyekeztem feltárni és választ keresni rájuk, de ezt igazán csak a jövő tudja megerősíteni avagy megcáfolni.

NAGY ANNAnagyannus95@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok – Jogi és üzleti szakirány

MA, 1. félév

Szegei Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Miletics Péter*

meghívott előadó, SZTE ÁJK

A posztmodern terrorizmus és az Iszlám Állam

Az Iszlám Állam, a kalifátus a nemzetközi közösség egyik legnagyobb kihívását jelenti napjainkban. A szervezet 2014. júniusi létrejötte óta erős lábakon áll és a legmodernebb módszereket alkalmazva védi érdekeit, területét, embereit, és hatalmas eltökéltséggel próbálja uralma alá vonni a világot. A propaganda mértéke és eredményei ijesztőek és egyben elgondolkodtatóak. Biztosan állíthatjuk, hogy a világnak minden eddiginél nagyobb kihívással kell szembenéznie. Azért választottam ezt a témát, mert érdekelt a terrorszervezet újszerűsége, amelyre a világ sem volt felkészülve: minden eddig tapasztalt szervezeti szintet túllép, valamint a nemzetközi szinten rengeteg új fogalmat, taktikát vezetett be. Kíváncsi voltam, hogy a médiában sokszor említett részletek hogyan is állnak össze egy rendszerbe és hogyan alkotják meg az Iszlám Államot.

Dolgozatomban arra kerestem a választ, hogyan jöhetett létre ilyen gyorsan a szervezet, valamint hogy milyen nemzetközi események hatására alakult ki és milyen szervezetrendszer alakított ki működésére. Ezt követően a kalifátus hadseregét, propagandatevékenységét, taktikáit mutatom be. Tanulmányom végén megpróbálok javaslatot tenni a fenyegetés megszüntetésének módszerére, módjára. Munkám során törekedtem a teljességre, azonban a témában rendelkezésre álló források, a folyamatos események és változások miatt sajnos a tanulmány nem lehet teljesen naprakész.

SZŐKE-KIS BERNADETT

bernadett.szokekis@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Miletics Péter

meghívott előadó, SZTE ÁJK

Az észak-koreai militarista állam a nemzetközi szintéren – Atomfegyver-fejlesztés és -felhasználás

A Koreai-félszigetet, habár jelenlegi divíziója nem új jelenség a térségben, napjainkban a nemzetközi kapcsolatok egyik leginkább instabil puskaporos hordójaként tartjuk számon. Az 1950-es években zajló két Korea közti háborút követő eltérő, elzárt fejlődési vonal következtében a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság ma az egyik legszélsőségesebben militarista jellegű, személyikultusz-alapú autoriter rendszerré vált. Dolgozatomban a sajátos fejlődési pályával párhuzamosan, a vezér dinasztiát alapul véve igyekszem bemutatni az állam fundamentalista eszmerendszerét, ami meghatározza fellépését a nemzetközi szintéren is. A szélsőséges katonai fejlesztések, mint a rendszer egyik sajátosságainak áttekintését követően egy esetleges atomtámadás indításának lehetőségeit vizsgálom Észak-Korea nemzetközi kapcsolatrendszerének, katonai felszereltségének, valamint az esetleges célpontok védelmi képességeinek bemutatásával. A leírtakon alapuló következtetésemként kizárnám egy esetleges atomháború indításának lehetőségét – a valódi jövőképet azonban feltételezhetően további, nem vizsgálható és kiszámítható faktorok is befolyásolhatják.

LÉNÁRT ÉVAmail.lenarteva@gmail.com

Nemzetközi Tanulmányok

MA, 5. félév

Pannon Egyetem

Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*dr. Garaczi Imre*

egyetemi docens, PE MFTK

**Koszovó mint a Nyugat-Balkán biztonságát destabilizáló tényező –
Észak-Koszovó és a Preševo-völgy tükrében**

Dolgozatom egy objektivitásra törekvő, deskriptív jellegű elemzése két kisebb, a Nyugat-Balkán stabilitását komolyan érintő konfliktusnak, amiről viszonylag keveset lehetett hallani. A dolgozat a 2014-ben megkezdett kutatásaim folytatása, így az elemzés egyik fő tárgya Észak-Koszovó, amely az Ibar-folyótól északra eső, négy közigazgatási területet fed le. A térség 95%-a szerb, s Koszovó 2008-as függetlenné válása óta sem képes a fiatal albán állam integráns része lenni.

Hasonlóan integrációs problémákkal küzd a dél-szerbiai Preševo-völgy albán lakossága, akik fegyveresen is igyekeztek érvényt szerezni akarataiknak. A területre a helyi albánság a „Kelet-Koszovó” elnevezést is használja. 1992-ben deklarálták Koszovóhoz való csatlakozási szándékukat, ahová eredetileg is – 1947-ig – tartozott, azonban a jugoszláv adminisztráció döntését követően Szerbiához csatolták.

Mindkét esetben egy nagyon komplex, sok tényezőből álló konfliktussal állunk szemben, aminek mind gazdasági, mind társadalmi, szerb és koszovói, albán, de még macedón bel- és külpolitikai vonatkozásai is vannak, azonban a dolgozat fókuszában kizárólag az észak-koszovói szerb kisebbség és a preševói albánság aspektusai állnak. Ezt arra alapozva vizsgáltam így, mert mindkét terület hosszú szerb adminisztrációs korszakot tudhat maga mögött, valamint az albánság Szerbiával szembeni szeparatista törekvései vezettek olyan tartós konfliktusokhoz, amelyekben valamilyen nemzetközi katonai beavatkozás vált szükségessé.

A konfliktusok nem előzmény nélküliek; sem az észak-koszovói, sem a dél-szerbiai eseményeket nem lehet elválasztani az 1998/99-es koszovói válságtól és háborútól, ugyanis a háború végével, majd Koszovó függetlenségének létrejöttével sem sikerült maradéktalanul rendezni a Nyugat-Balkán egyik legvéresebb etnikai konfliktusát. Dolgozatomban annak bemutatására teszek kísérletet, hogy az Észak-Koszovóban és Dél-Szerbiában újra és újra fellobbanó etnikai konfliktusok milyen befolyással voltak és vannak a szűkebben vett Nyugat-Balkán biztonsági környezetére nézve.

SURENBAATAR DARISUREN

darisuren.surenbaatar@gmail.com

nemzetközi tanulmányok

MA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Molnár Tamás

egyetemi adjunktus, BCE TK

Migránsok a magyar média tükrében – Társadalmi biztonságiasítás a médián keresztül

A dolgozat 2015-ben a magyar médiában megjelenő migránsokat vizsgálta meg társadalmi biztonságiasításon keresztül, így célját tekintve figyelemfelhívó és a szakirodalomhoz hozzájáruló jelleggel íródott.

A hidegháború utána a biztonság fogalma kiszélesedett és egyre nagyobb teret nyert a különböző tudományokban. A dolgozat Barry Buzan biztonságiasítás fogalmából kiindulva azt vizsgálta meg, hogy a médiának mekkora szerepe van a társadalmi biztonságiasításban. Ma már egyértelmű, hogy nem csupán az államok és az állami aktorok befolyásolják a nemzetközi kapcsolatokat és a társadalom képét, hanem a média, a TNC-k, az NGO-k, a civil szervezetek is. Éppen ezért a médiának hatalmas felelőssége van abban, hogy egyértelműen, pontosan és valós adatokra támaszkodva tájékoztassa a hallgató, és olvasóközönséget.

A dolgozat 2015. január óta a magyar médiában felkapott koszovói menekültekről megírt cikkek alapján megihletődve három, „migránsok a magyar médiában” kutatásra támaszkodva elemzi a migránsok képét a magyar médiában.

Először a médiában élő migránskép vizsgálatához a migrációt, mint jelenséget és biztonsági tényezőt elméleti keretbe helyezi a szerző így a dolgozat a következő kérdésekre keresi a választ:

1. Társadalmi biztonság esetén a migránsok (bevándorlók és menekültek) valóban társadalmi fenyegetést jelentenek-e?
2. Miért nem foglalkoznak a menekülttémával eléggé a magyar médiában?
3. Valóban előzönlik-e Magyarországot a menekültek?
4. Hogyan lehetne a migránsokról kialakult mediaképen változtatni?

A második egységben a szerző három olyan kutatást mutat be, amely azt vizsgálja, hogy a migránsokról hogyan ír a magyar média.

Végül a befejezésben a kutatások és tanulmányok alapján a felmerült kérdésekre a lehetséges válaszokat és megoldásokat összegzi.

RIMÓCZI BENCEbence.rimoczi@gmail.com

Nemzetközi Tanulmányok

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Szalai András*

adjunktus, ELTE TÁTK

Versenyfutás a válaszokért – Politikai narratívák kialakulása Franciaországban a párizsi terrorcselekmények követően

A kutatás a 2015 novemberében elkövetett terrorcselekmények utáni időszakot vizsgálja, elsősorban a politikai elitek – jelen vizsgálatban pártok – cselekményeit és megnyilvánulásait elemezve. Az események komoly nemzetközi visszhangot váltottak ki, azonban a belföldi körülmények, hatások sem elhanyagolhatók. Éppen ezért Franciaország és az iszlám vallás kapcsolatára is történik kitekintés. A belföldi dinamika elemzése volt fókuszban, aminek segítségével bepillantást nyerhetünk abba, hogy milyen jellegű narratívákat alakítanak ki merőben eltérő ideológiával rendelkező pártok annak érdekében, hogy kontextualizálják az eseményeket – és mindezt hogyan tehetik meg. A kutatás e narratívák kialakulásának folyamatát járja körül. A vizsgálat továbbá azért jelentős, mert segítségével közelebb kerülhetünk annak megértéséhez, hogy milyen lehetséges, a társadalom által elfogadott lépéseket tehetnek alapvetően mérsékelt kormányok abban az esetben, ha államukat terrorcselekmény éri, és a politikai klíma megengedő a szélsőséges intézkedésekkel szemben. A téma relevanciája megkérdőjelezhetetlen, ha a jelenlegi, sajnálatosan igen gyakori terrorcselekményekre és azok hatásaira gondolunk.

A vizsgálat során azonosítottam a főbb szereplőket, majd a biztonságiasítás elméletének segítségével azt, hogy ezek a szereplők mit jelölnek ki életbevágó biztonsági fenyegetésként. Ehhez a szereplők terrorcselekményekkel kapcsolatos megnyilvánulásait elemeztem. Ezeknek a beszédeknek, kinyilatkoztatásoknak az összességéből, valamint a szereplő ideológiájából állítottam össze a politikai narratívát, amelyet a szereplő alkalmazott.

A vizsgálat során kiderült, hogy a politikai narratívák kialakulása korántsem egyszerű folyamat, és nagyban épít előzetes – vélt vagy valós – ismeretekre, tapasztalatokra. Ezenfelül a párton belüli kohézió is fontos, hiszen ahogyan az a kutatásból is kiderül, egy esetleges törésvonal aláaknázhatja a narratíva sikerét.

A kutatás lezárultával kitűnik, hogy Franciaország esete egyedinek tekinthető olyan szempontból, hogy komoly társadalmi és történelmi előzményei vannak a politikai elitek által meghozott döntéseknek. Mégis, közelebb kerülünk a válaszhoz arra a kérdésre, hogy mit tehet egy mérsékelt párt, hiszen cselekményeik elemzésével kiderül, milyen tekintetben indultak el jó irányba, és milyen tekintetben vallottak kudarcot.

KHAVAR ALAKBERLI

xaveralekberli@gmail.com

Advance

MA, 1. semester

Budapest Business University

College of International Management and Business

SUPERVISOR:

Tamas Novak

lecturer, BGF KKK

Syrian civil war and return of great power clash

Syria is a country, located in the Middle East region. Middle East as a geopolitical, cultural and geographical term was firstly used by Alfred Mahan. (1870–1914). Its size is about two times bigger than Hungary and the population is a bit over than Hungary's – 17 million. Syria has a long history of civilization and most of the Syrians ethnically are Arab who follow the Sunni branch of Islam.

Today, Syria is in the center of not only an extremely violent civil war, but also great power clash. Syria's conflict has started in 2011, it transferred from peaceful uprisings against the government to a violent insurgency. As a result of these fighting between government forces and rebels more than 386,000 people died and it created about 5 million refugees. Syrian civil war is also well-known for refugees crisis that sprawl out the Western countries and Turkey. Foreign sponsorship and open intervention have an important role in Syrian civil war. While international coalition led by the United States has focused on bombing of the Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL, also known as ISIS) group, Russia also launched a bombarding efforts against to "terrorist groups" which included revolt groups sponsored by Western States and ISIS. Furthermore, some Arab States, along with Turkey continue arming and backing the rebels in Syria.

While investigating the dynamics of the Syrian conflict, including the characteristics and interests of the belligerents, implications of the civil war for Syria and the whole world, this study focuses on main interests of the great powers involved into the conflict. The issue of the paper is to define "Modern great power clash" in the case of Syrian civil war. As the Syrian war is still continuing it makes some difficulties for scholars to access reliable sources and use well-founded and relevant methodology. This paper makes use of quantitative methods, its approach uses social media contents and the methodology includes the conceptual analysis of international reports, agreements and conferences related to Syrian civil war.

The main outcome of this paper is that the Syrian civil war is in the heart of the interests of the great powers and its future consequences is linked to international negotiations among them over Syria and Bashar Assad regime.

COHEN ÁRONcohen.aron@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

ZÁDOR ZSÓFIAzador.zsofi@gmail.com

International Relations

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Farkas Attila*

Szakpolitikai elemző, Európai Bizottság

Elmélet a virtuálisról: lépések a kiberháború racionalista megértése felé

A tanulmány célja annak megértése, hogy a racionális neorealizmus hogyan tudja a kiberbiztonságot és annak a nemzetközi rendszerre gyakorolt hatását az elmélet központi támasztékainak és belső logikájának megváltoztatása nélkül. A Charles L. Glaser *A nemzetközi politika racionális elmélete* című könyvére alapozott elmélet a kiberbiztonság jellemzői és az elméleti keretek interaktálásán keresztül módosul. Az eredmények alapján a neorealista elmélet képes magyarázatot nyújtani a háborúzásnak az internet elterjedése által teremtett új dimenziójára. Habár biztonsági megfontolásaik jelentősen megváltoznak, az államok továbbra is racionális kalkulációra képes kulcsszereplők maradnak, fenyegetéseken és a jelzéseken keresztül kommunikálva. Míg a nem állami szereplők motivációi is értelmezést nyernek az államérdekek függvényében, az elmélet működőképes a vétkesség azonosítása nélkül is. Ahogy az államok alkalmazkodnak a megnőtt rendszerszintű bizonytalanság új egyensúlyához, az együttműködés és a versengés hasonlóan lehetséges kimeneteleivé válnak az önszegélylogikának. A tanulmány következtetései szerint a módosított elmélet a kibertámadások gyakorlati vonatkozásait veszi figyelembe ahelyett, hogy egyes cselekedeteket szereplőkhöz kötné. A neorealizmus így képes a kiberbiztonsággal kapcsolatban mind a kooperatív, mind a versengő viselkedés magyarázatára a nemzetközi rendszerben. Az eredmények egy első lépést képviselnek a kiberbiztonság problémáinak koherensebb és egységesebb megértése felé a nemzetközi kapcsolatok elméletében.

KELE BALÁZS

kelebalazs22@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Marsai Viktor

egyetemi tanársegéd, NKE NEK

Válságkezelés a Kongói DK-ban

Az elemzés a Kongói Demokratikus Köztársaság függetlenedés utáni történelmét mutatja be, illetve rávilágít azokra a problémákra, amelyek az ország lakóit már több évtized óta folyamatosan sújtják. A II. világháború óta ebben az országban folyik a legvéresebb fegyveres konfliktus, így nem túlzás kijelenteni, hogy a Kongói DK több évtizedes sikertelen kormányzása független államként korunk legnagyobb humanitárius katasztrófája. A dolgozat kutatási kérdése a következő: mik azok a faktorok, melyek hozzájárultak vagy hozzájárulnak jelenleg is a Kongói DK történelmének szerencsétlen alakulásához? Mivel a válasz erre a kérdésre elképesztően összetett, a dolgozat igyekszik a válság minden létező aspektusának okát kibontani és elemezni. A hipotézis, miszerint a válság megoldása nem igazán érdeke a nemzetközi közösségnek, valamint a helyi hatalmi elit is ellenáll a reformoknak, alapvetően egy leegyszerűsített elmélet.

Az elemzés három jól elkülöníthető részre oszlik: az első rész egy rövid történelmi áttekintés, mely igyekszik feltárni a konfliktus hátterét. Sokak számára egy ilyen lineáris, alapvetően leíró story telling rész feleslegesnek tűnhet, azonban a jelenlegi problémáknak számos esetben történelmi gyökerei vannak, így a történelem ismerete segít, hogy észrevegyünk esetleges hosszú távú folyamatokat és helyes következtetéseket vonjunk le belőlük.

A második rész az ENSZ 1999 óta a Kongói DK-ban állomásozó misszióját, a MONUC-ot (2011-től MONUSCO) és az EU eddigi kongói békefenntartó misszióit vizsgálja. Az EU műveletei egy kivételt leszámítva időrendi sorrendbe következnek egymás után. Az elemzés bemutatja a nemzetközi szervezetek beavatkozásainak háttértörténetét, pontos paramétereit és célkitűzéseit, ismerteti azok hibáit és gyengeségeit, valamint analizálja azokat az elért eredmények szempontjából.

A harmadik rész a Kongói DK problémáit mutatja be különböző tematikák szerint csoportosítva. A fejezet a legegésőbb biztonsági szektoron belüli problémák mellett a gazdasági és infrastrukturális nehézségeket is sorra veszi, valamint elemzi a törzsi ellentétet, a földkérdést és a Kongói DK viszonyát két keleti szomszédjával, Ugandával és Ruandával, melyek aktívan hozzájárulnak Kelet-Kongó destabilizálásához. Ugyan a korrupció, illetve a kormányzat gyengesége talán a legnagyobb kihívás az ország számára, ezeknek a témáknak nem jutott külön fejezet, mert lényegében visszatérő motívumként átszövik az összes fent említett bekezdést.

EGYED DALMAegyed.dalma@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 4. félév

Tomori Pál Főiskola

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Miklósné Dr. Zakar Andrea*

főiskolai tanár, TPF

A gagauz autonómia elméleti megközelítése és gyakorlata

A választott téma újszerűsége egy Európában szinte egyáltalán nem ismert kisebbség még kevéssé ismert autonómiájának bemutatásában áll és ennek viszonyításában egy nyugati típusú – a tiroli – autonómiához.

A dolgozat jelentős hányadában a téma behatóbb megértéséhez szükséges fogalmakat tisztázom, mint például autonómia, önrendelkezés, állam és ennek típusai, a régiók típusai, regionalizáció és regionalizmus, mely két nem összekeverendő fogalom és folyamat, mindeközben kategorizálva a gagauz autonómiát, egyúttal bemutatva az autonómiák létrejöttének problematikáját, az államok viszonyulását a kisebbségek önkormányzati szándékához, sorra véve azokat a problémákat, melyek kiváltják ezeket a folyamatokat, valamint taglalom az autonómiák létrejöttének hatásait az államokra nézve.

A dolgozat zárásaként pedig szót ejtek a gagauz népcsoport identitásáról, helyzetükről a moldáv állam területén egykor és most, autonómiájukról és ennek közigazgatási felépítéséről. Taglalom ezen egyedülálló kelet-európai autonómia működését és összehasonlítom egy nyugati típusú autonómiával, rávilágítok a különbségekre, valamint ezek eltérő fejlettségi szintjére.

POLÁK ANIKÓpolakancsi@gmail.com

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Ablaka Gergely*

tanársegéd, ELTE ÁJK

A kurd nemzetépítés folyamata Irakban és Szíriában

Dolgozatom témájaként a kurd nemzetépítés folyamatát választottam, mivel úgy véltem, hogy egy olyan aktuális és egyre inkább megoldást igénylő kérdésről van szó, amely sokáig elkerülte a világ nagy részének figyelmét. Az analitikus kutatási

stratégia, valamint a komparatiztika módszerével megpróbáltam egy átfogó képet nyújtani arról, hogy az Irakban és Szíriában zajló kurd nemzetalkotás folyamatában időről időre milyen gátló tényezőkkel kellett szembenéznie a többszörösen is megosztott kurd népnek. Figyelembe vettem a nemzetalkotást elősegítő történéseket is, amelyek az esetek nagy részében valamilyen külső segítséghez vagy a geopolitikai környezet kedvező változásához köthetőek. Vizsgáltam továbbá azokat a politikai mozgalmakat, amelyek egy független állam létrehozásának lehetőségét hordozzák magukban, valamint a domináns elitek válaszait a nemzetesítő folyamatokra.

Dolgozatom legfőbb megállapítása szerint középtávon nem látszik megvalósíthatónak a kurd államiség. Következtetésem alapján ebben egyaránt szerepet játszanak belső és külső tényezők is. A belső tényezők közül elsősorban a megosztottságot s a törzsi keretekben való gondolkodás meghatározó szerepét emelném ki. A legfőbb külső gátat a nagyhatalmi törekvések jelentették/jelentik, valamint a két – illetve a többi – ország rezsimjének viszonyulása a kurd kisebbségeikhez. Ezek alapján az önállóság eltérő fokozatai valósulhatnak meg a kurdok által lakott államokban. Az Irakban létrejött autonóm régió mintájára – mely speciális helyzetének is köszönhető – Szíriában is formálódni látszik egy föderatív rendszer, azonban ennek jövője kétséges.

Véleményem szerint a kurdok megosztottsága az, amely nemzetté válásuk egyik legfőbb akadályát jelenti. A geopolitikai környezet bármilyen kedvező változása sem tudja kompenzálni belső egyetértésük hiányát.

BERTA BIANCA

biancaberta@ymail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Prof. Dr. J. Nagy László
egyetemi tanár, SZTE BTK

Allahu Akbar? Az iszlám radikalizáció a nyugat-európai demokráciákban

2000 óta az Európai Unió jelmondata: „Egység a sokféleségben”. Az elmúlt 16 év mégis azt mutatta, hogy nem sikerült egységgé kovácsolni a különböző kultúrákat, vallási csoportokat és nemzetiségeket. Úgy vélem, ez a kudarc számos más tényezővel együtt idézte elő az extrémizmus erőszakos formáját. Tanulmányomban azt vizsgáltam, mennyiben felelős a társadalom a radikalizáció kialakulásáért a nyugat-európai demokráciákban, hogyan ismerhető fel és előzhető meg annak folyamata. A radikalizáció tanulmányozásával jobban megérthetjük, hogy kiből és miért lesznek terroristák, és azt is, miért az iszlám vallással igazolják tetteiket.

PAP IVETTivett.j.pap@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Vörös Zoltán*

egyetemi adjunktus, PTE BTK

A migráció feminizációja

Dolgozatom témája a migráció feminizációja, melynek keretében a globális, nőket érintő tendenciákat és jellegzetességeket vizsgáltam egészen az 1970-es évekig visszamenőleg. A nemzetközi vándorlás sajátosságainak genderszemléletű megközelítése az utóbbi években kezdett elterjedni a témakör külföldi szakirodalmában a migrációban az elmúlt két évtizedben végbement feminizáció következtében, azonban még mindig kevés tanulmány foglalkozik a témával, így munkám során főként külföldi forrásokra és kutatások eredményeire támaszkodtam. Azért tartom fontosnak, hogy felhívjam erre a jelenségre a figyelmet, hiszen a migráció ezen aspektusával ritkábban találkozunk. Elsőként a „migráció feminizációja”, mint kifejezés definícióját mutatom be munkám során, majd vizsgálom, hogy a nők hogyan váltak passzív követői státuszról a migráció aktív résztvevőivé. A nők ma már önálló migrációs döntést hoznak, és másik országba vándorolnak, hogy jobb életkörülményeket biztosítsanak saját maguk és családtagjaik számára. Útjuk során számos veszélynek vannak kitéve, éppúgy, mint a befogadó országban, amivel kiszolgáltatott helyzetükből adódóan igen nehéz megbirkózniuk. Mi befolyásolja mégis a nők migrációs döntését, mi motiválja őket a migrációs döntés során, hogyan változott a számuk az évek folyamán, milyen demográfiai adatok jellemzőek, melyek a kibocsátó, illetve célországok, milyen munkákat vállalnak, milyen veszélyeknek vannak kitéve? Jelen dolgozat ezekre a kérdésekre koncentrálna keresi a választ a globális, migráns nőket érintő tendenciákra.

UJVÁRI ÁGNES BIANKA

ujv.agnes@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 4. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Nyirkos Tamás
egy. docens, PPKE BTK

A muszlim közösség integrációja a 2000-es évek elején

A dolgozat a muszlimok nagy-britanniai integrációjának vizsgálatát tűzte ki céljául. Az integrációt befolyásoló tényezők közül a mindenkori kormányzat integrációs politikáit, továbbá azoknak a különböző brit identitásszemléletekből fakadó különbözőségeit emeli ki. A konzervatívok által preferált, kezdetben politikai, később kulturális, de mindig elsősorban közösségi identitás nem támogatja az értékrelativista multikulturalizmust. Ezzel szemben a liberális politikai szereplők a jóléti állam kiépítésével felértékeltek az individuumot, majd a Labour kormányzása alatt dinamikus identitásképet alakított ki, amely teljesen kompatibilis a multikulturalista ideológiával. A dolgozat a mindenkori kormányzat integrációs és bevándorlási politikáját időrendi sorrendben mutatja be.

A kutatás a muszlim közösség integrációját az akkulturációs elmélet keretein belül vizsgálja, elsőként bemutatja a fennálló körülményeket: a befogadó brit társadalom releváns attitűdjeit és a helyi muszlim közösség kialakult véleményét helyi képviselőkről és az őket érintő kormányzati lépésekről. A vizsgálat második szakaszában a helyi muszlimok attitűdjeit mutatja be az eredeti, illetve a befogadó kultúrával szemben, végül levonja a következtetéseket a pszichológiai és szociokulturális eredményeket illetően. Ezek alapján az összegzésben kiemeli, hogy mely társadalmi attitűdök és politikai intézkedések segítették elő a muszlimok integrációját és melyek fejtettek ki a várttal ellentétes hatást.

ZSÓFI CLAUDIAs.claudia94@hotmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*dr. Dévényi Kinga*

egyetemi docens, BCE TK

A palesztin menekültkérdés kezelése az Európai Unió differenciált intézményeinek szintjein

Dolgozatomat a nemzetközi kapcsolatok egy nagy jelentőséggel bíró aktuális témájáról, a palesztin menekülteket érintő problémakörrel írtam „A palesztin menekültkérdés kezelése az Európai Unió differenciált intézményeinek szintjein” címmel. A dolgozat kutatási periódusa 2014. december és 2015. március 23. közötti időszak.

A menekültkérdés a 21. század egyik legintenzívebben jelenlévő, a globális problémák máig meg nem oldott szegmensébe tartozó jelensége, a nemzetközi menekültjog szempontjából kiemelkedő tény az, hogy a világ menekültnépességének majdnem egynegyede palesztin menekültekből kerül ki. Témaválasztásomat továbbá indokolja az a tény is, hogy az arab–izraeli konfliktus eseményei 2014 nyarán ismét felerősödtek, ezáltal a palesztin menekültek helyzete új megvilágításba került és ismételten a nemzetközi szintén egyik központi kérdésévé vált.

A dolgozat első nagyobb egysége (1–4. fejezet) a palesztin menekült, mint fogalom értelmezését, kialakulásának történelmi hátterét és intézményi vonatkozásait mutatja be. Majd áttérve a második részre (5–6. fejezet) a menekültkérdés európai szinten történő kezelésével, szabályozásával, értelmezésével találkozunk, ahol kiemelt figyelmet fordítottam a dolgozat vizsgálatának középpontjába állított fogalomra, a palesztin menekültekre. Ezt követően pedig a dolgozat folyamán bemutatott tényekből levonandó következtetéseket ismertetem, amelyek közül kettőt emelnék ki.

Úgy gondolom, az Uniónak folyamatos monitorozást kellene végeznie arra irányulóan, hogy várhatóan hány palesztin menekült folyamodik menedékkérelemhez az Unió tagállamaiban, illetve ebből hány fő az, aki a dolgozatban említett irányadó ítéletkezés rendelkezésének alapján válik, illetve válhat jogosulttá a menekültstátuszra. Mivel az ítélet 2012-ben született meg, a folyamatos adatokat vizsgálva kutatási szinten először öt év elteltével lenne érdemes a felvetéssel foglalkozni. Másrészt pedig az Unió államainak arra kell törekedniük, hogy a jogszabályok egyértelmű és azonos értelmezése lehetőséget adjon a menekültek részére helyzetük egyszerűbb értelmezésére és életük könnyebbé tételére.

BARICZ NORBERT ATTILA

banoat22@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Miletics Péter

meghívott előadó, SZTE ÁJK

A spanyolországi bevándorlás alakulása, mintázata a demokratizálódástól kezdve napjainkig

Spanyolország számára az elmúlt 15 év kulcsfontosságú időszaknak számít a migráció szempontjából. Olyan bevándorlási hullámon ment keresztül az ország, mely alapjaiban megváltoztatta annak társadalmi, gazdasági és kulturális viszonyait. Jelentősen átalakult a társadalom összetétele, mára az ország lakosságának több mint 10%-a valamilyen külföldről bevándorolt személy. Ezzel egyidejűleg Spanyolország olyan gazdasági fellendülésen ment keresztül, mely méltán vonzotta azokat az embereket, akik elfogadhatóbb megélhetés és jobb életkörülmények reményében otthonaikat elhagyva munkát szerettek volna vállalni külföldön.

A válság begyűrűzésével alapvetően megváltozott a helyzet, a munkanélküliség növekedésével párhuzamosan lecsökkent a bevándorlás üteme is. Ezzel együtt sokan döntöttek a hazatérés mellett, azonban mégsem csökkent olyan jelentősen a külföldön maradtak számaránya, hogy ne befolyásolják a továbbiakban is az ország jövőjét.

TÓTH KORINNA

tothk92@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem Külkereskedelmi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Nyusztay László

professor emeritus, BGE KKK

Bevándorlási politika az Európai Unióban: Esettanulmány Svédországról

Napjainkban az Európai Unióra nehezedő egyik legnagyobb kihívás a kontinensünkre irányuló nagymértékű bevándorlás és annak kezelése. A dolgozatom egyik célja bemutatni az Európai Unió törekvéseit egy átfogó, egységes migrációs politika létrehozására. A bevándorlási politikák összehangolása az integráció keretein belül egy hosszú folyamat. Az Unió még gyerekcipőben járt, amikor már nemzetállami keretekben kialakították a bevándorlás szabályozását.

Így történhetett, hogy a 28 tagú Európai Unióban 28 válasz született ugyanarra a kérdésre. Az értekezésemben Svédország bevándorlási politikájának bemutatására teszek kísérletet. A skandináv állam az Európába érkezők egyik fő célpontja; a külföldön születettek aránya itt a második legmagasabb az Európai Unióban, és csak 2015-ben 162 877 menedékkérelmet adtak be az ország területén.

A céloom bemutatni a svéd jóléti állam által létrehozott szabályozást, annak szociáldemokrata vonásait és az ideológiai hátteret, amire ez épült. Svédország az európai átlagnál mindig nagyvonalúbb szociális ellátást biztosított a területén élők számára, ugyanakkor ez a rendszer csak akkor képes működni, ha a szociális ellátás igényét alacsonyan tudják tartani.

A svéd politikai életre gyakorolt hatás egyik legszembetűnőbb és legérdekesebb kérdése dolgozatom szempontjából a jobboldali populizmus felbukkanása az országban. Igyekszem megvizsgálni azokat a tényezőket, amelyek a svéd értékrenddel szembemenőnek tűnő szélsőséges Svéd Demokraták felemelkedéséhez vezettek. A svéd társadalomban megjelent az igény, miszerint a bevándorlás kérdése kiemelten fontos, és ilyen közegben a téma megtárgyalását egyedül felvállaló párt – a Svéd Demokraták – komoly támogatásra talált.

SZANISZLÓ RÉKA BRIGITTA

reka.szaniszo@hotmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Miletics Péter

meghívott előadó, SZTE ÁJK

Egy fejezet az afrikai vándorlásból, Magyarország és a második generációs afrikaiak

Úgy vélem, hogy jelenleg rendkívül fontos a migrációt minden eleme felől alaposan megvizsgálni. A vándorlás egyik kevésbé kutatott területe a második vagy sokadik generációs bevándorlók helyzetvizsgálata, mivel ők már hivatalosan nem bevándorlók. Azonban természetesen kihat az életük minden területére az, hogy felmenőik, vagy akár csak egy felmenőjük vándorként érkezett az „új hazába”. A kérdés az, hogy ezeket a kulturális különbségeket hogyan tudják ők, valamint az őket körülvevő társadalom kezelni, ezért dolgozatomban a magyarországi második generációs afrikaiak identitását, valamint társadalmi, gazdasági helyzetét vizsgáltam egy befogadó országban, Magyarországon, öt hipotézis alapján.

Első hipotézis: Magyarország társadalma a második/harmadik generációs bevándorlókra még bevándorlóként tekint. Ebből kifolyólag a társadalom még ma sem tekinti őket saját részének. A magyar társadalom nem tesz különbséget a migránsok között abból a szempontból, hogy melyik országból vagy kontinensről érkeztek.

Második hipotézis: a Magyarországon élő második generációs afrikaiakat a magyar közösségek kirekesztik magukból, illetve negatív megkülönböztetés, valamint rendszeres atrocitások sújtják őket.

Harmadik hipotézis: a társadalmi megítélésből következően a második generációs afrikaiak marginális szereplői Magyarország gazdasági, valamint politikai életének. Az afrikai származásúak ellen irányuló idegengyűlölet hozzájárul Magyarországon a szélsőjobb oldali pártok megerősödéséhez.

Negyedik hipotézis: a társadalmi kirekesztettségéből, illetve a kettős lojalitásból következően a második generációs afrikaiak továbbra is kötődnek származási országukhoz, és hajlamosak a visszavándorlásra. Keresik identitásukat.

Ötödik hipotézis: a 2015-ben kirobbant európai migrációs válság rontott a második generációs afrikaiak társadalmi megítélésén.

TÓTH BARNABÁS FELICIÁN

tbfelician@gmail.com

Politológia

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Bárdi Nándor

osztályvezető, tudományos főmunkatárs,

MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet

Magyar kisebbségi közösségek és többségi nemzetek a posztkommunista átmenetben

A kelet-európai kommunista rendszerek bukásának egyik meghatározó jelensége volt a nacionalizmus megerősödése, mely alapjaiban forgatta fel a nemzeti kisebbségek és többségi nemzetek viszonyát. Egyes társadalmak polgárháborúba sülyedtek, míg mások a demokratizálódás útján indultak el. Ez a tanulmány az utóbbi esetekre fókuszál, azt vizsgálva, hogy a poszt-kommunista átmenet milyen hatást gyakorolt a többség és kisebbség viszonyának alakulására.

A tanulmány két elméletre épít, az első Rodger Brubaker Triádikus Nexus modellje, a második Eva-Clarita Pettai és Vello Pettai etnopolitikai elmélete. A tanulmány Triádikus Nexus segítségével azonosítja a fő aktorokat, majd a két Pettai elméletén keresztül elemzi a kisebbség és a többség változó kapcsolatát.

A nemzeti kisebbségek és többségi nemzetek etnopolitikáját a tanulmány egy a két csoport közötti, a kultúrájuk reprodukciójához szükséges erőforrásokért folytatott küzdelemként írja le. A küzdelem kerete az etnopolitikai rezsím, mely alakulására erőforrásai függvényében mindkét aktornak van befolyása. Az etnopolitikai rezsím biztosítja a küzdelem szabályait, melyek a több erőforrással rendelkező csoportnak kedveznek. A kisebbség és többség viszonyában az erőforrás-elosztás átrendeződése esetén áll be változás. A kisebb változások indikátorai a kisebbség nyereségei és veszteségei, míg egy jelentősebb fordulat az etnopolitikai rezsím változásához vezethet.

A tanulmány kutatási kérdése a következő: Változott-e az erőforrás-elosztás a posztkommunista átmenet során? Ha igen, akkor megfigyelhető-e az etnopolitikai rezsím változása?

A posztkommunista átmenet hatásainak vizsgálata a következő esettanulmányban történik: magyarok és szlovákok etnopolitikai viszonya Szlovákiában a bársonyos forradalom (1989) és a 2006-os választások között. Ez egy tipikus esete annak a csoportnak, melyet a demokratizálódás és egy nemzeti kisebbség létezése jellemez. Ebbe a csoportba tartoznak még a térségből a litvániai lengyelek, a bulgáriai törökök és a romániai magyarok.

A kutatás arra az eredményre jut, hogy 1989 és 2006 között két periódus különíthető el, az elsőben a kisebbség veszteségeket szenved, míg a másodikban sikereket ér el, ám az etnopolitikai rezsim nem változik a két periódus között. A kisebbség erőforrásai nem voltak elégségesek azon céljainak eléréséhez, amelyek realizációját a többség erősen ellenezte. Ez a típusú rezsim, ami örökös politikai kisebbségbe kényszeríti a nemzeti kisebbséget, etnikai demokráciaként írható le.

LŐWY GÁBOR

lowygabor@gmail.com

Teológia

Osztatlan, 3. félév

Szent Pál Akadémia

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Flaisz Endre

főiskolai adjunktus, SZPA

Migráció és invázió. Az indonéz transzmigrációs folyamatok tanulsága az ezredfordulón

A dolgozat témája az indonéz transzmigráció.

A modern kori Indonézia nem csak több ezer sziget, nyelv és kultúra, de színes vallási irányzatok gyűjtőhelye is. Az ország filozófiája értelmében a vallások szabadon gyakorolhatóak az iszlám vezető jellege mentén.

A történelmi pályafutása során hosszú ideig gyarmatként létező szigetvilágban már a holland adminisztráció idején is gyakorolták az áttelepítést a túlnépesedett régiókból az elnéptelenedett helyekre, hogy ezzel a gazdasági termelés optimalizálását segítsék elő.

A huszadik század közepén születő modern Indonézia kezdeteitől kormányzati programként üzemeltette a milliós népeség áttelepítését célzó programot – hasonló megfontolásból, mint a gyarmatbirodalom idején.

A muzulmán többségű állam vezetői elkötelezettséget mutattak a demokratikus viszonyok kialakítására, a vallási egyenlőség fenntartására. Ennek ellenére a transzmigráció ötven éve alatt a programot végbevivő személyek, kormányzatok által olyan körülmények jöttek létre, amelyek elősegítették azoknak az eseményeknek a lejátszódását, amelyeket az ezredforduló éveiben szenvedett el az indonéz társadalom – az ország minden területén fellobbanó véres, tömegek számára tragédiát okozó, vallási színezetű háborúkat.

Az események háttérben szerepet játszó elemek, irányzatok, törekvések nem csak egy történelmi tapasztalatot hordoznak. A mai világméretű migráció háttérben hasonló elemek ismerhetők fel. Így az indonéziai transzmigrációs történések

lehetőséget adnak arra, hogy bizonyos, ebből kiinduló prekonceptiók megfontolás tárgyai lehessenek, illetve a megfelelő attitűdök meghatározásában és kialakításában segítségül legyenek számunkra.

A dolgozat célja, hogy a huszadik századi indonéz transmigrációs folyamat vizsgálata által olyan információkat sorakoztasson fel, melyek a napjainkban végbemenő világméretű migráció kapcsán hasznunkra lehetnek.

ZSEBE BLANKA GRÉTA

blanka.zsebe@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 6. félév

Eszterházy Károly Főiskola

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Varga György

főiskolai docens, EKE GTK

Működő területi autonómiák tapasztalatai – a gagauz területi autonómia (Moldova)

Nemzetközi kapcsolatok szakos hallgatóként témaválasztásomban az motivált, hogy a jelenlegi nemzetközi konfliktusok területén egy olyan európai gyakorlatot vizsgáljak, mely egyszerre jelent eszközt egy multietnikus társadalom stabilitásának biztosításához, illetve – kedvezőtlen nemzetközi környezetben, ellenérdekelt felek tevékenysége mellett – potenciális konfliktusok hordozójává válhat. Kutatásom során elsődlegesen az alábbiakra keresem a választ: Melyek az autonómia gyakorlati megvalósulásához szükséges jogi, társadalmi, gazdasági és politikai elemek? Működő területi autonómiának tekinthető-e a Moldovai Köztársaság déli részén fekvő Gagauz Autonóm Terület? Célom, hogy bemutassam annak a területi autonómiának létrejöttét és működését, amely az elmúlt időszakban az ukrán–orosz-konfliktus mellékágaként került a nemzetközi figyelem fókuszába.

A Moldovai Köztársaság gagauz területi autonómiája kevéssé ismert Magyarországon. A 150 ezres közösségnek van közvetlenül választott kormányzója, saját törvényhozása, öngazgatási kompetenciái, zászlaja, himnusza és címere – első megközelítésre mindene, amire a mérvadó európai kisebbségpolitikai gyakorlat alapján egy kelet-európai kisebbségnek szüksége lehet identitása és öngazgatása fenntartásához, területi autonómiája működtetéséhez. A gagauz autonómia működése megvilágítja azokat a kihívásokat, amelyekkel az autonómiának a rendelkezések kidolgozásában és végrehajtásában, a fiatal demokratikus intézmények mellett és gyenge jogállami környezetben szembe kell néznie.

Gagauzia a kezelhető problémák ellenére az elmúlt húsz évben kiállta a gyakorlat próbáját. A korábbi identitáskeresés és hatalommegosztás problémáinak helyébe égető igazgatási és gazdasági gondok léptek – az autonóm gagauz igazgatás legfőbb gondja a mostoha gazdasági helyzet, az országos korrupció, a magas munkanélküliség. A gagauz autonómia jelentősége nagy, mert ez az egyedüli Kelet-Európában működő területi autonómia, mely ráadásul tárgyalások útján született. Pozitív elemével iránymutatásul szolgálhat a belső önrendelkezésen alapuló jövőbeli autonómia törekvések számára. A jelenleg működő

gagauz autonómia főként arra szolgálhat példát, hogy elképzelhető egy nemzeti kisebbségi közösség autonómiája egy államon belül, mely – a Dnyeszteren túli területtel ellentétben – nem veszélyezteti az állam egységét. Éppen ezért az autonómia biztosítása alkalmas eszköz lehet a kisebbségi konfliktusok kezelésére, az állam belső biztonságának megteremtésére.

SABINA JAHANLI

sabinacahanli@gmail.com

Advance

MA, 1. semester

Budapest Business University

College of International Management and Business

SUPERVISOR:

Judit Szilyagi Beata

lecturer, BGF KKK

Muslim Immigration Debate in Germany

Germany is already a diverse country and it seems that it will become more diverse due to migration. People in public sector and media who wants a homogenous German society think that migrants can't fully integrate. The strong anti-Muslim sentiments cause political stratification despite migrants comprising just 5% of the population.

The main differences among the debaters are about addressing the conflict- whether applying the policy of encouraging integration or assimilation of the Muslim minorities. The debates are also focusing on some approaches towards tolerance or prohibition of Islamic law, strict or liberal immigration. Some German politicians see Muslims as a concrete threat to their social cohesion and breeding hostility toward them. Although the Government tries to find a dialogue between the German state and Muslim communities, there is a paradigmatic shift and predominant negative feelings regarding the integration process of Muslims in German politics.

The broad topic of the research is to analyze Muslim immigrants' integration or assimilation issue.

To identify this issue, paper focuses on debates about immigration which occurred mainly after 2010.

The report constitutes German political parties' approach with reference to the rhetoric of politicians such as Thilo Sarrazin, Angela Merkel and Cem Ozdemir. It particularly focuses on the parties' various policies that have been proposed for 'assimilation' or 'integration' of Muslim minorities. The paper assesses the theoretical data to answer the research question through critical analysis of debates that how debates will be concluded – with integration, assimilation or clashing of civilizations?

The aim of the paper is to analyze debates and policies of three main parties concerning Muslim immigration: they will be assimilated or integrated. In addition, anti-immigration political parties' approach was comprehensively analyzed which related to assimilation or integration of Muslim minorities. The main findings of the paper are based on the Political Parties' debates (mainly after 2000), Immigration and Integration Policies of the Government, facts on the integration of Muslims. The methodology includes analyses of political articles, interviews of politicians, books and reviews about debates on Muslim

immigrants' integration or assimilation. Through the research there was a possibility to objectify the debate on Muslim immigrants' integration in Germany.

BUKVA KÁRMEN

carmen.bukva@yahoo.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 4. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Szabó Tibor

meghívott előadó, polgármester, SZTE ÁJK

A vajdasági magyarok helyzete es jogai Szerbiában

Számtalan írás született már a volt Jugoszlávia területén jelentkező etnikai és kisebbségi problémákról, de az érdeklődést jórészt a háborús pusztítások és a szövetségi tagállamok önállósodása váltotta ki. Míg a harcok tartottak, a nemzetközi problémamegoldó kísérleteknek se híre, se hamva nem volt. Több kísérlet ismert európai és amerikai oldalról is, de hasonló nézőponton alapultak, így komolyabb sikert egyik sem eredményezett.

Szerbia az elmúlt időszakban leginkább a migrációs kérdés és a jövőbeni uniós csatlakozás okán került a nemzetközi érdeklődés középpontjába. Értelemszerűen kitüntetett figyelem övezte, mivel minden oldalról számon van kérve az Unió által, legyen szó az emberi jogi kérdésekről vagy akár kisebbségjogi tevékenységekről.

Szerbia sokkal nyitottabb és kifinomultabb politikát folytat – az uniós tagságra aspirálva –, ami a magyar diplomácia számára is feltehetően kedvező lehet. Több lehetőség nyílik a magyar kisebbségvédelem előmozdítása érdekében, mivel eddig a határokon belül élő kisebbségek sérelmei alig jelentek meg a nemzetközi közösség napirendjén. Kétségtelen, hogy a szerbiai nemzetiségi problémák súlyossága össze sem hasonlítható a fent említettekével, de ennek ellenére a politikai légkör továbbra is rendkívül feszült.

BENCZE DÁVIDbencze.david@centrum.sk

Német nyelv és irodalom, Történelem

MA, 3. félév

Selye János Egyetem

**A magyarok és a szlovákok múltjának (újra)értelmezése
a közös emlékezeti helyek tükrében**

Témám a magyar és a szlovák történelmi emlékezet közös pontjainak elemzése: a hasonlóságokat és a különbségeket vizsgálom az emlékezeti helyek („lieu de mémoire”) segítségével. Az elméleti részben a múlt, az emlékezet és a kollektív emlékezet fogalmát vizsgálom. A tárgyaló részben a kiválasztott közös emlékezeti helyek szaktörténelmi és köztörténelmi interpretációs lehetőségein keresztül vezetem le a közös pontokat és a különbségeket. Példaként felhasználásukat a tankönyvekben kanonizált vagy a publicisztikai célokra alkalmazott történelemben is vizsgálat alá helyezem. Ezzel mutatom be a két társadalom történelmi emlékezetének vitatott részeit. A befejező részben alternatív elképzelést próbálok kínálni, amely pozitív irányba terelhetné a két nemzet történelmi közgondolkodásának kapcsolatát, illetve hozzájárulhatna ahhoz, hogy a két nemzet konfliktusos történelmi eseményeinek értelmezésében közös szempontok érvényesüljenek.

KRAJCSOVICS ZOLTÁNkazotya95@gmail.com

Politológia

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*dr. Balogh László Levente*
egyetemi docens, DE BTK**Argentína és Chile. Szembenézés a múlttal**

A dolgozat célja összehasonlítani Argentína és Chile diktatúra utáni műltfeldolgozását három szempont mentén: igazság, igazságosság és társadalmi megbékélés. A két katonai rezsim kialakulásának körülményei, illetve az elnyomás jellege több pontban is nagyon hasonló, ennek ellenére a műltfeldolgozásuk módjai és irányai nagyon eltérőek: míg az argentin folyamat során a múlt bűnöseit sorra helyezték eljárás alá, addig Chilében a nemzeti megbékélés érdekében senkit sem büntettek meg. Míg ennek hatására az argentin társadalom a múlt minden kudarcának felelősségét a katonai juntákra helyezte, addig Chilében a katonaság elzárkózott mindennemű felelősségfelvállalástól. Dolgozatom során megkísérlem bebizonyítani, hogy egyik folyamat sem tudta elérni a „társadalmi megbékélés” állapotát.

MOLNÁR ALÍZ

molnaraliz21@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 5. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem

Külkereskedelmi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Nyusztay László

professor emeritus, BGE KKK

Az európai azonosságtudat néhány kérdése a nemzeti identitás tükrében

Dolgozatom fő témáját az európai identitás és a nemzeti identitás kutatása adta. Célom az európai eszme kialakulásának vizsgálata volt, egészen az ókortól visszanyúlva napjainkig. Milyen célokat tűztek ki és milyen eredményeket értek el az integrációs intézmények a közös európai azonosságtudat kialakulásában? Beszélhetünk-e európai identitásról? Az Európai Unió és az Európa Tanács dokumentumait vizsgáltam meg annak fényében, hogy milyen törekvéseket tettek a közös európai identitás kialakulásának irányába. Továbbá, hogy milyen viszonyba állítható a nemzeti azonosságtudat és az európaiság. Az ilyen és ezekhez hasonló kérdések vizsgálatára különböző magyar és külföldi kutatók munkáit, tanulmányait, nézőpontjait használtam fel. Emellett számtalan empirikus kutatás, mélyinterjú készült a témában, amelyek az mutatják, hogy sokaknál az európai identitás mint másodlagos identitás jelenik meg. Én is végeztem egy rövid kérdőíves kvantitatív kutatást a témában, amelynek eredményeit szintén ismertetem az írásomban. A dolgozatban röviden szó lesz a magyar nemzeti identitás és az európaiság kapcsolatáról is.

Az írásom emellett tárgyalja az európai integráció gyengeségeit, jelenlegi helyzetét, az Unió stabilitásának a gyengülését, a migráció témakörét, a BREXIT kérdését, továbbá a közép-, illetve kelet-európai országok beintegrálódásának nehézségeit, annak a fényében, hogy milyen hatással vannak, hogyan befolyásolják az európai azonosságtudatot. A dolgozat megírásával egy komplex képet kívántam adni az európai identitás kialakulásáról, jelenlegi helyzetéről és a korunkban betöltött szerepéről, az integráció nehézségeiről és jövőjéről.

LÁSZLÓ LILLA ESZTERalaszlolilla@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 1. félév

Budapesti Metropolitan Egyetem

Kommunikációs és Művészeti Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Csanády Márton PhD*

főiskolai tanár, METU KMK

**„Egy javuló apparátus csikorgását figyelhettük...”
A Kádár-korszak külpolitikája**

A 20. századi magyar külpolitikának egyre több és több eleme kerül tudományos igényű vizsgálat alá. A korszak kutatásának egyre nagyobb népszerűsége ellenére azonban ma még nem tarthatunk a kezünkben átfogó, a teljesség igényével fellépő szintézist a 20. század második felének magyar külpolitikájáról.

E dolgozat elsődleges célja nem a külpolitika eseménytörténeti vizsgálata, hanem a diplomáciai gépezet alkotóelemeinek, a Külügyminisztérium szervezeti és humánerőforrás-jellegzetességeinek vizsgálatára irányul. Hogyan dolgozott a külügyi apparátus? Hogyan birkóztak meg a külszolgálat korábbi presztízsét csökkentő szocialista elitcserével? Rendelkezésre álltak-e a szükséges erőforrások? Segítette vagy hátráltatta a külpolitikai célok elérését a külügyi „közigazgatás” teljesítménye?

Választott korszakom a Kádár-korszak egyik elfeledett, de annál tehetségesebb politikusának, Péter Jánosnak az időszaka esett, egyrészt azért, mert egyes szakirodalmi állítások az ő karrierjének idején bekövetkezett szervezeti reformokra, minőségjavulásra tesznek utalásokat, másrészt pedig Péter János sajátos pályáíve miatt.

A kitűzött kérdések vizsgálata végén összességében megállapítható, hogy Magyarország külpolitikájának eredményességét meghatározó mértékben nem befolyásolták sem a hazai és külképviseleti állomány hibái és tévedései, sem erényei és erősségei.

Mindazonáltal a külügyi reformok a belpolitika terén elérni látszottak a hozzájuk fűzött célt. A csekély erőforrásokkal, mozgástérrel és alacsony presztízzsel rendelkező külügyi tárca az 1958-as állapotokhoz képes egy jóval erősebb, megbecsültebb és befolyásosabb tárcává vált, amelynek vezetője stabilan be tudta magát betonozni a Kádár-kor elitjébe, tizenkét éven át töltve be a külügyminiszteri posztot.

BENYA KATA

benyakata.lin@gmail.com

Nemzetközi kapcsolatok

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Kopper Ákos

egyetemi docens, ELTE TÁTK

G+Ender's aim1 – A nemi sztereotípiák, szerepelvárások működése a hatalmi viszonylatok meghatározottságában

Dolgozatomban a femininnek s maszkulinnak tulajdonított stratégiai döntési képességgel foglalkozom. Érdekel, hogy a nemi szerepekkel kapcsolatos sztereotípiák hogyan maradnak fenn és kerülnek megerősítésre a világban. Ahhoz, hogy ezt megragadjam, a férfi és női világ dichotómiáját plasztikusan ábrázoló Ender's Game című filmet alapul véve elemzem a stratégiai döntések, éles helyzetek feminin s maszkulin természetének ellentmondásosságait. A célom a dolgozattal az, hogy a film példáján keresztül rámutassak azokra a mechanizmusokra, amelyekkel a társadalom fenntartja ezt az értékrendet. Azt gondolom ugyanis, hogy csak ha ezeket a mechanizmusokat felismerjük, válhatunk képessé arra, hogy meghaladjuk ezt az önmagát működtető rendszert, mely erős szerepet játszik a politikai élet megrajzolásában is. Végül kifejtem, hogy miért problémás az, hogy ez a gondolkodásmód dominálja a nemzetközi kapcsolatokat – különösen annak realista iskoláját –, illetve hogyan lehetne a feminin elemek beemelésével a döntéshozatalba (mint pl. az empátia, a kooperációra, illetve a kommunikációra való nyitottság) elképzelni egy más típusú politikát.

GIBÁRTI SÁRAsara.gibarti@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 9. félév

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Schmidt Andrea*

egyetemi adjunktus, PTE BTK

Gyermekmunka a fejlődő országokban

A dolgozat célja a gyermekmunka jelenségének bemutatása a fejlődő országokban. A vizsgáldás során fontos szerepet kapott a gyermekmunka tiltását előíró nemzetközi egyezmények bemutatása, ezenkívül a nemzetközi szabályozás hiányosságai és problémái. Emellett hangsúlyos a fejlődő térségek gazdasági, társadalmi és szociális problémáinak okai, valamint a fejlettségbeli különbségek mérésére elfogadott metódusok elemzése is.

Felhasználva a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet és releváns projektjeinek felméréseit, bemutatásra kerül társadalmi, gazdasági mutatók mentén a dél-ázsiai térségen belül Banglades és India; valamint a szubszaharai térségben a nyugat-afrikai Ghána gyermekmunkára vonatkozó helyzete. A dolgozat kiemelten foglalkozik továbbá az érintett országok felelősségével, feladataival, a gyermekmunkára vonatkozó szabályozásaival.

KUKLIN ANDREJ ENDREkuklinendre@gmail.com

nemzetközi tanulmányok

BA, 10. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Éber Márk Áron*

adjunktus, ELTE TÁTK

Házassági válság? – Az Egyesült Államok és Magyarország viszonyának globális politikai gazdaságtani elemzése 2010 után

Dolgozatomban a – véleményem szerint – 2014 őszén mélypontra jutott USA–magyar-kapcsolatokat vizsgálom a transznacionális történelmi materializmus elemzési eszközeinek segítségével. Állításom szerint az osztályfókuszú, a politikai és a gazdasági folyamatokat szervesen összetartozónak tekintő elemzés elengedhetetlen annak megértéséhez, hogy miért helyezett

diplomáciai nyomást a 2010 utáni kormányzatra az Egyesült Államok. A függő, félperifériás pozícióban lévő államot kormányzó kabinet a világrendszer „centrumait” egyfajta újraiparosító, protekcionista gazdaságpolitikával – és ehhez kapcsolódó társadalompolitikai döntésekkel – próbálja meg „utolérni,” amihez sajátos ideológiát is társít. Ennek a törekvésnek nem célja a hegemon neoliberais felhalmozási modell megkérdőjelezése, csupán azon belül előnyösebb feltételek megteremtése a hazai tőkésosztálynak. Erre irányuló lépéseivel azonban ellentétbe kerül azzal a transznacionális tőkésosztállyal és vállalati érdekeivel, amelyek egy átalakuló, regionalizálódó világrendszerben a korábbiaknál is erősebben törekszik befolyási övezetének védelmére.

HAJZER GERGŐ

hajzigerry@hotmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 4. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Miletics Péter

meghívott előadó, mesteroktató, tanácsos, SZTE ÁJK

Irán regionális hatalmi törekvései

A híradásokban nap mint nap előkerül a Közel-Kelet belpolitikai viszonyainak alakulása, aminem csak a kőolaj és földgáz árát, de a különböző polgárháborús konfliktusok révén az egész világot is érinti. Ebben a politikai csatározásokban gazdag régióban helyezkedik el az Iráni Iszlám Köztársaság. Dolgozatomban Irán közel-keleti helyzetét tanulmányoztam. Munkám során először Teherán gazdaságának kiemelkedő területével, a kőolaj- és földgáztermelés alakulásával foglalkoztam, felmérve annak kiaknázatlan területeit, jövőbeli potenciálját. Ezt követően figyelmemet Irán regionális konfliktusokban betöltött szerepére fordítottam, és három „gócpontban” – Irakban, Jemenben és Szíriában – vizsgáltam szerepvállalását. Kutatásom harmadik és egyben utolsó részében Irán regionális „versenytársaival” – Szaúd-Arábiával, Izraellel és Törökországgal – való rivalizálását vettem górcső alá, bemutatóva versengésük hátterét, vizsgálva jelenlegi viszonyukat. Bár ellentétek gyökere a szektariánus szembenállásban keresendő, dolgozatomban kapcsolataik más aspektusban is megvilágításra kerülnek. Teherán a Közel-Kelet egyik kulcsszereplője. Nem csupán a kőolaj- és földgáztermelés végett, de Irán nélkül a térség stabilitása aligha lesz megoldható a jövőben. Mindazonáltal a riválisokkal szembeni fokozódó feszültség további aggodalomra adhat okot nem csak a régió államai körében, de globálisan is.

CSERI ANNA FLÓRAannaflora1030@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*dr. Gálik Zoltán*

egyetemi docens, BCE TK

**Meg tudjuk-e védeni múltunkat?, avagy a közel-keleti műkincsvédelem esélyei
a 2010–2016 közötti konfliktusok fényében**

Dolgozatomban az iraki és szíriai műkincsrombolást és műkincsrablást, illetve az ezzel szoros összefüggésben álló illegális műkincs-kereskedelmet mutattam be, valamint ezek hatását, nemzetközi fogadtatását, a nemzetközi politikai szereplők és szervezetek erre adott válaszait és azok eredményeit. A téma relevanciáját az adja, hogy az elmúlt években a Közel-Keletről érkező hírek többségében valamilyen módon megjelenik a térség kulturális örökségét veszélyeztető katasztrófa. Elemző eszszém értékessége az, hogy nem a rombolás művészettörténeti következményeit, hanem a diplomáciai reakciók és megoldások hatékonyságát teszi vizsgálat tárgyává. Kutatásomban három diszciplínát, a nemzetközi jogot, a politikatudományt és a történelemtudományt érintem.

Munkám során arra törekedtem, hogy eddig még nem vizsgált, nem művészettörténeti, hanem diplomáciai szemszögből elemezzem az eseményeket és elsősorban ezen lépések sikerességét értékeljem. Dolgozatomban bizonyítani tudtam, hogy ma az Iszlám Állam nevű terrorszervezet tevékenysége elleni nemzetközi fellépés – elsősorban az ENSZ és az UNESCO helytállása – nem elég hatékony az akciók összehangolatlansága miatt. Azon túl, hogy a helyreállítási munkák összességében sikeresek, a lépésekből hiányzik az irányítás, az intézkedések és támogatások folyamatai és céljai átláthatatlanok. Bizonyos területeken a projektek túl magas, míg máshol túl alacsony száma miatt nem lehet elég sikeres a beavatkozás. Mindemellett a kármegelőzés érdekében égető szükség volna a helyi lakosság felvilágosítására és oktatására.

Az általános folyamatok és szabályozások elemzése után megvizsgáltam az aktuális eseményeket, illetve fellépéseket, konkrét példákön keresztül világítottam rá a hiányosságokra, így hipotézisem bizonyítást nyert.

URBANOVICS ANNA

anna.urbanovics@gmail.com

Nemzetközi igazgatás

BA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. habil Szente-Varga Mónika
egyetemi docens, NKE NEK

Nők a latin-amerikai politikai arénában

Az utóbbi tizenöt évben jelentősen megnőtt a női szereplők részvételi aránya a latin-amerikai politikában. Sokan ezt a változást a nemek közötti egyenlőség hirdetését vállaló programoknak, valamint a női részvételi kvóták bevezetésének tulajdonítják. A dolgozat átfogó képet kíván alkotni a 21. századi latin-amerikai politikai arénáról. A forrást a témában publikáló kutatók kötetei és tanulmányai, valamint a braziliai helyzettel kapcsolatban egy kérdőív kitöltése szolgálja. Mivel a témának vannak aktuális vonatkozásai is, így a híreket és a legújabb eseményekről szóló adatokat különböző nemzetközileg elismert hírportálok adják.

A tanulmány első részében az elméleti háttér kerül kifejtésre, így például olyan kérdések, mint például tudnak-e eredményesek lenni a női politikusok, hogyan szerzik és állítják maguk mellé támogatóikat. Latin-Amerika demokratizálódásában is nagy szerephez jutnak a női politikai szereplők, így a dolgozat bemutatja politikai nézeteiket, valamint eszközeiket. A női politikai szerepvállalás alapvetően eltér a férfiakétól, ezért ez a fejezet foglalkozik az újításokkal is. A politikában egy karizmatikus férfi alakjára a történelmi tények alapján fokozott figyelem helyeződött, ezért a női politikusoknak többet kell bizonyítaniuk rátermettségüket a nép számára. Ezt sokan családi kapcsolatok, valamint más protekciós kapcsolatok útján érik el, de számos példát találunk arra is, hogy egy nő ezek nélkül került hatalomra.

Az esszé második részében a gyakorlati elemzésre kerül sor esettanulmányok segítségével. Elsősorban Dilma Rousseff egykori brazil elnöknő és Christina Fernández de Kirchner egykori argentin elnöknő politikai munkássága bizonyítja, hogy a latin-amerikai régióban jelentős szerephez juthatnak a nők. Itt kerülnek elemzésre olyan problémakörök is, mint például a korrupció, a hátrányos helyzetben élő társadalmi csoportok helyzete, a gyermekek és nők jogi védelme, valamint a sport-diplomácia szerepe a női vezetők politikai programjában. Az utolsó fejezetben a jövőbeli tendenciák, valamint az eddigi elért eredmények és célkitűzések értékelése történik, valamint a demokráciát elősegítő intézkedések sora található.

TÓTH EMESEemese_toth@yahoo.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 5. félév

Zsigmond Király Egyetem

TÉMAVEZETŐ:*dr. Szatmári Péter*

főiskolai tanár, ZSKE

**Politikai bojkottok a hidegháború olimpiái alatt:
Melbourne, Moszkva, Los Angeles**

Az 1956 októberében történt események, és ezzel együtt a melbourne-i olimpia után történtek – többek között a magyar sportolók emigrálása –, majd az 1984-es olimpiáról való távolmaradás sokáig tabutémának számított Magyarországon. A csendet megtörve, 2016 novemberében – a melbourne-i olimpia 60. évfordulóján – Budapesten került sor az olimpiára való megemlékezésre. Az újkori olimpiák történetében nem ez volt az egyetlen olimpia, ahol a politika befolyásolni tudta az olimpiai játékok menetét. 1980-ban Moszkvában és 1984-ben Los Angelesben is politikai okok húzódtak meg a bojkottok mögött: a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti szuperhatalmi vetélkedésnek esett áldozatul az olimpia. A Los Angeleset megelőző, moszkvai olimpia bojkottja is részletesen tárgyalásra került a dolgozatban, mivel a moszkvai amerikai bojkott az egyik legfontosabb előzménye a Los Angeles-i olimpián történteknek. A dolgozatban a szuperhatalmak szembenállásán keresztül mutattam be, hogyan alakult a már említett játékok története és hogyan kezdett el a politika beavatkozni a sport életébe. Ezenkívül megvizsgáltam, hogyan változott 1956 és 1984 között a szuperhatalmak viszonyát tekintve a politikai háttér. A minél hitelesebb anyaggyűjtés érdekében interjúkat készítettem akkori sportvezetőkkel, akik segítettek a döntés okainak feltárásában és megértésben. Összegzésként az olimpizmus jövőjéről ejtettem pár szót, figyelembe véve a 2016-os Rio de Janeiró-i olimpián tapasztalt tényeket és szakértői véleményeket, kiemelve azt, hogy az olimpiai játékok bojkottja – ahogy eddig sem – ezután sem lehet megoldás egyetlen politikai konfliktusra sem.

POLITIKATUDOMÁNY

VARGA VIVIEN

vivienvargaepres@gmail.com

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:

Dr. Mándi Tibor

adjunktus, ELTE ÁJK

Dr. Sugatagi Gábor

adjunktus, ELTE ÁJK

A 2015-ös migrációs válság hatása a nyugat-európai országok pártrendszerére

Talán nem túlzás azt állítani, hogy a legsúlyosabb probléma, amivel Európa az elmúlt években szembesült, a fokozódó migrációs nyomás. A szakértők és az eseményeket értelmezni próbáló laikusok egyik kedvenc összefüggés-elmélete szerint a válság következtében a szélsőjobboldali pártok megerősödnek. Ebben a dolgozatban arra keresem a választ, hogy a 2015-ös migrációs válság valóban okozott-e valamilyen törvényszerű elmozdulást az európai országok pártrendszerében. A dolgozat empirikus és teoretikus elemeket is tartalmaz. Négy országról készítettem esettanulmányt, hogy ezeken keresztül válaszoljam meg a kutatás során felmerülő kérdéseket. A bizonyítás során figyelembe veszem a migrációs nyomás felerősödését megelőző időszak európai szintű és országspecifikus trendjeit, majd megvizsgálom, hogy a válság eltérítette-e ezeket a folyamatokat.

Kulcsszavak: pártrendszer, válság, migráció

MIHÁLIK EDVIN MÁTÉedvin.mihalik@gmail.com

Politológia–történelem

BA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Szakács Ildikó Réka*
mesteroktató, SZTE ÁJK**A 2016. évi október 2-i népszavazás a politikai háttérműsorokban
a kampány utolsó hetében**

Dolgozatom témáját a 2016. évi október 2-i népszavazás adja, a népszavazást megelőző hét (2016. szeptember 26-a hétfő és 2016. október 1-je szombat) esti főműsoridős politikai hír-, háttér- és vitaműsorait vizsgáltam abból a szempontból, hogyan jelenik meg a migráció és a népszavazás témája. A menekültkérdés a magyar közbeszédben másfél éve vezető téma, ennek a napirendnek jelenti a csúcspontját a kérdésről tartott népszavazás. A másfél évet végigkísérő kampány különböző elemeivel a társadalom folyamatosan találkozhatott, ez a téma szolgált a hírműsorok, politikai háttérműsorok, újságok, plakátok, valamint az emberek közötti napi párbeszéd témájául is. Azért a háttérműsorok vizsgálatával kívánom bemutatni a témát, mivel a híradók után ennek a hírműsor típusnak van a legnagyobb befolyásoló ereje, valamint abból indultam ki, hogy ezeknek a műsoroknak céljuk is a befolyásolás. A dolgozatomban arra vagyok kíváncsi, hogy ez a befolyásolás milyen mértékű, és milyen eszközöket használnak annak érdekében, hogy céljukat elérjék. Előfelvetésem szerint a befolyásolás eszköze lehet a napirend összeállítása, a műsorok vendégeinek politikai beállítottsága, a műsorvezető szerepfelfogása és a műsorok vizuális megjelenése is. A másik kérdés, amire választ keresek dolgozatomban, az az, hogyan jelenik meg a migráció és a népszavazás kérdése a vizsgált időszak műsoraiban.

A kutatás során teljes mintavételre törekedtem, amely öt országos lefedettségű csatornára terjedt ki (M1, Hír Tv, ATV, ECHO Tv, RTL Klub) melyek kiválasztott műsorait (13 db) primer adatgyűjtéssel vizsgáltam meg, eredményeimet kvantitatív és kvalitatív módszereket alkalmazva mutatom be.

FARKAS ATTILA

attila.farkas.02@gmail.com

Politikatudomány

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

KOVAREK DÁNIEL

daniel.kovarek@gmail.com

Politikatudomány

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Török Gábor

egyetemi docens, BCE TK

A Jobbik mérséklődése az egyéni képviselőjelöltek vizsgálatának tükrében

A Jobbik politikai korrektséget átlépő beszédmódja, szélsőjobbaldali-mozgalmi kapcsolatai és cigányellenességre való apelálása által került a figyelem középpontjába. Az elmúlt három évben ugyanakkor a párt kampányüzenetei látványosan mérséklődtek, elhatárolódó kijelentések történtek rasszista és antiszemita megnyilvánulásoktól, végül deklarált cél lett a „valódi néppárttá” válás. A folyamat aktualitása miatt viszonylag kevés politikatudományi tanulmány témájául szolgált, azok pedig szinte kivétel nélkül a párt parlamenti elitjére és vezetőségére koncentráltak. A tanulmány célja, hogy a Jobbik 2010-es és 2014-es egyéni képviselőjelöltjeit összehasonlítva tegyen kísérletet a folyamat megértésére és értelmezésére. Módszertanként a jelöltek által közreadott bemutatkozó szövegek tartomelemzése (kvantifikált szövegelemzés szoftveres segítséggel), valamint már létező adatbázisokból kinyerhető, politikai tapasztalatot és korábbi pártkötődést mérő változók statisztikai elemzése szolgál.

FAZEKAS-VERBA SZABOLCSfazekas.szabolcs1@gmail.com

Európai és nemzetközi közigazgatási

MA, 2. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

JAKAB HELGAlevendula.helga@gmail.com

Európai és nemzetközi közigazgatási

MA, 2. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Budai Balázs Benjámin*
egyetemi docens, NKE ÁKK**A láthatatlan/mély web felhasználási lehetőségei a(z) (e-) közigazgatásban**

Dolgozatunkban a dark web és a közigazgatás kapcsolatát, az infokommunikációs eszközök hatásmechanizmusát szeretnénk bemutatni. Kitérünk továbbá az elektronikus kormányzás nemzetközi szabályozására, melyre európai uniós tagságunk okán van szükség, tekintettel arra, hogy ez hogyan és milyen mértékben van hatással a hazai közigazgatásra és annak szerveire. A hazai infokommunikációs reformokat is szeretnénk bemutatni, melynek eredményeképpen az látható, hogy ez a folyamat elindult és megjelenik a mindenkori kormányzás körében, de egyelőre a stabilitása még középtávon sem biztosított, aminek negatív eredménye az lehet, hogy az ilyen, az egész társadalmat érintő folyamatban rövid távon nem biztosítható az eredmény.

1. A dark web olyan szolgáltatásokat alapoz meg, melyekből a közigazgatás sokat profitálhat
 - gyors és releváns tartalom a szolgáltatásban
 - globális adatbázis
 - gazdaságosabb működés.
2. A dark web szabályozása nem megoldott, mind koregulatív, mind jogszabályi rendezése sürgős. A sürgős szabályozás azért is kiemelten fontos, mivel a jelen technikai eszközökkel a dark web egy olyan területe az internetnek, amely kiterjedésében sem ellenőrizhető maradéktalanul, de ami a legfontosabb és egyben minden veszély forrása, az az, hogy bárki, aki a dark weben jelen van, lenyomozhatatlan. Ezért is vált ez a terület a feketegazdaság tevékenységi területévé.
3. A dark web információs társadalmi szokásokra gyakorolt hatása jelentős lehet, ami a közigazgatási szolgáltatások tervezésére is hatással van, lesz. A technológiai fejlődéssel párhuzamosan kialakult egy infokommunikációs társadalom, felgyorsult az információcsere, az információ az új „fekete arany”.
4. A dark web az e-demokrácia fogalmát, tartalmát is megváltoztatja. Az e-demokrácia szolgáltatóegyüttese a rendelkezésre álló információs technológia segítségével bárhol és bármikor rendelkezésre áll. Ez a meghatározás a dark web ismeretében teljesen kiürül, mert a dark web tulajdonságai révén képtelen lesz megfelelni és eleget tenni a demokratikus elvárásoknak.
5. A szabályozatlan dark web a közigazgatás bizalmába vetett hitet kezdheti ki. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az elmúlt időszak eseményei, kezdve attól az időponttól, mikor a WikiLeaks, egy nemzetközi nonprofit szervezet, amely kiszivároztatott kormányzati és egyéb dokumentumokat publikál az interneten, miközben forrásainak névtelenségét biztosít. Ezzel nehezítve vagy ellehetetlenítve az állami szervezetek munkáját.

SZEGEDI PÉTER

szptaab@gmail.com

Politikatudomány

MA, 10. félév

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Vörös Zoltán

egyetemi adjunktus, PTE BTK

Amikor a fark csóvál. A Magyar Kétfarkú Kutya Párt mint a protest pártok új generációja

Dolgozatomban a viccpártokat, az európai társadalomban lévő hagyományait, előzményeiket szeretném bemutatni, kialakulásuk alapján periodizálni őket. Ezenfelül foglalkozom a viccpártokon belüli különbségekkel. Választ próbálok adni arra, hogy az utóbbi időben miért erősödtek meg a protestpártok, ahova a viccpártokat is sorolom.

Részletesebben foglalkozom a magyarországi viccpártokkal, azok társadalmi hagyományaival. Közülük is főleg a Magyar Kétfarkú Kutya Párttal, annak történetével, lehetőségeivel, sikerének határaival, ideológiánélküliségével, és elhelyezkedésével a magyar társadalom törésvonaláiban. Mindezeket részben a pártelnökkel általam készített interjúval szeretném alátámasztani.

SZEDLÁK BÁLINT

szedlakbalint55@gmail.com

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Mándi Tibor

adjunktus, ELTE ÁJK

A politika perszonalizációja Magyarországon

A dolgozat a politikatudományban perszonalizációnak nevezett jelenséggel foglalkozik. A dolgozat első felében a szerző részletesen bemutatja a téma nemzetközi szakirodalmát, összefoglalja a területen végzett kutatások főbb eredményeit, ismerteti a megértéshez szükséges fogalmakat. A dolgozat második felében a szerző saját kutatásának módszertanát és eredményeit mutatja be. A kutatás a rendszerváltás és 2014 között Magyarországon lezajlott perszonalizáció mértékét méri le kvantitatív módszerekkel, és arra a következtetésre jut, hogy a fent tárgyalt jelenség hazánkban is jelen volt a vizsgált időszakban.

FÉNYES CSONGOR[fenyes.csongor@gmail.com](mailto:feny.es.csongor@gmail.com)

Szociológia

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*dr. Éber Márk Áron*
adjunktus, ELTE TÁTK**A politikai szocializáción innen és túl – Jegyzetek a diákmozgalmak margójára**

Jelen dolgozat elsődleges célja továbbra is az, hogy árnyaltabb képet adjon azokról a kortárs diák- és hallgatói mozgalmakról, melyek 2012 és 2013 során csaknem két évig folyamatos szereplői voltak a magyar közéletnek. Dolgozatom fókuszában a 2012. és 2013. évi hallgatói mozgolódás főszereplőinek politikai szocializációja áll.

A vizsgált időszakon belül mindenekelőtt arra a kérdésre keresem a választ, milyen út bejárása volt „szükséges” ahhoz, hogy valaki politikailag aktívvá váljon. Vajon hogyan válhat valaki politikai lázadóvá? Hogyan lesz felháborodottból politikai cselekvő? Milyen szocializációs ágensek, színterek aktivizálják az egyéneket cselekvésre? Az elemzésben ezekre a kérdése keresem a választ. Fontos megjegyezni, hogy a témánk valamelyest túlmutat a diáktiltakozásokon, annak inkább az „előzményeit” hivatott körbejárni. Nem szigorúan a diáktiltakozások leírására törekszem, inkább egy távolabbi nézőpontból igyekszem megközelíteni az akkori eseményeket. A következő sorok megírásakor a korábbi hallgatói tiltakozásokat egy folyamat „csúcscaként”, végeredményeként értelmezem, melynek az előzményeit próbálok jobban feltérképezni.

MOLNÁR CSABAmolnarcsaba0903@freemail.hu

Politikatudomány

MA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Róna Dániel*
egyetemi tanársegéd, BCE TK**A súlytalanság súlya. A radikális jobboldali pártok hatása a közpolitika-formálásra**

Az alábbiakban az a hipotézis kerül vizsgálat alá, amely szerint a radikális jobboldali pártok az általuk megfogalmazott legfontosabb közpolitikai kérdésekben képesek jelentős hatást gyakorolni országuk kormánypolitikájára. Hogy általánosabb képet kapjunk, két radikális párt 2009 és 2014 közötti tevékenységét vizsgáljuk meg, a Jobbik Magyarországért Mozgalomét,

valamint az Egyesült Királyság Függetlenségi Pártját, kiemelve, hogy napirend-formálási gyakorlatuk milyen hatást tudott gyakorolni országuk törvényhozási tevékenységére.

KOVÁSSY LEVENTE

levente364@gmail.com

Jogász

Osztatlan, 3. félév

Széchenyi István Egyetem

Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Stumpf István
egyetemi tanár, SZE ÁJK

Digitális demokrácia. Megy-e az e-szavazással a világ elébb?

TMDK-dolgozatomban az elektronikus szavazás intézményével foglalkozom, azon belül is az online szavazással. Az e-szavazási rendszerek már több országban pár évtizedes múltra tekinthetnek vissza, maga a kifejezés kétfelé osztható, online és offline módszerek léteznek. Offline e-szavazás esetén a szavazatot egy helyi, akár a szavazófülkébe helyezett, nyílt hálózathoz nem kapcsolt számítógépen keresztül kell leadni. Az online módszer pedig, amikor az internetet alkalmazzák, és akár otthonról, akár külföldről is szavazhat az állampolgár. Ekkor beszélhetünk internetes szavazásról. Egy történeti áttekintés képezi a dolgozat első fejezetét. Ebben kitérek Németországra, az Egyesült Királyságra, Észtországra és Magyarországra is, amit a rendszer implementációját elemző fejezet követ, amely magában foglalja az e-szavazási hajlandóság vizsgálatát, az ehhez szükséges választói bizalom kérdését, a rendszer technikai kérdéseit és a témában fontos kérdéskört jelentő választási csalások lehetőségét, illetve, hogy jobban kell-e tartanunk tőle elektronikus szavazás során, mint a papíralapú szavazás esetén. Ugyanezen fejezet lezárásául összevetem az elektronikus szavazás és a papíralapú szavazás előnyeit és hátrányait. Ezután harmadik fejezetként az online szavazás bevezetésének esetleges társadalmi hatásait vizsgálom, avagy mennyiben segíti az elképzelés a fiatalság választási részvételének növelését, illetve a fiatalok politikai részvételi kedvének növelését. A fiatalságra gyakorolt hatásából kifolyólag vizsgálni fogom az online szavazás lehetőségének a nők politikai részvételére gyakorolt hatását is. A harmadik fejezet után pedig a dolgozat lezárásául szolgáló összegzés következik.

TELEKI PÁL ÁBELteleki.pal.abel@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Balogh László*

tanszékvezető, Politikai Tudományok Tanszéke, ELTE TÁTK

Hova tűnt a liberális szavazótábor?

A dolgozat a jelenkori liberális szavazótábor helyzetét igyekszik bemutatni a következő pontok alapján. Az első fejezet célja a 2010-es országgyűlési választás előtti belpolitikai környezet rövid ismertetése és végül a választások kimenetelének elemzése. Először a liberalizmus alapfogalmait, szavazóbázisának összetételét, majd kiindulópontként a 2008-as szociális népszavazást vizsgálom és annak hatásait a balliberális politikai elitre vonatkozólag. Ezt követően a volt budapesti főpolgármester Demszky Gábor szerepét mutatom be annak fényében, hogy városvezetési politikája milyen módon járult hozzá a liberalizmus megítéléséhez, végső soron pedig a választások eredményét elemzem. A második fejezetben a 2010 és 2014 közötti időszakban megalakult Magyar Liberális Párt célkitűzéseit, programját vizsgálom, összevetve a Szabad Demokraták Szövetsége korábban képviselt céljaival. A harmadik fejezetben a 2014-es országgyűlési választás közvetlen előzményeit elemzem, áttekintve a balliberális oldal helyzetét, az összefogás létrejöttét és a kampány elemeit. A befejező negyedik fejezetben a választás kimenetelének okait és a pártok társadalomra gyakorolt folyamatait mutatom be, összehasonlítva a balliberális oldalt a jobboddallal, végső soron pedig a Magyar Liberális Párt helyzetét, a jövőre vonatkozó kilátásait.

FÉNYES CSONGOR

[fenyes.csongor@gmail.com](mailto:feny.es.csongor@gmail.com)

Kommunikáció és médiatudomány

MA, 4. félév

Budapesti Metropolitan Egyetem

Kommunikációs és Művészeti Kar

TÉMAVEZETŐK:

Dr. habil Fenyves Katalin Ágnes

főiskolai tanár, MET KMK

dr. Éber Márk Áron

adjunktus, ELTE TÁTK

A diáktüntetéők politikai szocializációjának nyomában

Lassan négy éve annak, hogy lezajlottak azok a magyarországi diák- és hallgatói megmozdulások, melyek a következő dolgozat témáját adják. Az elemzésben a 2012. és 2013. évi diákmegmozdulásokat szervezők politikai szocializációját vizsgálom.

A vizsgált csoporton belül két kérdésre keresem a választ. Az elemzés első felében a korábbi szervezők politikai szocializációjának múltját tárgyalom. Itt lényegében annak a politikai szocializációs útnak az egyes állomásait mutatom be, ahol a mozgalmárok politikailag aktívvá válhattak. Ebben a részben beszélni fogunk a család, az iskola, valamint a szabadidő politikai szocializációs hatásáról.

Az elemzés második részében a diáktüntetéők jelenével, vagyis a mozgalom óta eltelt időszakkal foglalkozom. Hova tűntek az egykori „csípős” akcióikról híres diákmozgalmárok? Tényleg igaz volna az a kijelentés, miszerint a diáktüntetéők teljesen „kipörögtek” a politika élet világából? S ha igen, milyen okok állhatnak e mögött?

PAPHÁZI VIKTORpaphaziviktor@gmail.com

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*dr. Mándi Tibor*

adjunktus, ELTE ÁJK

Pártok a modern demokráciákban – A politikai rendszerek változásainak hatásai a politikai pártokra

A politikatudomány képviselői a fejlett nyugat-európai demokráciákban láthatóan egyetértenek abban, hogy a politikai pártok a 20. század második felétől kezdődően jelentős változásokon mentek keresztül. Nem tér el a szerzők álláspontja abban sem, hogy mindezen változások milyen alapvető kiváltó okokra vezethetők vissza. Abban a kérdésben azonban, hogy ezen átalakulások eredményeként valószínűsíthető-e a politikai pártok eltűnése a modern demokráciákban, avagy várhatóan képesek lesznek az alkalmazkodásra és fennmaradásra, már sokkal inkább megoszlanak a vélemények.

A dolgozat célja, hogy a modern politikai pártok változásait kiváltó folyamatok és tényezők – különös tekintettel a mediatizáció, a perszonalizáció és a prezidencializálódás jelenségére – bemutatása segítségével választ adjon arra a kérdésre, hogy egyrészt mennyire tekinthető a nyugati demokráciák pártjainak átalakulása előrehaladottnak, másrészt pedig mi lehet a pártok valószínűsíthető jövője. A dolgozat végkövetkeztetései alapján a politikai pártok átalakulási folyamata előrehaladottnak tekinthető: ezt bizonyítják a társadalmi szerepükben és funkcióikban, valamint a belső működésükben bekövetkezett változások egyaránt – például az állam szervezetéhez való közeledésük, a nyugati társadalmakban megfigyelhető, velük szembeni nagyarányú bizalmatlanság és tagságuk drasztikus csökkenése. Nem valószínűsíthető ugyanakkor végletes meggyengülésük vagy akár eltűnésük, ugyanis a negatív irányú változások szervezetüknek nem minden szintjén következtek be, az állam szervezetének részévé válásuk révén anyagi hátterük biztosított, az európai állampolgárok többsége pedig – a negatív megítélés ellenére – szükségesnek tartja létezésüket, és nem is jelent meg jelentős kihívójuk a nyugat-európai demokráciákban.

HIRTH ZSÓFIA

hirth.zsofia@gmail.com

Politikatudomány

MA, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Glied Viktor

egyetemi adjunktus, PTE-BTK

A populizmus elemei a Jobbik pártpolitikájában

A dolgozat a Jobbik Magyarországért Mozgalom 2013-ban indult néppártosodási törekvésére, folyamatára, hátterére, annak okaira és lehetséges következményeire fókuszál. A tanulmány azt vizsgálja, milyen okok miatt változtatott irányt a párt a szélsőjobbaldali-radikális pólustól a centrum felé. Melyek voltak azok a politikai folyamatok, okok és társadalmi hatások, amelyek a taktikaváltás mellett döntöttek? Mi eredményezte azt, hogy Vona Gábor, a Jobbik elnöke kölyökvizslákkal fényképezte magát, a szélsőséges, elsősorban rasszista és antiszemita töltetű retorika mérséklődni kezdett, valamint több radikális elképzelés lekerült a napirendről. Helyükre olyan témák kerültek, amelyekkel a párt álláspontja szerint nagyobb választói bázist lehet megszólítani.

Hipotézisem szerint mindennek eszköze a populista felfogás, amely alapvetően retorikai-kommunikációs fordulatot és annak kifejezését jelenti. A dolgozatban mélyebben bemutatom a fogalmat, később pedig ismertetem annak a gyakorlatban való alkalmazását a Jobbik működésében. Ismertetem egyúttal a néppártok általános jellemzőit is, párhuzamot vonva néhány külföldi példával. A kutatáshoz a releváns szakirodalmon kívül sajtótermékeket és a Magyarország Politikai Évkönyve forrásait használtam fel, ezenkívül megfigyeltem a párt politikusainak beszédeit. Mindezek mellett elemzem a 2016 áprilisában végbement pártelnöki változtatásokat, majd a párt 2016. október 2-i népszavazásban értelmezhető hozzáállását.

SZALKAI FANNIszfanni0112@gmail.com

Közigazgatás-szervező

BA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Pál Gábor*

egyetemi docens, NKE ÁKK

Válasszak-e? A magyar fiatalok választási hajlandósága

A törvényhozási választások kulcsfontosságúak a kormányok, sőt az egész politikai rendszer demokratikus legitimitásának megteremtésében.

A választásokon való részvétel mértéke egy közösség meghatározó jellemzője, amely kifejezi, mennyire tartják fontosnak egy adott területi egység lakosai, hogy véleményt nyilvánítsanak a politikai kérdésekben, s mennyire kívánnak cselekvő részesei lenni saját sorsuk alakításának. Ahhoz, hogy a választói eredményekben egy választóközösség politikai akarata bőségesen kifejezésre kerüljön, elkerülhetetlen, hogy magas fokú választó aktivitás jöjjön létre.

A dolgozatom témája a választási hajlandóság. Jelen elemzésem témájául a választási rendszert választottam, és ezen belül kutatásom célja, hogy feltárjam a fiatalok választáson való részvételének hajlandóságát.

Tudatos választópolgárként nem hagyhattam figyelmen kívül a tényt, miszerint a fiatalok választásokon való részvétele alacsony. Nem csak hazánkban, a világ sok részén tapasztalt jelenség ez, de Magyarország átlagosan mindig is az alacsony résztvevőszámmal rendelkező országok közé tartozott. Még nagyobb problémának véltem, amely a fiatalokra jellemző leginkább, hogy nem élnek demokratikus választójogukkal.

Dolgozatom célja, hogy egy olyan összefogó tanulmányt készítsék, amely bemutatja a fiatalok politikához való viszonyát és azt, hogy mi is áll annak a háttérben, hogy a részvételük ezen a területen egyre csökken.

A munka tagolását illetően három szerkezeti részre bontható.

Az első részben az általam olvasott irodalomból merítve felvázolom a jelenséget, valamint a lehetséges okokat és problémákat, amelyek miatt a fiatalok választási hajlandósága alacsony lehet. Különböző szempontok mentén haladok végig, melyek alapján nyomon követhető lesz a csökkenés, valamint részvételi hajlandóság változása.

A dolgozat második felében egy kérdőíves felmérés keretén belül kísérletet teszek egy olyan reprezentativitást célzó kutatás készítésére, melynek kielemezése során láthatom, mik azok az indokok, melyek miatt egy fiatal ma egy választáson nem venne részt.

A dolgozat harmadik részében ezek alapján levonásra kerülnek a konklúziók, láthatóak lesznek a megkérdozettek véleményei, és fény derül arra, hogy a felvetés helyes-e és valóban alacsony-e a fiatalok választási hajlandósága.

CSORDÁS NOÉMI

nomic970@gmail.com

Politológia

BA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Merkovity Norbert

tudományos munkatárs, SZTE ÁJK

Változások Orbán Viktor politikai beszédeiben 2014–2016 között

A tanulmány tárgyát a Fidesz nyelvének vizsgálata képezi a politikatudományi diskurzuselemzés módszerének segítségével. Az elméleti alapot elsősorban Szabó Márton munkái jelentették. Ennek során más tanulmányok segítségével vizsgáltam a Fidesz politikai nyelvét a megalakulástól az új Alaptörvény megalkotásáig. Ezen kutatások szerzőinek nyomán megállapítottam, hogy a Fidesz alapjaiban rengette meg a magyar politikai diskurzust a rendszerváltás után. A párt a konzervatív szótár kifejezéseit felhasználva létrehozta az újkonzervatív nyelvet. Ennek főbb jellemzői a „polgári Magyarország”, majd a „nemzet” fogalom használata, az ellenzék kifejezés kitörlése a politikai nyelvhasználatból, illetve a kormány és a választópolgárok közötti kapcsolat morális szavakkal való leírása. A kutatás gyakorlati részében az IBM Watson Analytics Personality Insights elemzőprogram segítségével vizsgáltam Orbán Viktor négy beszédét. Arra kerestem a választ, hogy vajon megváltozott-e Orbán Viktor, és általa a Fidesz politikai diskurzusa a migrációs válság hatására. A kutatás során arra az eredményre jutottam, hogy ez a változás megtörtént. A miniszterelnök keményebb nyelvhasználatra váltott és erélyesebb diskurzusra kezdett, legalábbis a migrációs krízis kérdését illetően. Arra azonban a tanulmány nem tud választ adni, hogy ez a diskurzus a későbbiekben rögzül-e vagy csak eseti jelenségről beszélhetünk.

TABI NORBERTtabi.nrbrt@gmail.com

Politikatudomány

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*dr. Török Gábor*

Egyetemi docens, BCE TK

Volt egyszer egy Futbólia – A labdarúgás legitimációs szerepe a Rákosi-korszakban

Dolgozatom célja feltárni, hogy a futball milyen legitimációs szereppel bírt a Rákosi-diktatúrában. Az elnyomás éveiben a sportág többet jelentett egyszerű játéknál. A korszak kezdetén már formálódott a később példátlan sikereket elérő Arany-csapat, a háborús veszteségek után, a kommunista elnyomás mindennapjaiban az emberek a futballban találták meg az élet más területeiről hiányzó sikerélmények pótlékát. A mérkőzéseken tízezrek zsúfolódtak össze a lelátókon – ami ráadásul a diktatúra éveiben is megmaradt a véleménynyilvánítás viszonylag szabad terének. A sportág egyszerre vált menedékké és mintegy vallási rítussá – a szimbolikus térben megteremtve ezzel Futbóliát. A legitimációs gondokkal küzdő kommunista vezetés felismerte a futball rendkívüli erejét, és azt hatalma megszilárdítására kívánta felhasználni. Munkám során egy a politikatudomány által eddig alig érintett területet vizsgálok: fő célom egy új megközelítés megalkotása, melyben bemutatom, hogy a diktatúra irányítói milyen módszerekkel igyekeztek legitimálni magukat a milliók által imádott futballon keresztül.

Dolgozatom elején a kutatás módszertanáról szólok: munkám során a szakirodalom mellett nagyrészt olyan elsődleges forrásokra (korabeli *Népsport*, az MNL sportra vonatkozó levéltári anyagai) támaszkodom, melyeket szisztematikus adatgyűjtés után építettem be írásomba, s melyek eddig más politikatudományi fejtegetésben eddig még nem kerültek felhasználásra. Ezután tisztázom a legitimitás főbb fogalmait és a Beetham-féle modellt, amelybe választott témámat illesztettem. A tartalmi rész az „Előzményekkel” kezdődik: itt kifejtem, a 20. században miként válhatott világszerte államüggyé a futball, és a Rákosiéknak mintául szolgáló Szovjetunióban, ill. a Horthy-érában milyen előzményei voltak a sportág politikai felhasználásának. Az „Osztálykülönbség” című részben bemutatom, miként zajlott le a Rákosi-korszakban az egyesületi rendszer átalakítása, hogyan történt a csapatok politikailag tudatos erősítése és gyengítése, és miként vált az FTC-ből fasisztává bélyegzett egyesület. A „Futbólia katonái” fejezetben a sportág ideológiaközvetítő szerepét vizsgálom, majd a „Tömött lelátók – elégedett rezsim” részben rávilágítok, miért voltak fontosak a stadionokban lévő tömegek a politikai vezetés számára a hatalmi legitimációhoz szükséges konszenzus bizonyításához. Végül az 1954-es, elvesztett világbajnoki döntőt követő zavargásokon keresztül ennek a konszenzusnak a felmondását, „Futbólia bukását” mutatom be.

BOROS ENIKŐ

boroseniko92@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Horváth Ágnes

főiskolai tanár, EKE GTK

A 2016-os oroszországi parlamenti választások. Választási körkép Jekatyerinburgban

Kutatási témának a 2016-os oroszországi parlamenti választások elemzését választottam egyrészt azért, mert ebben az évben a megszokottnál korábban került sor a választásokra, másrészt pedig azért, mert számos személyes élményem kapcsolódik a vizsgált időszakhoz. A választások szempontjából dolgozatom bevezető részében elemzem a Szovjetunió felbomlása előtt működő szovjet politikai rendszert, majd az új Oroszország létrejöttével kialakuló hatalmi ágak változását, formálódását. Az 1989-es első szabad választásoktól kezdődően a kommunista párt mellett egyre több érdekcsoport tűnt fel. Ideológiájuk ismertetésével bemutatom ezeket a csoportosulásokat, melyek a későbbiek folyamán pártokká alakultak. A választási rendszer felépítését és működését a törvénymódosítás mellett a Jekatyerinburgban készített interjúm alapján mutatom be, amely mellett kitérek a választás társadalmi fogadtatására is. Bemutatom Jekatyerinburgot és annak pozícióját, politikai jelentőségét. További interjúkon keresztül áttekintést adok a hatalompárt, az Egységes Oroszország előválasztási kampányáról, programjáról és a választáshoz fűződő viszonyáról egyaránt. Ezt követően az Oroszországi Nyugdíjasok Pártja az Igazságért nevű párt kerül bemutatásra, kitérve a párt körül formálódó problémákra, melyekbe a választások előtt ütköztek. Az eredmények rövid ismertetése után felmerül a kérdés, hogy a következő választások során hogyan fog alakulni a részvételi arány és a parlamentbe jutásért induló pártok száma.

VARGA RÓBERTrobi256@freemail.hu

Nemzetközi igazgatás

BA, 2. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

TÉMAVEZETŐ:*Varga András*

egyetemi tanársegéd, NKE NEK

A Gazdasági és Monetáris Unió jelene és a tagállami válságkezelés

A dolgozat célja bemutatni a Gazdasági és Monetáris Unió jelenlegi helyzetét és a gazdasági válságkezelést. A dolgozat egészét két részre lehet bontani. Az első részét egy rövid történeti áttekintéssel kezdem, amelyben bemutatom, hogyan jött létre a GMU. Ezt követően a 2007–2008-ban kialakuló globális válságra koncentrálnék, majd pedig a világválságból kibontakozó államadósság-válságra. Itt főképp az okokra leszek kíváncsi, amelyeket a GMU felépítésében fogok keresni. Ennél a résznél Jean Pisani-Ferry hármasság lehetetlenségi tételét fejtem ki, amelyek okozhatták a válság kialakulását, majd pedig, hogy az Európai Unió hogyan próbálta meg feloldani azt. Ezt követően pedig azt fogom megvizsgálni, hogy milyen megoldási javaslatokkal állt elő az Unió a válság kezelésére, és ezek milyen változásokkal jártak az Unióra nézve. Itt leginkább a trojka működését és sikerességét fogom vizsgálni.

A dolgozat második felében pedig a gazdasági válságkezelésre koncentrálok tagállami szinten. Itt komparatív módszert használok, az ENSZ felosztása alapján Európa négy régiójából kiválasztottam egy-egy országot, amelyekben megvizsgálom, milyen módszereket használtak a válság kezelésére. Az általam választott országok a következők: Németország, Románia, Észtország és Görögország. A válságkezelés sikerességét három indikátoron keresztül fogom felmérni, az államháztartási hiány/többlet alakulásán, a foglalkoztatottsági és munkanélküliségi rátán és az egy főre jutó GDP-vásárlóerő-paritáson nézve euróban megadva. A dolgozat kutatási kérdése az, hogy ezekre a gazdasági mutatókra milyen hatással voltak a konkrét válságkezelési lépések. Minél pozitívabb volt a hatás, annál sikeresebbnek tekintem a válságkezelést, és ezzel egy „best-practice”-t tudok adni a válságkezelésre.

A dolgozat végén arra a következtetésre jutottam, hogy a két legsikeresebb ország Németország és Észtország volt. Németország válságkezelése a nagy, fejlett, stabil lábakon álló piacgazdaságok számára mutat példát, Észtország pedig a kis, fejlődő országoknak mutat példát a válságkezelés tekintetében.

VARGA RÓBERT

robi256@freemail.hu

Nemzetközi igazgatás

BA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

TÉMAVEZETŐ:

Varga András

tanársegéd, NKE NEK

A kialakuló egységes európai bankrendszer és a magyar bankrendszer viszonya

A dolgozat célja bemutatni a gazdasági világválság hatására létrejövő bankuniót az Európai Unión belül. A kutatás kérdése az, hogy Magyarországnak megéri-e csatlakozni a már kialakult rendszerhez. Ehhez azt fogom megvizsgálni, hogy a bankunió belül megvalósuló egységes szabályozás és a magyar szabályozás mennyiben tér el egymástól, illetve milyen előnyökkel és hátrányokkal járna a csatlakozás az ország számára.

A 2007–2008-as globális gazdasági és pénzügyi válság már az Egyesült Államokban is rámutatott arra, hogy a bankszektor szabályozása nem megfelelő. Ez az Európai Unióban még inkább problémás volt, hiszen a tagállamok különböző módon szabályozták a saját bankjaikat. Ezeket a problémákat a válság a felszínre hozta, és az egész eurózóna veszélybe került általa. Ennek a helyzetnek a megoldására született meg a bankunió gondolata, ami az európai bankrendszer integrációját jelenti. A dolgozat első fele mutatja be a bankunió gondolatát, hogy pontosan milyen céllal is jött létre és hogyan épül fel. A dolgozat második felében arra keresem a választ, hogy eddigi működése során mennyire tekinthető sikeresnek a bankunió. Emellett itt fogom megvizsgálni azt, hogy Magyarországnak megéri-e csatlakozni hozzá. A kérdés megválaszolásában nehézséget jelent, hogy eddig még csak az eurózóna tagországai csatlakoztak hozzá, a többi tagállam vagy elutasította, vagy igyekeznek kivárni.

VAJAS ANNAtupppence@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Köváriné Ignáth Éva*
egyetemi adjunktus, BCE TK**A konszociális államok szerepének és részvételének változása
a 20. és 21. század folyamán**

A konszocialitás mint a jelentősen szegmentált társadalmak békés egymás mellett élését elősegítő instrumentumok összessége – habár az „alkalmazkodás politikájának” érvényessége az 1960-as évek vége óta számos alkalommal a kritikák céltáblájává vált – a vizsgálat alá vett Belgium és Hollandia társadalmában a 20. század bizonyos periódusaiban tisztán tetten érhető. A konferenciára készített dolgozatomban megkísértem körüljárni a konszociális államok Arend Lijphart által felvázolt ideáltipikus modelljének a múlt században változó arculatát, sorra véve a konszocialitás „fénykorának” jellemzőit, illetve figyelemmel kísérve az együttélés lehetőségének, valamint az ezt illető szabályozás szükségességének kétségbe vonását.

Kutatásom kiindulópontjával az a feltételezés szolgált, miszerint a konszocialitás jegyei és alkalmazott eszközei nem uniformizálják az azokat viselő államokat – el nem feledkezve a belgiumi és hollandiai – egy föderalizált és egy decentralizált unitárius államban kikristályosodó – konszocialitás merőben eltérő gyökereiről és ösztönzőiről. A Belgium és Hollandia esettanulmányán végzett vizsgálat ennek megfelelően tehát sorra veszi a konszocialitás tekintetében jelentősnek értékelhető társadalmi-politikai vívmányokat: Belgium esetében a föderalizálást kivitelező államreformok sora, Hollandiában pedig a pillarizációs-depillarizációs folyamatok szerepelnek mint a konszocialitás próbájára példaként idézett – vagy épp válaszul adott – jelenségek. Hangsúlyt helyezve a Lijphart által a politikai stabilitás letéteményesének tekintett politikai elitekre, a dolgozat tartalmaz a belgiumi, illetve hollandiai pártrendszerre, az együttműködés jellegét és hagyományait őrző politikai kultúrára vonatkozó fejezeteket. Felvillantva a konszocialitást napjaink – és talán jövőnk – jelenségeként, a dolgozat egyes fejezetei figyelmet fordítanak egyfelől a flamand szeparatista mozgalom kibontakozásának katalizátoraira és szerveződések mérföldköveire, másfelől a Geert Wilders tevékenységében tetten érhető populistá irányvonalra mint a konszocialitást feltelezhető módon manapság érő kihívásokra.

ERBACH VIOLA

erbachviola@gmail.com

Teológus-lelkész

Osztatlan, 7. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Gonda László

egyetemi docens, DRHE

A Moszkvai Patriarchátushoz tartozó Ukrán Ortodox Egyház szerepe a 2013/2014-es ukrán forradalomban

Dolgozatom témája a Moszkvai Patriarchátushoz tartozó Ukrán Egyház szerepének vizsgálata a 2013/2014-es ukrán forradalomban. Kutatásom során célozom megvizsgálni az Orosz Ortodox Egyház hivatalos, dogmatikailag megalapozott álláspontját a háborúval szemben, ezen álláspont leképződését az Ukrán Ortodox Egyházon belül, illetve összevetni ezen álláspontját a 2013/2014-es események során mutatott magatartásukkal.

Az Orosz Ortodox Egyház egyház-állam politikája jelentős változásokon esett át az 1917-es bolsevik forradalom után, az egyház évtizedeken keresztüli megtorlása jelentősen meghatározza az egyháznak a jelenleg is az állam felé tanúsított magatartását. A Szovjetunió felbomlása mindennél erősebben hozta elő az egységes Szent Rusz és az egységes orosz egyház ötletét. A 2013/2014-es forradalom alatt Oroszország Ukrajna spirituális szerepének fontosságát hozta előre, a Krím félszigetben látva a szláv keresztyénség születésének helyét.

A forradalom erkölcsi kérdések tömkelegével szembesítette az ukrán társadalmat, mely kérdések megválaszolásának érdekében a nép az egyházak felé fordult. A forradalommal szemben tanúsított hozzáállásuk alapján az egyházak három osztályba sorolhatók: a forradalmat ellenzők, a forradalmat támogatók és neutrálisak a forradalommal szemben. Az Orosz Ortodox Egyház és annak hatása alatt a Moszkvai Patriarchátushoz tartozó Ukrán Ortodox Egyház a forradalmat ellenző álláspontra helyezkedett az események során. Az Egyháznak a forradalommal szembeni hozzáállását a 2000 óta hatályban lévő Szociális Koncepció határozza meg, mely alapján a forradalom és a háború a bűn következményei, és – rendkívüli esetek kivételével – elvetendőek. Az Euromajdan forradalom néven ismert forradalom e kivételes esetek közé tartozott, amikor is a patriotizmus és a nemzeti érdekek megvédése elsőbbséget élvezett.

Kutatásom célja tehát összehasonlítani a Moszkvai Patriarchátushoz tartozó Ukrán Ortodox Egyház tényleges hozzáállását a forradalomhoz, az önmaguk által meghatározott dogmatikai és etikai koncepciókkal szemben, és az akkortájt megjelent sajtó vizsgálata az Orosz Ortodox Egyhárról való objektív véleményalkotás végett.

TŐKÉS FRUZZINAtokes.fruzzina@gmail.com

politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*dr. Arató Krisztina*

egyetemi docens, ELTE ÁJK

A spanyolországi munkanélküliség a gazdasági válság tükrében

Dolgozatomban a spanyolországi munkanélküliség kialakulásával és annak hatásaival foglalkozom. Az Ibériai-félsziget gazdasági fellendülését mély hanyatlás követte a 2008-as évet követően, ami maradandó hatással volt nemcsak az ország gazdaságára, de politikai térképének alakulására is. Ezenfelül a társadalmi rétegek változását is fontosnak tartottam megvizsgálni pályamunkámban. A témát e három ágon vezettem le a dolgozatban, mely így inderdiszplináris jelleggel bír, a politikatudományi megközelítés volt számomra a legizgalmasabb és legösszetettebb kihívás.

Az általam írt dolgozat aktualitása 2015-ben volt releváns, így a konferencia során előadott prezentációban szeretném a tisztelt zsűrit az azóta eltelt időszak eseményeiről és alakulásairól tájékoztatni.

Bízom benne, hogy e dolgozat érdemes az Országos Tudományos Diákköri Konferencián való megmértetésére.

TELEKI TIBOR CSONGORtelekicsongor@gmail.com

Nemzetközi kapcsolatok és Európai tanulmányok

BA, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Murádin János Kristóf*

egyetemi adjunktus, EMTE – Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Az Eurázsiai Gazdasági Unió (EáGU) gazdasági eredményei és kapcsolatai az Európai Unióval

Napjaink egyik látható tendenciája, hogy a nemzetközi rendszerben tömbösödés figyelhető meg, és mindegyik nagyhatalom igyekszik egyik vagy másik ilyen tömbhöz csatlakozni. Az Eurázsiai Gazdasági Unió egy olyan integráció, amely az orosz geostratégiai célokat hivatott elérni és egy új szövetségi tábort felépíteni. Az orosz birodalmi érdekeket követő geopolitika révén Moszkva teljes mellszélességgel visszatért a nemzetközi porondra, és igyekszik megerősíteni táborát és biztosítani túlélését.

Végkövetkeztetésként elmondható, hogy a szükség és a birodalmi érdek mentén létrejött EáGU Oroszország számára ugyanazt a célt szolgálja, mint a múlt században a Szovjetunió felépítése, csupán 21. századi köntösbe bujtatva. Oroszország ezen integrációt felhasználva igyekszik a nemzetközi rendszerben meggyengült szerepét és jelentőségét biztosítani, valamint a térségben a geostratégiai biztonságát és szerepét erősíteni. Másrészről meg a kínai gazdasági expanziótól való félelme miatt is igyekszik megőrizni és biztosítani befolyását a kaukázusi államok felett. Oroszország szeretne egy meghatározó pólus lenni az új nemzetközi rendszerben. Ezen pozíció, státus elérése érdekében mind gazdaságilag, mind politikailag igyekszik magához közel fűzni a térség államait, valamint olyan szövetségi rendszer kiépítését tervezi, amely az ő érdekeit szolgálja!

Az Európai Unió érdeke, hogy a befolyása alá vont kelet-európai államok felett a hegemoniáját megőrizze, és ne engedje, hogy Moszkva ezen a geopolitikai álláson változtatni tudjon. Ugyanakkor a gazdasági világválság, az EU-t érő válságok sorozata hajlamossá teszi Brüsszelt arra, hogy a Moszkvával megromlott kapcsolatait javítsa, és ezáltal azt az idealisztikusnak nevezhető szabad kereskedelmi térséget, amely Lisszabontól Vlagyivosztokig terjedne, komolyan fontolóra vegye.

Európának egy ilyen új tömb kialakításának kezdeményezőjévé és irányítójává kell válnia. Jelen pillanatban az EU azon szerencsés helyzetben van, hogy a világban a legnagyobb hatalmakat és erőt képviselő, éppen kialakulóban lévő szövetségi tömbök igyeksenek az Európai Uniót a maguk táborában tudni. Ezért ha sikerül önnön érdekünket érvényesíteni, sikerülhet egy olyan euroatlanti vagy eurázsiai szövetségi tömböt kiépítenünk, amelyben mi magunk tölthetjük be a híd szerepét, ezáltal biztosítva pozíciónkat a nemzetközi szinten, és elérve azt, hogy egy hosszú évszázad után most végre nem elszenvedői leszünk a nemzetközi játszmáknak, hanem akár újból irányítói.

GYÖNGYÖSI KATA KLÁRA

gyongyosi.kata@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 4. félév

Kodolányi János Főiskola

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Koudela Pál

főiskolai tanár, KJF

Az európai integráció közigazgatási berendezkedésének alternatívája és a belga modell

Dolgozatom során az Európai Unió egy alternatív közigazgatási berendezkedésének lehetőségeit vizsgáltam. Kiinduló kutatási hipotézisem szerint a jelenlegi integráció társadalmi, politikai, gazdasági problémáira megoldást jelentene egy az amerikai modellre hasonlító Európai Egyesült Államok.

Állításom igazolásához elsősorban górcső alá vettem az autonómia különböző fajtáit: a személyi, területi, kulturális és politikai autonómiát. Ezek elhatárolásával, boncolgatásával tiszta képet kaphatunk egy új berendezkedési modell lehetséges eszköztáráról.

A továbbiakban a belga történeti áttekintés segítségével bepillantást nyerhetünk és megérthetjük a kulturális és gazdasági szempontból is kiegyensúlyozott bipoláris rendszer kialakulásának mikéntjét és működését.

Tanulmányom második felében az európai integráció jelenlegi berendezkedése és rendszere kialakulásának áttekintésével, az integráció modellek bemutatásával vizsgáltam az örök kérdést, mely a kezdetektől fennáll: föderáció vagy konföderáció, centralizáció vagy decentralizáció? Ezen mai napig visszatérő kérdések mentén és a regionális politika bemutatásával világítottam rá a decentralizáció és a helyi önkormányzati jog megadásának a szükségességére.

Az aktuális tendenciák – a nemzetállamok, az európai integráció intézményei és a különböző területek kulturális és politikai autonóm törekvései – vizsgálata és bemutatása elengedhetetlen volt ahhoz, hogy teljes képet kapjunk Európa jelenlegi helyzetéről.

Kutatásaim és tanulmányom megírása után is meggyőződésem, hogy Európai Egyesült Államokként sok problémára találhatnánk megoldást, aminek következtében erősebb, egészségesebb és békésebb lehetne az európai integráció.

NAGY ATTILA

atus1209@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Boros László

címzetes egyetemi tanár, ELTE TÁTK

Az Európai Unió regionális politikájának magyarországi aspektusa

Az Európai Unió önálló intézményrendszerrel rendelkező nemzetközi szervezet, melynek alapvető célja a tagállamok közötti gazdasági és jogi egyenlőség lehető legmagasabb fokú megteremtése. Az említett elvek érvényesítése és célok megvalósítása érdekében jelentős szereppel rendelkezik az Európai Unió szakpolitikai rendszere, melynek kiemelkedő alkotóeleme a kvázi közpolitikai, újraelosztó funkcióval rendelkező európai regionális politika. A tanulmány során tisztázni szeretném a Közösség által meghatározott regionális politika fogalmát, a működését meghatározó alapelveket, rendeltetésének alakulását, valamint annak magyarországi közéleti, gazdasági-társadalmi relációját és szerepét. Célom bemutatni az európai regionális politika hazai múltját, jelenét és jövőjét. A kutatási munka során hazai és nemzetközi tudományos adatbázisokat, szakpolitikai tanulmányokat, kritikákat, valamint a nemzetközi intézmények által publikált jelentéseket, tervezeteket használtam fel.

PRION SÁNDOR

prionsandor@gmail.com

Politológia

BA, 5. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Kasznár Attila

egy. tanársegéd, ME BTK

Európa átalakul

Az előző évi TDK-dolgozatomban, melynek címe „Európa haldoklik” volt, többek között az Európai Unió országainak demográfiai helyzetével, az államok által nyújtott szociális támogatásokkal, valamint a migránsok beilleszkedési lehetőségeivel foglalkoztam. Ezt a témakört vittem tovább a mostani dolgozatomban, s egyben egy új szintre emeltem mindezt. Az előző dolgozatomat úgy zártam le, hogy szeretnék egy év múlva egy újabb kutatást lefolytatni, ugyanis mostanra a statisztikai adatok kimutatásai is rendelkezésemre állnak, melyek segítségével kutatásom még hitelesebbé válhat.

A meglévő statisztikai adatok segítségével egy még átfogóbb vizsgálatot tudtam elvégezni, amelyben a jelenkori migráció keretein belül érkezett emberek kerültek valamelyest a középpontba. Főleg gazdasági szempontból vizsgáltam, hogy milyen hatással vannak a beérkezett migránsok az adott ország működésére. Továbbá demográfiai szempontból vizsgáltam főleg Ausztriára kitérve az utóbbi időben meghozott szociális intézkedéseket, számos esetben taglaltam és elemeztem, melynek segítségével remélhetőleg egy a korábnál átfogóbb, a problémakört mélyebben feltáró képet adhattam a jelenlegi európai szociális és demográfiai helyzetről. Témaválasztásom okát legfőképp személyes érdeklődés adta, valamint az a tény, hogy én is Európában élek, ezért közvetlenül is érintenek az itt történt események.

A kutatás előzményéhez hozzátartozik, hogy 2014-ben egy projektmunkámban már vizsgáltam Európa társadalmát, ennek a munkámnak a címe: A 20. században fellelhető férfi- és női szerepek irodalmi példákon keresztül illusztrálva. Ezen kutatásom eredményét is felhasználtam a 2016-os évben végzett kutatómunkám során, melynek segítségével az Európában fellelhető 20. századi kulturális helyzeteket tudom átfogóbban vizsgálni és értelmezni.

MÉSZÁROS DÁVIDmeszidavid@gmail.com

Politikatudomány

MA, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Feledy Botond*

egy. tanársegéd, PPKE BTK

Magyarország és az Európai Unió

Az Európai Unió működése a hétköznapi közbeszédtől egészen a politikatudomány elméleti megközelítéséig jelentősen meghatározza a nemzetközi politikáról szóló értekezéseket és elemzéseket. A tagállamokkal való viszonyrendszerének sokszínűségéből adódóan láthatjuk, hogy az uniós politikák megvalósítása számos kihívással jár a hatékonyan működő elképzelések elérésének érdekében. Az együttműködés megvalósítása során konfliktusos helyzetek alakulhatnak ki, amelyek megoldásában az érintett államok kompromisszumképessége mellett legalább ugyanakkora szerepe van az EU összehangoló tevékenységének.

A nemzetközi kapcsolatok elméletén belül a nemzetközi politika alakításában részt vevő szereplőkről eltérő megközelítések léteznek. A liberális teória újragondolása a társadalmi aktorok szerepének jelentőségére hívja fel a figyelmet, hogy egy jól működő politikai vezetésnek figyelembe kell vennie a társadalom részéről érkező visszacsatolást a hatalmon maradás érdekében. Ezt nemzetállami szinten lehet a választások útján kifejezett véleménynyilvánításként (rezsimváltozás/rezsimstabilitás) is értelmezni, de miként alakul a szereplők felfogása és a nemzetközi politikát formáló szerepük egy tágabb kontextusban? Egy olyan „közvetett” kapcsolati viszony bemutatására teszek kísérletet, amelyben empirikus változók mentén ismertetem az Európai Unió, Magyarország, mint nemzetállam és a magyar társadalmi aktorok, elsődlegesen a társadalom egyénei által alkotott nemzetközi rendszer alakulását.

Kvantitatív eredmények ismertetésével és magyarázó értelmezéseivel két változó mentén próbálom bemutatni Magyarországot Európai Unióról formált véleményének meghatározó vonásait és szereplőit. Egy tényeken alapuló és egy kommunikációs hatásgyakorlással alakítható változó által szeretném feltárni a nemzetközi politika alakulása kapcsán megfigyelhető tények és vélekedések közötti tendenciákat. A tények a nemzetállam szakpolitikai döntéshozatalából eredő kötelezettségszegési eljárások száma lesz, a kommunikáció által alakítható változó pedig a magyar állampolgárok köreiből végzett felmérések az Európai Unióba vetett bizalmat illetően.

KRAMARICS SZANDRA

kramarics.sz@gmail.com

Szociálpolitika

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Sik Endre

professor emeritus, ELTE TÁTK

„Nem akarunk multikulturális társadalmat” – Hogyan beszéljünk és gondolkodjunk a migránsokról a kormány szerint?

A dolgozat tárgya egy nagyon aktuális és sürgető kérdés: a migráció. A tömeges népvándorlás hazánkat is jelentős mértékben érinti, így itthon sem hagyható figyelmen kívül. A témával kapcsolatban rengeteg hírt hallhatunk, olvashatunk, a politikai vitáknak is szerves részévé vált a bevándorlás kérdése. Az, hogy egy adott ország vezetője hogyan nyilatkozik a helyzetről, jelentős mértékben befolyásolhatja az állampolgárok hozzáállását. Ezek alapján úgy gondoltam, érdemes lenne megvizsgálni Orbán Viktor miniszterelnök migrációval kapcsolatos beszédeit, interjúit. A tanulmány arra keresi a választ, hogy a magyar kormányfő milyen kifejezésekkel illeti a migránsokat, mik a nyilatkozatok fő témái, valamint különböznek-e a hazai és külföldi beszédek. Kérdéseimre tartalomelemzéssel kerestem a választ, a vizsgálat tárgyát Magyarország kormányának hivatalos honlapján (www.kormany.hu) található dokumentumok képezték.

Kulcsszavak: migráció, bevándorlás, terrorizmus, baloldal, bűnözés

CSIMMA KORNÉLIA

csimma.kornelia@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Balogh László

egyetemi docens, ELTE TÁTK

Oroszország mint atomhatalom

Dolgozatom témája a mai Oroszország atomfegyverkezésének vizsgálata- annak céljai, módjai, mértéke és következményei. Megvizsgálom, eljöh-e az idő, mikor ezek a fegyverek bevetésre kerülnek. A mélyebb megértés érdekében a dolgozatot négy fejezetre osztottam.

Az első részben vizsgálom jogelődje, a Szovjetunió atomfegyverkezését, ennek történelmi okait és következményeit, majd pedig az atommal való fegyverkezést. Itt fontosnak találtam a felhasználást korlátozó legfontosabb megállapodások, az atomcsend- és atomsorompó-szerződések áttekintését is.

A második részben a jelenlegi elnök, Vlagyimir Putyin személyét, hatalomra jutását, vezetői stílusát, stratégiáit és külpolitikáját írom le. Külpolitikájának leginkább két aspektusát vizsgálom: egyrészt a Nyugattal, másrészt a volt szovjet szférával fenntartott viszonyát.

A harmadik rész célja napjaink orosz hadseregének elvei, toborzása, társadalmi helyzetének fellendítése, technikai eszközeinek és fegyvereinek vizsgálata. Bemutatom a modernizálás aspektusait, céljait és eredményességét. 1991 után Oroszország volt a Szovjetunió hatalmas fegyverkészletének szinte kizárólagos örököse, ez azonban több mint 25 éve volt. A technika és a hadiipar gyorsütemű fejlődése miatt egyértelmű, hogy a 25 éves fejlesztések nem lennének elég modernnek, nem biztosítanak feltétlenül nagyhatalmi státuszát. Hol is tart valójában a fegyverkezés, és hol van Oroszország helye a világban?

Végül pedig felállítom a saját elméletemet arról, mi történhetne, ha kitörne egy atomfenyegetőzés, hogyan rajzolódna ki az atomhatalmak erőmegoszlása. Egymagában a három kisebb (legális) atomhatalom nem érne sokat egy atomkonfliktusban, ezért esetükben azt érdekes vizsgálni, hogy melyik felet támogatnák. Nagy-Britannia és Franciaország helyzete viszonylag egyértelműnek tűnik: a közös érdek és értékrendszer miatt valószínűleg az USA mellett lépnének fel. Kína helyzete azonban sokkal kétségesebb, nehezebben meghatározható, ezért ebben a fejezetben arra próbálok rájönni, Kína melyik oldalra állna.

Vajon megérné Oroszországnak, ha egy nyílt és közvetlen atomfenyegetést indítana a Nyugat ellen? Elérhetné, amit akar, előnyökhöz és eredményekhez jutna, vagy éppen ellenkezőleg, alulmaradna és kiesne a nagyhatalmi státuszból?

KOHUT MARIANN

mariann.kohut@gmail.com

Közigazgatás-szervező

BA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

TÉMAVEZETŐ:

Prof. Dr. Nemeslaki András

intézetvezető, egyetemi tanár, NKE ÁKK

Távmunka 2.0 – Az okos kormányzás a technológián túl

Az információs forradalom által okozott globális változások hatással vannak mind a vállalatokra, mind az állami intézményekre és nem végső soron az államra. Az államok és vállalatok innovációs képessége és fejlettsége meghatározó tényező a nemzetközi versenyben. Az információs társadalom alapkövének tekinthetjük a távmunka és a távegyüttműködés általános alkalmazását. Tudomásul kell venni, hogy a tudásalapú fejlődés átalakítja az állami tevékenységeket is a hadviseléstől az adminisztrációig. Itt az idő, hogy az állami intézmények, valamint a közigazgatás rugalmasabban kezelje a globális változásokat és alkalmazkodjon hozzájuk.

Így felmerült bennem a kérdés: „Miért ne lehetne a közsférában nagymértékű távfoglalkoztatás?” Úgy gondolom, hogy hatékonyan megvalósítható lenne a távmunka a közigazgatásban. A társadalom fejlődésével összhangban kell lennie a jogszabályi változásoknak. A jelenlegi társadalom elért egy olyan korszakhoz, melyhez a jognak alkalmazkodnia kell. A már bekövetkezett és az elkövetkezendő jogszabályi változások hatással lesznek a közigazgatásra és a közigazgatás munkaszervezésére. Úgy gondolom, hogy a változások hatására a távmunkavégzés nagyobb teret nyerhet. Emellett felmerül az a kérdés is, hogy külső szakértők bevonásával hatékonyabban működne-e a közigazgatás, azaz az intézményi kereteken kívül lévő tudást hogyan tudja/tudná a közigazgatás adoptálni.

A dolgozat az információs forradalom dilemmái után a fogalomrendezéssel kezd, majd a távmunka előnyeivel-hátrányaival foglalkozom, melyet a SWOT-analízis kritériumai szerint mutatok be mind munkavállaló, munkaadó, valamint a társadalom vonatkozásában. A következő része a dolgozatnak az empirikus kutatás, ahol az általános percepciók bemutatásával kezdem, majd bizonyos kérdéseket részletesebben vizsgállok meg. Ezután a legfontosabb jogszabályi változásokat járom körbe, melyek hatással vannak/lesznek a közigazgatásra. Ezt egy részkonklúzió követi, melyből az egyik legfontosabb dolog kiderül: hiába a jogszabályi változások, a távmunkavégzés a munkáltató egyedi döntésén múlik.

Ezek után a konklúzió előtt a dolgozat az intézményi kereteken túli szaktudás bevonásával, illetve a külső szakértők közigazgatásban való alkalmazásával foglalkozik.

MARKÓ LILLA

lilla.marko07@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Zsinka László

egy. docens, PPKE BTK

„Tiszteletre méltó férfiak” társasága

Dolgozatomban az olasz maffiákat mint gazdasági, társadalmi jelenségeket vizsgáltam. Bár a téma jelenleg nincs a társadalomtudományok, illetve a nemzetközi tanulmányok diszciplína fókuszában, mégis rengeteg régió és ország kénytelen megküzdeni vele. Azonban nem csupán olyan sérülékenynek tartott területekről van szó, mint pl. Mexikó, Kolumbia vagy Albánia, hanem a nyugati, fejlett világ része, ugyanakkor a maffiák bölcsőjének tartott Olaszország is a mai napig kénytelen megbirkózni és együtt élni ezzel a problémával. Kutatásom során a következő kérdésre kerestem a választ: miért lehetséges, hogy az olasz maffiák máig fennmaradtak, illetve a szervezett és intenzív állami fellépés ellenére a mai napig jelentős szereplők a gazdasági életben mind nemzeti, mind nemzetközi szinten?

Vizsgálatom során a különböző maffiákkal kapcsolatos elméletek segítségével igyekeztem mélyebben feltárni az említett témakört, különös hangsúlyt fektetve a maffiák gazdasági és globális dimenziójára.

JANCSÓ ANDRÁSjancsoandras.m@gmail.com

Politikatudomány

MA, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Nyirkos Tamás*

egy. docens, PPKE

A „Fukuyama-tézis” antropológiai dilemmái

Dolgozatom témája Francis Fukuyama 1992-ben megjelent, *A történelem vége és az utolsó ember* című munkájának tézise és az ebből fakadó antropológiai dilemmák megfogalmazása, ami magában foglalja a tézisből fakadó – explicite ki nem mondott – következtetések, továbbá a mű lezáró érvelésének összevetését.

Bár sokan „forradalmi novumként” tekintenek Fukuyama tézisére, fontos a témaválasztás magyarázatánál leszögezni, hogy a történelem végének posztulálása már évszázadok óta ismert a filozófiatörténet számára. Dolgozatom célja bemutatni a Fukuyama-tézis belső ellentmondásait, amelyek – összevetve Fukuyama végkövetkeztetésével – rámutatnak a fukuyamai álláspont aktuális tanulságaira a mai politikai gondolkodás számára is. Választ szeretnék kapni arra, hogy a Fukuyama-tézisből fakadó implicit állítások értelmezhetőek-e a végkövetkeztetés filozófiai megalapozásaként. Egyáltalán, van-e kapcsolat a Fukuyama-tézis implicit következtetései és a mű lezárása között?

Három ponton tartom megragadhatónak *A történelem vége és az utolsó ember* lapjain kibontakozó fukuyamai gondolatiság aktualitását. Az első az utóbbi évtizedekben elszaporodó „új jogok”, avagy „harmadik generációs jogok” kérdése, melyek célja „a teljesebb társadalmi egyenlőség megteremtése”. A második az általa megalothümiának nevezett jelenség, amely az amerikai elnökválasztással áll kapcsolatban, illetve a harmadik, a bevándorlás kérdése, melyet Fukuyama is tárgyal.

SZŐKE MÁTÉ KÁROLY

m.szoke96@gmail.com

Jogász

Osztatlan, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Fazekas János
adjunktus, ELTE ÁJK

A kétpólusú kormányzati koordináció Magyarországon

Témám a kormányzati koordináció megosztottsága a jelenlegi struktúrában Magyarországon: Miniszterelnökség és Miniszterelnöki Kabinetiroda.

Minden állam végrehajtó szervének, illetve a szerv vezetőjének – tevékenységeinek hatékony rendezése érdekében – rendelkezésére áll egy munkaszervezet, egy kiszolgáló apparátus. Ez a szerv egyúttal ellátja a végrehajtó hatalom különböző cselekvéseinek, szakterületeinek összhangját, mindezt annak érdekében, hogy a végrehajtó hatalom vezetője által meghatározott irány érvényesüljön. Mivel a végrehajtó hatalom letéteményese minden államban más, éppen ezért a koordinációt ellátó szervek is más szerkezetben épülnek fel. Közép-Európa miniszterelnökei irányítják saját hivatalukat, melynek kifejezetten célja, hogy a kormányfőt feladatellátásai során segítse, ellenőrző tevékenységével pedig biztosítsa, hogy a miniszterelnök rajta tartsa szemét a miniszterei cselekvésein. Prezidenciális rendszerekben is találkozhatunk ilyen szervekkel – pl.: az Elnöki Hivatal az USA-ban. A magyar „kancelláriának” a német Szövetségi Kancellári Hivatal szolgáltatta a mintát.

A rendszerváltozást követően a Miniszterelnöki Hivatal volt az a szerv, amely a Kormánnyal és a miniszterelnökkel kapcsolatos szakmai adminisztrációs feladatokat végezte. Később minisztériumi szintre emelték a Hivatalt, és élére minisztert neveztek ki (a korábbi közigazgatási államtitkár helyett). Ezzel létrejött a politikai koordinációt ellátó kormányzati agy-központ.

Jelenleg a Miniszterelnökség az a minisztérium, amely a kormányzati tevékenység összehangolásáért és az általános politikai irány stratégiai irányításáért felel. Tevékenységi köre rendkívül terebélyes, hiszen több szakágazati terület is feladatkörei közé tartozik. A Miniszterelnöki Kabinetiroda ezzel szemben az általános politikai koordinációt látja el, valamint felel a miniszterelnök munkájának segítéséért.

A két koordináló szerv hatáskörei sok esetben összeesnek, pl.: mindketten felelnek az Országgyűléssel való kapcsolattartásért. Ilyenkor nehéz meghatározni, hogy pontosan ki járhat el, tehát a közigazgatás rendszerében előfordulhatnak zavarok.

Jelenleg két szerv látja el a kormányzati koordinációt, melyek feladatait egymástól sokszor nehéz elhatárolni.

ELLA ORSOLYAorsolyaella@gmail.com

Politikatudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Illés Gábor*

tanársegéd, ELTE ÁJK

A kognitív tudás szerepe a politikai vezetésben

A politikai vezetéssel foglalkozó kortárs irodalom egyre inkább azon az állásponton van, miszerint a kormányzást nagyban meghatározza a politikai vezető személyisége, politikai „skilljei” és a vezetési stílusa. Sok tanulmány Fred Greenstein modelljét veszi alapul az egyes vezetők összehasonlításánál: egy 6 komponensből álló keretrendszer alapján vizsgálja a különböző politikusokat (nyilvános kommunikáció, szervezési képesség, politikai készségek, szakpolitikai vízió, kognitív tudás és érzelmi intelligencia). Kutatásom azonban csak az egyik szempontra helyezi a hangsúlyt, a kognitív tudás szerepére.

Írásom 6 részből áll: az első részben igyekszem felvázolni a kognitív tudással kapcsolatos legfontosabb fogalmakat, a második részben pedig pszichológiai modelleket és érveket hozok fel amellet, miszerint eleve kérdéses a politikai vezetők racionális döntéshozatalának a lehetősége. A harmadik fejezetben politikaelméleti problémákat vetek fel, melyek az információáramlás, az elszámoltathatóság és a képviselői demokrácia elméletével kapcsolatosak. Végül az empirikus példákra helyezem a hangsúlyt, melyekben a konkrét alkalmazási lehetőségeket és eseteket veszem szemügyre: pl. politikai döntésekre hatás (külpolitikai példákkal szemléltetve), szakértői kormányzás, technokrácia, a képzettségek hatása a kognitív struktúrára, valamint a tanulmány végén visszatérek az állampolgárok és a vezetők döntéshozatalbeli képességeinek összevetéséhez.

CSEPREGI DÁVID

csprgdvd@gmail.com

Politológia

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Balogh László Levente
egyetemi docens, DE BTK

A kortárs politikai realizmus és Immanuel Kant politikai filozófiája

A politikaelméleten belül az utóbbi években felemelkedő irányzat a politikai realizmus, melynek egyik alapvető jellemvonása a politikai moralizmus kritikája. A kritika középpontjában John Rawls áll, akire bevallottan is nagy hatást gyakorolt Immanuel Kant porosz filozófus munkája. Ebből adódóan a realista tanulmányokban Kant munkássága is előkerül mint a kritika tárgya, és közvetlenül is pellengérré állítják elméleteit. Ezekben a kritikákban Kant általában tiszta politikai moralistaként van feltüntetve, kinek fő elve az, hogy „a politikának térdet kell hajtania az erkölcs előtt”. De valóban olyan távol áll Kant a realistáktól és a realisták Kanttól, hogy egy az egyben el kell vetni téziseit? Esszémben ezt a kérdést is igyekszem körüljárni és egy árnyaltabb képet festeni Kant politikai filozófiájáról esszéim és realista kritikáján keresztül. Mint majd meglátjuk, Kant munkássága rendelkezik a politikai realizmus néhány elemével, viszont nem árulok el nagy titkot azzal, hogy Kant összességében nem realista.

SZAKÁCS-FEKETE MÁRTON JÓZSEFszakmarton@gmail.com

Jogász

Osztatlan, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Jog- és Államtudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:*dr. Varga Ádám*

megbízott oktató, PPKE JÁK

dr. Salamon László

c. egyetemi tanár, PPKE JÁK

A média hatása az országgyűlés munkájára

A törvényalkotás hőskorában a honatyák még minden zavaró külső tényező nélkül, a közjó érdekében végezheték a munkájukat. Manapság azonban sokszor az egyes erőcsoportok csupán a médiának való megfelelés kényszere szerint cselekszenek.

Míg a történelem során a parlament hatékony működésének legnagyobb gátját az obstrukció jelentette, napjainkban már ezen jelenség inkább a médián keresztül az állampolgároknak szól, ezzel tartják fent az aktív tevékenykedés és cselekvés látszatát az egyes politikai erőcsoportok a választóik szemében. Az obstrukció önmagában azonban már nem olyan jelentős, a parlamentben újfajta anomáliák tapasztalhatók. A parlament tagjainak a lehetőségei erősen korlátozottak, munkájuk sok összetevőtől függ. Az internet és a közösségi média elterjedése új kihívások elé állítja a különböző országok kormányait és parlamentjeit is.

A megváltozott közéletben az embereket már nem érdeklik a hagyományos politikai állásfoglalások. A jelenlegi ingerekben gazdag társadalom „igényli”, hogy a dolgozatban részletesebben is taglalt anomáliák időről időre előbukkanjanak. A sokak szerint szenzációkra és botrányokra éhes médiában az üzeneteket hagyományos, méltóságteljes módon közvetíteni nem igazán lehetséges. Az egyes politikai csoportok így egyre újabb, vadabb és kreatívabb akciókra kényszerülnek ahhoz, hogy elképzeléseiknek érvényt szerezzenek, és ezekről a kezdeményezésekről a polgárok is értesüljenek.

Dolgozatomban az alábbi témák részletesebb megismerését, vizsgálatát, fejtegetését kívánom demonstrálni: Beszélhetünk-e önmagában a parlamenti jog, a törvényalkotás válságáról? Vagy sokkal többről, az egész közélet válságáról van szó? Mennyit veszített a parlament a tekintélyéből? Mekkora hatással van a média a törvényalkotásra? Mennyiben változott a helyzet a korábbi évtizedekhez képest? Önmagában egy házszabály-módosítás elegendő a problémák megoldásához? Többek között ezekre a kérdésekre is keresem a választ a dolgozatomban.

BORBÁS KATALIN

borbas.kata92@gmail.com

Társadalmi tanulmányok

BA, 8. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Balogh László

egyetemi docens, Politikai Tudományok Tanszék (ELTE TÁTK)

Amerikai szabadságminták a reformkori Magyarországon

Jelen pályamunkámban a reformkori magyar liberális értelmiség Amerikához fűződő szabadságképét szeretném bemutatni, ehhez pedig hozzákapcsolni olyan magyar reformkori utazók tapasztalatait, akik jártak is Amerikában – nemcsak olvastak vagy hallottak róla –, élményeiket pedig úti beszámolóikban rögzítették. Minden fejezet elején az adott témában egy átfogó képet vázolok fel a magyarországi értelmiség Amerika-ideájáról, azt fogom megvizsgálni, hogy ezek az élmények, eszmék hozzájárultak-e az értelmiségi kör tevékenységeinél valamiféle kézzelfogható változásához. Amennyiben igen, bemutatom, hogy ezek pontosan milyen területeken valósultak meg.

Álláspontom szerint egy társadalom működésének megértéséhez elengedhetetlen, hogy megismerjük annak értékorientációját, hiszen amit az emberek irányadónak, mintának tartanak, arrafelé mozdulnak el – így érdemes szemlélni a különböző közéleti folyamatokat is. Jelen tanulmány célja, hogy segítsen mélyebb összefüggésben megérteni a magyarországi reformkori folyamatokat egy eddig kevésbé ismert aspektusból: olyan korabeli mintakövetést kívánok feltárni, melynek a mai napig kézzelfogható hatásai vannak népünk életében.

MOLNÁR FERENCmferenc1988@gmail.com

Politikatudomány

MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*dr. Mándi Tibor*

adjunktus, ELTE ÁJK

A politikai barátság fogalma, története és relevanciája

A dolgozat arra a kihívásra vállalkozik, hogy megjelje és megragadja a barátságot a politika szféráján belül. Arra a kérdésre ugyanis, hogy mi is valójában az úgynevezett politikai barátság, nincs egyértelmű válasza a jelenkori politikatudománynak. A tanulmány témáját tekintve nem veti el a politika konfliktusos jellegét, de majdnem ugyanilyen jelentőséget tulajdonít a barát-barát kooperációnak. Maga a politikai barátság is jellemzően csak politikai kategóriák segítségével ragadható meg, ez pedig gyakran éppen konfliktusos természetének taglalásával érhető tetten. A dolgozat szerzője így arra tesz kísérletet, hogy bemutassa, a barátság egy olyan megkülönböztető kategória, melynek alapos elemzése nélkül nem lennének képesek megragadni a politika valódi természetét.

LAPU ÁRPÁDlapszi@hotmail.com

Europäische und internationale Verwaltung Európai és nemzetközi igazgatás

MA, 3. félév

Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem

TÉMAVEZETŐ:*Prof. Dr. Hendrik Hansen*

tanszékvezető, ANNYE

Széchenyi és Kossuth szabadságfelfogása és annak hatása a mai magyar közpolitikára

A dolgozat a reformkor két kiemelkedő politikusának, Széchenyi Istvánnak és Kossuth Lajosnak a szabadságfelfogását vizsgálja első lépésben, saját műveik (*Kelet Népe, Felelet, Hitel*) vizsgálatával, beszédek feldolgozásával, illetve ezen felfogást összehasonlítva nyugat-európai filozófusok szabadságkonceptióival. A dolgozat második fele három magyar pártelnök (Gyurcsány Ferenc, Orbán Viktor, Vona Gábor) beszédeit vizsgálva keresi a választ arra a kérdésre, hogy hogyan viszonyulnak az említett politikusok, illetve pártjaik a szabadság fogalmához. Melyik szabadságmegközelítés jelenik meg a reformkori

politikusoknál hangsúlyosabban? Az egyén szabadsága az állammal és az önkénnyel szemben, avagy a nemzet kollektív szabadsága az elnyomással, külső hatalommal szemben? Hogyan jelenik meg ez a kettő (bizonyos pontot követően szembenálló) szabadságfelfogás a mai magyar politikusok beszédeiben? A baloldali pártok jellemzően az egyén szabadságát, míg a jobboldali pártok a nemzet szabadságát hirdetik.

KOVÁCS BEÁTA

kovacs1991@gmail.com

Politikatudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Mándi Tibor

adjunktus, ELTE ÁJK

„Ez nem modell, hanem bánat.” Az érpataki modell elemzése politika- és társadalomelméleti keretben

A dolgozat az érpataki modell elemzésére vállalkozik egy részletesen kidolgozott politika- és társadalomelméleti keret tükrében. Érpaták alig 1800 fős település az ország keleti végén, Budapesttől mintegy 240 kilométerre. Nevét az elmúlt pár évben mégis nagyon sokan megismerték a polgármester szokásosnak semmiképpen sem mondható rendteremtési metódusa miatt. Orosz Mihály Zoltán az utóbbi években sokak számára vált igazi példaképpé, annak köszönhetően, hogy 2005-ös beiktatása óta jelentősen visszaszorította a bűnözést a községben. Azóta valódi hálózat alakult ki az érpataki modell körül, amely által polgármesterek és önkormányzati vezetők sajtóíthatják el a rendszer alappilléreit.

Úgy vélem, hogy az érpataki modellel foglalkozni már csak önmagáért is érdemes volna. Emellett komoly társadalmi haszonnal is járhat a téma mélyreható vizsgálata, éppen az előbbieken említett országos hálózat miatt, mivel sok esetben ténylegesen példaértékűnek tartják az ott folyó tevékenységet. Másrészt fontosnak találom azt is megjegyezni, hogy – bár a modell igen nagy sajtóvisszhangra lelt, és rendszeresen jelennek meg róla cikkek elsősorban internetes honlapokon, a közel-múltban pedig dokumentumfilm is készült róla – a szűkebben vett politikatudomány berkein belül tudományos jellegű megközelítéssel még nem találkoztam a téma kapcsán, pedig ez a kérdés nagyon is megérdemelné az ilyen típusú feldolgozást.

A tanulmány alapján véve két fő szerkezeti részt különböztet meg: egyrészt az elméleti keretet, amely a vizsgált jelenség politika- és társadalomelméleti fogalmakkal való megragadására tesz kísérletet, így elsődlegesen a totalitarizmuskoncepciók feldolgozását, valamint egy szociálpszichológiai megközelítést tartalmaz. Az írás második része a terepmunka során szerzett tapasztalatok és információk alapján igyekszik választ keresni az elméleti koncepció által kialakított kutatási kérdésekre. Első kérdésem a rendszer működésével kapcsolatos, és elsősorban azt kívánja feltárni, hogy az érpataki modell magán viseli-e a totalitarizmus jegyeit, azaz elemei ténylegesen egy „helyi diktatúrához” teszik-e azt hasonlatossá. Második kérdésem a modell elfogadottságát vizsgálja, és azt kívánja körüljárni, hogy a helyi társadalom mely vonásaival, körülményeivel magyarázható a rendszer fennállása és annak (viszonylagos) stabilitása.

HEGEDÜS MÁRTON ÁRONhmarci897@gmail.com

Gazdálkodási és menedzsment

BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Patkós Veronika*

tudományos segédmunkatárs, Magyar Tudományos Akadémia

Nemzeti? Színház – a Nemzeti Színház helye a magyar kultúrpolitikában

A dolgozat a magyar politika nemzeti és liberális törésvonal menti megosztottsága alapján vizsgálja a kultúrpolitika alakításának módját, elsődlegesen ennek kihatását a Nemzeti Színház kulturális, művészi koncepciójára. A magyar politikai elit már régóta megosztott, és ez a polarizálódás folyamatosan erősödött az utóbbi években, 2010 óta pedig a kulturális térben is egyre erősebben nyert teret. A Nemzeti Színház élén történt igazgatóváltás nagy visszhangot keltett. A jobboldal célja egy nemzetibb Nemzeti Színház megteremtése volt, melyet Alföldi Róbert leváltásával és Vidnyánszky Attila kinevezésével láttak biztosítottnak. Az igazgatók azonban határozott művészeti koncepciókkal érkeztek a színházba, és a Nemzeti irányítását elsősorban szakmai, és nem politikai alapon valósították, valósítják meg.

CSÁSZÁR PÉTERcs.peti09@gmail.com

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*dr. Antal Attila*

tanársegéd, ELTE ÁJK

Politika a Bibliában: Uralom és kormányzás

Dolgozatomban a politikai tevékenységet központba állítva elemzem az Őszövétségben és az Újszövétségben megjelenő, kormányzásra vonatkozó részeket a vallási erkölcs szerepének kiemelt vizsgálata mellett.

Hipotézisem szerint a vallási erkölcsön alapuló kormányzás és vezetés egyértelműen meghatározza a hatalomgyakorlás módját, megítélését. Felekezeti hovatartozásomból eredően vizsgálatomban elsődlegesen református forrásokra támaszkodom, melyek kiegészítéséhez Machiavelli *A fejedelem* és Max Weber *A politika mint hivatás* című művének a kormányzással, uralkodással kapcsolatos részeit veszem igénybe.

Úgy hiszem, hogy szükséges egy erkölcsi alaphoz való igazodás az uralkodásban és a kormányzati felelősség viselésében, hiszen a hatalomgyakorlásban megjelenő kihívásokkal szemben mindenképp értékes egy belső „féknek és ellensúlynak” a léte. Kutatásom végén arra a következtetésre jutottam, hogy a bibliai valláserkölcös állításai a jelenkorban is értékes útmutatóként szolgálhatnak.

BALOGH ZSÓFI MARGIT

balogh.zsofim@gmail.com

Politológia

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Balogh László Levente
egyetemi docens, DE BTK

Politika az irodalom tükrében. Női sorsok a kommunizmusban

Dolgozatomban többnyire azt vizsgálom, hogy különböző korokban miképp fonódott össze az irodalom a politikával, és a politikai rendszerek hogyan állítják maguk mellé az irodalmat, felhasználva azt egyfajta politikai propagandaként.

Emellett vizsgálom még a nők helyzetét a kommunizmus idején, illetve hogy az ott kialakult társadalmi szerepek és attitűdök miképpen befolyásolják napjainkban a nők megítélését. A kommunizmus mennyiben gátolta vagy épp segítette a nők jogainak térnyerését. Arra a kérdésre keresem a választ, hogy a kommunista eszmék által hirdetett társadalmi egyenlőség mennyire valósult meg és mennyire nevezhető sikeresnek. A nemek közti különbségek eltörlése mennyiben segítette a nők helyzetét.

A szovjet időkben elkövetett nők elleni nemi erőszak körül a mai napig nagy a társadalmi hallgatás, és voltaképpen ez is indokolja témaválasztásomat, mert igyekeztem kicsit megtörni a csendet. Szerintem ez a téma nem kap akkora figyelmet, amekkorát érdemelne. A kutatásaim során felállított tényeket Sofi Oksanen *Tisztogatás* című regénye alapján próbálom igazolni, amely a kommunizmusbeli női sorsokat mutatja be.

Sofi Oksanennek igaza volt, amikor azt a kijelentést tette, hogy az üldöztetések a megváltozott politikai helyzet ellenére még mindig nem értek véget, csak formájuk változott.

A felhasznált kutatások és források alapján arra a megállapításra jutottam, hogy a nők ellen elkövetett nemi erőszak egyáltalán nem a politikai hatalom formájától függ, hanem ez egy olyanfajta kulturális berögzültség, társadalmi attitűd, amely egy rendszerváltással csupán nem fog eltűnni és megszűnni, maximum csak az arculatát változtatja meg.

Sajnos ennek a problémakörnek a megoldása nem a feminista eszmék terjedésében keresendő, hiszen kutatásaim során bebizonyosodott, hogy a legtöbb esetben ezek a tettek nem a nők ellen irányulnak és egyáltalán nem a nő személye ellen, maszkulin attitűd, birtoklási vágy, a hatalom fitogtatásának eszközeként jelennek meg.

Így sajnos a politikai rendszer megváltoztatása, a demokrácia terjedése, harc az autoriter hatalmi rendszerek ellen és a nők jogainak kiszélesítése még nem elegendő ahhoz, hogy szembe tudjunk szállni a nemi erőszakkal.

PATKÓS DÁNIEL GÁBORpatkosdani@gmail.com

Vezetés és szervezés mesterszak

MSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Gazdálkodástudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Pál Gábor*

egyetemi docens, NKE ÁKK

Újnackó konteó?

A dolgozat 2010 és 2014 között vizsgálja az újnacionalizmusnak és az összeesküvés-elméleteknek a Fidesz kommunikációjában való megjelenését, az összeesküvés-elméleteken belül a félelemkeltés négy eszközén keresztül elemzi a párt kijelentéseit, az elméletek közti közös kiindulási pontnak az ellenségkép-képzést tekinti. A dolgozat a kulcsszavas keresésen alapuló tartalomelemzés módszertanát alkalmazva két forrásbázist használ. Egyrészt Orbán Viktor Tusnádfürdőn mondott évenkénti előadásait, másrészt a Fidesz honlapjának híreit. Orbán esetében az elemzés rávilágít az újnacionalizmus jellemző megnyilvánulásainak árnyaltabb voltára, illetve a Berlet összeesküvés-elmélet tipológiának a beszédeiben történő megjelenésére is. A Fidesz honlapján található hírek alapján az elemzés több példával igazolja az újnacionalista elemek előfordulását, ezzel rámutat az eddig csak a Jobbik kapcsán alkalmazott újnacionalizmus-elméletnek a Fidesz retorikáján belül való értelmezhetőségére is. A vizsgálat alapján a Fidesz híreiben megjelenő összeesküvés-elméletek kevésbé hangsúlyos elemei a kommunikációnak. E dolgozat eredményei alapján az újnacionalista elemek jobban kimutathatóak, mint az összeesküvés-elméleteknek az ellenségképzésen kívüli sajátosságai, így a dolgozat végén felvázolt kutatási irányok lehetővé teszik egy elemző és leíró típusú dolgozat elkészítését.

TÓTH MIKLÓS BÁLINT

totmiklo@index.hu

Politikatudomány

MA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Balázs Zoltán

egyetemi tanár, BCE TK

Vox populi vox Dei? A Büntető Törvénykönyv módosításainak indokolásai, 1998–2015

A dolgozat arra keresi a választ, hogy miként változott a választói elvárásokra való hivatkozás a Büntető Törvénykönyv módosításainak indokolásában 1998 és 2015 között. A szerző hipotézise szerint fordulópontot a 2010-es kormányváltás hozott, mert ezt követően jóval hangsúlyosabban jelenik meg a társadalmi akaratnak való megfelelés igénye.

A populizmus és a büntető populizmus fogalmának és problémájának áttekintése után kerül sor a tanulmány fő részének, a fent jelzett időszakban jegyzett Btk.-módosítások indokolásainak vizsgálatára, melynek segítségével kirajzolódik, hogyan gondolkodtak a különböző kormányzati ciklusok alatt a választói akarat törvényhozásban betöltött szerepéről.

SZOCIÁLIS MUNKA, SZOCIÁLPOLITIKA

VÍGH KATALIN

katavigh@gmail.com

Szociális munka

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Darvas Ágnes

egyetemi docens, ELTE TÁTK

A befogadóotthonok szerepe és jellemzői a fővárosi gyermekvédelmi szakellátásban a 2014-től hatályos törvényi változások után

A gyermekek intézményi elhelyezésének kiváltása napjaink egyik legsürgetőbb megoldásra váró feladata lett. A megvalósításhoz összeállított nemzetközi útmutatók a nagy intézmények fokozatos leépítésével párhuzamosan a közösségi és a családi alapú ellátások kiterjesztését szorgalmazzák. A folyamat részben hazánkat is elérte. A magyar törvénykezés azonban az intézményi elhelyezés kiváltásaként kevés kivételtől eltekintve kizárólag a családias alapú, azaz a befogadó szülői – nevelőszülő, helyettes szülő – elhelyezést kínálja fel lehetőségként. A gyermekvédelmi szakellátás meghatározó állomásai a befogadóotthonok. A törvényi változásokat látva felkeltette érdeklődésemet, hogy a gyermekvédelem intézménytelenítésének folyamatában a befogadóotthonok funkciója, szerepe, összetétele hogyan változik majd. Az alábbi tanulmányban a fővárosi szakellátás befogadóotthonait vizsgálom, statisztikai adatok és interjúk segítségével keresek választ a témával kapcsolatos kérdéseimre.

SZABÓ LILIÁNA

lia.szab@gmail.com

Igazgatósszervező

BA, 6. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

TÉMAVEZETŐK:

Dr. Szabó Gabriella Tünde

ügyvéd, Gaal és Szabó Ügyvédi Iroda

Dr. Tóth Polina

tanácsos, gyámügyi előadó, Budapest Főváros Kormányhivatala,
Gyámügyi és Igazságügyi Osztály

A jövő nemzedékének érdeke – A közvetítői eljárás szülői felügyeleti kérdések rendezésére

„Nincs fontosabb, értékesebb munka, mint a gyereknevelés.”

(Paula Hawkins)

A közvetítői eljárás, más néven mediáció, nagyon elterjedt eljárási forma az egész világon. Az alternatív vitarendezés formáját az élet valamennyi területén alkalmazzák például a gazdasági, az üzleti életben, a büntetőjogi, illetve a polgári eljárások során egyaránt.

Hazánkban is megjelenik a módszer használata, azonban az angolszász vidékekhez vagy a német jogrendszer mintájára felépülő államokhoz képest elenyésző ezeknek az aránya. Ez annak tudható be, hogy a magyar jogrendszerre nem jellemző a felek tárgyalása, ugyanis az állampolgárok hozzá vannak szokva ahhoz, hogy a bíróság vagy más hatóságok döntenek helyettük, ők pedig betartják az általuk meghozott szabályokat.

A dolgozatomban a családi mediáció kérdéskörét vizsgáltam, különös tekintettel a szülői felügyeletre. A szülői felügyeletre vonatkozó jogi előírások és az általános eljárási szabályok ismertetése után a gyakorlati oldalról közelítem meg a témát. A jogalkalmazók, azaz a mediátorok személyes tapasztalataival, meglátásaival szeretném jobban bemutatni ezt a témakört.

A kutatásom az eljárás jelenlegi helyzetének felmérésére és a gyermekek érdekei védelmének megvalósulására irányul. Mindezek mellett az eljárás előnyeinek és hátrányainak, továbbá a jogalkalmazók által javasolt változtatások prezentálására is vállalkozom. A kötelező, illetve az önként vállalt közvetítői eljárás, valamint a bírósági és a közvetítői eljárás eredményességére is kitérek. Talán az egyik legérdekesebb kérdés az, hogy a mediátorok és az ügyvédek között milyen együttműködés valósul meg az alternatív vitarendezés során.

A kutatásom során arra a megállapításra jutottam, hogy hazánk jogrendszerében is meg kellene honosítani az alternatív vitarendezési eljárást, és a meglévő területeken további fejlődéseket elérni.

HEGYESI DÉNESnbdy1993@gmail.com

Gyógypedagógia

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

SZABÓ ANNA ZSÓFIAszabcsi.anna@gmail.com

Gyógypedagógia

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Stefanik Krisztina*
adjunktus, ELTE BGGYK**A szexuális nevelés, gyermekvállalás és az önrendelkezés kérdései
autizmus spektrum zavarban**

Tanulmányunk fő célja körüljárni az autizmussal élő emberek szexualitása, szexuális nevelése, önrendelkezése és gyermekvállalása témaköröket. A dolgozat szakirodalmi kutatómunkára épül az említett témákban.

Összefoglaltuk az autizmussal kapcsolatos azon legfontosabb tényeket, melyek relevánsnak tekinthetők a szexualitás és döntéshozatal kérdéseiben.

Ezután a szexedukáció legfontosabb alapelveit ismertettük, ennek magyarországi vonatkozásait, majd az autizmussal élő emberek szexualitását és szexuális nevelését illető kutatások eredményeit. Ezek megerősítik, hogy autizmussal élő személyeknek, részben szociális nehézségeik miatt, neheztelt lehet a szexuális fejlődésük. Ezen segíthet egy jó szexedukációs program (mind az autizmus-beavatkozás, mind a szexuális nevelési irányelveknek megfelelő). Kevés azonban az elérhető, jó minőségű segédanyag. Egy checklist segítségével elemeztünk egy elérhető angol nyelvű szexedukációs segédanyagot, és megállapítottuk, hogy ez a segédlet szakmai felkészültség mellett jól alkalmazható.

Végül az önrendelkezéssel és a gyermekvállalással kapcsolatos szakirodalmi kutatómunka eredményeit ismertettük, valamint a támogatott döntéshozatal fogalmát tisztáztuk és mutattuk be röviden. Az elérhető szakirodalmak száma mind az autizmus és gyermekvállalás, mind az autizmus és önrendelkezés tekintetében igen alacsony. A téma igen alulkutatott-nak mondható. Ezekből kiderül, mely az autizmusról való tudásunkhoz igazodik, hogy az állapotból fakadóan az érintettek számára nehézséget jelent az önrendelkező viselkedés gyakorlása.

A gyermekvállalás kapcsán elmondható, hogy annak ellenére, hogy ez a vállalás megjelenik autizmusban érintettek körében, kevésbé kutatott téma, ennek ellenére beszámolhatunk néhány kutatási eredményről. Ezek kapcsán felmerül a támogatási igény, melynek ellátására egy a hazai gyakorlatban még nem ismert támogatott döntéshozatali modell alkalmas lehetne.

TERNAY ANDREA

ternayandi@gmail.com

Szociális munka

BA, 8. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Kövér-Van Til Ágnes
egyetemi docens, ELTE TÁTK

A szociális munka etika oktatása

Hogyan jelenik meg az etika oktatása a szociálismunkás-képzésben, és ez mennyire elegendő? Erre a kérdésfeltevésre épül ez az írás. Dolgozatomban a témát igyekeztem több oldalról is megközelíteni. Egyrészt kérdőíveket készítettem különböző szociálismunkás-képzésekben részt vevő alapszakos diákokkal. Másrészt interjúkat készítettem diákokkal, pályakezdőkkel, illetve a képzésekben részt vevő oktatókkal. Végül átnéztem a különböző képzések tanterveit, olyan tantárgyakat keresve, amelyek nevéből kiderülne, hogy kifejezetten a szociális munka etikai vonatkozásait tartalmazzák.

Hogy miért is olyan fontos ez a téma? Azért, mert a szociális munka egy emberjogi szakma, ami nem csak arra törekszik, hogy a társadalom betartsa az emberi jogokat, hanem ezeknek a jogoknak a megfelelő érvényesítésére és megvalósítására is törekszik. Sőt az is feladata, hogy alakítsa és védje az alapvető emberi jogokat. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha a szociális munkások ismerik az Etikai Kódexet és azokat a szakmai értékeket, melyek a szakmai kompetencia alapvető részei.

A kutatás alapján arra jutottam, hogy bár van valamiféle szaktetika-oktatás az egyetemeken és főiskolákon, ez mégsem elegendő, mert vannak – még ha nem is olyan sokan, mint azt gondoltam –, akik nem ismerik pontosan az Etikai Kódexet, nem hallottak az Etikai Kollégiumról, nem tudják, hova fordulhatnak nehézség esetén, nem biztosak abban, mi etikus, és nem feltétlenül ismerik fel a dilemmákat.

FAZEKAS ELEK

fazekaselek503@gmail.com

Szociális munka

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Tanítóképző Főiskolai Kar

TÉMAVEZETŐ:

Fazekasné Dr. Fenyvesi Margit
főiskolai tanár, KRE TFK

A videójáték-függőség szociális háttere

Dolgozatom témája a videójáték-függőség kapcsolata és következményei az érintettek környezetével. A kutatást szakirodalm-elemzéssel és kérdőívek kiértékelésével végeztem. A kérdőív saját szerkesztésű, szerepelnek benne nyitott és zárt kérdések, amelyekkel statisztikai adatokra, videójátékokkal kapcsolatos szokásokra és szociális összefüggésekre kérdeztem rá. Összesen 124 értékelhető kérdőív érkezett magyar internet-felhasználóktól.

Céлом az volt, hogy választ találjak arra, van-e kapcsolat a szociális háttér és a videójáték-addikció között. Ezenfelül vizsgáltam, hogy a játékos közösségekben való tagság mennyiben befolyásolja az addikció kialakulását, és hogy bizonyos játéktípusok jobban előidézhetik-e a függőséget. A kérdőívek kiértékelése során észrevettem, hogy akiknek valóban problémájuk lehet az addikcióval, azok nagyon gyakran tagadják azt.

Javaslatként megfogalmaztam, hogy szükségszerű lenne egy olyan intézmény vagy fórum létrehozatala, amely az online térben folytat munkát a függőkkel, alacsony küszöbű ellátási formában. Ennek végső célja az lenne, hogy elérjék az érintetteknél, hogy keressenek fel egy hozzájuk közeli intézményt, ahol szakszerű segítséget kaphatnak. Javaslatom preventív aspektusa a játékfüggőség megelőzési lehetőségei a leginkább veszélyeztetett korosztály (14–30 év) körében.

BALLA BORÓKA LUCA

ballaboro31@gmail.com

Szociálpedagógia

BA, 5. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Temesváry Zsolt

egyetemi adjunktus, PPKE BTK

Az integrált oktatás és inkluzív nevelés a Gyermek Házában

Manapság a szakmai diskurzus fókuszában már nem az áll, hogy a fogyatékos vagy sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókat integráltan vagy szegregáltan kell-e oktatni, hanem az, hogy az együttnevelést hogyan lehet a leghatékonyabban megvalósítani. Dolgozatomban ismertettem az SNI tanulók integrált nevelésének releváns szakirodalmát, bemutattam az Európai Unió kiállítását az inkluzív nevelés mellett, valamint nemzetközi hatástanulmányok eredményeit a témában. A Gyermek Ház Alternatív Alapozó Program Magyarországon 25 éve folytat inkluzív oktatás-nevelést, amelynek bemutattam működését, pedagógiai elveit és azok gyakorlati megvalósítását. Az általam végzett kutatás során vizsgáltam a Gyermek Házában tanító pedagógusok integrációval kapcsolatos attitűdjeit, valamint a diákok szociális kompetenciáit (skála-pontértékes kérdőíves kutatási módszerrel Daniel Goleman szociális kompetencia kategóriái alapján). A tanári attitűdvizsgálat során a pedagógusok rávilágítottak azokra az előnyökre, amelyeket az inkluzív oktatás által nyertek mind ők, mind a tanulók; hozzáállásukkal, személyes élményeikkel és történeteikkel igazolták, hogy az inkluzív nevelésben és oktatásban való részvétel által számos képesség és kompetencia fejlődik. Az iskola tanulói körében végzett felmérés eredményei igazolták, hogy a sajátos nevelési igényű és ép gyermekek együttnevelése nagyban elősegíti a szociális készségek fejlődését. A nemzetközi hatásvizsgálatokkal összhangban kutatásom is arra mutat rá, hogy az inkluzív nevelés gyakorlata mind a sajátos nevelési igényű, mind az ép gyermekek tekintetében több előnnyel, mint hátránnyal jár.

NAGY ERIKAnagy.erika1011@gmail.com

Szociológia

MA, 3. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Gyukits György*

egyetemi adjunktus, ME BTK

**Elmagányosodás a társadalomban és a családokban –
mélyinterjúk egy drogterápiás otthonban**

Kutatásom célja bemutatni a droghasználat társadalmi-pszichológiai-családi vonatkozásait.

A modern fogyasztói társadalom alapvető működése elősegíti a mentális problémák, a függőségek kialakulását és terjedését. Egyszerű lenne a droghasználóra bűnbakként tekinteni, de mindez a problémák elfedését szolgálná, hisz a társadalomnak – és a családnak is – komoly szerepe van a droghasználat növekedésében. De milyen is egy ideális család? Az ideális család érzelmi biztonságot, szeretetet, elfogadást nyújt a benne élő gyermek számára. A diszfunkcionális család ennek pontosan az ellenkezőjét, s egy ilyen családban felnövekvő gyerek nélkülözni fogja mindazt, ami ahhoz lenne szükséges, hogy biztonságban érezze magát a világban. Egy ilyen családban folyamatos a szorongás, az önbizalomhiány, az értéktelenség érzése, mivel a hiteles szülői minta hiányzik. Így érkezvén el a serdülőkorhoz, a kamasz tévútra kerülhet, hisz hiányzik a belső erő, mely a helyes irányba vihetné. Nehéz a sok-sok elvárás kereszttüzeiben helyesen cselekedni, s kellő erő híján gyakran a „könnyeb-bik” útra esik a választás. A könnyebbik útra, mely egy olyan világba röpíti, amelyik látszólag gondtalan, ahol nincsenek problémák... Ahol nem kell küzdeni – „csak” a napi adag előteremtésért –, ami eleinte könnyűszerrel magához rántja őt, de annak elengedéséhez már óriási erőfeszítések kellene. Ehhez az erőfeszítéshez gyakran külső segítségre van szükség, hisz a belső tartalék kevés hozzá. Ennek a segítségnek professzionálisnak kell lennie, hisz egy emberi személyiséget kell újra felépí-teni a romokból, valójában újra kell szocializálni az embert. Nem kis feladat, kell hozzá a segítők komoly önismereti és szak-mai tudása, élettapasztalata, a terápiás közösség ereje, hisz ezáltal érezhetik meg igazán, hogy nincsenek egyedül. Szakmai gyakorlatom színhelye volt ez a hely – egyben kutatásom tárgya is, a Ráckeresztúri Drogrehabilitációs Központ. Itt néhány hetet töltöttem el, így alkalmam nyílt megfigyelni az ott folyó terápiás munkát, melynek embersége, szakmaisága teljesen el-varázsolt. Legfőbb kutatási módszerem a mélyinterjú volt. Sokat beszélgettem az ott lakókkal, hálás vagyok annak, hogy sike-rült közel kerülnöm érzéseikhez, gondolataikhoz, melyek kapcsán a drog fogságába kerültek. Dolgozatom központi témája a fenti interjúk bemutatása, illetve ezek beillesztése a családi, társadalmi atmoszférába.

SZARKA ZSÓFIA

zsanett0804@gmail.com

Szociális munka

BA, 3. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Gyukits György

egyetemi adjunktus, ME BTK

Hospice szellemű ellátásban részesült beteg elvesztésének szociális és lelki kihatása

Napjainkban a halál egyfajta tabutéma, ritkán beszélünk róla, nem készülünk rá, inkább elfojtjuk magunkban, pedig a halál természetes, az élet velejárója. Így egy haldokló ember vagy épp egy gyászoló hozzátartozó kevés figyelmet kap, nem tudja megosztani gondolatait, vágyait, érzelmeit.

Dolgozatom célja a hospice kezelt beteg hozzátartozóinak vizsgálata szociális dimenziók tekintetében, két eseten keresztül. A téma érzékenysége révén kvalitatív szociológiai módszerrel, az elhunytak hozzátartozóival készült többszöri félig strukturált interjúra épül. Az interjúk alatt élénk tárul a családok története, bővülése, a betegség észlelése. Természetesen a fő téma maga a betegség, a haláleset, a gyász feldolgozása, gyászreakciók, a fellépő konfliktusok és azok kezelése, a család szerepvállalása. A válaszokból megtudjuk a betegek elvesztésének szociális és lelki kihatását is, a kezelések, gyógyszerek és a temetés költségét, illetve a kiesett jövedelem következményeit.

Több támogatást kellene fordítani a hospice szellemű ellátásra a hatékonyság érdekében. A családok számára is több juttatást, anyagi támogatást kellene biztosítani, hogy egy esetleges betegség vagy haláleset bekövetkezte ne ilyen nagymértékben terhelje a családtagokat anyagilag.

Hatalmas probléma, hogy a család, mint elsődleges támogató rendszer nem funkcionál mindig rendesen a halál kapcsán, a felelősséget a kórházakra hárítja.

A kórházi ellátás pedig felveti azt a bioetikai kérdést, hogy van-e értelme az utolsó pillanatig küzdeni a betegért, vég-sőkig gyógyítani, nem okozunk-e nagyobb fájdalmat, több szenvedést így a betegnek, főleg, ha súlyos fájdalmai vannak. A neomodern társadalomban az orvos dönt egy életéről. Fontos lenne, hogy szem előtt tartsuk, hogy a beteg mit szeretne, mi a legjobb számára, hogyan szeretne meghalni. Mindenki számára individuális döntést kellene biztosítani. Nem lenne szabad egy orvos kezébe adni egy emberélet feletti ítélekezést.

NEMESHEGYI NOÉMI NAPSUGÁRnapsugar07@gmail.com

Szociális munka

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Kövér-Van Til Ágnes*

egyetemi docens, ELTE TÁTK

**Intézményi öncélok vagy az emberek (kliensek) érdekeinek szem előtt tartása? –
Kérdések a hajléktalanellátás működéséről**

Kiindulópontom az a gyakorlatból szerzett felismerés, hogy a kliensek érdekeivel olykor ellenkezően ható intézményi célok válnak fontosabbá egy intézményben. Hasonló jelenségekről a társadalomelmélet-alkotók is írnak, amikor a totális intézmény fogalmát vagy bentlakásos intézményekre vonatkoztatva a felügyelet és büntetés fogalmát írják le, és amikor a ritualizmus jelenségét határozzák meg. Azt vizsgálom, hogy a hajléktalanellátó intézmények működése leírható-e a fenti terminusokkal, ha igen, milyen mértékben. Az elméleti hátteret elemezve, és azt a gyakorlati működésre transzformálva saját résztvevői megfigyeléseimre, szakmai gyakorlataimra támaszkodom, illetve narratív interjúkra, melyeket vezetői pozícióban lévő szakemberekkel, szociális munkásokkal és volt hajléktalan emberekkel készítettem.

A vizsgált helyeken a totális intézmény fogalma jellemzően igaz lehet a belső működésre. Vagyis az intézmény egy olyan kizárólagos színtér, ahol a bent lakók homogén csoportot alkotnak, az életmegnyilvánulásaik felett folyamatos ellenőrzést gyakorolnak, egy autoritás alá rendelődnek, és ahol az autonómiájuk gyakran megszűnik. A fő cél a szabályrendszernek való megfelelés és annak átadása. Hangsúlyos szerepe van a felügyeletnek és kontrollnak, ahol a fegyelmezés társadalmára jellemző panoptikusság okán a bent lakóknak saját érdeke lesz, hogy interiorizálják az intézmény szabályrendszerét. Olyan intézményben, ahol a ritualizmus megjelenik, az intézményi normákhoz való ragaszkodás válik fontossá; szakmai célokat feledve az alkalmazkodás válik fő értéké. Van olyan intézmény is, ahol a szabályrendszerek mellett egyéni, csoportos és közösségi szociális munka végzésével a bent lakók kibontakozását tartják szem előtt.

Továbbá a jellemző ittas állapot kérdésre leggyakoribb válasz a kitiltás. Van, ahol ártalomcsökkentés céljából üzemeltetnek egyfajta józanodószobát. Az agresszió problémája pedig fel sem merül megoldandó dilemmaként az ellátórendszerben, mindenhol kitiltás az erre adott reakció. Véggonklúzió, hogy nem kellene intézményen belül tovább kriminalizálni a hajléktalan embereket. Mert ahol a kontroll és felügyelet lesz csupán hangsúlyos, ott kialakul a „nem együttműködő kliens” fogalma, a kitiltott, problémás hajléktalan ember típusa, ahol az intézmény nem vonható felelősségre. Kérdés, hogy van-e tere az ember valós elfogadásának, emberi méltóságának a hajléktalanintézményekben. Jó lenne szakmai fórumokon együtt gondolkodni a fenti kérdésekről.

HUTH ANITA

huth_ani@freemail.hu

Szociális munka

BA, 1. félév

Pécsi Tudományegyetem

Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar

TÉMAVEZETŐ:

Varga István

egyetemi tanársegéd, PTE KPVK

Nők elleni erőszak. Ne csak nézz, hanem láss is!

Kutatási témám a nők elleni erőszak vizsgálata párkapcsolatban és házasságban. A dolgozat első részében a nők elleni erőszak fajtáit, a bántalmazási folyamat ciklikusságát, a bántalmazókat jellemző sajátosságokat mutatom be. Fontosnak tartom annak vizsgálatát is, hogy miért maradnak a nők egy bántalmazó párkapcsolatban, illetve azt, hogy milyen pszichológiai következményei lehetnek az erőszak alkalmazásának.

A kvalitatív kutatási módszerek alkalmazása során 10 szakemberrel (pszichiáterekkel, pszichológusokkal, szociális munkásokkal, rendőrökkel) és 22 laikussal (11 férfival, 11 nővel) készítettem interjút, továbbá fontos forrásként támaszkodtam a rendelkezésre álló statisztikai adatokra.

A dolgozat hipotézisei:

1. A laikusok nincsenek tisztában a bántalmazás áldozatra gyakorolt negatív hatásaival.
2. A közvélemény többsége az áldozatot okolja az őt ért bántalmazásért.
3. A laikusok többsége ismer olyan személyt, akit bántalmaztak vagy bántalmaznak.
4. A bántalmazás hatással lehet a bántalmazott személy szakmaválasztására.

A dolgozat szerves részét jelenti a Szekszárdi Családok Átmeneti Otthonában készült esettanulmányok közreadása. Az áldozatok és az elkövetők közvetlen megfigyelésére – különös tekintettel a nők verbális és nonverbális kommunikációjára – és a bántalmazottakkal való konzultációra az intézményben családgondozóként végzett munkám során nyílt lehetőségem.

Kulcsfogalmak: erőszak, áldozat, elkövető, áldozatokolás, interjú

DOBI RÉKAd.rekus@gmail.com

Emberi erőforrások

BA, 3. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Matiscsákné dr. Lizák Marianna*
tanársegéd, EKE GTK

Önkéntestoborzás az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványában

Középiskolás korom óta rendszeresen önkénteskedem. Hitem szerint maga az önkénteskedés boldogabbá és teljesebbé teszi maguknak az önkénteseknek az életét, hatalmas segítség a civil szervezeteknek, valamint rendkívül pozitív társadalmi folyamatokat indít be. Szívégyem, hogy az önkénteskedés minél elterjedtebb legyen Magyarországon, ezért döntöttem úgy, hogy a TDK-munkámban az önkénteskedés hátterét és elősegítésének módjait szeretném kutatni.

Magyarországon szerencsére egyre népszerűbbé válik az önkénteskedés, azonban úgy érzem, hogy nem eléggé.

TDK-munkámban azt vizsgáltam, hogy az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa mennyi figyelmet fordít az önkéntesek toborzására, illetve hogyan zajlik a kiválasztás.

A dolgozat elkészítéséhez szekunder és primer kutatást is folytattam. Az angol és a magyar szakirodalmakat a következő témákban dolgoztam fel: mit jelent az önkéntesség kifejezés, hogyan alakult Magyarországon a rendszerváltást követően, milyen elméletek vannak az önkéntesmotivációval kapcsolatban. Ezek után leírtam az emberierőforrás-gazdálkodás lépéseit, majd megnéztem, hogy önkéntesek esetében is ugyanaz-e a folyamat. Majd mélyinterjút készítettem az SOS Gyermekfalvak önkéntes koordinátorával, hogy választ kapjak azokra a kérdésekre, hogy a szervezet mióta alkalmaz önkénteseket, milyen önkéntesprogramok valósulnak meg, hogyan toboroznak önkénteseket, hogyan motiválják őket, és az elhangzottakat összevettem a szakirodalommal. Célom volt, hogy átfogó képet kapjak arról, mennyire tudatos a szervezet az önkéntesek foglalkoztatásával kapcsolatban, illetve megtalálhatóak-e náluk ugyanazok a folyamatok, mint amit a szakirodalom javasol.

Bátran kijelenthetem, hogy az SOS Gyermekfalvak kiváló munkát végez az önkéntesek toborzása és kiválasztása terén. Apróbb hibák persze itt is előfordulnak. Elsősorban a közösségépítésre nem helyeznek még kellő hangsúlyt, de a jövőben biztos vagyok benne, hogy ez is meg fog valósulni. Összességében az SOS Gyermekfalvak önkénteskedés szempontjából egy példaértékű szervezet.

SZABÓ LILLA

inus.szabo@gmail.com

Szociálpedagógia

BA, 7. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Csürkéné dr. Mándi Nikoletta
főiskolai docens, AVKF

Pályaszocializáció szociálpedagógus hallgatók körében

Kutatásom célja, hogy feltérképezsem a felsőoktatási képzésben részt vevő szociálpedagógus hallgatók motivációit pályaválasztásuk szempontjából. Online felületen létrehozott 16 kérdésből álló kérdőívemet szociálpedagógusok által kialakított információs felületeken osztottam meg, így több különböző intézmény hallgatóitól érkeztek válaszok. Kérdőívem három részében vizsgáltam az egyén családi és iskolai környezetének, illetve egyéb kulturális tényezőinek befolyását, valamint hogy az általam vizsgált szociálpedagógus-közösség milyen mértékben illeszthető bele a dolgozatom elméleti kiindulópontjaként választott Kempe-féle tipológiába. A kapott eredmények alapján kimondható, hogy a kutatásom alapjául szolgáló modell csak minimálisan bővíthető, csupán egyetlen szimbolikus regiszterrel egészíthető ki az alapminta: az elméleti kiindulópont máig érvényes. Kiemelhető továbbá a családi háttér, illetve az önkéntes munka fontossága a motiváció kialakulásában, illetve bizonyított, hogy a hallgatók értékrendszerük tekintetében inkább interperszonális, mint intrapszichés tényezők alapján működnek, a hallgatók számára a belső értékek inkább mérvadók, mint az anyagi, materiális tényezők.

KUNSZABÓ ESZTER

kunzaboeszter@gmail.com

Szociológia

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. habil Albert Ildikó Fruzsina
tanszékvezető főiskolai tanár, KRE BTK

„Tükröm, tükröm, mondd meg nékem...” A hajléktalanok énképe Cooley tükrő-én fogalma mentén

Kutatásom középpontjában Cooley tükrő-én fogalma áll, melynek lényegét legjobban Robert Biestedt fogalmazta meg: „I am what I think you think I am” (Bierstedt 1981: 98). De kire tekint egy „a társadalom alatti társadalomban élő” hajléktalan, amikor definiálja önmagát? A „felette” lévő társadalomra tekint, vagy a saját társaira? Illetve mitől függ, hogy kire tekint az adott egyén? Attól, hogy milyen régóta van az utcán, vagy attól, hogy honnan érkezett az utcára, esetleg egyéb tényezőktől? A kutatás során a kvalitatív módszertan előnyeit igyekeztem kihasználni, így félig strukturált interjúkat készítettem egy budapesti nappali melegedőben, hogy feltárhassak olyan viselkedési mintázatokat, amelyek segítségével közelebb juthatunk a mindennapjaikat hajléktalanként tengető személyek énképének megismeréséhez.

BODNÁRNÉ HARMATI KATALIN

harmatikatalin8@gmail.com

Szociálpolitika

MA, 4. félév

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Csoba Judit
egyetemi professzor, DE BTK

A 16–18 éves korai iskolaelhagyó fiatalok életkörülményeinek iskolai pályafutásra ható tényezői

Az iskolai lemorzsolódás elleni küzdelem és a hátrányos helyzetű fiatalok sikeres társadalmi és munkaerőpiaci integrációja napjaink egyik legnagyobb társadalmi kihívása. Kiemelt kutatási programok keresik a jelenség okait, következményeit és a lehetséges kezelési módokat. Az eddig rendelkezésre álló elemzések, statisztikai adatok azonban nagyon keveset árulnak el a fiatalok élethelyzetéről, családjáról, barátairól, anyagi helyzetéről, gondolkodásáról, céljairól, mindennapjairól.

Kutatásunk során erről szerettünk volna többet megtudni az iskolából lemorzsoló- dott vagy lemorzsolódással veszélyeztetett 16–18 éves kor közötti fiatalok körében egy második esélyt biztosító középiskolában készített interjúk során (Barta–Csoba–Harmati–Hegyi: „Útvesztő.” Az iskolából lemorzsolódó 15–19 évesek mindennapjai. In *Társadalmi metszetek*, 2016, V. évfolyam 3. szám). A vizsgált módszereim: Kvalitatív elemzés útján 50 félig strukturált interjú készült Debrecen második esélyű iskoláiban, illetve feltáró kutatásom során a kvantitatív adatbázisomat bővítettem, ahol a második esélyű iskolába járó 9. évfolyamosok (60 diák) szociáldemográfiai, szociális háttértényezőiről és hiányzásainak alakulásáról gyűjtöttem adatokat.

Kulcsszavak: iskolai lemorzsolódás, NEET generáció, jövedelem nélküli fiatalok, szocializációs deficit, második esély iskola, iskolai hiányzás

PÓCZA BARBARA

pbarbi1993@gmail.com

Szociális munka

BA, 7. félév

Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola

TÉMAVEZETŐ:

Kalocsai Adrienn
főiskolai docens, VHF

„A csend is más... Pedig ugyanúgy csend”

Dolgozatomban arra keresek választ, hogy milyen nehézségekkel kell megküzdeniük a hallássérülteknek munkavállalóként Veszprémben. Érdekel, hogy hogyan viszonyulnak a munkáltatók a hallássérült emberekhez. Foglalkoztatott az a kérdés is, hogy milyen segítséget kapnak a sérült emberek a nyílt munkaerőpiacon való megfeleléshez, milyen támogatást kapnak az elhelyezkedéshez. Szeretném megismerni az általam felkért hallássérültek iskolai végzettségét, foglalkozását, jövedelemforrásait, valamint megkérdezni a mindennapok nehézségeiről, a szabadidő eltöltéséről és a segédeszközök használatáról. Az utolsó témakörben a hátrányos megkülönböztetésre, az érdekképviselőre, a helyi egyesülettel való kapcsolattartásra vagyok kíváncsi.

PUSKÁS BENCE LÁSZLÓ

bencepuskas1@gmail.com

Gazdálkodás és management

BA, 8. félév

Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Kar

TÓTH BARNABÁS FELICIÁN

tbfelician@gmail.com

Politológia

BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Holle Alexandra

kutató, Parlament Képviselői Információs Szolgálat

A hazai oktatásban kialakuló esélyegyenlőtlenségek feloldásának lehetőségei az oktatáspolitikai segítségével

Dolgozatunkban egy olyan közpolitikai javaslatot teszünk közzé az oktatáspolitikai területén, amely bevezetése véleményünk szerint alkalmas arra, hogy egyenlőbb lehetőségeket biztosítson az oktatás érintettjei számára a közoktatásban. Ehhez megvizsgáljuk, hogy milyen egyenlőtlenségek vannak jelen a mostani rendszerben, milyen mechanizmusok tehetnek ezek kialakulásáról, illetve milyen nemzetközi vagy hazai gyakorlatok vannak, amelyek alkalmazhatóak napjaink társadalmi valóságában országos szinten ezen mechanizmusok megszüntetésére. Írásunkban külön hangsúlyt kap a szegregáció és a gettóiskolásodás jelensége, hiszen ezek sok kárvallott esetben már az iskola elkezdésekor determinálják a legmagasabb jövőbeli végzettséget, ami nem meglepően nem egyetem, de a legtöbb esetben még csak nem is érettségi.

A dolgozat során tehát ezen terület problémáinak megoldására kerestünk olyan módszereket, melyek máshol már beváltak. Külön hangsúlyt kapott munkánk során, hogy kizárólag olyan megoldásokat javasolunk, melyek nem csak kezelik a problémákat, hanem a kiváltó okokat is megszüntetik, biztosítva, hogy az egyenlőtlenségek csökkenése permanens legyen.

SERBÁN ANDREA

andreaserban73@gmail.com

Szociális munka

BA, 3. félév

Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Gyukits György

egyetemi adjunktus, ME BTK

A nyíregyházi szegregált Guszev telepen élők élete és helyzete szociális szemmel

Dolgozatomban a hazai cigányság helyzetét próbálom bemutatni. Az antiszegregációt vizsgáltam a magyarországi tapasztalatok alapján. Részleteiben az iskolai szegregációt, és azt, hogy a roma gyerekek miként illeszkedtek be a befogadó iskolákba

és milyen problémákkal kellett megküzdeniük. A szegregáció azért rossz dolog, mert nem teszi lehetővé, hogy kitörjenek az emberek a szegénységből. Ladányi János írásai alapján vizsgáltam az antiszegregációs programok szükségességét, lehetőségeit.

Dolgozatom második részében a nyíregyházi szegregált Guszev telepen élők helyzetét és életét szeretném bemutatni szociális szemmel. Nyíregyházán ez a legnagyobb szegregátum, ahol szinte egy zárt közösséget ismerhetünk meg. Témáim, amivel be szeretném mutatni a Guszev telep mindennapjait:

- Története
- Guszev mint szegregátum
- Az oktatás helyzete
- Civil szervezetek működése és hatékonysága a telepen: Periféria Egyesület, Humán-Net Alapítvány, Huszár lakótelepi Gyermekjóléti Központ, Türr István Képző és Kutató Intézet
- Interjúk elemzése

SZFERLÉNÉ DÉNES PÁLMA ÁGNES

szferlepalma@gmail.com

Szociális munkás

BA, 7. félév

Szent István Egyetem Gazdasági, Agrár- és Egészségtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Homoki Andrea
adjunktus, SZIE GAEK

A szociális turizmus esélynövelő funkciója gyermekes családok esetében

A gyermeki örömök lehetőségeiben rejlő erőforrást kutattam munkámban. Célkitűzésem a vizsgálattal, a kérdőívek készítésénél annak megismerése, mekkora jelentősége van a gyermek életében az örömeinek, boldogságnak. Felmérni az egyszerű jó közérzet hozadékát, amit gyermeknek csak az adhat meg, ha otthon van a gyermekkorban. Képes játékban, mesében, alkotásban felszabadultan élni. Biztonságban van, ami municiót ad arra, hogy minél magasabbra jusson a maslow-i piramison. Külön figyelmet szenteltem a szociálturizmus jelentőségére. Bizonyítékot keresek arra, hogy nem elég szociális munkásként a hiányalapú szükségletekre koncentrálni, ha a célunk e gyermekekkel, hogy önmegvalósító emberré váljanak.

Kvalitatív, kvantitatív módszereket használtam. Kérdőívekkel, interjúkkal dolgoztam. A szakirodalom, az elérhető statisztikai eredmények feldolgozása is fontos része volt munkámnak. Kérdőívemben a kutatási témámat igyekeztem több oldalról megvilágítani. Ezért többféle kérdőívvel és interjúkészítési technikával dolgoztam. A kutatásomban részt vettek olyan nagycsaládosok, akik rendszeresen nyaralnak, pedagógusok, szülők és idős, hetven év feletti emberek. A kérdőívek eredményeit egymás tükrében vizsgáltam. Figyelembe vettem, hogy az idősök esetén a gyermekkor időszakában más szociális, társadalmi körülmények között zajlott le. Néprajzkutatók által megismert szakmai anyagot is használtam munkámban.

A kutatásom eredményei a nemzetközi és hazai szakirodalommal egyetértésben igazolták, hogy a boldog idős élet feltétele az, ha a gyermekkorban is adottak a gyermek számára az élmények, az örömök, a mese, a játék. A gyermekkor minősége kihat a felnőtt ember megküzdési képességeire, életszemléletére, cselekvési kedvére, aktivitására.

Munkám során igyekeztem feltárni annak jelentőségét, amit a szociális munkás számára jelent a gyermekkor, és megfogalmaztam saját javaslataimat annak érdekében, hogy munkája során hatékonyá válva preventív módon tudjon fellépni a gyermek érdekében és ezzel menjen a későbbi problémák kialakulása elé.

VIRÁG ÁDÁM

viragadam1990@gmail.com

Szociológia

MA, 3. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Csoba Judit

egyetemi tanár, DE BTK

Az Észak-Alföld régió szociális szövetkezeteinek működési sajátosságai

A dolgozatomban megkísérlem komplexen bemutatni a szociális gazdaság fogalomrendszerét, a szövetkezeti rendszer hazai alakulását és a szociális szövetkezeti rendszer nemzetközi és magyarországi helyzetét. Célkeresztbe helyeztem a sikeres vagy sikertelen működés háttértényezőinek feltárását. A téma azért válik egyre aktuálisabbá, mert a gazdasági verseny napjainkra egyre fokozódik, ezáltal az egyenlőtlenségi viszonyok jelentősen megváltoztak. Ebből következően a hátrányból indulók a jelenlegi kielevezett versenyügyi körülmények közepette egyre többen és rohamosabb ütemben saját erőforrásaikra támaszkodva képtelenek az elsődleges munkaerőpiacra bejutni. A szociális szövetkezetek ezeknek az egyenlőtlenségeknek a leküzdésében, a tagok társadalmi, munkaerőpiaci integrációjában nyújthatnak jelentős segítséget. Kutatásom célja, hogy az Észak-Alföld régióban bejegyzett szociális szövetkezetek helyzetét megvizsgáljam. Országos adatbázis segítségével adatelemzést végeztem a három megye szociális szövetkezetire összpontosítva. Vizsgálatom a szociális szövetkezeti forma előnyeinek és hátrányainak feltárását célozta. Munkám során 33 szociális szövetkezet vezetőjével készítettem interjút. Az interjúk témaanalízis-módszer segítségével kerültek elemzésre. A tevékenységüket befolyásoló tényezők feltárására ez a módszer tűnt a legalkalmasabbnak a jelentősen korlátozott számban elérhető megyei szövetkezetek alacsony létszáma miatt. A kutatásom további rész célja volt, hogy különböző dimenziók mentén megvizsgáljam a szövetkezetek megalakulási körülményeit, az infrastruktúrális ellátottságukat, a vezetésüket, a kapcsolatrendszerüket, marketingtechnikáikat, gazdálkodásukat és jövőbeni elképzeléseiket. Empirikus vizsgálatom eredményei a projektfüggőség megjelenését, az önkormányzati tagságból következő alapelvek sérülését jelezték. Azonban az alacsony tőkeellátottság tekintetében az önkormányzati tagság kedvezőnek bizonyult. A szociális szövetkezetek fenntarthatóságát nehezíti a hazai gazdasági szférában tapasztalható negatív megítélés, a szociális szövetkezeti szóból következően.

DUDOK DÁVID

dudokdavid@gmail.com

Társadalmi tanulmányok

BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Rostáné Riez Andrea

egyetemi adjunktus, PPKE BTK

Az Esztergomi Művelődési Ház mint a közösségfejlesztés színtere

2015-ben kutatást végeztem az Esztergomi Művelődési Házban, feltérképezve annak működését, illetve a működésével kapcsolatos problémákat, konfliktusokat.

Vizsgálódásom során interjúkat készítettem a Házban működő 5 szervezettel/csoporttal, ezzel megismerve azok működését, szokásait, igényeit. Másrészt kérdőíves módszerrel felmérést végeztem az esztergomiak körében abból a célból, hogy megtudjam, milyen szolgáltatásokra lenne igény a Házban. Az interjúk elemzéséből világosan látszanak azok a szinte minden csoportot érintő problémák, melyek nehezítik a Művelődési Ház hatékony működését. Ezeket és az igényeket összefoglalva olyan csomópontokat kerestem, melyek mentén elindulva hatékonyabbá lehetne tenni a Művelődési Ház működését. Ilyen egyszerű, ámde igen fontos elemek például a párbeszéd, a pályázási lehetőségek kihasználása, hatékony programszervezés, nyitás új ötletek felé lehetnének a kulcsai a diszfunkcionális működés elkerülésének. Az interjúk tapasztalatai és a kérdőívek elemzése alapján összeállítottam egy olyan programtervezetet, mely egy évre biztosítaná a Ház kihasználtságát és funkcionális bővítését.

Dolgozatom második részében projekttervezetet készítettem egy olyan fiktív pályázati anyaghoz, mely a Művelődési Ház infrastrukturális fejlesztését és a szükséges humánerőforrás-fejlesztést hivatott szolgálni. A projekttervezet kiindulási alap lehet egy jövőbeli pályázati anyaghoz. A kutatást mintegy keretbe foglalván a Művelődési Ház működési profilját megpróbáltam elhelyezni a közösségfejlesztés fogalomrendszerében; munkám központi kérdése az volt, hogy Esztergomban közösségi, vagy inkább művelődési ház működik-e. Az interjúkat és a kérdőívek elemzését is végigkísérte e kérdéskör, mely igen megosztotta a Művelődési Ház használóit.

TÓTH DORKAdorkaszoc94@gmail.com

Szociálpolitika

MA, 1. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*dr. Krémer Balázs*

egyetemi docens, DE BTK

A honosítást követő nehézségek: a kulturális különbségek és a beilleszkedés akadályai

A kutatás témája a 2015-re tömegessé vált, Európát kritikusan érintő, harmadik országokból történő migráció kérdése kapcsán az érkezők lehetséges egyéni integrációs sémáinak feltárása. Az Európa-szerte megfigyelhető demográfiai és gazdasági problémák tükrében a beérkező tömegek „beilleszthetősége” egy adott társadalomba létfontosságú kérdésnek tűnik.

A kutatás szakirodalmi hátterét az 'idegen' fogalma adja, melynek elemzése során kísérletet teszek – az idegen fogalmi körültekintésével és etnográfiai meghatározottságával kiegészítve – a befogadottak és a többségi társadalom közötti interakció feltárására, a beilleszkedés és a kulturális különbségek mentén szerveződő idegenség értelmezésére.

A kutatást mélyinterjúk és másodelemzés segítségével valósítottam meg, mely során főként kvalitatív adatgyűjtésre építve az alanyokkal félig strukturált narratív interjúk kerültek felvételre. Így dolgozatom fókuszában a mindennapi élet során tapasztalt különbségekre kidolgozott egyéni megoldások feltárása áll a kulturális idegenség tükrében. Az így felvett 15 interjúból arra lehet következtetni, hogy az integráció megvalósulásához sem a helyi intézményi keret nem volt megfelelő – mivel az interjúalanyok inkább választották az egyéni megoldási módokat, melyeket az online felületek és különböző közösségi médiák használata jelentett –, sem pedig a lokális és a saját vallási közösség nem volt eléggé befogadó, így ezek együtt járása egyértelműen inkább asszimilációs stratégiákat alakított ki. Megfigyelhető volt a jelentős mértékű rejtőzködés, melynek okaként a kirekesztéstől való félelem jelent meg. Ez a személyközi és szociális kapcsolatok átalakításával járt, melynek nyomán a közösség szerepeinek leépítése jelent meg, átruházva bizonyos feladatokat a családra és a barátokra. Ennek, illetve a társadalom által az asszimilációval felkínált vonzó hatások nyomán a saját minőségek és vallási regulációk részleges elhagyása is erősen jelen volt az interjúalanyok életében. Az alanyok asszimilációja nem volt teljes körű, hiszen főként a vegyes házasságban élők bizonyos – a többségi társadalom számára is elfogadható – eredeti minőségeket megtartottak a családi térben. Nem csak a pár- és baráti kapcsolatok minősége jelent meg befolyásoló tényezőként az asszimilációs folyamatban, hanem a kibocsátó ország Európához való közelsége is.

FODOR RITA

fodor.rita@yahoo.com

Mentálhigiéné

MA, 2. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

dr. Dávid-Kacsó Ágnes
egyetemi adjunktus, RO BBTE

Az iskolai motiváció és a családi háttér összefüggéseinek vizsgálata két gyergyószentmiklósi középiskolában 9–11. osztályos diákok körében

Számos kutatás, felmérés foglalkozik azzal, hogy az iskolai motivációt milyen tényezők befolyásolják, és ezen belül a család szerepével az iskolai siker elérésében. Jelen kutatásban azzal a kérdéssel foglalkozunk, hogy a középiskolások körében mely családi tényezők befolyásolják a tanulási motivációt. A kutatás során két gyergyószentmiklósi középiskola 9–11. osztályos tanulói körében végeztünk felmérést, összesen 138 diákot kérdeztünk meg.

Hipotézisünk az, hogy az iskolai motivációt nagymértékben befolyásolják a család demográfiai jellemzői, pl. a család szerkezete, a szülők iskolai végzettsége, iskolához való hozzáállása, valamint a családi légkör sajátosságai. Eredményeink támpontot adnak ahhoz, hogy hogyan segítsük a szülőket abban, hogy hozzájáruljanak a gyermekeik iskolai motivációjának növekedéséhez.

Kulcsszavak: iskolai motiváció, Gyergyószentmiklós, demográfiai jellemzők, érzelmi jellemzők

CSAPLÁROS NIKOLETT

csaplarosniki@gmail.com

Szociális munka

BA, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Erdős Márta
egyetemi docens, PTE BTK

A kábítószer-problémára adott első válaszok a rendszerváltás idején Baranya megyében

A dolgozatban bemutatásra kerülnek a Kádár-kori kábítószer-fogyasztás első ismert, hazai esetei, továbbá az egészségügyi, egyházi és civil szervek részéről érkező válaszok a probléma kezelésére Baranya megyében. Kutatásom kvalitatív, félig strukturált interjúkra épülő kutatás, melynek lényege, hogy a valóságot annak résztvevői általi interpretációjában ismerjük meg.

Az interjúszövegeket a tartalomelemzés 3 módszerének kombinálásával és az ATLAS.ti 4.2. program segítségével vizsgáltam. A kutatás eredményei azt bizonyították, hogy a rendszerváltozás idején a drogprobléma kezelésében a civil és egyházi szerveződések rehabilitációs intézmények bizonyultak a leghatékonyabbnak. Sikerüket az jelentette, hogy elköteleződtek a probléma kezelése mellett, és ehhez olyan terápiás kereteket biztosítottak, amelyek biztonságérzetet nyújtottak a szenvedélybetegek számára. Az állami intézmények ezzel ellentétben rövid ideig és kisebb hatékonysággal kezelték a problémát. Az ellátás leggyakrabban csak a szípus fiatalok kezelésére terjedt ki.

GONDÁNÉ CSERENYECZ ANDREA

gondaneandi@freemail.hu

Szociális munka

BA, 7. félév

Szent István Egyetem Gazdasági, Agrár- és Egészségtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Homoki Andrea
adjunktus, SZIE GAEK

Kézen fogva – szükségletek és sikerek. Tanoda programok a szükségletorientált szemléletű és gyakorlatú gyermekvédelem támogatására

Dolgozatom témájául a Tanoda programok bemutatását, az ott folyó munka hatékonyságának vizsgálatát, valamint a program szükségességének indoklását választottam.

A rendszerváltozás után Magyarországon a munkanélküliség növekedésével egyre több család került mélyszegénységbe. A társadalmi különbségek hangsúlyosabbá váltak. A dezorganizált családok kevésbé voltak képesek funkcióikat ellátni. Több tanulmány készült, és igazolta, hogy a gyermekszegénység egyre nő. A gyermekvédelem történeti áttekintésével kívántam megmutatni, hogy milyen hosszú út vezetett valójában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, azóta többször módosított 1997. évi XXXI. törvény megszületéséig, mely több oldalról támogatta a családokat. Pontosította a hátrányos helyzet, a halmozottan hátrányos helyzet, a veszélyeztetettség és a sajátos nevelési igény fogalmát.

Az Európai Unióban kiemelten fontos feladat – s így hazánkban is az kell, hogy legyen – a gyermekszegénység és a gyermekek társadalmi kirekesztettségének felszámolása, és mint tudjuk, a szegénység nem csupán jövedelemhiány. Bizonyított, hogy a hátrányos helyzetben élő családok gyermekei hatékony beavatkozás híján rosszabb tanulási képességekkel rendelkeznek, hátránnyal indulnak a középiskolákban, gyakran végzettség megszerzése nélkül hagyják el az iskolát. Ezért vált szükségessé egy olyan, iskolán kívüli, szükségletorientált rendszer – a Tanodák – létrehozása, amely a gyermek igényeihez igazodva, az egyéni körülményeket figyelembe véve fejleszt, támogat. A Gyomaendrődön működő Holdudvar és Mese-Csere Tanodák bemutatásával, az ott dolgozó szakemberekkel készített interjúk elemzésével és a megtörtént mérések eredményeinek másod-elemzésével, vizsgálatával szerettem volna alátámasztani az ilyen jellegű segítő tevékenységek szükségességét.

Meggyőződésem, hogy kellő forrás biztosítása mellett, elhivatott szakemberek munkájával, az eddigi tapasztalatok hasznosításával a Tanoda betölti választott szerepét, hatékony segítség lehet a társadalmi leszakadás megakadályozásában.

SZABÓ VERONIKA ANNA

szabpanka@gmail.com

Műszaki menedzser

BSc, 4. félév

Széchenyi István Egyetem

Audi Hungaria Járműmérnöki Kar

TÉMAVEZETŐK:

Dr. Tóth Péter

egyetemi docens, SZE AK

Dr. Kiss Árpád

egyetemi adjunktus, SZE GK

Közfoglalkoztatás Magyarországon – Kelet kontra Nyugat

Kutatásom során a közfoglalkoztatás Magyarország gazdaságára gyakorolt hatását és a közfoglalkoztatásban részt vevő személyek társadalmi helyzetének befolyásolókéességét vizsgáltam. Egy nyugat-magyarországi település gazdasági mutatóit vettem össze egy kelet-magyarországi, hasonló kategóriába tartozó településével a közfoglalkoztatás tekintetében. Lényegesen eltérő vélemények és számadatok reprezentálják, hogy a jelenlegi közfoglalkoztatás strukturális rendszere közel sem azonos eredményeket hoz az ország különböző pontjain. Ez a téma véleményem szerint komplex elemzést igényel. Nem nézhetjük csak a számokat és hagyhatjuk figyelmen kívül az embert, akinek a sorsáról döntünk. Dolgozatomban szembeállítottam az országos statisztikai adatokat a tényleges gyakorlati megvalósításból származó értékekkel. Kerestem az okokat, miért olyan negatív a jelenlegi közfoglalkoztatás megítélése és miért olvasható a közsajtóban a közfoglalkoztatottak oldaláról a hatalmas elégedetlenség. A témában kikértem vezető közgazdászok és döntéshozók véleményét, ugyanakkor gondot fordítottam arra, hogy a közfoglalkoztatottak véleménye is megjelenhessen elemzésemben. Csupán a gyűjtött tényadatokra lokalizált vizsgálatok alapján is bizonyosságot nyert, hogy a közfoglalkoztatás az ország különböző szegmenseiben más hatást gyakorol nem csak a gazdaságra, hanem a társadalomra is. A nemzetközi kitekintések és az eddig gyűjtött információk alapján megfogalmaztam a saját koncepciómat a közfoglalkoztatás esetleges strukturális átalakítására Magyarországon, amely nagyobb bevételt jelentene az államnak és jobb elhelyezkedési feltételeket teremtene a közfoglalkoztatottaknak.

Bízom benne, hogy a kutatásom bizonyítékkal szolgál arra a tényre, hogy a közfoglalkoztatás intézménye túlságosan komplex ahhoz, hogy egy sematikus megvalósítás alapján elérje a kívánt eredményt az ország minden területén.

SZOCIOLÓGIA

TANKÓ ESZTER

essztan@gmail.com

Szociológia

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Csanády Márton Tamás

tudományos főmunkatárs, KRE BTK

A 2016. október 2-ai népszavazás szociológiai vizsgálata 6 településen

A kutatás a Magyarország jelenét és jövőjét is nagymértékben befolyásoló jelenségről kíván összefüggéseket feltárni hat magyar település vizsgálatán keresztül.

Napjaink meghatározó jelensége az Európát érintő migráció. Dolgozatomban nem kívánok állást foglalni, megoldást javasolni a problémára, pusztán a kinyert adatok révén próbálok eljutni egy átláthatóbb képig, amely segít mélyebben megérteni a magyar állampolgárok véleményét, látásmódját a témával kapcsolatban, néhány fontosabb tényező mentén. Olyan jelentős eseménysorozatot tudhatunk magunk mögött, amely történelmi jelentőségű időszakká emeli jelenünket. A migrációról való társadalmi diskurzus megismeréséhez a 2016 nyarán a Károli Gáspár Református Egyetem által kérdőívvel vizsgált hat települést (Biatorbágy, Érsekcsanád, Kántorjánosi, Kőszeg, Pilis, Sátoraljaújhely) fogom górcső alá vetni.

Kutatásomban arra szerettem volna választ kapni, hogy milyen tényezők befolyásolták az október 2-ai népszavazáson felszínre került véleményeket. Alap-előfeltevésem, hogy a konzervatív települések inkább szavaztak a kormány álláspontja szerint. A kutatásban a konzervativitás indikátorait a következő tényezőkkel határoztam meg: a tradicionális család fogalmához kötődő attitűd, alacsony bizalom a lentebb vizsgált csoportokban, a vallásosság fontossága a mindennapokban.

A dolgozat tehát a család fogalmához kötődő attitűdöket, az általam vizsgált csoportokba vetett bizalmat („más nemzeti-ségűek”, „bevándorlók”, „muzulmánok” és az „eltérő vallásúak”), a nemzetközi szervezetekbe vetett bizalmat (ENSZ, EU, NATO), a vallásosságot vizsgálja és állítja az október 2-ai népszavazás eredményei és a települések polgármestereinek politikai identitása mellé, és konklúzióként ezek alapján rajzolja meg a települések arculatát.

SZŐNYI ESZTER VERONIKA

szonyieszter@gmail.com

Szociológia

BA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Szántay Antal

tudományos főmunkatárs, BCE TK

A frusztráció a magyarázat? Magyarországi bevándorlóellenes attitűdök elemzése

A dolgozat célja a magyarországi bevándorlóellenesség két modellen keresztüli elemzése. A csoportközi viszonyok elméletének áttekintése után releváns nemzetközi és magyar kutatásokat mutat be a dolgozat – többek között a TÁRKI rendszeresen végzett kutatásait is részletesen ismerteti. A szerző a bevándorlóellenességgel kapcsolatban két hipotézis állít fel, melyek szerint a frusztráció növeli a bevándorlókkal szembeni negatív attitűdöket, illetve a politikai kötődés egyes tényezői is szorosan összefüggenek a bevándorlásellenességgel. A szerző az elemzést lineáris regressziós módszer, illetve Pearson-féle korrelációk segítségével végezte el. Az eredmények alapján az első hipotézis jelentős része alátámasztást nyer, de nem várt irányú hatások jelennek meg a magyarázó tényezők között, valamint a sokat vizsgált gazdasági magyarázat elveszíti szignifikanciáját. A második hipotézis jelentősége alacsonynak bizonyul és jogosultsága megkérdőjeleződik a dolgozatban. A hipotézisek megközelítőleg 50%-ban igazolódtak be.

SZÉKELY JUDIT

jutkaszekely@gmail.com

Szociológia

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Vajda Júlia

tudományos főmunkatárs, ELTE TÁTK

A holokauszt emlékezete és emlékművek Magyarországon

A holokauszt a mai napig feszültségekkel súlyosan átitatott témája a magyar közbeszédnek. A rendszerváltást megelőzően azonban jóval kevésbé volt hangsúlyos a jelenléte. Kevesebb művészeti alkotás, írás, film született, mely a holokauszttal foglalkozott. A második világháborúval kapcsolatban elsősorban a szovjet győzelemről beszéltek, és sem az áldozatokról, sem

a németeken kívül mások felelőségéről nem igazán esett szó az ezen évtizedek alatt született írásokban. A rendszerváltás ezen a téren is változást hozott Magyarországon: egyszerre jelentek meg a megemlékezés fontossága mellett érvelő megszólalások, valamint a holokausztot relativizáló és tagadó vélemények. Az emlékművek vizsgálata során azt láthatjuk, hogy ezek az alkotások pontos lenyomatai a holokauszt emlékezetpolitikában betöltött mindenkori szerepének.

JUHÁSZ LÍVIA

juhasz.livia92@gmail.com

Jogász

Osztatlan, 5. félév

Széchenyi István Egyetem

Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:

Dr. Németh Imre

egyetemi docens, SZE ÁJK

Dr. Kelemen Roland

egyetemi tanársegéd, SZE ÁJK

A kevesebb néha több. Az alternatív büntetések és a bűnmegelőzés kiemelt szerepe a büntető igazságszolgáltatás rendszerében

A pályamunka a magyar büntetési rendszer hagyományaival, jelen helyzetével és jövőbeli irányjaival foglalkozik. Első körben röviden a halálbüntetés kérdéskörét vizsgálom meg, középpontba állítva a nemzetközi szabályozást, amely biztosítja, hogy Magyarországon ne lehessen többé halálbüntetést kiszabni. A továbbiakban a halálbüntetés helyett létrehozott jogintézmény, a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kerül górcső alá, különös tekintettel az új jogintézményként bevezetett kötelező kegyelmi eljárásra. Ezt követően a szabadságvesztésre, mint tipikus büntetési nemre alkalmazandó alternatívák feltárásával foglalkozom, sorra véve a magyar szabályozásban megjelenő alternatív megoldásokat, szankciókat és diverziós lehetőségeket. Végül pedig, de nem utolsósorban a bűnmegelőzés fontosságára hívnám fel a figyelmet, bemutatva az alkalmazott prevenciók stratégiákat és az azok megvalósítására kínáló lehetőségeket. Céloom, hogy rámutassak a magyar büntetési rendszer hibáira, a széles körben alkalmazott szabadságvesztés-büntetés hátrányaira, és hogy felhívjam a figyelmet az Európa-szerte már elterjedt és bevált alternatív lehetőségekre, valamint a bűnmegelőzés kulcsszerepére mindebben.

GÁLIK DÓRA

galikdori@gmail.com

Igazgatásszervező

BA, 6. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Zsolt Péter

egyetemi docens, NKE ÁKK

A külföldre vándorló magyar fiatalok helyzete, különös tekintettel a diplomásokra

Hosszabb ideje megfigyelhető folyamat a fiatal magyarok külföldre történő kivándorlása, külföldi munkavállalása. Ennek okáról leginkább csak feltételezések születtek, ez részben azzal magyarázható, hogy a migrációról reprezentatív kutatást készíteni szinte a lehetetlennel egyenlő.

Céлом megérteni, hogy azok a fiatalok (legfőképp a főiskolai vagy egyetemi diplomával rendelkezők), akik a külföldre költözés mellett döntöttek, miért hagyták el Magyarországot. Az egyik legmeghatározóbb része a dolgozatomnak az adott ország „szívó” hatásának és Magyarország tekintetében a „taszító” hatások vizsgálata. A diplomás fiatalok szemszögét kifejezetten fontos megvizsgálni, hiszen a nyugati országok „agyelszívása” egyre nagyobb mértékű Magyarország tekintetében. Feltételezésem szerint a legfőbb kivándorlási okok között a lehangsúlyosabban a gazdasági okok szerepelnek, melyek következményeképpen rengeteg fiatal úgy költözik ki a jobb megélhetés reményében, hogy nem tud a saját szakmájában elhelyezkedni. Kérdéses az is, hogy milyen szinten tudnak integrálódni a kivándorolt fiatalok az új környezetbe, a viszonylag idegen kultúrába.

Előzetes feltételezéseim szerint a fiatalokat a kalandvágy és a nyelvtanulás lehetősége mellett a magasabb életszínvonal ígérete is vonzza Nyugat-Európába. A kint élő magyarok véleményem szerint három hullámban hagyták el az országot: a rendszerváltást követően, az európai uniós csatlakozást követően, valamint a 2008-as gazdasági válsághoz köthetően.

Mindezek mellett dolgozatomban megvizsgálom, hogy milyen a munkavállaló magyarok élete külföldön, mennyire vannak megelégedve a kinti léttel, a jelenlegi munkájukkal, lakhatási körülményeikkel, a megmaradt szabadidejükkel, valamint, hogy összességében hogyan értékeli azt, hogy kiköltöztek.

Dolgozatom legmeghatározóbb forrása a szakirodalom mellett egy az Ostrakon Szakkollégium és az Ostrakon Hallgatói Szervezetért Egyesület közös kutatásában fontos szerepet játszó kérdőívnek a másodelemzése. Mindezek mellett fontos szerepet tölt be az említett kutatás részeként készített interjúk másodelemzése.

Dolgozatomat ezen hipotézisekre alapozva, az említett eszközöket felhasználva készítettem el, és próbálom kideríteni állításaim igazságtartalmát.

FENYŐSI BARBARA ANNAbarbarafenyosi@gmail.com

Közigazgatás-szervező

BA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Szabó Máté Csaba*

egyetemi adjunktus, NKE ÁKK

A Magyarországon élő horvát nemzetiségi fiatalok helyzete és lehetőségei

A történelmi Magyarország viharos történelme során sosem volt etnikailag egynemű állam, számos népnek és nemzetiségnek volt a hazája. Bár a magyar állam a trianoni békeszerződés nyomán elvesztette soknemzetiségű mivoltát, mégis a kisebbségi és nemzetiségi jogok érvényesülésének kérdése végigkísérte a 20. századot, és napjainkban is számos világpolitikai kérdés kiindulópontja, ezért úgy vélem, a kisebbségek vizsgálata minden időben aktuális téma.

Tanulmányom célja, hogy bemutassa a Magyarországon élő horvát nemzetiségi fiatalok helyzetét és lehetőségeit. Számomra ez igen szívhez szóló téma, hiszen magam is horvát anyanyelvű vagyok, horvát faluból származom, és úgy érzem, a horvát identitás személyiségem meghatározó része. Mivel a horvátok szinte az államalapítástól szerepet játszanak a magyar történelemben, így a magyarországi horvát nemzetiség hazánk egyik legnagyobb múltú, legösszetettebb kisebbségi közössége. A magyarországi horvátságot számos nyelvjárás és néprajzi sajátosság jellemzi; célom, hogy munkámban bemutassam sokszínű kultúránkat és szerepünket a jelenlegi magyar társadalomban.

Vizsgálatomban arra teszek kísérletet, hogy bemutassam a magyarországi horvát fiatalok jelenét, és felmérjem, milyen kulturális hatások érik őket, melyek által horvátnak vallják magukat. Milyen út vezet ahhoz, hogy kialakuljon egy egyénben a horvátság érzete? Életkoroktól függően másképp vélekednek a nemzetiségiek a mostani fiatalok helyzetéről. Milyen lehetőségeik vannak a horvát fiataloknak az oktatás, kultúra, szabadidő terén? Munkám célja, hogy feltárja a különböző megfigyeléseket, véleményeket. Dolgozatomban elsősorban a társadalomtudományokra jellemző klasszikus szövegelemző módszert, a személyes interjút és a kérdőíves kutatási módszert is használom. Szívügyemnek érzem e téma kifejtését, mert fontosnak tartom, hogy minél többen beleszálljanak egy hazai horvát fiatal helyzetébe, továbbá megismerjék lehetőségeit.

ANGYAL EMESE ÉVA

angyal.emese.eva@gmail.com

Survey statisztika

MSc, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Sik Endre

professor emeritus, ELTE TÁTK

A pirézek története – Az idegenellenesség mérése egy fiktív etnikum használatával

A piréz egy fiktív népcsoport, melynek segítségével a Tárki idegenellenesség-méréseket végzett Magyarországon 2006 és 2016 között. A kérdés így hangzott: Ön szerint be kellene-e fogadni Magyarországra minden piréz menekültöt? A „nem tudom” válaszok aránya a létező etnikumok 10 százalékához képest a pirézek esetében 45 százalék fölé emelkedett az utóbbi években, így a továbbiakban nem használják a pirézeket a xenofóbia mérésére. Hipotézisem szerint a „nem tudom” válaszok arányának növekedése mögött nem valódi nem tudás, hanem az állhat, hogy az emberek megtudták, kik azok a pirézek, így azt is, hogy ez a „helyes” válasz a kérdésre. Dolgozatomban a médiaterjedési folyamatokat alátámasztó Google Trends adatok segítségével és a fiktív elemeket használó társadalomtudományi kutatások szakirodalma alapján elemeztem a Tárki adatait. Az eredmények alapján azt lehet megállapítani, hogy a „nem tudom” válaszok struktúrája valóban eltér a legelső és az utolsó évek közt.

KEMÉNY BENCE

kemeny.bence68@gmail.com

tt

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Gecser Ottó

egyetemi docens, ELTE TÁTK

A szakszervezetek hanyatlása

Dolgozatom céljának a szakszervezeti hanyatlás olyan értelmezését tekintette, ami túlmutat a szakszervezeti sűrűség csökkenésén, és az érdekérvényesítő eszközök és funkciók felől közelíti meg a kérdést. Ezek a funkciók a kollektív alku és a sztrájk, melyek a szakszervezetek érdekérvényesítő erejét adják. A kollektív szerződések kiterjedtsége és szintje olyan mutatók, melyek képet adhatnak a szakszervezetek minőségéről és arról, hogy milyen szinten tudnak védelmet adni az egész munkás-

ság számára. A sztrájktevékenység megváltozása, például a vadsztrájkok számának növekedésének formájában, pedig a szakszervezeti vezetőség és a munkások viszonyainak alakulására, valamint a szakszervezeti struktúra állapotára mutat rá. Kérdésem, hogy a szakszervezetek hatásának minőségbeli hatása hogyan alakul, és miként vizsgálható ez a különböző funkciók számbavételével? A dolgozatban kifejtett véleményem alapján ez rámutat a szakszervezeti hanyatlás más oldalaira: a kollektív alkufolyamat decentralizációjára és a szakszervezeti struktúra merevvé válására.

MAGYAR PÉTER TAMÁS

almassiva@freemail.hu

Szociológia

MA, 5. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Pillók Péter

egyetemi adjunktus, PPKE BTK

A szubjektív jól-lét innovatív megközelítési lehetősége a jövő-dimenzió tükrében

A tanulmányomban a szubjektív jól-lét és a jövőkép dimenzióinak kapcsolatát kutatom, illetve egy módszertani innovációt is tesztelek az „Életünk fordulópontjai” kvantitatív kutatás adatbázisán, egy másodelemzés keretein belül. A szubjektív jól-lét súlyának növekedése és a jövőképpel kapcsolatos negatív tendenciák egyértelműen rámutatnak a téma társadalmi relevanciájára.

Dolgozatom tehát két markáns lépésből áll. A kutatás első fele elméleti jellegű, a – látszólag különálló – két vizsgált terület közötti viszonyokról és hatásokról fellelhető szakirodalmakat dolgozom fel, tágabbra nyitva a szubjektív jól-lét értelmezési spektrumát, azaz ezen dimenzió alkotóelemeinek feltérképezése is a kutatás fókuszában áll.

A kutatás második felében az empirián tesztelem a szubjektív jól-lét és a jövőkép kapcsolatát, illetve – a főkomponens-elemzés segítségével – egy új indikátort alkotok, amelynek innovatív eleme, hogy a szubjektív jól-lét speciális és átfogó változóinak információs tartalmát megtartom. Ennek a lépésnek szükségességét a témával kapcsolatos szakirodalmakban kifejtett módszertani meglátások is visszaigazolják, mivel a speciális indikátorok „csak” a szubjektív jól-lét részterületeit mérik, az átfogó indikátorok pedig nagyobb életterületeket érintő értékeléseket tartalmaznak, azonban arra nem adnak magyarázatot, hogy mi áll a pozitív és negatív értékelések hátterében. Hipotézisem szerint ezek közé az indikátorok közé a jövőképet mérő változók is koherensen, konzisztensen illeszkednek, erősítve a főkomponens-elemzés során létrejött új mérőeszközt.

Az eredményeket tekintve elmondható, hogy a szakirodalmak alapján egy sikeres elméleti szintézist tudtam alkotni, a szakirodalmak – az „elmélet” – szintjén visszaigazolódtott a jövőkép és a szubjektív jól-lét közötti szoros kapcsolat, illetve több, a szubjektív jól-létet alkotó részkomponens beazonosításra került. A „gyakorlat próbáját” is kiállta az általam elemzett kapcsolat a két dimenzió között, a jövőképet mérő változók a legerősebb főkomponens-alkotóelemek közé tartoztak. Az új indikátor funkcionalitását a szociodemográfiai elemzés is visszaigazolta, amely elemzés általában tükrözte vagy árnyalta a szakirodalmakban feltárt összefüggéseket. A kutatás alapján kijelenthető tehát, hogy a szubjektív jól-lét és a jövőkép nem két különálló terület, hanem szerves részei egymásnak, a jövőkép nagyban befolyásolja az emberek elégedettségét, szubjektív jól-létét.

FÁBOS DIÁNA

fabosdia0818@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Glózer Rita

egyetemi adjunktus, PTE BTK

A tettelességig fajuló jó szándék indítékai, avagy az önkéntesség motivációinak kutatása

A kutatás és a dolgozat célja, hogy bemutassa a fiatalok önkéntességre ösztönző motivációit. A téma aktualitását adja, hogy a késő modern kor fiataljaira jellemző új típusú önkéntesség, vagy más néven reflexív önkéntesség sajátosságai és szocializációs közegének főbb vonásai jól megfigyelhetők a külföldön önkéntes tevékenységet vállaló fiatalok körében.

Egy empirikus kvalitatív kutatás keretében főként nonprofit szervezeteken keresztül önkéntes tevékenységet végző magyar fiatalokkal készítettem interjúkat, ezeken keresztül igyekszem bemutatni az önkéntesség hazai helyzetét és az ifjúság motivációit. A kutatás bemutatja többek közt, hogy az önkéntesek motivációi a legtöbb esetben többszörösen összetettek, valamint hogy az önkéntesség nem csak a tevékenység által segítséget kapó személyek számára jár előnyökkel, hanem az önkéntességet végző személyre is rengeteg területen gyakorol jó hatást.

RADICS NIKOLETT

niki.radi92@gmail.com

Szociológia

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Fekete Marianna

egyetemi tanársegéd, SZTE BTK

A tömegmédiá foglyul ejtése a politika által 2014 és 2016 között

A tömegmédiá szerepe a tájékoztatás és az információátadás. Politikai célok elérése érdekében a történelem során számos ország kormánya fordult a tömegmédiá eszközeihez, melyek által ideológiájukat közvetítették a társadalom tagjai felé. Viszont a médiára ható erős politikai nyomás magát a demokráciát veszélyeztetheti. A kormány befolyása alá kerülő sajtóter-

mékek a nyomás hatására a politikai vezetés által meghatározott témákat, manipulált híreket közvetítenek – több más fontos eseményt a háttérbe szorítva. A lényeges információk elhallgatásával, a nem megfelelő tájékoztatással pedig a társadalom torz képet fog kialakítani a történésekről.

VÍGH KÁROLY

kari.vigh@gmail.com

Jogász

MA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Hekáné Dr. Szondi Ildikó
egyetemi docens, SZTE ÁJK

Az eleki németek demográfiai viszonyai a betelepítéstől a kiűzetésig a családnevek tükrében

Dolgozatomban a Békés megyei Elek 1724. évi első földesúri magánbenépesítése és az 1946-ban bekövetkezett német kiűzés közötti időszakot vizsgálom a betelepítés, a népmozgalmi adatok körében azzal, hogy elsődleges elemzési szempontom a betelepített németek családneveinek gyakorisága, változása. A családnevek a vizsgált korszakban már megszilárdultak, így egy családnév nagy megterheltsége, bizonyos nevek nagy gyakorisága arra utalhat, hogy a vizsgált területen régi, több generáció óta együtt élő népesség található. A leggyakoribb családnevek kiválogatása jelzi, melyek a betelepítéstől itt élő családok.

Hipotézisem az, hogy az eleki németek családneveinek változása igazolni képes azt, hogy Elek a német lakosok 18. századi betelepítésétől az 1946. évi kiűzetésükig lendületesen fejlődött, ugyanakkor az etnikai elszigeteltségből és identitásból adódóan alacsony volt a beáramló idegenek aránya a betelepített német lakosokhoz képest, tehát lényegében megmaradt német identitástudaton alapuló, zárt közösségben élő tősgyökeres német falunak. Ugyanakkor az 1945–1946 közti időszak névváltozásai a túlélés, a kitelepítés elkerülése és az egzisztenciális veszteségek minimalizálása lett a fő cél.

A kutatásom során fogalom meghatározásul a családnévet veszem, mivel a vizsgált időszakban a családnév az emberek között már megkülönböztetésül szolgált. Az elemzési egység az egyes családnév, amelyhez ember tartozik, sőt emberek csoportja is.

A kutatási módszerem a történeti demográfia módszertana szerinti, az eleki történelmi események tartalma és kontextusa, mely során a vizsgálatomat egy múltbeli népességen – az eleki németeken – végzem. A kutatásomban azt az eljárást követtem, hogy a rendelkezésemre álló forrásokból feltárhassam az eleki német népesség alakulását a családnevek által, és összefoglaló képet adjak a helyi népesedéstörténeti eredményekről.

A dolgozatban felhasznált források gazdag lelőhelyét képezték az eleki római katolikus irattárba tartozó Historia Domusok, a keresztelési anyakönyvek, az egyházi lélekösszeírások, továbbá az eleki németiség helytörténeti témájában rendkívül aktív Dr. Csepregi Imre pápai kamarás és prelátnak, eleki plébános, szentszéki bíró kézirata. Emellett fontos forráscsoportot jelentenek az eleki helytörténetet feldolgozó kéziratok, monográfiák, demográfiai források.

KOVÁCS RÉKA FRUZZSINA

kovacs.r.fruzsina@gmail.com

Nemzetközi gazdálkodás

BA, 7. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Finna Henrietta

egyetemi adjunktus, BME GTK

Az ESN BME diákszervezet szerepe a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mobilitási programjában részt vevő külföldi hallgatók integrációjában

Az Európai Unió szabad munkaerő-áramlásra vonatkozó kritériuma miatt fontos, hogy a mobilitás már a leendő munkaerő képzése során elkezdődjön. Ennek köszönhetően alakult ki az Erasmus – a 2014–2020-as EU-s ciklustól már Erasmus+ – névre hallgató mobilitási program, valamint az ennek támogatását célzó Erasmus Student Network (ESN) nevű diákszervezet. Dolgozatomban célokom felállítani az ilyen mobilitási programok sikerességének modelljét, ennek során egyrészt a releváns nemzetközi kutatásokra, másrészt saját primer kutatásomra alapozok. Vizsgálom, hogy a mobilitási program sikerességéhez mennyiben járul hozzá az ESN BME diákszervezet tevékenysége, emellett a meghatározó kritériumokat is a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen – korábban a mobilitási programban részt vevő – nemzetközi hallgatók kérdőíves felmérése alapján fogalmazom meg.

CZÖVEK ERZSÉBET GABRIELLA

czovek.gabriella@gmail.com

Szociális és ifjúsági munka

BA, 5. félév

Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Havasi Virág

egyetemi adjunktus, ME BTK

Bevándorlás a Miskolcon élő bevándorlók tükrében

Európa már az 1950-es évektől fogva a migráció egyik céltáblája. Számos migráns él Európa államainak területén, és jelenleg is nap mint nap érkeznek új emberek, akik hazájukból menekülnek a kilátástalan helyzet és a szegénység következtében, egy jobb élet reményében. Európa jóléti és munkaerőpiaci szempontjából szükséges a folyamatos bevándorlás, a munkaképes népesség és a születések számának csökkenése miatt.

A vándorlás, az emberek lakóhely-változtatása egy különösen összetett társadalmi jelenség, amely mögött számos ok és tényező állhat. Napjainkban sok olyan személy van, aki elhagyja a hazáját, esetlegesen a családját azért, hogy egy számára idegen világban próbáljon meg új életet kezdeni. A migráció szempontjából vannak vonzó és taszító tényezők. Taszító tényező lehet, amikor olyan hátrányos helyzet jön létre, amely arra sarkallja az embereket, hogy elhagyják az addig megszokott lakóhelyüket és környezetüket. Például ilyen állapot a diktatórikus rendszer létrejötte, a munkanélküliség, a szegénység vagy az adott lakóhelyen kialakult természeti katasztrófa. Vonzó tényező lehet a demokratikus rendszer iránti vágy, a könnyű munkavállalás és a jómód lehetősége. A migrációt egy adott csoport esetében a taszító tényezők idézik elő, viszont a vonzó tényezők kiemelkedően befolyásolják. Mindemellett a migrációt szabályozhatják olyan kényszerítő körülmények, amelyek során az emberek élete, testi és lelki épsége veszélynek van kitéve. A bevándorlásnak és a migrációnak a kezelése Európában globális mértékű probléma. A migráció a 21. század előregedő Európájának az egyik legfontosabb társadalmi kihívása. Számos felmérés eredménye szerint az európai államok közül Magyarországon jelentősen negatív a bevándorlás megítélése, holott nemzetközi viszonylatban a hazánkban élő külföldiek aránya nagyon alacsony.

Dolgozatomban a Miskolc városában élő bevándorlók helyzetét mutatom be. Kutatásom során tíz darab félig struktúrált interjút készítettem a Miskolcon élő bevándorlókkal, külföldi állampolgárokkal. A kutatásban négy dimenzión keresztül ismertetem a vándorlás okának magyarázatát és célját, a migránsok életkörülményeinek helyzetét, a többségi társadalommal szemben szerzett tapasztalatokat, valamint a magyar társadalomba történő beilleszkedést.

FÉNYES CSONGOR

[fenyes.csongor@gmail.com](mailto:fenyos.csongor@gmail.com)

Szociológia

MA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Éber Márk Áron
adjunktus, ELTE TÁTK

Mozgolódás, tüntetés, foglalás

A dolgozat a 2013-ban lezajlott első budapesti egyetemfoglalással foglalkozik. A vizsgálatban szó lesz az egyetemfoglalás és a hallgatói mozgalom „elődjéről”, a tiltakozásban használt eszközök jellegéről, valamint beszélni fogunk a mozgalmon belüli hierarchia kérdésköréről is.

Vajon beilleszthető-e a budapesti egyetemfoglalás egy korábban megindult globális tiltakozó hullámba? Van-e egy (vagy akár több) olyan külföldi, esetleg belföldi példa, mely serkentően hathatott a foglalás megszervezésében?

Vannak-e, és ha igen, milyen példák befolyásolhatták az itt alkalmazott bevonáshoz és tiltakozáshoz használt módszereket? Az elemzés második szakaszában sorra veszem a tiltakozásban használt eszközök sajátosságait; ebben kitérek az egyes mozgalmakkal való hasonlóságokra, valamint kísérletet teszek az egyetemfoglalás sajátos eszközeinek felrajzolására is.

Széles körben elterjedt nézet, miszerint hierarchianélküliség jellemezte az egyetemfoglalókat. Tényleg így volna? Valóban képesek voltak a mozgolódásban részt vevők egy hierarchia mentes teret létrehozni? A tanulmány záró harmadában erre a kérdésre igyekszem választ adni.

PAIZS MELINDA ADRIENN

melinda.adrienn.paizs@gmail.com

Szociológia

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Lencsés Gyula

egyetemi docens, SZTE BTK

Szegedi önkéntesek a 2015-ös menekültválságban. Egy önszerveződő szervezet kialakulása és működése

Dolgozatom célja a 2015-ös menekültválságban segítő tevékenységet folytató MigSzol Szeged szervezet kialakulásának, fejlődésének és működésének bemutatása, a benne részt vevő civilek motivációinak feltárása. A téma legfőbb érdekességét az adja, hogy egy olyan nem formális szervezetről van szó, ami egyik napról a másikra alakult ki anélkül, hogy ez bárkinek is a szándékában állt volna. Kitérek arra, hogy milyen társadalmi és politikai környezetben jött létre ez a közösség, milyen hatások érték az önkénteseket, tevékenységük milyen fogadtatásra lelt a családjuk, barátaik körében. Beszélék továbbá a működés során a csoporton belül és a csoport környezetével kialakult konfliktusokról. A dolgozat legfőbb konklúziója, hogy a gyors és spontán szervezetté alakulást, a hatékony működést és a felmerülő problémákra való rugalmas reagálást csakis a legújabb infokommunikációs csatornáknak (mindenekelőtt a facebook-nak) a kreatív használata tette lehetővé a szervezet életének minden mozzanatában.

NÉMETH EMESEbroken.semaphore@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

MA, 4. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Brózik Péter*

tanársegéd, BME GTK

A félelem földrajza – szakirodalmi áttekintés és egy empirikus kutatás a XIII. kerületben

A tanulmány a feminista földrajz egyik kiemelt témája, a közterek nők általi használatával, ezen belül a bűnözéstől való félelem jelenségével foglalkozik. A releváns elméleti megfontolások bemutatása után egy empirikus vizsgálat menetét és eredményeit ismertetem.

A szakirodalom szerint a tér használata (milyen tereket ki mikor használ/hat) nagymértékben összefügg gender tényezőkkel. Ha ezt a nők köztérhasználata felől vizsgáljuk, azt látjuk, hogy a nők a nyugati társadalmakban a városi tereket csak nagyon korlátozott mértékben használhatták a 20. századig, jelenlétük szinte kizárólagosan az otthonra korlátozódott, amely gyakorlat a mai napig érezteti hatását a társadalmi nemi szerepelvárásokban. A nők napjainkban is jobban félnek egyedül mozogni a városi terekben, főleg éjszaka. A bűnözéstől való félelem nagyon jellemző a nőkre, a kriminológiai szakirodalom is különleges figyelmet szentel a jelenségnek. Ezen belül egyes megközelítések az épített környezet felől próbálják vizsgálni a bűnözéstől való félelmet (pl. milyen jellemzőkkel lehet meghatározni azokat a környezeteket, amelyek félelmet ébresztenek).

Saját empirikus kutatásomban a lakókörnyezet és a szubjektív biztonságérzet kapcsolatát vizsgáltam XIII. kerületi lakók körében. Arra voltam kíváncsi, hogy tapasztalható-e eltérés nők és férfiak között a félelemérzésben, illetve hogy az épített környezet különböző jellemzői hogyan hatnak a félelemre. Online elérhető, önkéntes alapú kérdőívvel 71 kitöltő adatait vettem fel. Fő eredményként kiemelhető, hogy a nők valóban jobban félnek éjszaka egyedül hazamenni, mint a férfiak. Az is részben beigazolódott, hogy a lakókörnyezet állapota kihat a félelemérzetre. Az, hogy melyik városrészben lakik az adott nő, nem kapott jelentőséget, ahogy az sem, hogy milyen típusú épületben lakik. Viszont annak van jelentősége, hogy az illető milyen mértékben észleli a környezeti problémákat maga körül (pl.: betört üveg, szemét, közvilágítás minősége stb.). Több más tényezővel vettem össze az éjszaka tapasztalt félelem mértékét, de egyik sem mutatott szignifikáns kapcsolatot: kor, iskolai végzettség (amiről a kriminológia azt tartja, csökkenti az áldozattá válástól való félelmet), társadalmi problémák észlelése, szomszéddal való kapcsolat. A kutatás többek közt arra hívja fel a figyelmet, hogy a probléma sokkal mélyebb társadalmi struktúrákban gyökerezik, és az eddigi szempontok nem elégségesek a nők éjszaka tapasztalt szorongásának, veszélyérzetének megértésében.

KIS-MOLNÁR SÁNDOR

kismolnar13@freemail.hu

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki

BSc, 7. félév

Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Kis Krisztián

főiskolai docens, SZTE MK

A hódmezővásárhelyi olvasókörök mint települési kulturális intézmények működésének bemutatása és értékelése

Napjainkban egyre nagyobb jelentőséggel bírnak a közösségi és civil szervezetek, amelyek közül Hódmezővásárhelyen külön figyelmet igényelnek az olvasókörök. Ezek a speciális helyi közösségek az országban egyedülállóan nagy koncentrációban vannak itt jelen. A kutatás során arra kerestem választ, hogy a körök hogyan képesek életben maradni, jelenlegi működésüket mi jellemzi, a tagok korszerkezetét tekintve milyen arányokat képviselnek az egyes korcsoportok, valamint hogy milyen hatással vannak a település életére. A kutatás rávilágított arra, hogy a tagok jelentős része az idősebb korosztályhoz tartozik, melynek legfőbb oka az, hogy a fiatalságot nem képesek bevonni. Az olvasókörök tevékenysége módosult a 19–20. századhoz képest, jelenleg már inkább hagyományörző, kultúraápoló funkciót töltenek be. A kutatás alapján nyilvánvalóvá vált, hogy ezek a nagy múltú, tradicionális civil szerveződések komoly fejlesztésre szorulnak.

ILYÉS VIRÁG

ilyesvirag@gmail.com

Survey Statisztika Msc.

MSc, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Simon Dávid

tanársegéd, ELTE TÁTK

A korábbi munkatársak elhelyezkedési kilátásokra gyakorolt hatása és annak mérése adminisztratív panel adatok segítségével

Jelen kutatás célja annak vizsgálata, hogy a korábbi munkakapcsolatok hatást gyakorolnak-e egy egyén munkahelyváltását követően az általa kapott kezdőbér mértékére, valamint az új cégnél eltöltött munkaidejének hosszára. Az elemzés adminisztratív állami-gazgatási adatokon alapul, az adatbázis a 2003–2011. közötti időszakra vonatkozóan tartalmazza a magyarorszá-

gi népesség 50 százalékának munkaerőpiaci adatait, havi bontásban. A tanulmány legfontosabb eredményei közé tartozik, hogy a volt munkakapcsolatok szignifikáns hatást gyakorolnak a kezdőbérre, valamint az adott cégnél eltöltött munkaidő mértékére. Azok, akik olyan céghez nyerne felvételt, ahol dolgozik volt munkatársuk, közel 0,7%-kal nagyobb kezdőbérre számíthatnak azokhoz viszonyítva, akiknek nincs hasonló ismerősük, valamint átlagosan 1-2 hónappal több időt töltenek el a cégnél.

LONCSÁK NOÉMI

loncsaknoemi@gmail.com

Szociológia

MA, 1. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Czibere Ibolya

egyetemi docens, DE BTK

Gyerekszegénység a kárpátaljai magyarság körében

A tanulmány célja az ukrainai, kárpátaljai magyarság gyerekszegénységének átfogó leírása. Az elemzés során az alapvető térségi jellemzők bemutatását követően a gyerekes háztartások életkörülményeit, valamint a szegénységben élő gyerekek szükségletekre alapozott élethelyzetének korosztályonkénti jellemzőit írjuk le. A tanulmányban külön kitérünk a kárpátaljai magyar anyanyelvű cigányság mélyszegénységben élő gyerekeinek kirekesztettségére. A kutatásra Ukrajnában, Kárpátalja megye Beregszász járásának 3 magyarok lakta típus településén került sor. A térségre vonatkozó szegénységi statisztikák és nyilvántartások teljes hiánya miatt az elemzés feltáró jelleggel, a gyerekszegénység jellemzőinek bemutatása céljából készült. Az adatfelvétel kombinált módszerrel, a kvantitatív és a kvalitatív technikák együttes alkalmazásával zajlott, a kérdőíves vizsgálatban 139 háztartás 253 gyerekéről nyertünk információkat, amelyhez kapcsolódóan 23 feltáró interjút is készítettünk. Eredményeink szerint a térségben jellemző általános szegénység következtében a klasszikus szegénységi küszöbök alapján nem határozható meg a szegénységben élők aránya, mivel a vizsgált teljes népesség a jövedelmi helyzete alapján a szegénységi küszöbértékek alá került. Mindezek következtében a gyerekek szegénységét elsősorban a depriváltságuk különböző szintjein keresztül mutatjuk be.

VITA EMESE

emese_v89@yahoo.com

Településfejlesztésben alkalmazott szociológia

MA, 4. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

dr. Veres Valér

egyetemi előadó tanár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Szociológia és Szociálismunkás-képző Kar Magyar Szociológia Intézet

„Halat fogni vagy hálót szőni” – Neoprotesztáns (roma) egyházak szerepe a roma kisebbségek helyi társadalmi életében

A kutatás célja feltáró jellegű, és arra a kérdésre keresi a választ, hogy a roma kisebbségi elit, konkrétan az egyházi elöljárók és közösségi vezetők milyen céllal vezetik a sajátosan roma intézményeket és alintézményeket. További kérdése a kutatásnak, hogy mennyire tudatos az elöljárók részéről az egyházi intézmények működtetése révén a romák belső, illetve kifele, a helyi, és tágabb társadalmi életbe való integrációja, továbbá milyen módon kapcsolódnak a roma egyházak a többségi társadalom hasonló funkcióit ellátó intézményeihez.

A térszerű adatfeltárás mellett a neoprotesztáns roma egyházi intézményrendszeréről és a hozzá kapcsolódó alintézményekről, ezek fontosabb szereplőiről, a kisebbséget és többséget képviselő elitek viszonyáról szeretnénk átfogó képet rajzolni. Fontosnak tartjuk azt is megvizsgálni, hogy a kérdésben érintettek hogyan vélekednek az aktuális helyzetről és a jövőbeli kilátásokról, ennek tudatában milyen jövőképeket látnak a kisebbségi roma közösségnek a többséghez való viszonyában.

Eredményeink terepmegfigyelésen és személyes interjúkon alapulnak. Egyik fő következtetése az esettanulmánynak, hogy az új vallási közösségek egy integrált nézőpontú stratégiaalkotás révén, melynek az oktatás az egyik alappillére, képesek javítani a társadalmon kívül rekedt, harmadik világbeli viszonyok közt élő szegények, romák helyzetén.

Kulcsszavak: roma, kisebbség, új vallási közösségek, integráció

TÍMÁR SÁRAsaramaria.timar@gmail.com

Szociológia

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐK:*Dr. habil Albert Ildikó Fruzsina*
tanszékvezető főiskolai tanár, KRE BTK*Gergely Andrea*
óraadó, KRE BTK**Kisüzemi sörök és a divatkövetés, a szociális identitásépítés összefüggései**

Napjainkra a fogyasztás mértéke soha nem látott méreteket öltött, a globalizáció és velejárói pedig számos új kihívás elé állítják a mai kor emberét. Előzetes kutatások alapján azt mondhatjuk, hogy ma már nem a státusz határozza meg a fogyasztást, hanem éppen fordítva, a fogyasztás társadalomszervező erővé lépett elő. A megvásárolt termékekkel adott esetben kifejezhetjük egyéniségünket, megmutathatjuk velük a külvilágnak, hogy milyen emberek vagyunk. Az elmúlt pár évben egyre több kézműves termékkel találkozunk, melyek ma már prémiumtermékként vannak jelen a boltok polcain. Dolgozatomban arra keresem a válaszokat, hogy a kézműves termékek, ezen belül is a kisüzemi, kézműves sörök milyen okokból lesznek részei egy ember fogyasztásának, illetve, hogy divat-e manapság ezeket a termékeket fogyasztani. Képvisel-e valamilyen értéket, státuszszimbólumnak tartják-e a fogyasztók, továbbá hogyan járul hozzá identitásunk építéséhez egy ilyen termék fogyasztása. Kutatásomhoz három szakértői, három fogyasztói interjút és két fókuszcsoportos beszélgetést készítettem, továbbá interjút készítettem három olyan emberrel is, akik ritkán, alkalmyszerűen fogyasztanak csak kézműves sört. A mintavétel hólabdamódszerrel történt. Az interjúalanyokat és a fókuszcsoportos beszélgetések résztvevőit is igyekeztem úgy kiválasztani, hogy a minta összetétele valamelyest tükrözze a kézműves sörözők közönségét – kvalitatív kutatás lévén természetesen nem a reprezentativitás miatt, hanem azért, hogy különböző csoportok eltérő véleményét tudjam megismerni. Annak érdekében, hogy részletesen megismerjem, hogyan lesz része valaki identitásának a kézműves sörök fogyasztása és ez mit jelent a kérdezettek számára, az összes beszélgetés során alkalmaztam valamilyen projektív technikát vagy mapping vizsgálatot vagy montázst.

SZABÓ ÁRPÁD

arpad199@gmail.com

Szociológia

MA, 9. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Füzér Katalin

egyetemi docens, PTE BTK

Lakótelepek szociológiai értelemben: hogyan vált redisztributív jutalomból piaci átokká a lakótelepi lakás Magyarországon?

Dolgozatom témája a lakótelepek, a lakótelepi lakásállomány helyzetének bemutatása a szocialista időszaktól napjainkig, nagy hangsúlyt fektetve azokra a folyamatokra, amelyek a lakótelepek társadalomszerkezetét formálták a szocializmusban, valamint a rendszerváltás után. Az átalakulások nyomán követése után a lakótelepek rehabilitációjának problémájával foglalkozom, hiszen a társadalmi státus szempontjából sajátos utat jártak be a lakótelepek az utóbbi évtizedekben, köszönhetően a privatizációnak, illetve a lakásállományt érintő piaci viszonyok alakulásának.

A lakótelepekre, mint a városok szerves részeként megjelenő egységekre, illetve rehabilitációjuk problémáira, a velük kapcsolatos pesszimista várakozásokra fókuszálok a dolgozat ezen második részében, néhány újszerű szemponttal, adatkörrel és saját számításokkal kívánván hozzájárulni a lakótelep-rehabilitáció kérdésköréhez, a címben felvetett kérdés megválaszolásához. A lakótelep-rehabilitációt elsősorban nem szociális városrehabilitációs problémaként, hanem az egyre komplexebbé váló városfejlesztési folyamatok egészének fényében javaslom értelmezni.

KOVÁCS BARBARA NÓRAbarbi6673@gmail.com

Szociális munka

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Vigvári András*tudományos segédmunkatárs, Magyar Tudományos Akadémia,
Társadalomtudományi Kutatóközpont, Szociológiai Intézet**Szegregáció és mobilitás:
Lakásmobilitási utak egy budapesti szegregátumban**

Dolgozatomban a Budapest X. kerületi Hős utcai telep lakóit vizsgálva arra keresem a választ, hogy milyen tényezők vezettek ahhoz, hogy a megkérdezettek egy városi szegregátumba költözzenek, valamint bemutatom jelenlegi élethelyzetüket, lakóhelyükhöz fűződő viszonyukat. A kutatási kérdések megválaszolásához a Kontúr Közhasznú Egyesület és az ELTE Angelusz Róbert Társadalomtudományi Szakkollégium közös Hős utcai kutatásának tapasztalatait, kérdőíves adatait és interjúit használom fel. A dolgozatban az 1989-es rendszerváltás után beköltözők élettörténetét elemzem, melyben a lakók előző lakóhelyükről való elköltözésének okaira és a Hős utcába „húzó” tényezőkre fókuszálok. A háttérben az élettörténetek mögött húzódó makroszintű társadalmi folyamatokat főként lakáspolitikai, lakáspiaci és társadalomtörténeti szempontból mutatom be, kitérve a Hős utcát és annak lakóit érintő szegregáció és stigmatizáció jelenségének bemutatására.

Az elemzésem alapján úgy gondolom, hogy a Hős utca jelenleg kitöltött egy űrt a lakáspiacon, ami a kevés állami bérlakás és az ezt igénybe vevők nagy száma között tátong. Budapesten élni jobb, mint a rendszerváltás után válságtérséggé alakuló vidéki területeken. A fővárosban viszont az albérletek és nem önkormányzati lakások túl magas költségeit már sokan nem tudják megfizetni, így tehát szinte csak a Hős utca tud lakhatást biztosítani azoknak, akik nem kapnak önkormányzati bérlakást és alacsony a jövedelmük, vagy jelenlegi élethelyzetük miatt nem tudnak egy albérletet fizetni.

NYITRAI JÁNOS

nyitraijanos@freemail.hu

Szociológia

BA, 5. félév

Zsigmond Király Egyetem

TÉMAVEZETŐ:

dr. Laki Ildikó

főiskolai docens, ZSKE

Társadalmi szakadások a 20. és 21. századi Magyarországon

Magyarországon a rendszerváltás után két és fél évtizeddel sem alakult ki erős polgári középosztály. Számptalan munka foglalkozik a társadalmi változásokkal, de kevés van köztük, mely kifejezetten a polgárosodást, illetve a polgárság és az állam viszonyát vizsgálná. Ez vezetett arra, hogy dolgozatomban feltárjam azon okokat, melyek a hazai polgárosodás folytonos megakadásához és a társadalom dezintegrációjához vezettek.

Alapvető feltevésem, hogy a dualizmus korától az ezredfordulóig a magyar társadalom szerkezete minden vizsgált történelmi korban egy felülről létrehozott és nem társadalmi interakció során kialakult szerkezet. Ez az „irányított” társadalomfejlődés a struktúra erőszakos megváltoztatásával vagy rögzítésével törésvonalakat hoz létre a társadalom csoportjai között. Az egymást követő különböző politikai berendezkedésű rendszerekben visszatérő és ismétlődő társadalmi folyamatokat fedezhetünk fel. Ezek a társadalom kísérletei az önszerveződésre, a polgárosodásra, a kapitalista termelési mód meghonosítására és a hatalom törekvései ezen folyamatok elfojtására, kisajátítására vagy vezérlésére.

SZAKÁL KATA

ka1995ta@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Glózer Rita

egyetemi adjunktus, PTE BTK

Zabhegyezés mint a szocialista rendszer hagyatéka?

Tanulmányom a Zabhegyező Gyerekanimátorok Egyesületének elemzéséről szól, melynek célja, hogy bemutassa a szervezetnek azon alapköveit, amelyek letétele biztosította az egyesület 25 éves fennmaradását. Továbbá, hogy megismerhessük a szervezet belső mozgató tényezőit, értékeit, működésének alapelveit, és megvizsgáljuk azt, hogy milyen eszmék, értékren-

dek tükröződnek a rendszerváltás előtti időszakból, milyen hasonlóságok és különbségek fedezhetőek fel az úttörőmozgalom és a Zabhegyezők működésében. Az elemzett téma végső értelmezéséhez az egyesület meghatározó tagjaival készített interjúk és meglévő írásos források segítettek hozzá. Ezenkívül dolgozatomban a civil szervezetek kutatásával kapcsolatos ismereteket tekintem át, illetve a szervezeti kultúra megfogalmazására és értelmezésére is sor kerül. A szervezeti kultúra kulcsfogalomként jelenik meg, hiszen ezen meghatározás mentén vizsgáltam az úttörőmozgalmat és az egyesület belső működését.

KAJKÓ FRUZZSINA

kajko.fruzsina@gmail.com

Szociológia

BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Papp Zsófia

tudományos munkatárs, Magyar Tudományos Akadémia

A Markymprofessor hallgatói értékeléseinek vizsgálata

Jelen tudományos diákköri dolgozat azt vizsgálja, hogy milyen hatással van az oktató neme, életkora, illetve külső tulajdonságai (vonzóság) az oktatóra adott értékelésekre. A dolgozat három fő hipotézise: 1. Az oktató életkora negatívan korrelál a rá leadott értékelésekkel, így minél idősebb egy tanár, annál rosszabb eredményekre számíthat. 2. Ez az időszödesi faktor a nők értékelésénél jelentősebben megjelenik. 3. A szexiség kritérium pozitívan befolyásolja az oktatók értékelését, azaz azok az oktatók, akik vonzóknak vannak értékelve, az összes tanítással kapcsolatos kategóriában jobb eredményt érnek el. A hipotéziseket ANOVA-val és lineáris regressziós modellel teszteli a dolgozat. Eredményeképp az első hipotézist részben, a harmadik hipotézist teljes egészében alátámasztotta a dolgozat, míg a másodikra nem tudott szignifikáns eredményt felmutatni.

PETHES LAURA

pethes.laura@gmail.com

Szociológia

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Takács Károly
adjunktus, BCE TK

„A tanárnak mindig igaza van”? A népszerűség vizsgálata az osztályfőnökök szemével

Az elismertség, közösségi elfogadottság vizsgálata hagyományosan fontos kérdés a társadalomtudományokban. A népszerűség magyarázata az általános iskolás korú gyerekek körében különösen fontos, hiszen az osztály népszerű diákjai ebben a korban jelentősen befolyásolják a többiek személyiségének kialakulását, tanuláshoz való hozzáállását. Korábbi kutatások már bebizonyították, hogy az eredmények szempontjából nem mindegy, milyen módon mérik a népszerűséget. Az eddigi munkák alapján a népszerűségnek két gyakori típusa létezik, a szociometriai és az észlelt. A kétféle mérési mód közti eltérések miatt az egyes elemzések különböző tulajdonságú gyerekeket mutatnak népszerűnek. Azonban eddig kevés kutatás foglalkozott azzal, hogy több nézőpontból vizsgálja meg a mérések különbségének hatását. Ezért tartom fontosnak összehasonlítani a diákok szociometriai és észlelt népszerűségét az osztályfőnök véleményével.

Dolgozatomban a MTA TK „Lendület” RECENS Kutatócsoport „Verseny és negatív hálózatok” című 2013 szeptemberében indított, két tanéven át tartó longitudinális kapcsolathálózati vizsgálatának adatait használtam fel. Kutatásomban ötven 5. évfolyamos osztály diákjainak barátságshálóira, népszerűség-jelöléseire, individuális háttérváltozóira és az osztályfőnökök diákokról alkotott véleményére fókuszálok. Eredményeim azt mutatják, hogy az osztályfőnökök véleménye a népszerű gyerekekről jelentősen eltér a diákok nézetétől. Multi-level regressziós modellek alapján az okos és a jó sportoló diákoknak van a legnagyobb esélyük népszerűvé válni a vizsgált osztályokban. Az elemzés rámutat arra, hogy az osztályok értékrendje – kontextuális változóként – jelentősen befolyásolja azt, hogy milyen tulajdonságoknak köszönhetően lesz valaki népszerű az adott közösségben.

KECSKÉS NÓRAkecskesnoril1@gmail.com

Szociológia

MA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Oblath Márton*

kutatási igazgató, Parforum Részvételi Kutatói Műhely

Az autonómia vizsgálata egy komplex színházi nevelési előadás kapcsán

A posztnormalitás kora nem kínál útmutatást, az egyénekre bízva saját válaszaik megkonstruálását. Ahhoz, hogy ez sikeresen mehessen végbe, nagyon fontos a reflexivitás, amelynek elengedhetetlen feltétele az autonóm gondolkodás és cselekvés. Kutatásomban a Nyitott Kör Egyesület Kötéltánc című komplex színházi nevelési előadásán részt vevő kilencedikes osztály performanszait elemzem. A drámás foglalkozás Szophoklész Antigoné című drámája alapján a hatalom kérdését járja körbe a diákokkal, ám alkalmas az autonóm cselekvések és az autonómiáról alkotott véleményük vizsgálatára is. Kutatásomban így a hatalomról alkotott társadalmi imaginációik mellett a kreóni autoriter hatalommal szembeni morális érvelésüket és autonóm cselekvésre való képességüket vizsgálom.

A dramatikus játékokon keresztül felszínre hozott jelentések a színházi nevelési előadás pedagógiai céljai által formálódnak. Célom, hogy ezeket a formálódó jelentéseket minél pontosabban bemutassam, rávilágítva, hogy a dráma olyan eszköz, amely a nehezen megfogalmazható testi tudások megjelenítését is lehetővé téve segít a résztvevőknek megfogalmazni, hogy hogyan élnek és hogyan szeretnének. Ezeken túl a közösség minden elképzelhető véleményét, társadalmi imaginációját felszínre hozva az értelmezések versengésének dinamikája is feltárul.

SEBESTYÉN ANNAMÁRIA

sebestyen.annamaria90@gmail.com

Szociológia

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Sík Domonkos

egyetemi docens, ELTE TÁTK

Az ifjúság közéleti aktivitását elősegítő szocializációs hatások

A tanulmány célja a fiatalok közéleti aktivitását elősegítő szocializációs hatások feltárása és bemutatása. Az elemzés középiszólás fiatalokkal készített félig strukturált interjúkra épül ($n=14$). Az interjúalanyok egyik csoportja az állampolgári kultúra „aktív” ideáltípusát, míg az interjúalanyok másik csoportja az állampolgári kultúra „passzív” ideáltípusát jeleníti meg. Az interjúk elemzése során a társadalmi és politikai problémák észlelését és az ezekre adott reakciókat befolyásoló szocializációs ágensek hatásainak vizsgálatán keresztül az állampolgári kultúra két ideáltípusának szocializációs feltételrendszere kerül bemutatásra. A kettő összehasonlítása révén képet kapunk azokról a szocializációs impulzusokról, amelyek mintegy katalizátorként működnek közre a fiatalok közéleti aktivitásában.

Kulcsszavak: szocializációs ágensek, politikai szocializáció, fiatalok, participáció

PREKOP FÉDRA

f.prekop94@gmail.com

Szociológia

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. habil Albert Fruzsina

tanszékvezető főiskolai tanár, KRE BTK

Az otthon oktatás Magyarországon

Az oktatás szerepe a 21. században megkérdőjelezhetetlen, hiszen az iskola mint intézményrendszer egyike életünk leginkább meghatározó elemeinek. Tömegeket foglal magába, mozgat meg, és ezen képességein keresztül ez az egyik legfontosabb közege és eszköze a gyerekek – későbbi felnőttek – formálásának. Az iskola a család után az egyik legfontosabb szocializációs színtér egy gyermek életében. Az itt szerzett tapasztalatok, a kortárs csoporttal való interakció, a pedagógusok visszajelzései

mind nagymértékben befolyásolják az énképet és a teljesítményhez való hozzáállást. Fogalmazhatunk úgy is, hogy meghatározzák egy gyermek jövőjét. Számos érvet felsorakoztathatunk az intézményesült oktatás mellett és ellen, léteznek azonban más utak is. Gondolhatunk itt az alternatív iskolákra, de gondolhatunk egy – intézménytől ugyan nem teljesen független, de – még szabadabb módszerre, ez pedig az otthon oktatás. Vannak, akik úgy gondolják, saját maguk veszik kézbe gyermekeik oktatását. Kutatásomban azokat szeretném fókuszba helyezni, akik azért választották az otthon tanulást, mert nem értenek egyet a közoktatás bizonyos aspektusaival. Ezalatt nem kizárólag a hivatalos tantervet értem, hanem a rejtett tantervet – ennek pontos jelentését később feltárom – és a hozzá kapcsolódó normákat, közvetített értékeket. Az otthon tanulás jelensége kevésbé elterjedt Magyarországon, ám az oktatási rendszer folyamatosan felmerülő problémái indokolják s előtérbe helyezik a téma relevanciáját.

FÖLDVÁRI-NAGY CSENGE

8csenge9@gmail.com

Középiskolai hallgató

Budaörsi Illyés Gyula Gimnázium és KSZKI,
valamint Cambridge Centre for Sixth-form Studies

FÖLVÁRI-NAGY KINCŐ CSEPKE

fnkcsepke@gmail.com

Középiskolai hallgató

ELTE Trefort Ágoston Gyakorlóiskola

TÉMAVEZETŐK:

Dr. Módos Dezső

kutató, témavezető, University of Cambridge

Dr. Lenti Katalin

főiskolai tanár, SE ETK

„Bezzeg a mi időnkben” – Tinédzserszokások nemzetközi kitekintésben

Az elmúlt évszázad technológiai és szocioökonómiai fejlődése következtében társadalmunk megváltozott. Vizsgálatunkban arra kerestük a választ, hogy ezeket a változásokat hogyan követik a mai tinédzserek párkapcsolati és randizási szokásai.

Önkitöltős kérdőíves módszerrel dolgoztuk fel négy magyarországi korcsoport (jelenlegi tinédzserek, egyetemisták, diplomás dolgozók és diplomás nyugdíjasok) tinédzserkori randizási szokásait és párkapcsolati preferenciáit. A 16–20 éves magyar fiatalok eredményeit összevetettük az általunk interneten gyűjtött francia, spanyol, román, szlovák, litván, német, amerikai, görög, japán indonéz és norvég fiataloktól származó adatokkal. Összesen 2219 db kérdőívet dolgoztunk fel. A kapott válaszokat statisztikailag SPSS programban értékeltük ki.

Az ismerkedési hely szempontjából a legfontosabb mind a mai napig az iskola minden országban, és a legidősebb hölgyek kivételével minden korcsoportban. A fiatalok a randizási és szexuális ismereteiket egymástól és saját tapasztalatból szerzik, az internet előretörése ellenére is. A magyar fiatalok esetében a nemek között különbség van, a fiúk közel fele, míg a lányok többsége a barátokra támaszkodik saját tapasztalataival szemben. Az utóbbi hatás erősödése figyelhető meg a 21. századhoz közeledve. A külsőségek értékelése erősödött a nők partnerválasztási preferenciái között. A nemzetközi trendek általában a magyarhoz hasonlóak, de az amerikai tinédzsereknél a párválasztásban az észnek van egyre fontosabb szerepe. Az első randevú alkalmával a viselkedési preferenciák magyar viszonylatban nemek szerint eltérnek, a fiúk komolyabbnak gondolják az

első randit, mint a lányok, és messzebb mennének el az első randin. Korosztályosan az „Ameddig csak lehet” válasz a jelenlegi munkavállaló férfiaknál tetőzött. Nemzetközileg a spanyol fiatalok a legkevésbé, míg az ázsiai, litván és román fiatalok a legkonzervatívabbak. A kapcsolatok számában a munkavállalóknál található a tetőzés és itt található a legtöbb egy hétnél rövidebb kapcsolat.

Összegzésként elmondható, hogy minden társadalmi változás ellenére az iskola szerepe megkerülhetetlen a fiatalok ismerkedési szokásai szempontjából. Párkapcsolati tudásukat egymástól szerzik be a fiatalok, ami kihasználható a szexuális felvilágosítás és prevenciók oktatás során. A párpreferenciákban megfigyelhető a globalizáció hatása, de az egyes kultúrákon belül mind a mai napig megvannak az íratlan randizási szabályok, melyeket a fiatalok követnek.

NAGY VIKTÓRIA

yiki19941206@gmail.com

Szociológia

BA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Vicsek Lilla Mária
egyetemi docens, BCE TK

„Csepp a tengerben” – A budapesti egyetemisták klímaváltozással kapcsolatos ismeretei, tájékozódási forrásai és felelősségvállalási hajlandósága

Az éghajlatváltozás korunk egyik legégetőbb problémája. Nemzetközi és regionális szinten is megjelenik, a média és a politika is foglalkozik a témakörrel. A klímaváltozás és annak következményei meghatározzák jövőnket, a bolygónk jövőjét és a következő generációk boldogulásának lehetőségét. A környezettudatos cselekvés most lehet a leghatékonyabb, így érdemes azt vizsgálni, hogy a társadalom foglalkozik-e a problémával, milyen ismeretei vannak, és tesz-e valamit környezetünkért. Dolgozatom témája a klímaváltozással kapcsolatos vélemények, ismeretek és a felelősségvállalási hajlandóság a Budapesten tanuló egyetemista fiatalok körében, fókuszcsoportos interjúkkal vizsgálva.

LÉVAI ANNAMÁRIA

annamaria.lvai93@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok
MA, 2. félév
Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi Kar

VAS KATALIN

vas.kata23@gmail.com

Fordító és tolmács
MA, 2. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Radó Péter

oktatáspolitikai elemző, Expanzió Humán Tanácsadó Kft.

Hogyan szorítsuk vissza a funkcionális analfabetizmust? – Egy lehetséges policy és annak implementációja

Vezetői összefoglaló

Helyzetértékelés

1. A mai Magyarország egyik legsúlyosabb, nem csak az oktatásban jelentkező problémája a funkcionális analfabéták, vagy más néven alulteljesítők magas aránya a lakosságon belül. Ennek hatásai egyéni és társadalmi szinten is rendkívül károsak, ami elengedhetetlenné teszi az ellene való komplex fellépést.

2. A jelenlegi magyar oktatás képtelen hatékonyan fellépni az alulteljesítéssel szemben, mert a központosítás logikája nagyban gátolja az egyes intézmények egyéni adottságait beépítő, alternatív kezdeményezések érvényesülését. Emellett pedig nem nyílik elegendő lehetőség a tanulókkal való egyéni foglalkozásra és a differenciált oktatási módszerek alkalmazására, ami az egyéni felzárkózást is megnehezíti.

3. Az alulteljesítés problémája ugyanakkor rendkívül összetett, így a sikerhez szükséges az oktatáspolitikai beavatkozásokat kiegészíteni a hátrányos helyzetűeket segítő szociálpolitikai beavatkozásokkal.

Stratégiai víziók

1. A vázolt policy célja, hogy a 15 évesek körében 15% alá csökkentse a funkcionális analfabéták arányát öt éven belül. Ez a célkitűzés azonban csak egy mérőszáma a tervezetünknek, amelytől hosszú távon az várható el, hogy a policy visszaszorítja az alulteljesítés problémáját, növelve az ország versenyképességét és teljesítményét.

2. Az alulteljesítés visszaszorításával könnyebbé válhatna a kitörés és a fejlődés a társadalom hátrányos helyzetű tagjai és csoportjai számára, ami egész Magyarország számára kívánatos.

Javaslatok

1. Az oktatáspolitikai központosító logikájának átalakítása az iskolák minél szélesebb fokú autonómiájának támogatásával.

2. A differenciált oktatás módszerének bevezetése.

3. A pedagógusok és az oktatáspolitikai alkotói közötti távolság csökkentése, a pedagógusok és iskolák adminisztrációs terheinek csökkentése és a szakértői támogatás szélesebb körű bevonása az oktatás mindennapjaiba.

NAGY NÁNDOR

nnandi21@gmail.com

Szociológia

MA, 10. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Lencsés Gyula

adjunktus, SZTE BTK

„Hogyan tovább?” Végzős vajdasági magyar középiskolások jövőbeli tervei

A délvidéki fiatalságra egyre jellemzőbb az elvándorlás, nemcsak a Vajdaságon belül, hanem más országokba egyaránt.

A dolgozat arra a kérdésre kereste a választ, hogy milyen tényezők befolyásolják a fókuszcsoport tanulóinak továbbtanulási és elvándorlási szándékait, valamint hogyan és hol képzelik el jövőjüket. Ennek felderítése olyan kutatáson alapult, amelyben három vajdasági város (Ada, Csóka, Zenta) egy-egy középiskolájának végzős hallgatói vettek részt, először egy kérdőíves felmérés során, majd pedig azt követően iskolánként egy fókuszcsoportos beszélgetés által. A kutatás kitért az iskolák közötti eltérésekre, továbbá figyelembe vette a tanulók társadalmi, gazdasági háttérét is a következtetések levonásában.

A kérdőíves felmérés eredményei azt mutatják, hogy a hallgatók továbbtanulási szándékát a gazdasági tényezők mellett a kapcsolataik befolyásolják, míg elvándorlási szándékukra elsősorban gazdasági tényezők hatnak. Ezt a képet a fókuszcsoportos vizsgálatok eredményei árnyalják, és rámutatnak arra, hogy a tanulók olyan helyzetben találják magukat, ahol dönteniük kell az anyagi jólét és a közösségben maradás között.

HABSZ LILLA DORINAlilladorina@gmail.com

Szociológia

MA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Radó Márta Katalin*
PhD-hallgató, BCE TK**Jó teljesítmény = népszerűség? Az iskolai teljesítmény és a népszerűség kapcsolatának longitudinális vizsgálata a roma és nem roma tanulók körében**

Az általános iskolai osztályokon belül alakuló népszerűséget több tényező is befolyásolhatja, köztük az iskolai teljesítmény és az etnikum is fontos szerepet tölt be. A kutatók az Amerikai Egyesült Államokban újabban az „acting white” elmélettel magyarázzák a fekete és a fehér diákok eredményessége közötti egyenlőtlenségek kialakulását, azonban az eddigi elemzések kimenetelei igen ellentmondásosnak mondhatóak. Vizsgálatom fő célja feltárni, hogy létezik-e Magyarországon ez a jelenség. Továbbá, hogy az interetnikus kapcsolatokban kialakuló népszerűséget miképpen befolyásolja az iskolai teljesítmény változása.

Kutatásomhoz az MTA TK „Lendület” RECENS Kutatócsoport által 2013 és 2015 között az 5., majd 6. évfolyamosok körében félévente elvégzett vizsgálat eredményeit használtam fel.

A „Versengés és negatív hálózatok” címen futó négy adatfelvételi hullám eredményei lehetővé teszik az adatok longitudinális elemzését és a változások dinamikájának vizsgálatát. Korábban ebben a témakörben hazánkban inkább csak keresztmetszeti eredmények születtek, így az eddigi tanulmányokat kiegészítve lehetőség nyílik a serdülőkorú társas kapcsolatok alakulásának feltérképezésére, valamint a problémakör teljesebb körű megismerésére.

A diákok népszerűségét a szociometriai népszerűség típus vizsgálati módszerének segítségével végeztem el. A tanulók barátság, illetve ellenszenv jelöléseinek különbségével kapott értéket hasonlítottam össze a diákok teljesítményét mérő, év végi és félévi jegyeinek átlagával. A paneladatokat fix és random hatás modellel elemeztem. Elemzésem eredménye bizonyítja, hogy a jegyek változása pozitívan korrelál a népszerűséggel. Az „acting white” jelenség hazai létezését pedig nem támasztják alá vizsgálataim. A többségi társadalom tagjai azonban pozitívabban ítélik meg a jól teljesítő roma tanulókat, mint saját közösségük, ez pedig hosszú távon az egyenlőtlenségek elmélyüléséhez vezethet.

VIRÁG ÁDÁM

viragadam1990@gmail.com

Szociológia

MA, 3. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Fényes Hajnalka
egyetemi docens, DE BTK

Keresztény roma szakkollégisták iskolai mobilitás vizsgálata

A dolgozat ismerteti a roma/cigány kisebbség oktatási mobilitásaira vonatkozó adatokat és elméleti kereteket. A társadalmi-mobilitás-kutatások eredményei (Andorka Rudolf 1990; Boreczky Ágnes 2004, 2007; Róbert Péter 2006) igazolják, hogy az iskola nagyon fontos mobilitási csatorna. Az iskolázottság különösen meghatározó tényező a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – mint például a romák/cigányok – esetében, mivel a felsőoktatásban való részvétel, az értelmiségivé válás az egyének mobilizációján keresztül nagymértékben hozzájárul társadalmi integrációjukhoz.

2011-ben a magyarországi történelmi egyházak (római katolikus, görög katolikus, református, evangélikus) a szakkollégiumi keretekben folyó hátránykezelés mellett felvállalták a cigány/roma felzárkózás támogatását, és megalakították a Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózatot (KRSZH). A keresztény roma szakkollégiumok célja a közösségi felelősségvállalás és a közéleti szerepvállalás iránt elkötelezett keresztény értékrendű, aktív társadalmi párbeszédet folytatni képes roma értelmiség létrejöttének segítése.

Kutatásom célja annak vizsgálata, hogy a keresztény roma szakkollégisták milyen iskolai mobilitásmintázatokkal rendelkeznek. Arra a kérdésre is keresem a választ, hogy a diploma megszerzése után jellemzően hány lépcsős mobilitással integrálódnak a társadalomba. Kutatásomban öt szakkollégium (a nyíregyházi evangélikus, a debreceni református és a debreceni görög katolikus, a budapesti jezsuita, a szegedi római katolikus, a budapesti református) olyan hallgatóját vontam be, akik a kollégiumba való jelentkezéskor cigánynak/romának vallották magukat. Kérdőív segítségével elemeztem a hallgatók szociális háttérváltozóit és egyéb mobilitási adatait, összevetve a debreceni egyetemisták reprezentatív kontrollcsoportjával.

A kutatásom azt igazolja, hogy a hallgatók nagy része első generációs értelmiségi lesz, többségük esetében többlépcsős iskolai mobilitást figyelhetünk meg. Eredményeim alapján kijelenthető, hogy a vizsgálatba bevont szakkollégisták továbbtanulási terveit, aspirációit az anyák jóval erősebben befolyásolják, mint az apák. A különböző társadalmi tőkék pótlásának fontos színtere a szakkollégium.

HAVELDA ANIKÓaniko.havelda@gmail.com

Szociológia

MA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Vörös András*

posztdoktori tudományos munkatárs, ETH Zürich

„Megéri versengőnek lenni?” A közösségen belüli státusz és a versengésre való hajlam összefüggésének vizsgálata általános iskolások körében

Általánosnak tekinthető az a felismerés, hogy az emberi közösségekben kialakul egyfajta hierarchia, differenciálódás a csoporttagok között. Ez igaz az általános iskolás gyerekekre is, hiszen a diákok számára az iskola a kortárs társas kapcsolatok egyik legfőbb terepe. Minden osztályban vannak olyanok, akiket a társaik jobban vagy kevésbé kedvelnek, illetve akikre inkább vagy kevésbé néznek fel – magas és alacsony státuszú diákok. A versengés pedig a társas magatartás egyik legalapvetőbb formája. Az iskolai élet is számos lehetőséget nyújt a versengésre, legyen szó a jegyekről, a tanár szeretetéről, az osztályközösségben betöltött szerepről, vagy akár a társak megbecsüléséről, szeretetéről – tehát a közösségen belüli státuszról, melynek több típusa lehet. A szakirodalom a közösségen belüli státuszt a népszerűség fogalmán keresztül közelíti meg. Kutatásom során a szociometriai népszerűséggel és az észlelt népszerűséggel foglalkoztam. Utóbbit tiszteletként neveztem el és mind a pozitív, mind a negatív dimenzióját vizsgáltam. Dolgozatomban a különböző státuszdimenziókat (szociometriai státusz, tisztelet) vizsgálom a versengés szempontjából, melyhez az MTA TK „Lendület” RECENS Kutatócsoport „Verseny és negatív hálózatok” elnevezésű longitudinális kutatásának 1. hullámos adatait használtam.

TDK-dolgozatomban azt vizsgáltam, hogy az osztályban elfoglalt státusz hogyan függ össze a versengésre való hajlammal. A versengő gyerekeket inkább vagy kevésbé tartja nagyra az osztályközösség? Arra szerettem volna választ kapni, hogy jellemzően milyenek a versengő osztálytársakkal kapcsolatos attitűdök az általános iskolások körében: inkább felnéznek rájuk a társaik, vagy ellenkezőleg, inkább lenézik őket? A versengő magatartás három aspektusát különböztettem meg: tanulmányokban, sportban és népszerűségért való versengés. Hipotéziseim teszteléséhez többszintű (multilevel) logisztikus regressziós modelleket futtattam. Az eredmények alapján megállapítható, hogy a különböző státuszdimenziók szempontjából eltérőek azok a versengéstípusok, amelyek szignifikánsan számítanak az osztályon belüli hierarchia kialakításában. A tisztelet pozitív dimenziójában és a szociometriai népszerűségben a tanulásban való versengésnek volt kimutatható negatív hatása, a tisztelet negatív dimenziójában pedig a sportban való versengésnek volt szignifikáns pozitív hatása.

LOVAS YVETTE

yvette.lovass@gmail.com

Szociológia

BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Király Gábor
adjunktus, BCE TK

(pad)Sorok között – A hallgatói értékelés motívumai az oktatói szerep és tevékenység tükrében

Közhelyesnek tűnhet az „olvass a sorok között” kifejezés, viszont dolgozatom címét és témáját pont ez adta. Árnyaltabb fogalmak keresése helyett a Budapesti Corvinus Egyetem oktatási kultúráját tanulmányoztam. Kutatási kérdéseim a férfi és női oktatók értékelése közti különbségeket, valamint az oktatói értékelés és a tudományos munka közötti összefüggéseket vizsgálják. Elemzésemhez a Budapesti Corvinus Egyetem 2013/2014-es Hallgatói Véleményezés (Halvel) eredményeit használtam fel és alapvető statisztikai módszerekkel vizsgáltam. Eredményeim alapján a férfi és női oktatók értékelése között nincs különbség, az oktatók neme nem befolyásolja az eredményeket. Enyhe korrelációt mutattam ki az oktató tudományos munkája, valamint értékelése között, ami arra enged következtetni, hogy a kutatói aktivitás látszólag növeli az oktatás eredményességét. A hallgatói értékelés egy fontos, azonban nem egyedüli szempont lehet az oktatók munkájának értékelésben, megítélésben. Ahhoz, hogy a felsőoktatás megfelelő teret biztosítson mind a hallgatók, mind az oktatók számára, tisztábban kell látnunk az egyetemen megjelenő folyamatokat, melyre ez a dolgozat is egy próbát tesz.

GEDEON TAMÁS MIKLÓS

gedeon.tamas90@gmail.com

Szociológia

MA, 1. félév

Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Osváth Andrea
egyetemi adjunktus, ME BTK

1 a 83 millióból – Álprofilok a közösségi oldalakon

Az elmúlt évtizedekben bekövetkezett digitális robbanás többek között a társas kapcsolatainkra is hatással van. A közösségi média térnyerésével a személyes interakciók többsége áttevődött a virtuális világba. A legnagyobb közösségi oldalon, a Facebookon az internetet használó magyar lakosság több mint kétharmada (5,26 millió fő) van jelen. Az egyre nagyobb aktivitás

a pozitívumok mellett veszélyt is hordoz magában. Ennek egyik domináns vetülete az álprofilok jelenléte. Világviszonylatban 83 millió ál- vagy duplikált Facebook-profil létezik. Hazánkban megközelítőleg 400 000 hamis vagy duplikált felhasználónév van regisztrálva a legnagyobb közösségi oldalra. Ez a témakör adja dolgozatom központi témáját is.

Empirikus kutatásom során az álfelhasználó aktivitását irányító személyekkel készítettem interjúkat, illetve mélyrehatóbban is elemeztem bejegyzéseiket, személyes kapcsolatfelvételeiket, üzeneteiket. Ezen aktivitásokat egy előre összeállított struktúra szerint analizáltam.

Dolgozatomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy mik azok az okok, amelyek az álprofil létrehozását indukálják. Emellett pedig arra, hogy milyen fogadtatása van a felhasználók között egy az online közösségben újként megjelenő női álprofilnak.

Hipotézisem szerint az a kíváncsiság hajtja azt, aki álprofilot hoz létre, hogy milyen lehet egy másik személy bőrébe bújni és úgy felvenni a kapcsolatot másokkal. Ez a gondolat az emberek nagy százalékában mindig is benne volt, viszont csak kis százalékban hajlandóak arra, hogy egy ilyen lépést megtegyenek ezen cél megvalósítása érdekében. Továbbá feltevésem szerint a férfi felhasználók körében sokkal nagyobb nyitottság tapasztalható egy női álprofil irányába, mint a nők között. Ez ebben az esetben több megkeresést és kedvelési számot jelent. A felhasználók ezekkel a mechanizmusokkal próbálják felhívni a figyelmet saját magukra.

Dolgozatom a közösségi média világának egy szeletére fókuszál és azt kívánja megvizsgálni és feltárni. A közösségi oldalak szociális és társadalmi hatásaival több írás is foglalkozik és foglalkozott. Az általam végzett kutatás egy kevésbé vizsgált területre összpontosít és közelít az említett témához.

NAGY RÉKA

reka1807@gmail.com

Közigazgatás-szervező

BA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Szabó Máté Csaba
adjunktus, NKE ÁKK

A család fogalmának új értelmezési keretei – Az azonos nemű párok gyermekvállalása

Az emberi társadalmak intézményei közül a legfontosabb a család. Minden társadalomban megtalálható fogalom, mely azonban sokszínűséget mutat, hiszen az intézmény szerkezetét, működését és funkcióit tekintve folyamatosan változott és változik is a mai napig. Ma Magyarországon a nukleáris család tekinthető az uralkodó és idealizált modellnek, ám mellette még másfajta családszerkezetekkel is találkozhatunk. Ezek közül a sokszínű családformák közül az egyik az azonos nemű párok és az általuk közösen nevelt gyermek alkotta család: az úgynevezett szivárványcsalád.

A homoszexuális embereket megillető jogokkal kapcsolatban egyértelműen a gyermekvállalás számít az egyik legkritikusabb pontnak. Bár ma Magyarországon a törvénykezés szinte teljesen kizárja az azonos nemű párok közös gyermekvállalását, láthatjuk, hogy a valóságban ezek a párok egyre nagyobb számban nevelnek és vállalnak közösen gyerekeket, és ezeknek családoknak a száma a jövőben várhatóan csak növekedni fog.

Dolgozatom fő témája az azonos nemű párok gyermekvállalása. Vizsgálom az őket körülvevő jogszabályi környezetet és a felénk irányuló különböző társadalmi attitűdöket. Kutatásom során elsősorban a klasszikus szövegelemző módszert, dokumentumkutatást, személyes interjút és kérdőíves kutatási módszert alkalmazom. A kérdőíves vizsgálat azt kívánja feltárni, hogy hogyan gondolkodnak a kitöltők a családról, a homoszexualitásról, és hogy mi a véleményük az azonos nemű párok gyerekvállalásáról. A kitöltők teljesen anonim módon egy online felületen érték el a kérdéssort, amit főleg a közösségi oldalakon és egyéb hálaldbdamódszerekkel próbáltam minél szélesebb körben elterjeszteni.

Munkám célja, hogy felhívjam a figyelmet ezeknek a szívárványcsaládoknak a létezésére, hiszen a többségük rejtőzködve él, félve az őket érintő esetleges „megbélyegzéstől” vagy a homofóbiától. Ez a láthatatlan életmód azonban azt vonja maga után, hogy a róluk terjedő sztereotípiák háborítatlanul élnek tovább a köztudatban.

IPOLYI DÓRA

ipolyi.dora93@gmail.com

Egészségügyi gondozás és prevenció

BSc, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem

Egészségtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Harjánné Dr. Brantmüller Éva
egyetemi adjunktus, PTE ETK

A fiatalok párcapcsolatok minősége

A párcapcsolatokban számos konfliktus figyelhető meg, melyek helytelen kezelése azok felbomlását okozhatja. A felmérés során a fiatalok párcapcsolatok minősége és a háttérben meghúzódó okok feltárása került a vizsgálat fókuszába.

A keresztmetszeti kvantitatív kutatás adatfelvétele saját szerkesztésű kérdőív segítségével történt, a kiértékelés során leíró és matematikai statisztika készült.

Az eredmények azt mutatták, hogy a szülők aktuális kapcsolata nincs hatással a fiatalok véleményére a tervezett párcapcsolatok hosszúságáról. Nem lehetett szignifikáns összefüggést azonosítani az első szexuális együttlét időpontja és a felvilágosítást nyújtó személye között. Azok a fiatalok, akik naponta találkoztak partnerükkel, jobbnak ítélték a párcapcsolatuk minőségét. További fontos eredmény, hogy a szórakozóhelyen ismeretséget kötöttek több egyéjszakás kalandban vettek részt, mint társaik. A párcapcsolati problémáikat előnytelenül kezelőknél gyakrabban merült fel a szakítás gondolata, mint azoknál, akik jó konfliktuskezelési technikákat alkalmaztak. A kapcsolati problémák kezelésében eredményesebbek voltak azok, akik közvetlenül a párjukkal próbálták azokat megoldani, mint azok, akik külső segítséget kértek.

A szakembereknek és a szülőknek nagyobb hangsúlyt kell fektetniük a szexuális edukációra, ezen belül a nevelés affektív oldalára. Nem elegendő a szomatikus változásokra fókuszálni, az ismereteket bővíteni szükséges a konfliktuskezelés hatékony technikáival.

Kulcsszavak: fiatal felnőttek, párkapcsolati minőség, konfliktuskezelés

GÉGÉNY JÁNOS

gegenyjr@gmail.com

Szociológia

MA, 3. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

dr. Murányi István

egyetemi docens, DE BTK

A magyar ifjúság és a szexualitás – változások az ezredforduló óta

Dolgozatomban a magyar fiatalok szexuális gyakorlatában a kétezres években érzékelhető változásokkal és azok lehetséges okaival foglalkozom. A szexualitás, bár feltételei biológiaiak és pszichológiaiak, egyben társadalmi konstrukció is, és bár a szexualitáskutatás történetének elején kevesen gondolták, társadalmilag erősen meghatározott. Különböző változatai léteznek adott történelmi kor és adott társadalom tulajdonságainak függvényeként. A téma átfogó, össztársadalmi jellegét tekintve ezért kevert módszert alkalmazva kerülök közelebb a megoldáshoz. A hazai és nemzetközi ifjúságkutatások által mérhető, gyakorlatban bekövetkezett változásokat a szocializációelméletekből kiindulva az identitás- és a forogatókönyv-elméletekkel kiegészítve a fő szocializációs ágensekben (család, iskola, média, kortársak) történt változásokkal magyarázom. A survey adatok elemzését elméleti-szakirodalmi elemzéssel egészítem ki, amelyek így együtt egy az alapozott elmélethez (Grounded Theory) közel álló kutatási praxist alkotnak. Ez a kutatási gyakorlat a nyers adatok értelmezésétől az elméletalkotásig és az elmélet empirikus teszteléséig vezető út végigjárását teszi lehetővé. A felhasznált survey adatok a Magyar Ifjúság és a HBSC hazai és nemzetközi nagymintás ifjúságkutatásainak eredményei.

PÁLÓCZI BENCE

paloczi14@gmail.com

Szociológia

BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Nagy Beáta

egyetemi docens, BCE TK

„Amikor anyukádból egy síró bálna lesz” – Nemi sztereotípiák a magyar képes mesekönyvekben és meseregényekben

A gyermekek már a fejlődés korai szakaszaiban különbséget tesznek a nemek között, és rendre sztereotípiákat kapcsolnak a férfiakhoz és nőkhöz. A nemi sztereotípiák megerősítését kondicionálják többek között a szülők által betöltött szerepek, a játékok és gyerekkönyvek. Miután a nemi sztereotípiákat alakíthatják a gyermekkönyvek is, érdemesnek tartom az elmúlt évek magyar szerzők által írott gyerekkönyveinek vizsgálatát. Mivel kevés kutatás van a magyar mesekönyvek társadalmi nemen alapuló vizsgálatára, a statisztikai adatok mellett szövegelemzést is alkalmazok kutatásomban. Kutatásom hozzájárul ahhoz, hogy egy kevésbé kutatott területen keresztül mutassa be, miként kerülnek bemutatásra a magyar szerzők könyveiben a férfi és a női szereplők, illetve a nemek közötti viszonyok. Feltáró kutatásom fő kérdései a következők témák köré csoportosultak: férfiak és nők előfordulásának gyakorisága a gyerekkönyvekben, az anyák és az apák szerepének vizsgálata, a férfiakra és nőkre használt jelzők, illetve befolyásolják-e a szerzők és illusztrátorok egyes jellemzői a könyvekben megjelenő nemi sztereotípiákat. Eredményeim kimutatták, hogy a férfiak felülreprezentáltak mind a szereplők számában, mint az illusztrációkon, illetve azt, hogy az anyák és apák ábrázolásának számában nincs különbség, ám tevékenységeik a sztereotip kereteken belül mozognak. Továbbá kiderült az is, hogy a férfiakra és nőkre használt jelzők sem rugaszkodnak el a hagyományosnak vett nemi elvárásoktól, és hogy az alkotók neme hatással van a megjelenő sztereotípiákra, míg életkoruk kevésbé.

DARMOS ÁGNESdarmosda@gmail.com

Szociológia

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

FRANK VIKTÓRIAviktoria.frank94@gmail.com

Szociológia

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Török Emőke*

egyetemi docens, KRE BTK

A sportolás hatása a fiatalok életére

A kutatás 2015 nyarán az egyetem által szervezett keretek között zajlott. Survey módszerrel dolgoztam, személyes megkérdezés volt, amely során 739 kérdőív lett kitöltve. Az eredményeimet legfőképpen keresztábra-elemzések által kaptam meg. A célcsoport tagjai egyesületi keretek között sportoló 14–29 éves fiatalok voltak. A mintába Budapesten és a tágan értelmezett agglomerációban sportolók kerültek be. 15 sportág képviselteti magát.

A kutatás célja, hogy megmutassa, hogyan néz ki a sport világa azok szemével, akik benne élnek. A dolgozat négy fő téma köré épül, melyek a következők: a sport személyiségformáló szerepe, a sport kapcsolatokra és tanulásra való hatása, illetve a sport értékrendformáló hatása. Ebből kiindulva a kutatási kérdések az alábbiak:

1. Hogyan látják a sportolók a sport hatását a személyiségükre?
2. Hogyan befolyásolja a sport a személyes kapcsolataikat (barátok, csapattársak, edzők)?
3. Hogyan hat a sport a tanulásra?
4. Hogyan befolyásolja a sport a fiatalok értékrendjét (különös tekintettel egyfelől a sportszerűséghez és a szabálykövetéshez, másfelől a győzelem mindenáron való megszerzéséhez kapcsolódó értékekre)?

Fontosabb eredmények:

A sportolók nagyon sok pozitív tulajdonságot és hatást említettek, amelyek a sport által érték őket, csak néhány ezek közül: kitartás, magabiztosság, jobb helyzetkezelési képesség, együttműködés, koncentráció. Mindezek kellenek ahhoz is, hogy egy sportoló eredményes legyen.

Sportolóinknak széles a kapcsolati hálójuk, nagyon sok barátjuk van, közel a felének tíznél több, és közülük is a nagy többség sportoló. Általánosságban szinte mindenki jó kapcsolatot ápol a trénerével, minél több az együtt töltött idő, úgy lesz egyre bensőségesebb, bizalmasabb a viszonyuk, a legtöbbet edzők a sporton kívüli témákról is beszélgetnek az edzőikkel.

Szinte minden sportoló jó tanulmányi eredményekkel rendelkezik, tehát mondhatni pozitívan hat a sport a tanulásra. A sportolók legtöbbször átlagos vagy annál jobb iskolai eredményekkel rendelkeznek.

Az általunk megkérdezett sportolók sportszerűnek és szabálykövetőnek mondhatók, 72,1%-uknak minden körülmények között fontos a szabályok betartása, és több mint a felének fontosabb a sportszerűség, mint az eredmény. Kevés olyan akadt, aki a győzelem érdekében néha elkövetne kisebb sportszerűtlenséget vagy szabálytalanságot. Tehát ezek a sportolók nem áldoznak fel a sportszerűséget és a szabályokat az eredmények oltárán.

SZOPKÓ TIBOR

szopkotibor@gmail.com

Szociológia

MA, 3. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Szabó-Tóth Kinga
egyetemi docens, ME BTK

A technológiai szingularitás mint a szociológiai kutatások témája

Dolgozatomban szociológiai kutatások egy lehetséges és általam ajánlott témájaként vizsgálom a technológiai szingularitást, vagyis azt a magas technológiai fejlettségi szinten bekövetkező jövőbeni eseményt, amely esetleges elérésekor a gépi intelligencia saját magát képes továbbfejleszteni. Ez az időpillanat szuperfejlődést generálhat, az elérésével várhatóan elinduló civilizációs folyamatokat pedig a szociológia különböző módszerekkel – az információs társadalommal kapcsolatos kutatásokra építve – prognosztizálhatja, hipotetikus modellekkel pedig már jelenleg is kutathatja. A diszciplína így a mesterséges intelligenciával kapcsolatos, más tudományterületeken megvalósuló kutatások aktív részesévé válhat.

Feltételezésem alapja, hogy már az információs társadalom jelensége is – szociológiai szempontból kiemelkedő – változásokat generált, hiszen az elmúlt két évtizedben az ember mindennapi élete érzékelhetően megváltozott. Ez a tény feltételezi, hogy a technológiailag sokkal nagyobb hatású szingularitás még ennél is direkter módon alakíthatja át a társadalmunkat. Annak az eldöntésére, hogy milyen modelleken keresztül és milyen megközelítéssel kutatható a probléma, elsősorban Luhmann rendszerelméletét hívom segítségül.

A témában tervezett szociológiai kutatások elsődleges feladata, hogy a jövőkutatás bevett tudományos módszereit felhasználva prognosztizálja, milyen társadalmi változásokat generálhat a technológiai szingularitás. Az így kapott eredményekkel a társadalomtudomány a kérdéskörben már korábban elindult interdiszciplináris diskurzus aktív szereplője lehet. Dolgozatom fő célja, hogy a szociológusok felismerjék hogy a technológiai-filozófiai gondolkodásból kiemelve a technológiai szingularitás problémáját azt társadalomtudományos vizsgálódások elemévé is érdemes tenniük.

Munkámban elsőként a technológiai szingularitást definiálom, valamint áttekintem a témában elért legfontosabb tudományos eredményeket. Majd megvizsgálom az információs társadalom életünkre gyakorolt hatását. Mindezekből kiindulva végül meghatározom, hogy milyen megközelítésben, milyen eszközök és modellek segítségével jelezheti előre a szociológia a technológiai szingularitás társadalmi hatásait és hogyan foglalhat állást az erről szóló interdiszciplináris diskurzusban.

GYÖRFI KINGA

gyorfikinga@ymail.com

Humánerőforrás

BA, 4. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

Nistor Laura

egyetemi docens, RO EMTE

Az ismerőstől az igaz barátig: barátságkép egyetemisták körében

Dolgozatom ötletét Albert Fruzsina és Dávid Beáta *Embert barátjáról – A barátság szociológiája* című könyve adta. Arra vagyok kíváncsi, hogy a társadalmi tőke jellegzetes megjelenési formája, a barátság hogyan jelenik meg és milyen jelentéssel bír a csíkszeredai Sapientia és a budapesti ELTE alapképzésben részt vevő hallgatóinak körében. Kvalitatív módszerként a fókuszcsoporthoz interjút választottam.

Bár a két helyszín összehasonlításától nagyobb kontrasztokat vártam, azt találtam, hogy a barátság a megkérdezett fiatalok körében univerzális érték.

HEGEDŰS DÁNIEL

shrilby@windowslive.com

Szociológia

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Éber Márk

adjunktus, ELTE TÁTK

Én-reprezentáció és valóságfelépítés a Tinderen

A digitális online világ hihetetlen sebességgel fejlődik, változik. Éppen ennek következményeként társadalmi jelenségvilágról az anekdotikus szinten túl – úgy gondolom – még igen keveset tudunk. Kutatásom is ennek apropóján született, célja pedig a közösségi média egy apró szeletének, a Tindernek a feltáró jellegű vizsgálata, mely során remélhetőleg egyszerre mutatkoznak meg az itt tapasztalható tipikus cselekvési formák a mellettük található sokszínűséggel együtt. Érdeklődésem elsősorban az egyéni én-megjelenítési módokra és stratégiákra vonatkozik, melyekkel a cselekvők megalkotják online valóságuk egy részét. Mindezt a dolgozat során az idevágó mikroszociológiai elméleteken keresztül vizsgálom, illetve alkalmazom

őket a digitális térre. Ezután sorra veszem a kutatás módszertani megfontolásait, végül ismertetem eredményeimet, melyekben körvonalazódni látszik a Tinder használatnak fő mozgatórugója, valamint a program keretein belül felépített valóságok meghatározó jellegzetességei.

KISS KINGA

kiss.kinguss92@gmail.com

Szociológia

MA, 3. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Szabó-Tóth Kinga

egyetemi docens, ME BTK

A gyermekvállalásról alkotott nézetek összehasonlító vizsgálata

Dolgozatomban három csoport gyermekvállalásról alkotott nézeteit vizsgáltam. Elemeztem a Krisna-hívók, a Miskolci Egyetemen tanuló nők és a roma nők párválasztási szokásait, a házasságot és a válást, a gyermekvállalást és a terhesség megszakítását. Megállapítható, hogy a három csoport gyermekvállalásról alkotott nézeteit összességében vizsgálva nem jelenik meg egyértelmű hasonlóság. Ez annak tudható be, hogy társadalmilag több szempontból is eltérő csoportokról beszélünk, valamint leginkább a Krisna-tudat sajátos voltára vezethető vissza. Annak ellenére, hogy három, különböző szociokulturájú csoport összehasonlításáról van szó és ezzel együtt eleve különbségek jelennek meg, mégis megjelennek hasonló minták a családalapítást vizsgálva.

A párválasztás során az egyetemista és a roma nők az érzelmekre és a külső értékekre helyezik a hangsúlyt, míg a Krisna-hívók körében egy szigorú szabályrendszer jelenik meg, ha erről a folyamatról beszélünk. A vizsgált roma nőknél a házasság és így ezzel együtt a válás sem tapasztalható, náluk az élettársi kapcsolatok száma domináns, amit a Krisna-hit teljes mértékben elutasít, csakúgy, mint a válást. Náluk a gyermekvállalás előre eltervezett, ezzel szemben a másik két csoportnál azt tapasztaltam, hogy tervezett és nem kívánt terhességek is bekövetkeztek. Az egyetemista és a roma nők a gyermekvállalást anyagi feltételekhez kötötték, míg a Krisna-hívók teljes lemondással élnek, így ők az egymás iránti tiszteletet és szeretetet emelték ki.

Dolgozatom legérzékenyebb témája a terhesség megszakítása volt. A Krisna-hit a megfogant magzat elhajtását teljes mértékben elutasítja, kultúrájukban elképzelhetetlen, hogy egy hívő abortuszon essen át. Az egyetemista és a roma nők körében végzett kutatásom során készítettem interjút olyan alannal, aki a nem kívánt terhesség bekövetkezésékor a terhesség megszakítása mellett döntött. Míg a roma nőknél a terhesség megszakítása a szegényebb környezetben való nevelkedéshez, addig az egyetemista nőknél a karrierorientáltság mellett az anyagi feltételek hiányához is köthető, utóbbi a roma nők döntésének is a hátterében áll.

NAGY NORBERT

norbert.d.nagy@gmail.com

Szociológia

BA, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Bodor Péter

habilitált egyetemi docens, ELTE TÁTK

**Összeesküvés-elmélet a közösségi médiában –
Az oltásellenesség megjelenése az Instagramon**

Az összeesküvés-elméleteknek különböző változatai vannak; az ufóészlelésektől az oltásellenességig találkozhatunk velük a minket körülvevő világban. Ezek többnyire a hétköznapi életre nem bírnak jelentős hatással, azonban vannak köztük olyanok, melyek sorsokat dönthetnek el és családok életét befolyásolhatják. A tanulmányom célja az volt, hogy közelebb kerüljön az oltásellenesség mint konspirációs teória megértéséhez. Miért dönthet valaki úgy, hogy a jelenleg elfogadott tudományos állásponttal szembehelyezkedik? Milyen mértékben kapcsolódik a két jelenség egymáshoz az online térben? Azért, hogy ezen kérdések megválaszolásához közelebb kerüljek, Instagram posztokon végeztem tartalomelemzést. Az oltásellenes tartalmak 69 százalékában kapcsolódott valamilyen formában az összeesküvés-elméletekhez.

VALLÁS- ÉS HITTUDOMÁNY

TÓTH PÉTER

tpeterr07@gmail.com

Vallástudomány

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Máté-Tóth András

tanszékvezető egyetemi tanár, SZTE BTK

1956 emlékezete a rendszerváltozást követő katolikus diskurzusban

A tanulmány középpontjában 1956 katolikus jelentése áll, és alapkérdése az, hogy az 1990 óta megjelent katolikus püspöki megnyilatkozásokban milyen diszkurzív szerepet tölt be az 1956-os forradalom. 30 szövegen (mintegy 100 oldalnyi terjedelemben) végeztem tartalomelemzést, amelyből 11 mintát szerepeltetek a dolgozatban, amelyek elemzéséhez a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2006-os körlevelét használtam vezérfonalul. Elméleti megközelítésemben Reinhart Koselleck „aszimmetrikus ellenfogalmak” és Jacques Derrida „différance” elméletét használtam, amelyek hermeneutikai megközelítést biztosítanak a szövegek szemantikai elemzéséhez.

A dolgozat alapfelépítése: a bevezető megjegyzéseket követően először körüljáróm a kulturális emlékezet fogalmát Jan Assmann vonatkozó munkájára alapozva, majd következik a szövegek elemzése a fentebb említett két elmélet alapján, végzetül pedig összegzem a kutatási eredményeket és levonom a konklúziókat.

DAMÁSDI PÉTERdamasdi.peter@gmail.com

Teológia-lelkész

Osztatlan, 5. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

TÉMAVEZETŐ:*Dr. habil. Kustár Zoltán*

tanszékvezető egyetemi tanár, DRHE

A házasságfelfogás és annak változásai Tóbit könyvének tükrében

A deuterokanonikus Tóbit könyvének és az Ószövetség házasságról szóló tanításának összehasonlításával dolgozatomban azt szeretném szemléltetni, hogy a házasságkötés folyamata és az azzal kapcsolatos elképzelések rendszere az ókori zsidóságban folyamatosan változott, mert menetébe újabb elemek kerültek, és a házasságkötés aktusa egyre inkább szakrális jelleget is öltött.

Összességében Tóbit könyvében a házasságkötés folyamata az Ószövetségben látható mintához hasonlóan jelenik meg. Az eljegyzés, a hozomány, az esküvői összeadó formulák, a nászéjszaka, az esküvői lakoma és az utazás a vőlegény házához mind részei az Ószövetség, és Tóbit könyve házasságfelfogásának. Ezekben csak apró eltéréseket tapasztalhatunk, amelyeket Tóbiás és Sára házasságkötésének egyedi körülményei indokolnak, s amelyek így nem állnak ellentétben az ószövetségi felfogással.

A legfőbb különbség két motívum megjelenésében van. Tóbit könyvében a házassági szerződés és a menyasszony átnyújtása a vőlegénynek olyan elemek, amiknek nem találjuk párhuzamát az Ószövetségben. Mivel az ókorból származó házassági szerződést nem találtak Izraelben, csak Egyiptom és Mezopotámia területén, arra a következtetésre kell, hogy jussunk, hogy ezek olyan elemek, amelyek a zsidóságon kívülről származnak, melyeket átvettek, és beépítették saját gyakorlatukba.

Isten szerepe a házasságkötésben az Ószövetség és Tóbit könyvének gyakorlatában szintén hasonlóan jelenik meg. Isten akarata a házasság, ő a kezdeményező, aki viszontagságok közepette bár, de összehozza a férfit és nőt, és ő az, aki gyermekekkel áldja meg a házasságokat. Isten az, aki megadja a férfi és nő helyét és szerepét a világban, így a megházasuló ember mindig az Isten akarátát teljesíti be és találhatja meg helyét és szerepét a világban.

Kutatásom során arra a következtetésre jutottam, hogy a házasságfelfogás a zsidóságon belül a bibliai korban folyton változott, és egyre vallásosabb színezetet öltött. Isten sokkal inkább részévé vált a házasságnak, és a kegyes ember életét már nem csak gazdasági vagy egyéni szexuális igények határozzák meg, hanem az Isten akarata, mely a házasságra is kiterjed.

Mindez segít nekünk megértenünk az Újszövetségben megjelenő házasságfelfogást, valamint a szexualitással kapcsolatban felbukkanó megjegyzéseit. Továbbá segít számunkra a mai, pluralista világban felmutatni a házasságról szóló bibliai tanítás maradandó, örök értékeit.

RATKOVICS PETRA KRISZTINA

petra.ratkovics@gmail.com

Teológia

Osztatlan, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Hittudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Prof. Dr. Zsengellér József

tanszékvezető egyetemi tanár, KRE HTK

A homoszexuális gyakorlat a Biblia tükrében

Jelen dolgozat arra a kérdésre kíván választ adni, hogy vajon Isten szemében elfogadható-e a homoszexuális gyakorlat, vagy pedig bűnnek számít. Ennek megválaszolásához alaposan megvizsgáltuk mind az Ó-, mind az Újszövetségben megjelenő szövegeket, melyek kapcsolatba hozhatóak a kérdéssel.

Az Ószövetség kapcsán előkerült a teremtés, Noé és Hám, Sodoma és Gomora, Gibeá, valamint Dávid és Jonatán története és a lévita törvények. Az elemzések eredményeképpen arra jutottunk, hogy a teremtésben megalkotott rend, férfi és nő egybetartozása az alapvető oka a homoszexuális gyakorlat tiltásának, és a homoszexuális aktust megvetendőnek tartották az ókori Izraelben.

Az Újszövetségben ennél jóval kevesebb vonatkozást találhatunk, Pál említi három levelében a homoszexuális gyakorlatot, de emellé még megvizsgáltuk Jézus tanítását a házasságról. Jézus tanítása a teremtésben megalkotott rend visszaidézése, annak megerősítése, semmi jelét nem mutatja az azonos neműek házassága lehetőségének. Pál elítélően nyilatkozik a homoszexuális gyakorlatról, bűnlistáiban említi, és „természetellenes”-ként utal rá: ez azt mutatja, hogy a homoszexuális gyakorlat az isteni rend határait hágtá át.

Arra az eredményre jutottunk tehát, hogy a homoszexuális gyakorlat bűn, az Istentől eltávolodott lét következménye.

SZUGYICZKI ZSUZSANNAszugyiczki.zsuzsanna@gmail.com

Vallástudomány

MA, 3. félév

Szegei Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Máté-Tóth András*

tanszékvezető egyetemi tanár, SZTE BTK

A nemek vallási relativizálása

A társadalomban meglévő valláskép gyakran egyoldalú – a vallások normateremtő funkciójára helyezi a hangsúlyt. Azonban a vallások számtalan példát nyújtanak a normaszegés intézményesült formában történő támogatására, illetve indukálására. Dolgozatomban három eset összehasonlító vallástudományi elemzésével foglalkozom, amelyek a nemek közötti határok felfüggesztésén és átlépésén alapulnak. Az általam ismertetett esetekben nemváltásra kerül sor. Az első a Clairvaux-i Bernát prédikációiban megjelenő, az Énekek énekéből ismert Menyegző-metafora misztikus képéhez kapcsolódik; a második a zambiai ndembu törzs isoma nevű termékenységi rítusához; a harmadik pedig a hinduizmus szent szövegeiben megtalálható homoszexualitással kapcsolatos példákhoz.

SEREGÉLY ORSOLYAseregelyorsi@gmail.com

Vallástudomány

MA, 3. félév

Szegei Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Újvári Edit*

egyetemi docens, SZTE JGYPK

A vallási tisztaság és tisztátalanság a menstruáló nőnél

Dolgozatom témája a nő rituálisan vett tisztasága és tisztátalansága a különböző vallási kultúrákban. A menstruáló nő köré épülő tabukon, hiedelmeken és stigmákon keresztül szeretném bemutatni, hogy az egyes kultúrákban és vallásokban hogyan tekintenek a nőre ebben a periódusban, valamint mennyire rögzültek be ezek a tradíciók. A menstruáció egy olyan helyzet, amely nem különleges, a nőt mégis megkülönbözteti. Szakirodalmi kutatásom során nem csak vallási szövegekkel dolgoztam, hanem több kulturális antropológus és feminista szerző munkáját is figyelembe vettem, és ezáltal új szempontokkal gazdagítottam a téma feldolgozását.

A nő, a vér és a menstruáció olyan szimbólumok, melyeknek jelentései nem csak antropológiai, hanem vallási szempontból is érdekesek. Az e szimbólumokat körülvevő tabuk, hiedelmek és rítusok kutatása során két eltérő attitűd rajzolódik ki: az egyik szerint a nő a menstruáció alatt nagyobb erővel rendelkezik, ami semleges vagy akár pozitív elbírálásban is részesülhet, míg a másik szerint a nő a menstruáció alatt szennyezett, el kell különíteni, a közösségbe való visszatérte előtt rituálisan meg kell tisztulnia.

Tehát a női termékenység erejének tisztelete, ugyanakkor a sebhez, fertőzöttséghez kapcsolódó viszolygás is látható – olykor sajátosan vegyítve. A tisztaság és tisztátalanság fogalmának váltakozása szintén kitűnik a kutatásom eredményéből, továbbá az is, hogy minden korban részben hasonló tabuk ismétlődnek, melyek bizonyos formái a modern korban is megtalálhatók.

LIPTÁK NOÉMI

liptaknoemi@gmail.com

Vallástudomány

MA, 1. félév

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Vassányi Miklós
egy. doc., KRE BTK

Az amazóniai benszülöttek hitvilága, avagy a shuar sámán hivatása

A kutatásom célja kezdetben az amazonasi sámánizmus megértése volt. Ez adta az alapot a tanulmány elsődleges szándékának megfogalmazására. A kutatás intenciója, hogy megfigyelje azokat az okokat, amelyek befolyásolják a shuar hagyomány transzformációját és így a sámán funkciójának megváltozását.

Az ősi hagyományok bonyolult hitvilágot rejtenek magukban, ezért megértésükhöz a szakirodalom mellett szükség van empirikus és egyéni kutatásra is. Így tanulmányom elsődleges forrása az Ecuador amazonasi őserdeiben élő shuar törzsből származó sámánnal készített interjú. Az amazonasi őslakosokat is érintik a globális gazdasági, vallási, politikai változások. Korunkban egy olyan átalakuláson esnek át, aminek következménye az ősi hagyomány törzsi gyakorlatának módosulása, illetve a tradíció elvesztésének lehetősége. Ennek oka a pénz kikerülhetetlen megjelenése, a letelepedett életmód, az őserdő kizsákmányolása, a globalizáció, illetve a vallásszabadság hiánya a közoktatás területén Latin-Amerikában. A probléma mértékét jelzi, hogy a fiatal generáció már nem beszél törzsi anyanyelvét.

Emellett a nyugati kortárs generáció bizonyos szubkultúrái szintén eltávolodnak eddig hagyományozott vallási tradíciójuktól. Inkább a keleti tanokban vagy épp a természetközeli, samanisztikus hagyományokban ismerik fel önmaguk transzcendenssel való kapcsolatának személyes formáját. Ezzel igényt támasztanak az ősi gyógy módokra is.

Tézisem az, hogy a shuar törzset ért változások miatt az ősi tradíció a törzsi szintű gyakorlásról kis közösségekre korlátozódva hagyományozódik. Ennek következménye a sámáni hivatás funkciójának átalakulása. Ezzel a sámánizmus szerepének új definícióját fogalmazhatjuk meg. A vizsgálódásnál nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a nyugati ember megújuló spirituális igénye elősegítheti a shuar tradíció életben maradását.

SÁNDOR KITTIkittus132@freemail.hu

Vallástudomány

MA, 3. félév

Szegei Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Szilárdi Réka*

egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Az emberi jogok és az iszlám

A dolgozatom az emberi jogokról és a vallás kapcsolatáról szól. Pontosabban az emberi jogok és az iszlám kapcsolatáról. A 20–21. században ez a téma nagyon népszerű lett. Nem meglepő, hiszen az emberi jogok azok, amik engedik, hogy az emberek biztonságban érezzék magukat és a társadalmak működjenek. Azonban a világ globálisabbá vált, ez a téma pedig nehezebbé. A különböző kultúrákat elnézve valóban felvetődik, hogy az emberi jogok univerzálisak-e, és ha a válasz nem, vajon valaha azzá válhatnak-e. Napjainkban ez nem csak elméleti kérdés, hanem mindennapi probléma olyan országokban, mint például Franciaország, Németország vagy Svájc. A dolgozatom az iszlámra fókuszál és a problémákra, amiket felvet.

Dolgozatomban először az emberi jogokról írtam, a kialakulásukról és csoportosításukról. A második részben bemutattam az emberi jogok és az iszlám problémás kapcsolatát. Leginkább azt a kérdést feszegetve, hogy lehetséges-e az emberi jogok és az iszlám összekapcsolódása. Végül kiválasztottam pár híresebb jogi esetet, amelyek bemutatják, hogy hogyan állhat szembe egymással két különböző, de egyenlően fontos emberi jog.

A dolgozat nem akarja megoldani ez a nagyon komplikált problémát és nem akar kiállni egyik oldalon sem. A cél az, hogy megismertessen egy nagyon aktuális és komoly hatást kiváltó problémát.

LENGYELFI EMŐKE

emoke.lengyelfi@gmail.com

Didaktikai teológia

BA, 4. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÉMAVEZETŐ:

Zamfir Korinna

egyetemi professzor, RO BBTE

Én ne legyek irgalmas?

Jónás könyvének tanítása a zsidók babiloni fogsága utáni helyzetének és körülményeinek ismeretében érthető meg. Az idegen népektől való elzárkózás törekvése Ezdrás és Nehemiás tevékenységét követően még erősebb lett. Ebben a háttérben hirdeti Jónás könyve Isten egyetemes üdvözítő akaratát, s a partikularizmus szellemével szembeállva próbálja meggyőzni a közösség tagjait: Isten Izraelre és a pogányokra egyaránt irgalommal tekint.

Ma hogyan viszonyulunk az idegenekhez, a menekültekhez? Míg a velük szembeni magatartás kérdése érdekes lehet – hiszen legtöbbször sztereotípiáink, félelmeink váltják ki a gyűlöletet –, addig számottevően különböznek a nézőpontok, az (elő)ítéletek. Ebben a szituációban feltevődik a kérdés: a keresztény múlttal rendelkező Európa hogyan tud reagálni erre a helyzetre? Milyen a mai ember hozzáállása a más vallásúakhoz, a jövevények identitásához? A dolgozatban ezt a sokszínű problémakört próbálom kifejtetni teológia és társadalomlélektan felől megközelítve.

PETŐ LÁSZLÓ

peto.laszlo993@gmail.com

Vallástudomány

MA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Vassányi Miklós

egy. doc., KRE BTK

Garcilaso de la Vega, Ulloa Mogollón, Fernando de Santillán és a preinka népi vallásos hiedelemvilág

Tanulmányaim során többször is találkoztam az Inka Birodalom civilizációjával és történetével egyaránt. Ez az állam hatalmas területeket hódított meg, számos – egymástól etnikailag, vallásilag, nyelvilag különböző – népet igazott le. A rengeteg

istenség és a hozzájuk fűződő kapcsolat alapvető fontosságú volt úgy az embereknek, mint az államnak. Emiatt kutatásom témája ezen állam vallása, amely a társadalom valamennyi rétegében elterjedt és még napjainkban is jelen van az Andok térségében. Kutatásom célja, hogy az inka hiedelemvilágot feltérképezve bemutassam a vallás állapotát a 16. században. Ehhez elődjegesen spanyol nyelvű szakirodalmat fogok felhasználni, melyet kiegészítek a magyar nyelven megjelent egyéb, a témával egybevágó művekkel. A mai napig számos elmélet látott napvilágot az ősi perui vallással kapcsolatban, ennek ellenére sajnos még napjainkban sem kaptunk teljesen hiteles képet ezen térség vallási hagyományairól. Kutatásommal ezen állapoton kívánok változtatni, szeretném egy lépéssel előbbre vinni a perui vallás kutatásának és megértésének ügyét. A kutatási tervem egy központi kérdés köré épül fel: „Melyek voltak a legelterjedtebb bevett áldozati formák az egykori Inka Birodalom területén, és ezekhez milyen vallási hiedelmek kapcsolódtak?”

SZALAY PÉTER CSONGOR

szalay.csongor@gmail.com

Vallástudomány

MA, 4. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Szilárdi Réka

egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Halálában a hérósz

A 'halálában a hérósz' kifejezés arra utal, hogy egy hérósz lehet élő személy is (pl.: egy heroizált sportoló), de jelen dolgozat csak a halott hérószokhoz kötődő elképzelésekkel foglalkozik.

A dolgozat három fejezetre oszlik. A legelső, rövid fejezet magával a hérósz szó jelentésével foglalkozik. A második fejezet egy átfogó képet fest a teljes fejlettségében levő hérószkultusról. A harmadik fejezetben, gyakorlatilag a dolgozat teljes második felében a hérószokhoz kötődő egyetlen speciális kérdés kerül tárgyalásra. Számos ókori forrás megemlékezik a hérószok óriás termetéről; azt fogjuk megvizsgálni, hogy létezik-e ennek az „óriás termetnek” bármiféle valóságalapja.

DICSŐ MELINDA

dicso.melinda95@gmail.com

Teológia (református teológia)–lelkész

Osztatlan, 5. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

TÉMAVEZETŐ:

Dr. habil Hodossy-Takács Előd
tanszékvezető egyetemi docens, DRHE

Királyportré – Ezékiás

Ezékiás a 8. század Júdájának egyik legnagyobb formátumú uralkodója, akiről igen sokat megtudhatunk a Szentírásból. Ezenfelül a Biblián kívüli források is megerősítik, és jól dokumentálják a király jelentőségét egy olyan korszakban, amikor Júdának az asszír fenyegetéssel kell szembenéznie. Ezékiás személye és regnálása komplex, így a királyportré megrajzolásához történeti és teológiai árnyalatokat használok. Kutatásom az archeológiai vonatkozással kiegészülve határozott irányvonalak mentén zajlott.

Vizsgálni kívánom Ezékiás intézkedéseinek kiváltó okát, hatását a társadalomra, illetve a gazdaságra vonatkozóan. Célom, hogy olyan összefüggéseket mutassak fel, melyek által világosabbá válik az uralkodó jelentősége Júdában, valamint a nemzetközi szintén is. Ami a leginkább motiválta munkámat, az a Biblia által festett pozitív királykép és a neki tulajdonított tettek nagyszerűsége. Ebből adódóan szeretnék ezek realitásával foglalkozni, vagy egyes esetekben rávilágítani arra, hogy cselekedetei gyakran idealizált módon ismeretesek számunkra.

A bibliai Ezékiás-elbeszélésekből kiindulva vizsgáltam át a kortörténeti és régészeti tanulmányokat. Miután az uralkodó személye és kora körvonalazottá vált, reformintézkedéseit csoportosítottam, ok-okozati összefüggésekkel és a megvalósulás mikéntjével foglalkoztam. A király ezen intézkedései feltételeztek egy politikai helyzetet, amely mindezt kiválthatta. Ez pedig nem más, mint az asszírok ellen való lázadás következménye: Szín-ahhé-eriba Kr. e. 701-es hadjárata, ami a kor egyik legjobban dokumentált eseménye.

Ezékiás deuteronomista megítélése nagyon pozitív, de ha felsorakoztatjuk tettei mögött stratégiai indíttatásukat, kiderülhet, hogy a király nem vizsgálható egy szempontból. A források és a vélemények igen vegyesek: túlzott idealizálás vagy teljes szkepticizmus. Mindazonáltal feltételezek egy történelmi magot, amelyhez kritikus vizsgálattal közelebb kerülhetek, így válhat realisabbá a királykép.

CSOMBORDI REBEKArebeka.csombordi@gmail.com

Néderlandisztika

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Vassányi Miklós*
egyetemi docens, KRE BTK**Költészet vs. „Valóság”? – Farley Mowat és az inuit hiedelemvilág**

Mivel magyar nyelven eddig meglehetősen csekély számú tudományos munka született az inuit (eszkimó) vallási képzetekről, indokoltnak tartom ezen érdekesítő kérdéskör jelen felvetését és tárgyalását. Kutatásom alapjául Kanada egyik legismertebb szerzőjének, Farley Mowat-nak egyik legolvasottabb, s egyben legvitatottabb művét vettem, mivel véleményem szerint e könyv kiemelkedően szimpatikus nézőponttal közelíti meg az inuit hiedelemvilágot, és az émiikus nézőpont felvételével törekszik annak bemutatására és az összefüggések feltárására.

Mínthogy az előzetes kutatás során azt találtam, hogy a *People of the Deer* című művet és szerzőjét számos esetben kísérelték meg diszkreditálni és tényügyileg hamisnak nevezték, a vizsgálat során a következő kérdésekre kerestem választ: Mivel vívta ki Farley Mowat a kanadai autoritások kritikáját? Leírásai az inuit vallási képzetekről megfelelnek-e más eszkimológusok beszámolóinak? Továbbá kísérletet teszek rá, hogy Mowat leírását elhelyezzem a vallástudomány valamely területén is. A válaszkérés során forrásösszevetést és szövegelemzést végeztem, a rendelkezésre álló szakirodalomból merítve az események rekonstruálásához és bemutatásához.

A dolgozat alapját javarészt angol nyelvű művek alkotják, mivel a felvetett kérdéskörökkel kapcsolatban kifejezetten kevés magyar nyelvű munka érhető el. Az inuit vallási képzetek elemzéséhez az eszkimológia meghatározó alakjainak (így Knud Rasmussen, Franz Boas) és más nagy hatású etnológusok munkáit hívtam segítségül. Kutatásom elsődleges célja, hogy bebizonyítsam, hogy bár Farley Mowat munkásságában bizonyítottan tetten érhető az „igazság” többszöri eltorzítása és ténykezelése is jogosan nevezhető hanyagnak, az inuit kozmológia leírása megfelel az „objektív valóságnak” – azaz akadémikus tényállásnak –, és módszertanát illetően a legnagyobb kulturális antropológusok mellé is emelhető.

WELCZENBACH LUCA

welczenbach.luca@gmail.com

Vallástudomány

MA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Sarnyai Csaba
egy. doc., KRE BTK

A felszabadítás teológiája. Elmélet és praxis a brazil bázisközösségek példáján keresztül

Jelen dolgozat praxis és elmélet kapcsolatát vizsgálja a felszabadítási teológián belül. Két példát vizsgálunk a pályamunkán belül. Az első példa a braziliai bázisközösségek gyakorlatával és az általuk inspirált elmélettel foglalkozik Leonardo Boff: *Egyház: Karizma és hatalom című munkáján keresztül*. A második példánál azt a kérdést próbáljuk megválaszolni, hogy az elméleteken belüli különbségek milyen változásokat eredményeznek a praxisban, mindezt az erőszak megítélésének és használatának példáján keresztül.

OLÁH JÁNOS

be.good93@gmail.com

Vallástudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Földváry Miklós István
egyetemi adjunktus, ELTE BTK

A mozarab mise szerkezete

Dolgozatomban egy rövid történeti bevezető után a mozarab mise szerkezeti vázát fogom ismertetni. A rítus kialakulását a 6–7. századi bragai és toledói zsinatokra teszik. Később az egész Ibériai-félsziget e rítus szerint misézett, amit a reconquista előrehaladtával, a 11–12. századok folyamán egyre inkább átvett az egész Európában elterjedt római rítus. Az évszázadok során szinte véglegesen feledésbe merült ez a hagyomány. A teljes „kihalástól” Francisco Ximenez toledói érsek mentette meg, aki a rítus rekonstruálása céljából a 15–16. századok fordulóján kinevezett egy igencsak művelt kanonokokból álló bizottságot.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Liturgiátörténeti Kutatócsoportja a 2016/17 őszi félévben egy kibővített kutatói szeminárium keretein dolgozott ezen az ősi rítuson a Ximenez-féle, 1500-ban kiadott misekönyv alapján. A kutatási módszer bár értelemszerűnek hat és adja magát, a szakirodalom arra enged következtetni, hogy a tudósok ezt megelőző vizsgálódásai az elsődleges forrás tanulmányozása helyett jórészt inkább történeti hipotéziseken alapulnak, és sok esetben nélkülözik a rendszerezettséget.

A szemináriumi munka során választottam kutatási területül az ólatin rítusokat. Az egyik ilyen a mozarab rítus, ami a korábban feltárt rítusokhoz képest meglepően sok egyedi vonást, szerkezeti és tartalmi eltérést mutatott. Pályázati munkám küldetése a téma fellendítésén túl a mozarab mise menetének, szerkezeti felépítésének, állandó és változó részeinek, valamint a mögötte álló teológia szövegközpontú elemzése. Mivel e munka a világon alapvető, mégis egyedülálló kutatásokat tartalmaz, hosszú távú cél a megszerzett alapoktól kezdve egy, az egész mozarab hagyományra kiterjedő feltárás végrehajtása.

SZANYI SZILVIA

szilvi.szanyi@gmail.com

Vallástudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Ruzsa Ferenc

egyetemi docens, ELTE BTK

Arhatok és buddhák Vasubandhu kései műveiben

Vasubandhu az i. sz. 4. században alapított buddhista jógácsára filozófiai iskola kiemelkedő alakja. Bár filozófiai nézeteit többször felülvizsgálta, élete kései szakaszában féltestvére, a nem kevésbé híres Aszanga hatására elkötelezte magát a jógácsára tanítás mellett. Dolgozatomban Vasubandhu két legfontosabb kései művének, a Trinsiká és a Vinsiká, azaz a Harminc és Húsz versszakból álló értekezések releváns szakaszain keresztül mutatom be, milyen kognitív változások kísérik az arhattá és buddhává válás fáradságos folyamatát. A buddhák és arhatok állapotaira a Trinsiká tartalmazza a legtöbb utalást, ezért a vizsgálat során ezt a művet tekintem kiindulópontomnak. Megvizsgálom továbbá, hogy a Vasubandhu műveiben kifejtett elméletek miként illeszthetők be a kor gyakran igen szélsőséges álláspontoknak is teret engedő vitáiba, melyek a szent emberekről és a végső realitáshoz vezető utak különbségéről szóltak. Mint látni fogjuk, Vasubandhu a különböző álláspontok szintézisére törekedett. A buddhák és arhatok vizsgálata során azonban nemcsak a buddhista szentemberek ismérveibe, hanem a jógácsára iskola elméleti magjába is bepillantást nyerhetünk, hiszen Vasubandhu a jógácsára iskola tanításainak és terminusainak fényében értelmezi az arhat és a buddha állapotot. A dolgozatom Vasubandhu két művének filozófiai vizsgálatával és 6. századi kommentátora Szhthiramati értelmezéseinek bevonásával reményeim szerint hozzájárulhat Vasubandhu megszabadulásról alkotott nézeteinek tisztázásához.

PÁLFY GYULA

gypalfy@gmail.com

Teológia

Osztatlan, 8. félév

Szent Pál Akadémia

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Ruff Tibor

főiskolai docens, SZPA

A természet szerepe a keresztény életben és szolgálatban

Az emberiség ősidők óta természetközeli életet élt, ami az urbanizáció folyamatával kezdett megváltozni. A mai világban ezen túl láthatjuk, ahogy az emberiség a „virtuális világba” kezd átköltözni, hiszen az emberek idejük egyre jelentősebb részét az interneten töltik a hozzá kapcsolódó high-tech eszközök segítségével. E két folyamat egyaránt negatív hatással van az ember lelkére számos pszichológiai kutatás szerint: növelik a depresszió és más lelki betegségek kialakulásának kockázatát. A természeti környezet viszont bizonyíthatóan pozitív hatással van a lélekre. Napjaink pszichés betegségeinek kezelésében ezért az ökoterápia különböző formái segítségével ezt a pozitív hatást használják ki (más módszerek mellett). Az ökoterápia bizonyos formái a multidiszciplináris szemléletű ökopszichológiára alapulnak, amely a pszichológiát, ökológiát és spiritualitást ötvözi – ahogyan ezek számos ma népszerű zöld- és ökomozgalomban is együtt jelennek meg. Ennek keresztény szemlélet szerinti vizsgálatát a természetről szóló keresztény teológia alapján végezhetjük el, amely néhány fontos konklúziója, hogy a természet Isten egyik kinyilatkoztatása önmagáról, vagyis Isten bizonyos tulajdonságait ezen keresztül – még a Szentírás nélkül is – meg lehet ismerni. Isten Lelke tartja fenn a teremtett világot, amelyet Krisztus által teremtett az Atya, így a természettel érintkező ember a Szentlélekkel találkozik valamilyen formában – és ez magyarázza a lélekre gyakorolt pozitív hatást. Azonban az ember bűnbeesése a természetre is kihatott, és megrontotta az ember és a természet kapcsolatát, amelyet a keresztényeknek igyekezniük kell helyreállítani. A teremtett világ annak Teremtő Istent nélkülöző tisztelete viszont az emberi szív megromlását okozhatja – és ez a fő kritikája a keresztény látásmódnak az ősi animista és a New Age mozgalomban feltűnő, modern Gaia-vallást magába foglaló öko- és zöldmozgalmakkal. Igen fontos lenne ezért, hogy a keresztények e nézőpontok helyett a bibliai szempontok szerint a jelenleginél nagyobb hangsúlyt tegyenek a természettel való kapcsolat ápolására (akár szabad időes tevékenységek során, akár a keresztény élet különböző formáiban), erre oktassák a fiatalokat az intézményekben, és a lelki gondozásban is használják ki a természet adta lehetőségeket, alkalmazva akár az ökoterápiának keresztény szemmel is elfogadható formáit.

SÁRMÁSI ZOLTÁN

sarmasiz@gmail.com

Vallástudomány

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Miklós Péter

egyetemi adjunktus, SZTE JGYPK

Epifánia – „Urunk megjelenésének” ünneplése a keresztény egyházakban

Az epifánia, Isten megjelenése a világban, vagyis a kapcsolat ember és transzcendens közt mindig kiemelt szereppel bírt a különböző vallásokban. Így van ez a kereszténység esetében is, ahol az epifánia ünneplése többé-kevésbé a január 6-i dátumhoz kötődik, azonban az egyes felekezetek közt komoly eltérések vannak abból a szempontból, hogy milyen tartalommal töltik fel vízkereszt ünnepét. Dolgozatomban először ismertetem az ünnep eredetét, kialakulásának változásait, majd tárgyalom a két hozzá kapcsolódó motívum, a víz, illetve a háromkirályok alakjainak az ábrázolásokon is megnyilvánuló szimbolikáját és változó jelentéseit, végül pedig megvizsgálom a különböző keresztény – ortodox, görög katolikus, római katolikus, protestáns (református, evangélikus) – felekezetek tanítását és kapcsolódó liturgikus szokásait, a köztük megfigyelhető eltéréseket. Rávilágítok arra a jelentős különbségre, amely a keleti és a nyugati keresztény kultúrkör között húzódik meg a január 6-i ünnep tartalmát illetően – előbbi Jézus megkeresztelkedését helyezi előtérbe, utóbbi pedig a napkeleti bölcsek betlehemi látogatását, illetve arra a kérdésre is keresem a választ, hogy a magyar katolikus egyház miért tette 2013-ban vízkeresztet és benne a bölcsek látogatását a napján megtartandó parancsolt ünneppé.

WEINER ZOLTÁN

niew.re@gmail.com

Teológia–lelkész

Osztatlan, 10. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Hittudományi Kar

TÉMAVEZETŐ:

Prof. Dr. Balla Péter

tanszékvezető egyetemi tanár, KRE HTK

Isten eleve elrendelése az Újszövetségben

Az eleve elrendelés-szabad akarat kérdéskörével teológusként, keresztyénként, sőt egyszerűen emberként egyaránt találkozhatunk. Dolgozatomban ennek a nagyobb témának mindössze egy kicsiny szeletét járom körbe: azt vizsgálom, hogy mit mondanak az újszövetségi Péter és Júdás levelei Isten eleve elrendeléséről.

A dolgozat első nagyobb egysége az eleve elrendeléshez kapcsolódó görög kifejezéseket veszi sorra. A προορίζω-n kívül (amely szó szerint 'eleve elrendel' jelentéssel bír) ugyanis számtalan más szó is hordozhatja – ha nem kizárólagosan is, de – ezt a jelentést, mint pl. a κειμαι, οικονομία, ορίζω, προβλέπω, προγινώσκω, προγράφω, (προ)έτοιμάζω, (προ)τίθημι, προχειρίζω, προχειροτονέω, τασσω (és a belőlük képzett szavak). Az első egység ezeknek a kifejezéseknek a jelentéseit, előfordulásait tárgyalja.

A dolgozat második nagyobb egysége a konkrét igehelyek exegézisét tartalmazza. A szavak péteri és júdási előfordulásai közül először az 1Pt 1,20-at tárgyalom, amely arról szól, hogy Isten eleve, azaz már a világ teremtése előtt elrendelte a megváltást Jézus Krisztus által. Ezután az 1Pt 1,1-2 következik, amely szerint Isten Jézusban, szintén a világ teremtése előtt, kiválasztotta a hívőket, és elrendelte hitre jutásukat.

Végül az 1Pt 2,8; a Júd 4 és a 2Pt 2,3 alkot egy csoportot. Ezen igehelyek értelmezése vitatott. Egyesek szerint itt nem az elkárhozók személye, hanem „csupán” a hitetlenek elleni ítélet, azaz az örök kárhozat van eleve elrendelve. Valószínűleg ez az értelme a Júd 4-nek és a 2Pt 2,3-nek. Mások szerint Isten eleve elrendelése nemcsak a hitetlenek elleni ítéletre, hanem ezen személyek hitelenségére is vonatkozik. Valószínűleg ez az értelme az 1Pt2,8-nak. (Az exegézis eredménye alapján magam efelé hajlok, elismerve, hogy a kérdés nem dönthető el teljes bizonyossággal.)

A dolgozat utószavában röviden felvázolom az Újszövetségnek az eleve elrendelés-szabad akarat kérdésköréről alkotott – legalábbis látásom szerinti – felfogását.

SIMON MÁTYÁSmatyasasimon@gmail.com

Teológia–lelkész

Osztatlan, 7. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

TÉMAVEZETŐ:*Dr. Németh Áron*

egyetemi adjunktus, DRHE

**„Ott megjelent neki az Úr angyala...” –
Angyalképzetek az Ószövetségben**

A posztmodern korban az angyalok reneszánszukat élik. Egyre több film és könyv egyre hangzatosabb és elvontabb címekkel jelenik meg ezekről a titokzatos mennyei lényekről.

Az emberek angyalokban való hitét (vagy hitetlenségét) és az angyalokról szóló ismeretét nagyban befolyásolják a műalkotásokban található angyalképzetek, melyek többnyire nem bibliai alapúak, hanem a fantázia szüleményei. Különösen veszélyes ez azért, mert sokszor jobban rögzül egy filmbéli ábrázolás vagy viselkedésmotívum az angyalokról, mint a Bibliában leírt történetek tartalma. Az igaz, hogy az angyalok nem képezik az Ószövetség marginális részét, de egy olyan világban, amely hemzseg a bibliátlan angyalképzetektől, szükséges beszélnünk az angyalokról a Szentírás alapján. Ehhez ismernünk kell az Ószövetség angyalképzeteit, hogy helyes választ tudjunk adni az embereket foglalkoztató kérdésekre.

Az Ószövetségnek nincs egységes tanítása az angyalokról. A Jahvista forrás vagy az Elohista forrás angyalképzete sem egységes, hanem azokon belül is több angyalképzet található. A Jahvistán belül külön tradíciót képeznek az 'is (férfi) történetek, melyek minden bizonnyal a legrégebbi angyalokról szóló történetek. Az Elohista történetek égből lekiáltó angyala pedig nem azonos Bétel Istenének álomban megjelenő angyalával. De a Királyok könyvében az Illés-történetek angyala sem egyeztethető össze a királyság angyalával, aki nem beszél, hanem csak cselekszik.

Az angyalképzetek az Ószövetségben igen változatosak, ezért ismernünk kell a történetek eredeti jelentését és mondanivalóját, hogy helyesen tudjuk értelmezni azokat. Egy dolog azonban biztos, hogy az angyalok mindig arra mutatnak, aki elküldte őket: Istenre. Feladatunk, hogy ez így is maradjon.

PRÉM ALEXANDRA

alexandra.prem@gmail.hu

Teológia–lelkész szakirány

Osztatlan, 10. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

TÉMAVEZETŐ:

Dr. habil. Kovács Ábrahám
egyetemi docens, DRHE

Strukturális és egyéni felszabadítás Leonardo Boff teológiájában

Jelen dolgozat a 20. századi latin-amerikai felszabadításteológia, azon belül is Leonardo Boff teológiáját vizsgálja meg, kitérve az aktuális politikai, történelmi és társadalmi eseményekre reflektáló gondolataira. A felszabadításteológia társadalomformáló intencióiról, valamint politika- és egyházkritikájáról ismert. Sok kritika érte a marxizmussal való kapcsolata és egyoldalú bűn- és megváltásértelmezése miatt, melyeket strukturálisan, a történelemben szemlél. Ezen kritikáknak van alapjuk, ám kissé torzítják a valóságot. Dolgozatom közelebbi célja, hogy ennek a félreismerésnek a korrektúráját megrajzolja Boff teológiájának kritikai elemzése révén.

Először Boff strukturális bűn- és felszabadításértelmezését tanulmányozom, itt kitérve a marxista gazdaságkritikával való kapcsolatra, mellyel mutat hasonlóságokat a társadalmi problémák feltárása során. Azonban alapvetően különbözik attól abban, hogy megoldásait nem veszi át, hanem saját javaslatokat tesz, melyeket hitére és teológiájára alapoz. Boff strukturális felszabadításának kulcsfogalma más felszabadításteológusokkal ellentétben nem az Exodus, hanem Isten országa.

Másodszor, az egyoldalúságot elkerülendő kifejtem, miképp jelenik meg Boff teológiájában az egyéni felszabadítás. Ennek alapját Boff krisztológiájában látom. Nagyon eredeti az a hozzáállás, ahogyan Boff Jézus Krisztus személyét megközelíti, mivel az ő kettős természetét dinamikusan értelmezi. Ez azt jelenti, hogy Jézus Krisztus személyében a két természete egymásra nyitott, és bensőséges kapcsolatban léteznek egymással. Boff krisztocentrikus antropológiájában leírja az emberi tudat felszabadítását. Eszerint az imago dei nyitott az emberekre és Istenre, így a szabályok pusztá betartása helyett szereteten alapuló tudatos döntéseket hozhat mindig az adott szituációban. Az embernek minden egyes döntéshozatala során meg kell vizsgálnia a helyzetet, s személyesen felelősséget kell vállalnia érte. Boff az imago dei létet ismételten az Isten országa motívummal kapcsolja össze, így egyéni és strukturális felszabadítás nála szoros egységet alkotnak.

Az előbbi teológiai alapállásból következik, ami elmondható Boff krisztológiájáról, hogy a keresztyénség társadalommal szembeni felelősségét abban látja, hogy az embernek imago deivé kell válnia. Ez azt jelenti, hogy ki kell nyílnia Isten felé, s mind személyes életében, mind pedig a társadalomban etikai döntéseit Isten színe előtt állva hozza meg.

BACSO ISTVÁN

realbacso@yahoo.com

Teológia

MA, 4. félév

Protestáns Teológiai Intézet

TÉMAVEZETŐ:

Visky S. Béla

egyetemi adjunktus, RO PTI

Természet vagy kegyelem? A Barth–Brunner-vita egy lehetséges megközelítése

Karl Barthnak Emil Brunnerrel való vitája kétségtelenül a huszadik századi protestáns teológia történetének egyik legjelentősebb momentuma volt. Az 1934-es replikaváltás ugyanakkor az újreformátori teológia jelentős fejezetét is képezi.

Dolgozatomban a két teológusnak a vitához vezető útját és jellegzetes gondolkodását mutatom be röviden, majd a vita pontjait elemzem, mint például az embernek mint Isten képmásának a problematikáját vagy Isten kijelentésének univerzalizálását. Másfelől a vita bizonyos értelemben még mindig nyitott – a dolgozat célja pedig éppen a téma felelevenítésében határozható meg, amely a bemutatás mellett párbeszédre hív minden érdeklődőt.

RÁCZ ÉDUA ANNA

raczedua@gmail.com

Hittanár–nevelőtanár

Osztatlan, 3. félév

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola

TÉMAVEZETŐ:

Dr. Nyúl Viktor

főiskolai adjunktus, PHF

A vasárnapi szentmise liturgiájának szentírási igehelyei – az evangéliumok

A kutatás, mely a római katolikus keresztények vasárnapi igeliturgiájának használatos szentírási igehelyeit vizsgálja, a jelenlegi munkában csak az evangéliumok vizsgálatára tér ki.

A kutatás célja: felhívni az emberek figyelmét, mennyire fontos, hogy többet vegyék a kezünkbe a Szentírást még azok az emberek is, akik rendszeres szentmisére járók, mert a vasárnapi szentmiséken csak a töredékét kapják az egészek.

A kutatás alapja az Ordo Lectionum Missae és a Missale Romanum. Az első könyv a szentmise olvasmányait tartalmazza, ami a II. Vatikáni Egyetemes Zsinat által elindított liturgikus megújulás eredménye. A második könyv pedig a szentmise szertartásának könyve.

A teljes Szentírást figyelembe véve az Ó- és Újszövetséget összesen 1327 fejezetből áll, melynek 440 fejezetét vesszük részben vagy egészben a vasárnapi szentmisék igeliturgiájában. Ez a felhasználtság 33%-ot tesz ki, viszont ez annyiban nem valós, hogy, ha a verseket nézzük a fejezeten belül, akkor összesen 35 381 vers van, melyből 4690 verset használunk fel, ami a teljes Szentírás 13%-a.

A kutatás szemügyre veszi, mi kerül felhasználásra az egyes könyvekből a vasárnapi szentmisén. S táblázat összegzi fejezetek és versek arányosságát a teljes Szentírást tekintve. Grafikonok szemléltetik az egyes könyvek fejezeteinek felhasználási arányát. A kutatás során az is csoportosításra került, hogy a könyvek egyes fejezetei milyen százalékban vannak felhasználva, milyen témákat alkalmazzunk a vasárnapi szentmiséken, és mi az, ami máskorra kerül át.

A tanulmány megmutatja, hogy a vasárnapi szentmise igeliturgiája Jézus tanítását és csodáit bemutatja, mégis szükséges, hogy más utakon foglalkozzunk a Szentírás tanulmányozásával, mert a kimaradt versek, fejezetek is tartalmaznak olyan finomításokat és részleteket Jézusról és a tanításról, ami a vasárnapi homília alkalmával nem kerül előtérbe és nagyon sok szépséget rejt mégis magában.

A kutatásnak nem rejtett célja, hogy a Szentírással való foglalkozás általános legyen mindenki számára, hiszen ez az általános műveltséghez is hozzátartozik. S a kutatás lehetőséget szeretne nyújtani különböző Szentírási elmékedések, segédletek, csoportok lehetőségének megismertetésével.

